

DATUM 12 oktober 2022 PLAATS Twentehuis, Enschede 501-503 TIJDSTIP 10:00-12:00
 VOORZITTER C. Bruggink SECRETARIS S. Dinsbach PAGINA 1

GENODIGDEN E. van Mierlo (Almelo), M. Geerdink (Borne), C. Severijn (Dinkelland), J. van Houdt (Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen), A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (voorzitter, Hengelo), H. Rohaan (Hof van Twente), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holtten), H. Berning (Tubbergen), M. Paters (DB-lid, Twenterand), H. ter Keurst (Wierden)

Geïnteresseerden van de vergadering kunnen deze bijwonen op de publieke tribune in het Twentehuis, vergaderzaal 501 – 503.

Agenda algemeen bestuur van 12 oktober 2022 (reg.nr. 2022-000578)

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1.	Opening vergadering	Voorafgaand aan de vergadering vindt een informatieve sessie plaats voor het AB over luchtkwaliteit en de effecten op gezondheid (09:00-09:45)	
2.	Vaststellen agenda		
3.	Mededelingen		
A - Hamerstukken			
1.	Besluitenlijst AB 21 september 2022	Vast te stellen	
2.	Begrotingswijzigingen 2022 RVP en Twenteraad	- De gemeentelijke bijdrage GGD Twente structureel te verhogen met € 102.240 voor de uitvoering van de vaccinatie HPV jongens en hiervoor de bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen. - De gemeentelijke bijdrage Bestuur & Ondersteuning structureel te verlagen met € 20.869 voor de uitvoering van de Twenteraad en hiervoor de bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.	
3.	Technische Begrotingswijzigingen 2022	De lasten en de baten van de programmabegroting 2022 te verhogen met € 46,93 miljoen en hiervoor de bijgevoegde technische begrotingswijziging vast te stellen.	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
4.	Verlening van de overeenkomst met Eshuis accountants	1. De overeenkomst met Eshuis accountants te verlengen voor de boekjaren 2023 t/m 2025. 2. Het voordeel op het budget van de accountantsdiensten van € 8.000 in te zetten ter dekking van het btw-nadeel ontstaan door de veranderopdracht.	
B- Bespreekstukken			
1.	Verlengen Gezonde School Aanpak in 2023	1. De Gezonde School Aanpak te verlengen in 2023. 2. Deze aanpak voor 2023 te financieren door een incidentele bijdrage van € 133.000.	
2.	Bestuursrapportage 2022	Kennisnemen van de Bestuursrapportage 2022	
3.	Wijziging Algemene subsidieverordening Regio Twente.	1. De Algemene subsidieverordening Regio Twente overeenkomstig bijgevoegd besluit met terugwerkende kracht, per 1 september 2022 te wijzigen, waarbij de Subsidieverordening Maatregelhulp gelijktijdig wordt ingetrokken.	
4.	Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp	1. Het Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp vast te stellen 2. Jeugdhulp per segment regionaal in te kopen voor een contractperiode van maximaal 6 jaar, ingaande 1-1-2025 3. Het barrièremodel te optimaliseren	
C- Ter informatie			
1.	AB informatiebrief over bovenregionale toekomstvisie: Transitie van de open residentiële instellingen of open driemilieusvoorzieningen in Overijssel.	Kennis te nemen van de AB informatiebrief	

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
D – Rondvraag en sluiting			

DATUM 21 september 2022 PLAATS Twentehuis, Enschede
501-503 TIJDSTIP 10:30-12:00

VOORZITTER C. Bruggink (t/m agendapunt C)
H. Berning-Everlo (agendapunt D) SECRETARIS S. Dinsbach PAGINA 1

AANWEZIG M. Paters (DB-lid, Twenterand), E. van Mierlo (Almelo), C. Severijn (Dinkelland), J. van Houdt (Enschede), P. van Zwanenburg (Haaksbergen),
A. Dubbink (Hellendoorn), C. Bruggink (Hengelo, voorzitter), M. Oosterbroek (Losser), M. Rödel (Oldenzaal), B. Beens (Rijssen-Holten),
H. Berning-Everlo (Tubbergen), M. Geerdink (Borne), H. ter Keurst (Wierden)

AFWEZIG S J. Rohaan-Vlijm (Hof vanTwente)

Concept besluitenlijst algemeen bestuur van 21 september 2022 (reg.nr. 2022-000580)

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
1.	Opening vergadering		De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. De voorzitter heet ook de aanwezigen op de publieke tribune welkom. Er zijn berichten van verhindering van: - Hof van Twente: mevrouw Rohaan Het is deze week Nationale Vitaliteitsweek (19-23 september 2022). Nederlandse werknemers zitten te lang. SamenTwente stimuleert deze week haar medewerkers om gedurende de dag meer te bewegen. In dat kader wordt elke dag om 11 uur Nationale Beweegminuut omgeroepen via de intercom in Twentehuis. Dus ook tijdens de vergadering zal dit gehoord worden.
2.	Vaststellen agenda		De agenda wordt conform vastgesteld. De agenda wordt voor deze keer opgedeeld in: - Inhoudelijk deel A t/m C. Dit wordt voorgezeten door huidige voorzitter. Deel D over de verkiezing van voorzitter en DB-leden zal worden voorgezeten door een technisch voorzitter, te weten mevrouw Berning. Het laatste deel van de vergadering

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
			zal worden voorgezeten door de nieuwe voorzitter van SamenTwente.
3.	Mededelingen		- Binnenkort wordt een extra informatiesessie ingepland over het GGiD. U wordt hierover later geïnformeerd. Medio oktober wordt een separate (besloten) AB vergadering gepland. De voorzitter verzoekt iedereen aanwezig te zijn, gezien het belang van dit onderwerp. - De Twentedag op 12 oktober start met een informatieve bijeenkomst voor het AB over een onderzoek naar de luchtkwaliteit en gezondheid in Overijssel. Hierover bent u eind december 2021 per informatieve AB-brief geïnformeerd. Het is een belangrijk onderwerp dat de komende tijd aandacht vraagt. - Na deze vergadering zullen foto's worden gemaakt van het AB en nieuwe DB. - De heer van Mierlo meldt dat de week van 10 - 15 oktober "Week tegen / van ondermijning Zorgfraude" wordt gehouden. Hij doet een dringende oproep aan alle gemeenten om hieraan mee te werken. Er is een samenwerking met partners, zoals de Belastingdienst, politie, RIEC etc, waarbij er een focus ligt op het bezoeken van bedrijven. Men kan bedrijven die in aanmerking komen om bezocht te worden, doorgeven aan de heer van Mierlo. Communicatie verloopt centraal via de burgemeester van Almelo.
A - Hamerstukken			
1.	Besluitenlijsten AB 13 juli 2022	Vast te stellen	Conform

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
B- Bespreekstukken			
1.	Reglement van orde algemeen bestuur SamenTwente	1. Het “Reglement van orde algemeen bestuur SamenTwente” vast te stellen	Het AB dient een reglement van orde te hebben. Het huidige reglement van orde gaat terug naar de periode Regio Twente en is gedateerd. Het starten van de nieuwe bestuursperiode is een goed moment om het reglement te actualiseren. Er zijn enkele tekstuele en inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd zodat het reglement beter aansluiten bij de praktijk. De heer Bruggink verzoekt namens Hengelo het nasturen van vergaderstukken tot een minimum te beperken en alleen dan wanneer er sprake is van spoed. AB Besluit: Conform.
C- Ter informatie			
1.	Ingekomen stukken a. Brief college van B&W Haaksbergen over versterking positie raden en de reactie hierop van het dagelijks bestuur	Kennis van te nemen	Het DB heeft een brief beantwoord van het college van Haaksbergen. De brief ging in op een motie van de raad van Haaksbergen over mogelijkheden die de WGR biedt voor het vergroten van de democratische legitimatie van GR-en. Het DB heeft toegezegd de oproep van Haaksbergen onder de aandacht te brengen van de diverse initiatieven die in Twents verband worden ondernomen om de GR-en te wijzigen. AB-besluit: Voor kennisgeving aangenomen.
2.	Informatieve AB-brief 2022/6: Forensische dienstverlening	Kennis van te nemen	Deze informatieve AB brief werd al in juli op Extranet geplaatst. Dit leidt niet tot vragen van de AB-leden. AB-besluit: Voor kennisgeving aangenomen.

NR.	ONDERWERP	VOORSTEL/ADVIES	BESLUIT
D – Verkiezingen voorzitter en dagelijks bestuur			
1.	Verkiezingen voorzitter en dagelijks bestuur	In de eerste vergadering van elke zittingsperiode wijst het algemeen bestuur de voorzitter en de leden van het dagelijks bestuur aan. De stemprocedure is gebaseerd op het reglement van orde algemeen bestuur SamenTwente. Er wordt gestart met de voorzitter en daarna de leden van het DB.	Overdracht technisch voorzitterschap: de heer Bruggink vraagt het AB akkoord te gaan met mevrouw Berning als technisch voorzitter voor dit agendapunt. Vervolgens geeft mevrouw Berning een korte toelichting op de stemprocedure die is gebaseerd op het Reglement van Orde Algemeen Bestuur SamenTwente. Deze was ook al gedeeld met het AB. Het stembureau wordt ter vergadering gevormd, bestaande uit mevrouw Dubbink, de heren Severijn en Geerdink. De verkiezing verloopt volgens het zojuist vastgestelde reglement van orde en wordt geschorst op het moment dat het stembureau zich terugtrekt voor de telling. De uitslag is als volgt : Voorzitter: de heer Bruggink DB-leden: de heer Van Houdt en de heer Paters Het nieuwe DB wordt gefeliciteerd en succes gewenst waarna er een schorsing van de vergadering volgt voor de overdracht van het voorzitterschap aan de heer Bruggink.
E – Rondvraag en sluiting			
			Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag door de nieuwe voorzitter De gekozen voorzitter dankt de AB-leden voor het vertrouwen, feliciteert de DB leden en ziet uit naar een goede samenwerking waarin hij het volste vertrouwen heeft.

Voorstel voor	Algemeen bestuur	Registratienummer	2022-000578
Datum vergadering	12 oktober 2022	Agendapunt	A2

Domein, behandelend ambtenaar, tel. Bedrijfsvoering, Patrick Griess 06-25745954

Onderwerp

Begrotingswijzigingen 2022 RVP en Twenteraad

Voorstel

1. De gemeentelijke bijdrage GGD Twente structureel te verhogen met € 102.240 voor de uitvoering van de vaccinatie HPV jongens en hiervoor de bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.
2. De gemeentelijke bijdrage Bestuur & Ondersteuning structureel te verlagen met € 20.869 voor de uitvoering van de Twenteraad en hiervoor de bijgevoegde begrotingswijziging vast te stellen.

Inleiding

Onze organisatie kent twee soorten begrotingswijzigingen, technische wijzigingen oftewel budget neutrale wijzigingen (hebben geen effect op de reguliere gemeentelijke bijdrage) en begrotingswijzigingen die de reguliere gemeentelijke bijdrage wijzigen. Bijgevoegd treft u twee wijzigingen aan die effect hebben op de reguliere gemeentelijke bijdrage. In de huidige P&C Cyclus proberen wij begrotingswijzigingen zoveel mogelijk te bundelen in uw vergadering van oktober. Dit komt omdat in deze vergadering de Bestuursrapportage aan de orde is. Deze rapportage leidt veelal tot actualisatie van de begroting. Met ingang van 1 januari 2022 is het RVP uitgebreid met de vaccinatie HPV jongens. Deze uitbreiding van het RVP leidt tot een begrotingswijziging. In uw vergadering van 13 juli 2022 hebben wij u per brief geïnformeerd over de status van de Twenteraad. Via de bijgevoegde begrotingswijziging verdwijnt deze taak uit de begroting van SamenTwente.

Beoogd effect

- Uitvoering geven aan de vaccinatie HPV Jongens en hiervoor de benodigde dekking organiseren.
- Ondersteuning Twenteraad uit de begroting halen.

Argumenten

1.1. In de septembercirculaire gemeentefonds 2021 zijn de middelen opgenomen voor de gemeenten
In de septembercirculaire van het gemeentefonds 2021 is uiteengezet dat met ingang van 1 januari 2022 de uitvoering van de vaccinatie tegen HPV jongens overgedragen is aan de gemeenten. Om de vaccinatie HPV jongens goed uit te kunnen voeren, worden in overeenstemming met het besluit van de bestuurscommissie, de gedecentraliseerde middelen toegevoegd aan de programmabegroting Publieke Gezondheid.

1.2. Deze begrotingswijziging is een uitvloeisel van het eerder genomen besluit

In de bestuurscommissie van 26 september 2018 is besloten om het RVP op te nemen in het programma Publieke Gezondheid. Via de begroting van 2020 is dit besluit voorgelegd aan de gemeenteraden zodat zij hun eventuele zienswijze hierop konden indienen. Op 10 juli 2019 heeft het algemeen bestuur in overeenstemming met het besluit van de bestuurscommissie de begroting 2019 vastgesteld. Nu de vaccinatie HPV jongens is toegevoegd aan het RVP en de financiering middels de septembercirculaire van het gemeentefonds 2021 bekend is, is deze begrotingswijziging het uitvloeisel van het eerder genomen besluit waarin de taken en lokale middelen regionaal worden ingezet.

2.1 Via de veranderopdracht Regio Twente is besloten om de ondersteuning voor de Twenteraad elders te organiseren

De samenwerking wordt vanaf 1 maart 2022 gefaciliteerd door de Gemeente Rijssen-Holten. De gemeenteraden hebben ingestemd met de bestuursovereenkomst waarin de samenwerking is vastgelegd. Onze werkzaamheden zijn inmiddels overgedragen.

Kanttekening

1.1. Er dient ook een inhaalslag gemaakt te worden voor oudere jaarcohorten en deze worden niet via het gemeentefonds gefinancierd

De bijdrage vanuit het gemeentefonds is bedoeld voor een vast jaarcohort. Net als bij de invoering van de Meningokokken ACWY wordt er een inhaalcampagne georganiseerd, waarbij oudere jaarcohorten worden opgeroepen om de vaccinatie te halen. Deze inhaalcampagne wordt gefinancierd vanuit het RIVM.

1.2 Het RVP blijft de komende jaren ontwikkelen

De Gezondheidsraad heeft advies uitgebracht om de Rotavirusvaccinatie als vaccinatie voor alle zuigelingen toe te voegen aan het Rijksvaccinatieprogramma. De financiering zal in 2023 waarschijnlijk via het RIVM lopen en vanaf 2024 in het gemeentefonds worden opgenomen.

Kosten, baten, dekking

In de septembercirculaire van 2021 zijn onderstaande bedragen opgenomen voor de structurele dekking van de vaccinatie HPV jongens. In de programmabegroting Publieke Gezondheid 2022 wordt het aantal jeugdigen op 01-01-2020 als verdeelsleutel gebruikt. Dit zijn de geldende afspraken die gemaakt zijn tussen de gemeenten en de gemeenschappelijke regeling SamenTwente. De verdeling van het gemeentefonds wijkt hierop marginaal af omdat zij voor het aantal jeugdigen een andere peildatum gebruiken.

Gemeente	HPV jongens verdeling gemeentefonds	Jeugdigen 2020	HPV jongens verdeling gemeentelijke bijdrage	verschil
Almelo	€ 11.888	14.439	€ 11.948	€ 60
Borne	€ 4.187	4.942	€ 4.090	€ -97
Dinkelland	€ 4.269	5.093	€ 4.214	€ -55
Enschede	€ 23.833	28.673	€ 23.727	€ -106
Haaksbergen	€ 3.746	4.551	€ 3.766	€ 20
Hellendoorn	€ 5.983	7.234	€ 5.986	€ 3
Hengelo (O.)	€ 12.469	15.189	€ 12.569	€ 100
Hof van Twente	€ 5.302	6.432	€ 5.322	€ 20
Losser	€ 3.560	4.264	€ 3.528	€ -32
Oldenzaal	€ 5.152	6.351	€ 5.255	€ 103
Rijssen-Holten	€ 7.667	9.194	€ 7.608	€ -59
Tubbergen	€ 3.612	4.399	€ 3.640	€ 28
Twenterand	€ 6.223	7.566	€ 6.261	€ 38
Wierden	€ 4.349	5.226	€ 4.325	€ -24
Totaal	€ 102.240	123.553	€ 102.240	€ 0

Voor de Twenteraad wordt de gemeentelijke bijdrage na rato van het aantal inwoners zoals opgenomen in de begroting 2022 verlaagd met € 20.869.

Gemeente	Aantal inwoners	Daling gemeentelijke bijd
Almelo	73.114	€ -2.415
Borne	23.668	€ -782
Dinkelland	26.605	€ -879
Enschede	159.849	€ -5.280
Haaksbergen	24.225	€ -800
Hellendoorn	35.921	€ -1.186
Hengelo (O.)	81.078	€ -2.678
Hof van Twente	35.040	€ -1.157
Losser	22.888	€ -756
Oldenzaal	31.702	€ -1.047
Rijssen-Holten	38.202	€ -1.262
Tubbergen	21.303	€ -704
Twenterand	33.711	€ -1.113
Wierden	24.537	€ -810
Totaal	631.843	€ -20.869

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

1. Na vaststelling door uw bestuur worden de programmabegrotingen van 2022 en 2023 conform gewijzigd en wordt het effect op de gemeentelijke bijdrage verrekend met de gemeenten via een aanvullende factuur.

Bijlage(n)

1. Begrotingswijziging 2022 RVP en Twenteraad

Enschede, 28 september 2022	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 28 september 2022	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 oktober 2022	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink

Totaal reeds gewijzigde programmabegroting 2022	Lasten	Baten	Saldo	Gemeentelijke bijdrage
	43.283.687	12.569.008	30.714.679	30.714.679
Voorgestelde begrotingswijzigingen Programma GGD Twente				
Begrotingswijziging HPV jongens	102.240	-	102.240	102.240
Voorgestelde begrotingswijzigingen Programma Bestuur & Ondersteuning				
Begrotingswijziging Twenteraad	-20.869	-	-20.869	-20.869
Totaal voorgestelde wijziging	81.371	-	81.371	81.371
Totaal programmabegroting 2022 na voorgestelde wijziging	43.365.058	12.569.008	30.796.050	30.796.050

Voorstel voor	Algemeen Bestuur	Registratienummer	2022-000578
Datum vergadering	12 oktober 2022	Agendapunt	A3

Domein, behandelend ambtenaar, tel. Concerncontrol, M.Q. Bajwa, 0611406269

Onderwerp

Technische wijzigingen programmabegroting 2022.

Voorstel

1. De lasten en de baten van de programmabegroting 2022 te verhogen met € 46,93 miljoen en hiervoor de bijgevoegde technische begrotingswijziging vast te stellen.

Inleiding

Onze organisatie kent twee soorten begrotingswijzigingen: technische wijzigingen oftewel budget neutrale wijzigingen (hebben geen effect op de reguliere gemeentelijke bijdrage) en begrotingswijzigingen die de reguliere gemeentelijke bijdrage wijzigen. Hierbij bieden wij u de technische begrotingswijziging aan voor de programmabegroting 2022, op basis van de meest recente prognoses en ontwikkelingen. Wij bieden u in een separaat voorstel de begrotingswijzigingen aan die wel effect hebben op de reguliere gemeentelijke bijdrage. In lijn met voorgaande jaren is het gebruikelijk dat de begroting eens per jaar, in de vergadering waarin ook de Bestuursrapportage wordt besproken, wordt geactualiseerd met technische wijzigingen.

Beoogd effect

Het actualiseren van de begroting zodat deze voldoet aan begrotingsrechtmatigheid en beter als sturingsinstrument kan dienen.

Argumenten

1.1 Nieuwe raming geeft beter inzicht in de budgetten en daardoor komt de organisatie nog beter in control

De begroting van 2022 is opgesteld in februari 2021. In de tussentijd hebben er verschillende (grote) ontwikkelingen zich voorgedaan. Via de technische begrotingswijzigingen worden ramingen geactualiseerd en worden nieuwe ontwikkelingen opgenomen in de begroting. Hierdoor is de basis van de begroting beter op orde en daardoor is deze beter beheersbaar. Dit komt omdat we de begroting in overeenstemming brengen met diverse ontwikkelingen waaronder de bestrijding van het coronavirus (€ 36,5 miljoen) en de activa passiva transacties en frictiekosten als uitvloeisel van de veranderopdracht Regio Twente (€ 5,3 miljoen). In de bijlage is de volledige wijziging uiteengezet met een toelichting.

1.2 Door de begroting te actualiseren voldoet deze beter aan begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid vereist dat de lasten en baten zo realistisch mogelijk geraamd zijn zodat het algemeen bestuur haar kaderstellende en controlerende rol zo goed mogelijk kan invullen.

Kanttekening

N.v.t.

Kosten, baten, dekking

Begroting 2022 (bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Begroting 2022 na wijziging (reeds vastgesteld door AB)	43.365.058	12.569.008	30.796.050
Begroting 2022 incl. voorgestelde wijziging	90.291.539	59.495.490	30.796.050
Verschil lasten en baten	46.926.482	46.926.482	0

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

De voorliggende begrotingswijzigingen worden verwerkt in de programmabegroting van 2022.

Bijlage(n)

1. Technische begrotingswijziging met toelichting

Enschede, 28 september 2022	
Dagelijks bestuur	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van Dagelijks bestuur van 28 september 2022	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 oktober 2022	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink

Toelichting (bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
Begroting 2022 na wijziging (reeds vastgesteld door AB)	43.365.058	12.569.008	30.796.050
Begroting 2022 incl. voorgestelde wijzigingen	90.291.539	59.495.490	30.796.050
Ontwikkeling lasten en baten	46.926.482	46.926.482	0

Verklaring ontwikkeling lasten en baten (bedragen in €)	Lasten	Baten	Saldo (gemeentelijke bijdrage)
---	--------	-------	--------------------------------

GGD Twente

De begroting wordt geactualiseerd naar aanleiding van diverse toegekende incidentele subsidies en bijdragen. Dit zijn o.a. JGZ maatwerk subsidies, bijdrage van de provincie Overijssel voor JOGG, project Omgevingswet, PREP project, project nu niet zwanger, Wijk GGD, Project gezonde School, vaccinatieinkomsten RIVM. In het AB van 08-12-2021 is besloten om het de samenwerking binnen de Twentse Koers voort te zetten tot 2027. De begroting wordt geactualiseerd met de bijdragen voor de Twentse Koers en de projecten hiervan. Tot slot wordt de begroting geactualiseerd met de baten en lasten in het kader van de bestrijding van het coronavirus. Deze meerkosten (€ 36,5 mln) worden volledig vergoed door het ministerie van VWS.	38.347.476	38.503.820	-156.344
--	------------	------------	----------

OZJT

De begroting wordt geactualiseerd naar aanleiding van de besluitvorming in de vergadering van het AB van 02-03-2022 m.b.t. het verlengen van de uitvoer van de jeugdbeschermingstafels d.m.v. projectfinanciering in 2022. Daarnaast zijn de bestedingen 2022 t.l.v. de resterende transformatiemiddelen toegevoegd. Ook is de toegekende incidentele subsidie voor doorbraakaanpak zorgmakelaar en de afronding van de subsidie verbeterplan GI toegevoegd. Tenslotte is de bevoorschotting van de academische functie geactualiseerd conform de afspraken met de zorgaanbieder en gemeenten.	1.499.735	1.499.735	0
--	-----------	-----------	---

Veilig Thuis Twente

De begroting wordt geactualiseerd naar aanleiding van toegekende incidentele subsidies chat, tijdelijke huisverboden en deelname landelijk netwerk Veilig Thuis door centrumgemeente Enschede.	291.282	291.281	1
--	---------	---------	---

Coalition of the Willing

De begroting wordt geactualiseerd voor de benodigde uitbreiding voor realisatie van het werplan van OZJT (projectfinanciering € 949.857) en voor de coalitie Huishoudelijke Ondersteuning OZJT (projectfinanciering € 125.000) i.v.m. niet lichten optiejaar.	1.074.857	1.074.857	0
---	-----------	-----------	---

Veranderopdracht

In het kader van de veranderopdracht dragen wij activa en passiva over aan Recreatieschap Twente en aan de gemeenten Enschede en Hengelo voor de coalities waarvan zij het gastheerschap overnemen. We verwachten hierdoor € 4,88 miljoen aan lasten. Daarnaast verwachten we voor € 384.000 aan frictiekosten te realiseren en is het beheer van het MKB-fonds geraamd (€ 100.000). Totaal komen de lasten hiermee uit op € 5,3 miljoen. Op de frictiekosten van € 384.000 ontvangen wij nog een baat van de provincie Overijssel en de VRT voor detachering van personeel van € 110.000. Per saldo verwachten we dan € 274.000 aan frictiekosten en dit bedrag wordt samen met de nog in te vullen taakstelling van € 164.000 uit de reserve veranderopdracht onttrokken (totaal € 439.000 onttrekking). de kapitaaloverdracht van de activa/passiva van € 4,88 is budgetneutraal begroot omdat er ook voor € 4,88 aan baten worden geraamd. Deze baten bestaan uit een vordering van € 3,5 miljoen op Recreatieschap Twente en voor € 1,38 miljoen uit afboeking van de passiva's (voornamelijk reserves) die overgaan naar de nieuwe organisaties. Het beheer van het MKB-fonds wordt bekostigd uit de hiervoor gereserveerde middelen van de oude Agenda van Twente.	5.309.461	5.274.788	34.673
---	-----------	-----------	--------

Bestuur & Ondersteuning

De begroting is geactualiseerd met € 282.000 voor inkoop/aanbesteding en AVG in overeenstemming met het besluit van het algemeen bestuur van 27 oktober 2021. Daarnaast stijgen de kosten binnen dit programma met afgerond € 122.000 door het actualiseren van de begroting. Er worden bijvoorbeeld kosten verschoven van het programma GGD Twente naar Bestuur & ondersteuning en de dekking verschuift dan ook mee.	403.671	282.001	121.670
--	---------	---------	---------

Totaal verklaring ontwikkeling lasten en baten	46.926.482	46.926.482	0
---	-------------------	-------------------	----------

Voorstel voor	Algemeen bestuur	Registratienummer	2022-000578
Datum vergadering	12 oktober 2022	Agendapunt	A4

Domein, behandelend ambtenaar, tel. Concerncontrol, M.Q. Bajwa, 0611406269

Onderwerp

Verlenging van de overeenkomst met Eshuis accountants

Voorstel

1. De overeenkomst met Eshuis accountants te verlengen voor de boekjaren 2023 t/m 2025.
2. Het voordeel op het budget van de accountantsdiensten van € 8.000 in te zetten ter dekking van het btw-nadeel ontstaan door de veranderopdracht.

Inleiding

Op 6 maart 2019 heeft uw bestuur ingestemd met een gezamenlijke Europese aanbesteding van de accountantsfunctie voor de boekjaren 2020 en verder. Na het doorlopen van deze aanbesteding is de opdracht gegund aan Eshuis accountants (*hierna: Eshuis*). Zij zijn aangesteld als accountant voor de boekjaren 2020 t/m 2022. In de overeenkomst is de mogelijkheid opgenomen om de overeenkomst eenmalig te verlengen voor de boekjaren 2023 t/m 2025.

Beoogd effect

De overeenkomst met Eshuis verlengen door gebruik te maken van de verlengingsmogelijkheid voor de boekjaren 2023 t/m 2025.

Argumenten

1.1 Eshuis is een deskundige partner

Vanaf boekjaar 2020 controleert Eshuis onze jaarrekening. De ervaringen van de organisatie met Eshuis zijn positief. Ze hebben een constructieve wijze van samenwerking en zijn scherp waar het nodig is. De investering die we de afgelopen 2 jaar in de opbouw van de onderlinge relatie hebben gedaan, verdient een verlenging van het contract.

1.2 Eshuis heeft naar aanleiding van de veranderopdracht Regio Twente een lagere prijsopgave gedaan voor de jaren 2022 t/m 2025

Ten tijde van de Europese aanbesteding was de veranderopdracht Regio Twente gaande maar de uitkomsten hiervan waren nog niet bekend. Daarom is in het verificatiegesprek van de aanbesteding met Eshuis de afspraak gemaakt dat op het moment dat de ontvlechting van Regio Twente afgerond is, er een nieuwe prijsopgave volgt. Dit is nu het geval. In de bijlage is de nieuwe offerte opgenomen. Op basis van de huidige afspraken bedroeg het honorarium 2021 van de accountant € 53.500. Voor de boekjaren 2022 t/m 2025 doet de accountant ons een nieuw honorarium toekomen van € 45.500. Jaarlijks wordt dit bedrag conform afspraken geïndexeerd. De nieuwe offerte is lager omdat onze begrotingsomvang is afgenomen. Volgens ons doet dit bedrag recht aan de nieuwe werkelijkheid ontstaan na de veranderopdracht.

1.3 De auditcommissie adviseert positief over de verlenging

Op basis van het reglement van de auditcommissie adviseert de commissie uw bestuur over de aanstelling van de accountant en zijn invulling van de opdracht. De auditcommissie is tevreden over de uitvoering van de opdracht door de accountant en adviseert om de overeenkomst te verlengen.

1.4 Recreatieschap Twente heeft hun offerte van Eshuis geaccepteerd

In de Europese aanbesteding van 2019 is rekening gehouden met de mogelijkheid dat nieuwe organisaties die ontstaan naar aanleiding van de veranderopdracht Regio Twente, ook gebruik kunnen maken van de uitkomsten van de aanbesteding. Omdat SamenTwente de bedrijfsvoeringsdiensten uitvoert voor Recreatieschap Twente, is Eshuis gevraagd om ook een offerte uit te brengen voor deze nieuwe organisatie. Onder dezelfde condities als op basis van onze overeenkomst, biedt Eshuis voor Recreatieschap Twente de accountantsdiensten aan voor een prijs van € 27.500. Het bestuur van het Recreatieschap heeft deze offerte geaccepteerd. Omdat wij de bedrijfsvoeringsdiensten uitvoeren voor Recreatieschap Twente is het niet efficiënt als zij een andere accountant zouden hebben.

2.1 Door de ontvlechting van Regio Twente ontstaat voor SamenTwente een btw-nadeel

In de ontwikkelingsbrief van de begroting 2023 hebben wij uw bestuur geïnformeerd dat door de veranderopdracht ons btw-regime gewijzigd is. De veranderopdracht heeft er toe geleid dat onze begroting is aangepast doordat taken elders zijn georganiseerd. Dit heeft effect op ons btw-mengpercentage. De kostprijsverhogende btw is ongeveer 17,5% hoger geworden dan voorheen. Dit leidt tot structureel hogere kosten van € 85.000 per jaar. Dit is een onvermijdelijk gevolg van de veranderopdracht. Indien het takenpakket van de organisatie structureel aangevuld wordt door bijvoorbeeld versterking van de infectieziektebestrijding taken, dan heeft dit effect op het btw-mengpercentage. De komende tijd moet dit duidelijk worden en dan komen we terug bij uw bestuur met de wijze waarop het btw-tekort verder opgevangen kan worden. In de tussentijd kan het voordeel op de accountantskosten alvast in mindering worden gebracht op het btw-nadeel. Met de vaststelling van het eindplan van de veranderopdracht Regio Twente op 10 juni 2021, is besloten dat de uit de veranderopdracht voortvloeiende resterende taakstelling (per 2022 € 164.000) wordt ingevuld vanuit het primair proces. Daarom wordt het voordeel op de accountantskosten niet in de mindering gebracht op deze taakstelling.

Kanttkening

N.v.t.

Kosten, baten , dekking

Kosten accountant nieuwe offerte	Kosten accountant oude offerte	Saldo
€ 45.500	€ 53.500	€ 8.000

Btw-nadeel veranderopdracht	Dekking vanuit lagere offerte accountant	Resterend btw-nadeel
-/- € 85.000	€ 8.000	-/- € 77.000

Communicatie

De accountant wordt per brief geïnformeerd over de verlenging.

Vervolg

In 2025 zal een nieuwe Europese aanbesteding gestart worden voor de boekjaren 2026 en verder.

Bijlage(n)

Offerte Eshuis accountants

Enschede, 28 september 2022

secretaris,

drs. S. Dinsbach

voorzitter,

drs. C.F.M. Bruggink

Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van 12 oktober 2022

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 28 september 2022

secretaris,

drs. S. Dinsbach

voorzitter,

drs. C.F.M. Bruggink

Aan het dagelijks en algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
SamenTwente
Nijverheidstraat 30
7511 JM ENSCHEDE

Institutenweg 41
7521 PH Enschede
Postbus 474
7500 AL Enschede
Tel. 088-500 95 00
E-mail info@eshuis.com

Behandeld door: Caroline Willems
Ons kenmerk: N.v.t.
Datum: 26 april 2022

Betreft: Accountantscontrole SamenTwente

Geachte bestuursleden,

Na een Europees aanbestedingstraject in 2019 zijn wij met ingang van 1 januari 2020 benoemd tot accountant van de Regio Twente. De 'Overeenkomst tussen Regio Twente en Eshuis Registeraccountants B.V. (contractnummer 20180033-114025-6)' d.d. 18 december 2019 met bijbehorende stukken vormt de juridische basis voor onze relatie. Een van de stukken waar de overeenkomst naar refereert betreft het verificatieverslag en de daarin gemaakte werkafspraken van 20 november 2019. Een van de afspraken die destijds is gemaakt gaat over de gevolgen van de ontvlechting van de voormalige Regio Twente voor de accountantscontrole: bij (grote) wijzigingen praten we elkaar bij en in overleg stemmen we af hoe we verder gaan.

De ontvlechting die vorig jaar heeft plaatsgevonden is zo'n wijziging. Dit heeft gevolgen voor ons honorarium bij de Regio Twente/SamenTwente.

Op basis van voornoemde overeenkomst bedraagt ons honorarium voor 2021, inclusief prijsindexatie, € 53.500. Voor het boekjaar 2022 e.v. ramen wij onze kosten op € 45.500. Jaarlijks indexeren wij ons honorarium volgens de methodiek uit artikel 4 van de overeenkomst van 18 december 2019. Volgens artikel 9 eindigt de overeenkomst op 31 december 2022 en kan de overeenkomst eenmalig door u worden verlengd voor de duur van 3 jaren.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en gaan met veel plezier verder als accountant van het nieuwe SamenTwente.

Eshuis

REGISTERACCOUNTANTS

Met vriendelijke groet,
Eshuis,
Registeraccountants

drs. C.L. Willems RA

Advies nota

Voorstel voor **Algemeen bestuur** **Registratienummer** 2022-000578

Datum vergadering 12 oktober 2022 **Agendapunt** B1

Domein, behandelend ambtenaar, tel. JGZ, Tineke Hinrichs 06-29676726, Marieke Bunnik 06-11356239

Onderwerp

Verlengen Gezonde School Aanpak in 2023

Voorstel

1. De Gezonde School Aanpak te verlengen in 2023.
2. Deze aanpak voor 2023 te financieren door een incidentele bijdrage van € 133.000. -

Inleiding

Op 29 september 2021 heeft het AB besloten om tijdelijk verhoogd in te zetten op de Twentse scholen binnen het schoolgezondheidsbeleid, met specifiek aandacht voor het mentaal welbevinden van de leerlingen¹. Deze tijdelijke inzet is door de gemeenten gefinancierd. Afsproken is dat in het najaar 2022 geëvalueerd zal worden. Deze evaluatie moet de basis vormen voor een besluit over al dan niet (structurele) voortzetting. De eerste signalen vanuit de deelnemende scholen zijn zeer positief, er is veel belangstelling bij scholen voor dit brede ondersteuningsaanbod².

De evaluatie moet nog worden gestart. De uitkomsten hiervan leiden tot een voorstel aan het AB om al dan niet deze werkwijze structureel te maken. De uitkomsten van de evaluatie en een eventueel daaropvolgend besluit van het AB om de Gezonde School Aanpak te continueren, komen echter te laat om de Gezonde School Aanpak in de periode tot aan het besluit te continueren. Hierin was niet voorzien in de besluitvorming in september 2021.

Beoogd effect

Met de Gezonde School Aanpak zetten we in op een hoger fysiek en mentaal welbevinden van kinderen en jongeren en het versterken van het gezond gedrag bij kinderen en jongeren.

Argumenten

1.1. De Gezonde School biedt een eerlijke kans op gezond opgroeien voor ieder kind.

Op jonge leeftijd wordt een belangrijke basis gelegd voor onze toekomstige (on)gezondheid. Door de mentale en fysieke gezondheid van kinderen en jongeren te bevorderen, is een deel van de gezondheidsproblemen op volwassen leeftijd te voorkomen of uit te stellen. Voor kinderen met een lage sociaaleconomische status en nieuwkomerskinderen is het daarom extra belangrijk dat er aandacht is voor hun gezondheid en welbevinden. De Gezonde School Aanpak past binnen de doelstellingen van de Lokaal Educatieve Agenda's van gemeenten. Deze aanpak wordt steeds noodzakelijker gezien recente sociaaleconomische ontwikkelingen, zoals energiearmoede en stijgende prijzen.

¹ AB besluit 2021-000381

² Welbevinden, schoolverzuim, bewegen en sport, voeding, roken, alcohol- en drugspreventie, relaties en seksualiteit, mediawijsheid, gehoor, hygiëne, slaap, milieu en natuur

1.2. De Gezonde School Aanpak levert een bijdrage aan het welbevinden van kinderen en jongeren en het aanleren van een gezondere levensstijl.

De Gezonde School Aanpak is onderdeel van een landelijk en breed gedragen programma (bijlage 1). Uitkomsten van de Gezondheidsmonitor Jeugd van GGD Twente en signalen uit de praktijk van de Jeugdgezondheidszorg laten zien dat het al sinds 2019 slechter gaat met de psychosociale gezondheid van jongeren. Uit de meest recente Gezondheidsmonitor Jeugd blijkt opnieuw dat het belangrijk is aandacht te hebben voor het thema psychosociale gezondheid/(mentaal) welbevinden. Dit zal daarom de komende tijd veel aandacht krijgen en vormt het basisthema van de Gezonde School Aanpak.

1.3. De eerste signalen van scholen over de Gezonde School Aanpak zijn positief.

GGD Twente voert vanaf het najaar 2021 tot eind 2022 de pilot uit met een verhoogde inzet, waardoor meer scholen betrokken konden worden bij de Gezonde School Aanpak (bijlage 2). In Twente gaat het om bijna 400 schoollocaties. Als gevolg van de tijd nodig om personeel te werven kon de Gezonde School Aanpak pas goed starten vanaf januari. Eveneens als gevolg van corona, o.a. docententekorten, klassen die naar huis werden gestuurd en thuisonderwijs, was er bij scholen pas ruimte om met de Gezonde School Aanpak aan de slag te gaan vanaf ongeveer april. GGD Twente heeft de tussenliggende tijd benut om een infrastructuur te bouwen, waarmee alle scholen bereikt zijn. Dat is gedaan met nieuwsbrieven, online informatie, gesprekken met scholen/onderwijs-overleggen en koppeling met de Gezondheidsmonitor Jeugd, schoolrelatiegesprekken en door voor iedere gemeente een Gezonde School Adviseur beschikbaar te hebben die contact houdt met de scholen. Een dertigtal nieuwe scholen heeft inmiddels aangegeven in schooljaar 2022-2023 aan de slag te gaan. Inmiddels merkt de GGD dat de interesse is toegenomen en is de verwachting dat zich komend schooljaar nog veel meer scholen gaan melden met adviesvragen.

1.4. Het zou wenselijk zijn om langer te investeren op deze inzet, meer scholen actief te benaderen en daarbij aan te sluiten bij de monitorgegevens van de betreffende school.

Doel is door deze gerichte aanpak meer scholen te enthousiasmeren voor de Gezonde School Aanpak om zodoende meer effect te hebben op gezondheid van kinderen. Het opbouwen van deze kennis, contacten en infrastructuur kost tijd, het tijdelijk stopzetten van de verhoogde inzet zou daarom een desinvestering zijn.

1.5. Gezonde School Aanpak helpt gemeenten om samen met scholen invulling te geven aan een duurzaam en integraal beleid voor hun inwoners.

De Gezonde School aanpak legt een verbinding tussen lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het onderwijs en verbindt beleidsterreinen binnen de gemeente aan elkaar (zie figuur in bijlage 1). Het stimuleert de samenwerking tussen verschillende beleidsterreinen, zowel op beleidsvormend niveau als in de praktische uitvoering door alle organisaties die erbij betrokken zijn.

1.6. Gezonde School Adviseurs helpen scholen doelmatig en effectief te werken aan gezondheid.

Op basis van de monitors weet de Jeugdgezondheid wat er speelt qua welbevinden en gezondheid van kinderen en jongeren, ook lokaal. Gezonde School Adviseurs zijn goed op de hoogte van welke (les)programma's ontwikkeld zijn en wat daarin goed werkt (effect, implementatie). Zij adviseren scholen hierover. Dit voorkomt dat scholen zelf het wiel uitvinden in drukke tijden en het voorkomt dat er een beroep wordt gedaan op gemeenten om programma's te ontwikkelen die reeds voorhanden zijn.

1.7. De Gezonde School Aanpak past bij bestaand beleid en de coalitieakkoorden die binnen de Twentse gemeenten onlangs zijn afgesloten.

De Gezonde School Aanpak past binnen één van de hoofddoelstellingen van de Bestuursagenda Publieke Gezondheid 2020-2023: *gezond opgroeien* (11-12-2018 vastgesteld door de Bestuurscommissie Publieke Gezondheid).

De Gezonde School Aanpak sluit verder aan bij de diverse gezondheidsambities die recent in coalitieakkoorden van de colleges van de Twentse gemeenten zijn opgenomen. De gemeenten willen onder andere inzetten op preventie om gezondheidsverschillen tussen groepen zoveel mogelijk te verkleinen. De gemeenten hanteren daarbij een breed begrip van gezondheid en geven aan dat gezondheid een belangrijke bijdrage kan leveren aan kansengelijkheid van kinderen en jongeren.

1.8. Schoolgezondheidsbeleid draagt bij aan de toekomstbestendige Jeugdgezondheidszorg.

De Jeugdgezondheidszorg moet in 2030 met naar verwachting 25 tot 30% minder artsen hetzelfde werk doen als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Dit vraagt om een transformatie in de werkwijze, het maken van scherpe keuzes als Jeugdgezondheidszorg en modernisering van onze dienstverlening. Voorkomen is beter dan genezen, daarom wil de GGD vroeg inzetten op preventie om zwaardere problematiek zoveel mogelijk te voorkomen.

2.1. Door de overbrugging in 2023 ontstaat tijd om de uitkomsten van de evaluatie te betrekken in een mogelijk besluit tot (structurele) voortzetting.

Wanneer de evaluatie aanleiding geeft tot (structurele) voortzetting van de Gezonde School Aanpak in de huidige omvang na de overbrugging, kan een besluit daartoe worden meegenomen binnen de reguliere planning en control cyclus van Samen Twente.

Kanttekeningen

1.1. De evaluatie komt te laat om al in 2023 tot (eventuele) structurele inbedding te besluiten.

Omdat de eerste signalen zeer positief zijn, deze aanpak goed past binnen een integrale werkwijze en een bijdrage kan leveren aan de toekomstbestendige Jeugd Gezondheidszorg (waarbinnen we in ieder geval moeten inspelen op de krappe arbeidsmarkt), willen we de opgebouwde werkwijze en netwerken niet verloren laten gaan.

1.2. Een Twentebreed programma als de Gezonde School Aanpak sluit onvoldoende aan bij lokale ontwikkelingen, behoeften en wensen.

Om die verbinding goed te regelen is aan elke gemeente een eigen Gezonde School Adviseur verbonden. Deze Gezonde School Adviseur kent de scholen in het werkgebied. De Gezonde School Adviseur houdt de gemeente op de hoogte van behaalde resultaten en haalt op wat de wensen van de gemeente zijn, welke thema's zij graag prioriteit wil geven en waar de gemeente kansen of mogelijkheden ziet. Op verzoek kan de Gezonde School Adviseur extra aandacht besteden aan bepaalde thema's op bepaalde (type) scholen. In JOGG-gemeenten³ trekt de Gezonde School Adviseur nauw op met de JOGG-regisseur

1.3. Het werkt alleen als we dit met 14 gemeenten samen doen.

Vooraf het voortgezet onderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs ontvangen veel leerlingen van buiten de vestigingsgemeente. Daardoor komt de inzet in die gemeente ten goede van kinderen en jongeren uit omliggende gemeenten. Dit maakt het praktisch onmogelijk om de Gezonde School Aanpak binnen gemeentegrenzen te beperken of uit te voeren in slechts een deel van de Twentse gemeenten. Om die reden is het belangrijk om de aanpak in heel Twente uit te voeren. Dat brengt met zich mee dat de Twentse gemeenten de kosten samen dragen.

1.4. Het effect van preventieve inzet is onduidelijk.

Het effect van preventie is vaak pas op langere termijn zichtbaar en moeilijk aantoonbaar. Een gezonde bevolking is productiever en heeft minder zorgkosten. Preventieve interventies hebben de potentie om de volksgezondheid gunstig te beïnvloeden. Tegelijkertijd vragen ze om investeringen en worden de effecten pas na langere tijd zichtbaar. Daarbij weet je niet wat er gebeurd zou zijn als je geen preventie had uitgevoerd. En het is vaak een opeenstapeling van interventies die het verschil maakt. Bijvoorbeeld aandacht voor gezonde voeding op school, bij de sportclub en de supermarkt. De Gezonde School Aanpak werkt intensief samen met kennisinstituten, die weten wat werkt en wat juist niet bij welke doelgroep. Het is belangrijk dat we interventies inzetten met het beste potentieel.

Kosten, baten , dekking

Binnen GGD Twente wordt op dit moment 114 uur/week ingezet voor de Gezonde School Aanpak, inclusief coördinatie, communicatie en overhead. Bij voortzetting op het huidige niveau wordt een deel van de meerkosten gedekt binnen de huidige begroting van de GGD en een deel door de gevraagde incidentele bijdrage van gemeenten:

Dekking van de kosten	2023
Inzet Gezonde School Adviseurs binnen de begroting GGD Twente	€ 141.000

³ <https://www.jogg.nl>

Bijdrage 14 Twentse gemeenten t.b.v. verlengen intensivering Gezonde School Aanpak	€ 133.000
Totaal	€ 274.000

De bijdrage van de deelnemende scholen zelf bestaat uit de inzet van formatie (gezonde school coördinator) en het maken van ruimte in hun programma voor de Gezonde School Aanpak.

Verdeelsleutel bijdrage gemeenten in 2023

Bij de inzet van de incidentele middelen wordt de verdeelsleutel gehanteerd volgens het aantal jongeren per gemeente omdat de aanpak gericht is op jongeren (0 tot 18 jaar). Deze verdeelsleutel is het uitgangspunt in de programmabegroting voor de Jeugdgezondheidszorg.

Hierbij is het aantal jongeren per 01-01-2021 gehanteerd. Goed om te weten is dat de GGD deze verdeelsleutel gebruikt voor de begroting van het boekjaar 2023. De verdeelsleutel loopt altijd 2 jaar achter. Dat heeft te maken met de planning. Bij het opstellen van de begroting 2023 is het aantal jongeren van dat jaar nog niet bekend. Dit betekent per gemeente:

Gemeente	Aantal jongeren per 01-01-2021	Relatief aandeel	Financieel
Almelo	14.120	0,116	€ 15.465
Borne	4.973	0,041	€ 5.447
Dinkelland	5.071	0,042	€ 5.554
Enschede	28.308	0,233	€ 31.004
Haaksbergen	4.449	0,037	€ 4.873
Hellendoorn	7.106	0,059	€ 7.783
Hengelo (O.)	14.810	0,122	€ 16.220
Hof van Twente	6.298	0,052	€ 6.898
Losser	4.229	0,035	€ 4.632
Oldenzaal	6.119	0,050	€ 6.702
Rijssen-Holten	9.106	0,075	€ 9.973
Tubbergen	4.290	0,035	€ 4.699
Twenterand	7.392	0,061	€ 8.096
Wierden	5.165	0,043	€ 5.657
Eindtotaal	121.436	1	€ 133.000

Communicatie

Communicatie naar de (potentieel) deelnemende scholen en de communicatieafdelingen van de gemeenten over de verlenging van de Gezonde School Aanpak. En communicatie via de SamenTwente (sociale media) kanalen. Na besluitvorming in het AB.

Vervolg

- Het AB heeft in haar besluit van 29 september 2021 de GGD gevraagd de Gezonde School Aanpak in het najaar van 2022 te evalueren. De uitkomsten van de evaluatie zullen conform dit besluit aan het AB voorgelegd worden, met een eventueel voorstel voor het vervolg van de Gezonde School Aanpak na 2023. Waarbij een besluit kan worden meegenomen in de integrale afweging binnen de reguliere planning en control cyclus van Samen Twente.

Bijlage(n)

1. Gezonde School Aanpak
2. Eerste resultaten en bereik van de Gezonde School Aanpak en van de adviseur Gezonde Relaties en Seksualiteit

Enschede, 28 september 2022 Dagelijks bestuur secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 28 september 2022	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 oktober 2022	
secretaris, drs. S. Dinsbach	voorzitter, drs. C.F.M. Bruggink

Bijlage 1: De Gezonde School Aanpak

Onderdeel van een Landelijk Programma

De Gezonde School Aanpak is gebaseerd het landelijk Gezonde School Programma. Het Gezonde School Programma is omvangrijker en breder dan men doorgaans verwacht. Omvangrijk omdat hierin niet alleen alle GGD'en betrokken zijn met hun Gezonde School Adviseurs, maar ook omdat het programma gedragen wordt door de PO-raad, de VO-raad, de MBO-raad, het RIVM, GGD GHOR en kennisinstituten en koepelorganisaties als Trimbos, Voedingscentrum, KVLO, IVN, Pharos, Rutgers, Stichting School en veiligheid en [vele anderen](#). In de financiering van het landelijke programma zijn VWS, OC&W, SZW en LNV als ministeries betrokken.

Het programma is breed omdat het [vele thema's](#) behelst. Centraal staat het thema welbevinden. Daarnaast zijn alle thema's aan elkaar gelinkt, waardoor ze elkaar kunnen versterken. Dit onderstreept het belang van een integrale aanpak, omdat het welbevinden van jongeren en kinderen samenhangt met meerdere thema's en veel gemeentelijke beleidsterreinen raakt.

Het programma is ook breed omdat het beschikbaar is voor zowel PO, VO, MBO, SO als VSO. In Twente komt dat neer op bijna 400 schoollocaties.

De Gezonde School Aanpak gaat uit van een brede definitie van gezondheid.

Door uit te gaan van de zes dimensies van positieve gezondheid¹, leren kinderen en jongeren om te gaan met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven.

Met de Gezonde School Aanpak wordt bewerkstelligd dat:

- Meer scholen werken met erkende lesprogramma's en effectieve/wetenschappelijk goed onderbouwde interventies.
- Meer scholen werken aan een duurzaam schoolgezondheidsbeleid: geen eenmalige activiteiten, maar een aanpak die verweven wordt in de identiteit van de school en gecontinueerd wordt in de toekomst. Een aanpak die is ingebed in regionaal en lokaal gezondheidsbeleid.

- Meer scholen weten door advies van GGD Twente de weg in landelijke subsidiemogelijkheden, zoals bijvoorbeeld voor watertappunten, moestuinieren, koken in de klas, voedselexcursies, schoolfruit en groene schoolterreinen.
- Meer scholen werken samen in lokaal gemeentelijk gezondheidsbeleid, in doorgaande lijn met voor- en naschoolse voorzieningen.

Het Gezonde School Team binnen GGD Twente:

- Op dit moment bestaat het team uit 5 gezonde school adviseurs (68 uur JGZ en 24 uur AGZ), een programmaleider (16 uur JGZ) en inzet van communicatie (6 uur).
- Iedere gemeente heeft een vaste Gezonde School Adviseur als contactpersoon. De Gezonde School Adviseur bedient de scholen in die gemeente en stemt (waar van toepassing) af met de JOGG-regisseur. Scholen merken niet dat onze Gezonde School Adviseurs aan verschillende afdelingen verbonden zijn. In de praktijk werkt iedereen vanuit één Gezonde School Team richting de scholen.
- Gezonde School Adviseur zijn vraagt een hoog expertiseniveau. Het is belangrijk dat scholen kunnen bouwen op een hoog kennisniveau van de Gezonde School Adviseur. Bijvoorbeeld over (les)programma's, subsidies en ook wat past bij een school en wat werkt en wat niet. Elke Gezonde School Adviseur is expert op één of meerdere thema's. Op dat thema heeft de gezonde school adviseur veel kennis en ondersteunt hij of zij de andere collega's die aan de slag zijn op scholen. Zo zorgt GGD Twente dat iedere school ondersteuning krijgt vanuit een grote hoeveelheid kennis en ervaring.
- De programmaleider zorgt, naast coördinatie, voor afstemming met gemeenten en de regionale projecten, zoals JOGG.
- Het team wordt ondersteund door een communicatieadviseur. Deze zorgt dat GGD Twente met een efficiënte en aantrekkelijke communicatieaanpak alle schoollocaties bereikt, informeert en motiveert.
- De JGZ Teams vormen de rol van ambassadeur. Zij zetten schoolgezondheidsbeleid op de kaart bij scholen. Bijvoorbeeld in schoolrelatiegesprekken, naar aanleiding van de uitkomsten van de gezondheidsmonitors of in hun reguliere contacten met het onderwijs.

Gezonde school Adviseurs leggen een verbinding tussen lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen en het onderwijs

Denk aan de 'Bestuursagenda Publieke Gezondheid 2020-2023', JOGG-aanpak overgewicht, aanpak schoolverzuim/schoolaanwezigheid, positieve gezondheid, Jong Leren Eten, Natuur- en Milieueducatie, sport- en preventieakkoorden, regionale werkgroep alcoholmatiging, samenwerkingsagenda jeugd, Twentse Koers en Twentse Belofte. Deze verbinding zorgt ervoor dat partijen in de regio beter samenwerken en hun aanpak op elkaar afstemmen. Zonder de betrokkenheid van een Gezonde School Adviseur worden projecten op zichzelf staande initiatieven die vaak eenmalig en niet duurzaam zijn. Initiatieven zijn dan onvoldoende in samenhang.

Bijlage 2:

Eerste resultaten en bereik van de Gezonde School Aanpak in Twente

Inleiding

Om de resultaten en het bereik in het juiste perspectief te zien is het goed om te weten dat Twente in totaal bijna 400 schoollocaties kent. Het betreft een beknopte rapportage van de eerste bevindingen, in het najaar van 2022 volgt een uitgebreidere rapportage op basis van de door het AB in september 2021 gevraagde evaluatie.

Het team

GGD Twente heeft een team Gezonde School Adviseurs (verder GSA's) dat scholen helpt bij het werken aan de gezondheid van hun leerlingen. Voor het begrip van de cijfers is het goed om te weten dat de GSA's vanaf september 2017 via een stimuleringsregeling per school op declaratiebasis hebben gewerkt met een zeer beperkt aantal beschikbare uren. En dus ook maar een beperkt aantal scholen (15 tot 30 per jaar) konden ondersteunen. Pas vanaf 2021 konden, door inzet van tijdelijke middelen als gevolg van het besluit van het AB van 29 september 2021, meer uren worden ingezet en konden alle scholen die daar behoefte aan hadden ondersteund worden. In totaal is er nu 92/uur per week inzet van GSA's.

Voor elke gemeente is een vaste Gezonde School Adviseur beschikbaar. Deze onderhoudt contact met de scholen in het werkgebied, met de gemeente, met JOGG en met de samenwerkingspartners rondom de school. De GSA Gezonde Relaties en Seksualiteit is de enige adviseur in het team die, vanwege een unieke specialisatie, op scholen in heel Twente ingezet wordt.

Inbedding van het team

Het team van GSA's werkt niet alleen. De GGD is al aanwezig op scholen: JGZ-doktersassistenten, -verpleegkundigen en -artsen nemen schoolgezondheidsbeleid mee in hun gesprekken met scholen en brengen hun scholen in contact met de gezonde school adviseur.

Er is een actieve communicatiestrategie, met onder meer de nieuwsbrief "Gezond op School" en de informatie op de website van GGD Twente. Deze strategie werpt vruchten af en zorgt ervoor dat GGD Twente alle schoollocaties bereikt met De Gezonde School Aanpak.

Deskundige inzet is gewaarborgd

Het team en de coördinator Gezonde School Aanpak (GGD-gezondheidsbevorderaar, 16 uur/week) houden de landelijke ontwikkelingen bij en zorgen ervoor dat scholen adviezen krijgen over het werken vanuit de Gezonde School-methodiek, en met (les)programma's werken die goed passen bij het type onderwijs en opleiding van personeel.

Er is goede samenwerking met [landelijke kennisinstituten](#).

Eerste resultaten en bereik

- Sinds september 2017 zijn er ruim 150 Twentse schoollocaties actief via het Gezonde School-programma. Zij hebben gewerkt aan een breed scala aan gezondheidsthema's. Sommige van deze scholen hebben meerdere jaren meegedaan en meerdere thema's opgepakt.
- Voor het schooljaar 2022-2023 hebben inmiddels een vijftigtal scholen aangegeven aan de slag te willen met een gezonde school aanpak. De verwachting is dat het niet bij dit aantal blijft. De Gezonde School Adviseurs zijn momenteel in overleg met onder meer gemeenten en de JOGG¹ regisseurs over de lokale doelstellingen t.a.v. onderwijs. Hieruit zullen meer scholen volgen waar contact mee gelegd wordt. Met name scholen in het voortgezet onderwijs zullen naar aanleiding van de uitkomsten van de Gezondheidsmonitor Jeugd komen met adviesvragen.
- Momenteel hebben 50 Twentse scholen één of meer themacertificaten Gezonde School. Dat certificaat bewijst dat ze werken met effectieve interventies, met een gedegen aanpak op educatie, beleid, signalering en de fysieke en sociale omgeving. Het themacertificaat is 3 jaar geldig. Scholen moeten dus actief bezig blijven met de Gezonde School-aanpak om certificaten te behouden. Meest behaald zijn Voeding, Bewegen en Sport en Welbevinden.

¹ <https://jogg.nl/>

Het aantal scholen dat werkt aan gezondheid ligt aanzienlijk hoger. Niet elke school kiest ervoor een themacertificaat te behalen, want het vraagt een behoorlijke effort.

- De GSA's hebben actief contact met het ROC van Twente, onder meer over thema's als Fit, Veilig en Gezond Werken en Gezonde Relaties en Seksualiteit.
- Tot 1-4-2022 werden 75 Twentse scholen ondersteund op het thema 'Gezonde Relaties & Seksualiteit'. Er volgen naar verwachting op korte termijn nog 10 scholen.
- Er zijn in 2021 123 onderwijsprofessionals getraind op onderwerpen rondom Gezonde Relaties en Seksualiteit. Een groot deel van deze trainingen wordt uitgevoerd door de GSA Gezonde Relaties & Seksualiteit. Op 1-4-2022 waren er 60 onderwijsprofessionals getraind en er staan nog diverse trainingen gepland.
- In 2022 hebben 17 VO scholen deelgenomen aan de Week van de Liefde en 16 basisscholen hebben zich aangemeld voor de Week van de Lentekriebels. Dit betrof niet alleen scholen die al deelnemen aan de stimuleringsregeling, maar ook een groot aantal scholen die (nog) niet geïncludeerd zijn in een regeling.

Voorstel voor	Algemeen bestuur	Registratienummer	2022-000578
Datum vergadering	12 oktober 2022	Agendapunt	B2

Domein, behandelend ambtenaar, tel. Concerncontrol, M.Q. Bajwa, 06 11406269

Onderwerp

Bestuursrapportage 2022

Kennisnemen van

De Bestuursrapportage 2022

Inleiding

Op 7 juli 2021 is de programmabegroting 2022 door uw bestuur vastgesteld. De voorliggende Bestuursrapportage is bedoeld om uw bestuur te informeren over actuele ontwikkelingen, zowel beleidsinhoudelijk als financieel ten opzichte van de begroting. De Bestuursrapportage omvat daarmee belangrijke informatie om vooruit te kunnen kijken en hanteert als peildatum 1 juli met een doorkijk (prognose) naar het einde van het jaar.

Beoogd effect

Inzicht verschaffen in de beleidsmatige en financiële afwijkingen inclusief andere belangrijke ontwikkelingen. Uw bestuur wordt hiermee in staat gesteld de controlerende taak uit te voeren op basis van de kaders die zijn gesteld in de (gewijzigde) programmabegroting 2022.

Kernboodschap

1.1 Uw bestuur informeren over de voortgang van de begroting is conform de financiële verordening
Onze financiële verordening schrijft voor dat wij u informeren door middel van een tussentijdse rapportage over de uitvoering van de begroting en de financiële positie.

1.2 Met de Bestuursrapportage wordt tussentijds verantwoording afgelegd over de verwachte afwijkingen ten aanzien van de uitvoering van de beleidsvoornemens en financiële ontwikkelingen
In de begroting 2022 zijn per programma ambities opgenomen. In de Bestuursrapportage zijn de afwijkingen in de te bereiken prestaties toegelicht alsmede ook de volgens ons de belangrijkste ontwikkelingen. Deze rapportage geeft ook informatie over de financiële stand van zaken in relatie tot de uitvoering van de programmabegroting 2022 en geeft een prognose af voor de rest van het jaar. Voor het jaar 2022 verwachten wij een positief resultaat van € 232.000 (0,5% van de begroting). In de rapportage worden de belangrijkste financiële mee- en tegenvallers toegelicht die leiden tot deze prognose.

1.3 De totale meerkosten die voortvloeien uit de coronabestrijding zijn geraamd op € 36,5 miljoen
Dit is een daling van 23% ten opzichte van de realisatie van vorig jaar (€ 47,2 miljoen). Het inschatten van de coronakosten blijft lastig in verband met de ontwikkeling van het virus en het beleid van het Rijk. Alle kosten die voortvloeien uit de bestrijding van het coronavirus worden apart geadministreerd. Deze worden volledig bekostigd door het ministerie van VWS via de meerkostenregeling.

1.4 Via de Bestuursrapportage geven wij inzicht in de verwachte uitgaven voor versterking van onze IT-omgeving

In uw vergadering van 13 juli 2022 heeft u ingestemd met het instellen van een IT-reserve om onze automatiseringsomgeving veilig te houden. Ongeveer € 189.000 van het positieve jaarrekeningresultaat 2021 is hiervoor gereserveerd. Wij hebben in de vergadering van 13 juli toegezegd om inzicht te geven waar de gereserveerde middelen voor worden ingezet. In de Bestuursrapportage treft u dit inzicht aan.

1.5 We geven ook inzicht in de verwachte frictiekosten Veranderopdracht Regio Twente

Ook in 2022 wordt nog verder gewerkt aan de veranderopdracht. We dragen per 1 januari 2022 bezittingen en schulden over naar Recreatieschap Twente en naar de gastgemeenten Enschede en Hengelo voor de coalities die het betreft. Per saldo gaat het om een bedrag van € 3,8 miljoen aan overdrachten. Daarnaast wordt er verder gewerkt aan het positioneren van het Innovatiefonds Twente. Omdat het piek moment van externe inhuur vorig jaar lag, huren wij dit jaar voor de veranderopdracht weinig extern personeel in waardoor de frictiekosten naar verwachting lager zullen zijn dan vorig jaar (€ 902.000 in 2021 en € 439.000 verwacht voor 2022). Zoals aangegeven in onze brief van 30 maart 2022 over de afronding van de resttaken Regio Twente hebben wij voor 2 medewerkers nog geen definitieve nieuwe werkplek gevonden. Wel is er sprake van gedeeltelijke detachering. We verwachten vanaf 1 januari 2023 wel een definitieve plek te hebben gevonden.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

De Bestuursrapportage 2022 is de voorloper op de jaarstukken van 2022. De jaarstukken worden in uw vergadering van juli 2023 vastgesteld.

Bijlage(n)

Bestuursrapportage 2022

Enschede, 28 september 2022	
Dagelijks bestuur	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink
Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van Dagelijks bestuur van 28 september 2022	
Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 oktober 2022	
secretaris,	voorzitter,
drs. S. Dinsbach	drs. C.F.M. Bruggink

Bestuursrapportage 2022

Periode januari tot en met juni, met een
prognose voor de rest van het jaar

Gezond,
veilig
& vitaal

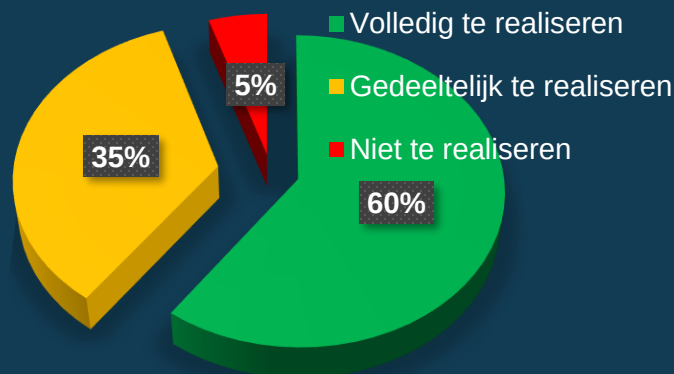
samentwente.nl

 Samen
Twente

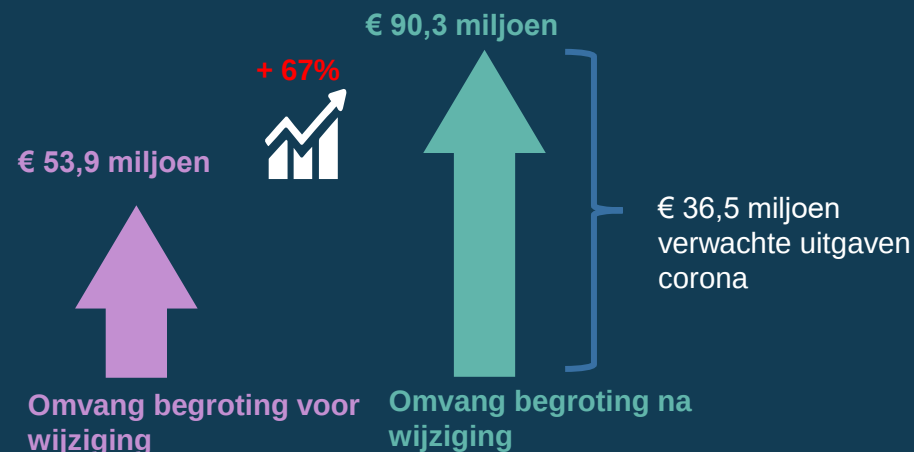

Bestuursrapportage in één oogopslag

Verwachte realisatie beleidsambities 2022

Ontwikkeling begroting 2022

Verwacht financieel resultaat 2022 op de gemeentelijke bijdrage

€ 232.000 (0,5% van de begroting excl. corona en coalities)

Toelichting

- Voor u ligt de eerste Bestuursrapportage van SamenTwente. Een nieuwe organisatie ontstaan uit de voormalige Regio Twente. Deze rapportage beschrijft de stand van zaken van de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2022 die in juli 2021 is vastgesteld.
- De organisatie is in 2022 enorm in beweging. We staan midden in de samenleving bij de bestrijding van corona, Monkeypox en bij de zorgverlening aan ontheemden uit Oekraïne. Dit vraagt om de nodige inzet en maximale flexibiliteit van onze organisatie.
- En dit zonder onze reguliere taken (GGD, OZJT en Veilig Thuis Twente) uit het oog te verliezen.
- We merken dat onze reguliere taken steeds verder onder druk komen te staan. Bij Veilig Thuis Twente is de druk hoog vanwege een forse toename in het aantal meldingen en adviesaanvragen maar ook door het hoge ziekteverzuim. Daarnaast merken we, zowel binnen het primair proces als bij de ondersteunende diensten, de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt. Met name op artsenfuncties en andere medische- en ICT-functies. Dagelijks moeten we alle zeilen bijzetten om onze taken op het gebied forensische geneeskunde te kunnen uitvoeren vanwege het artsentekort.

Gezond,
veilig
& vitaal

&
Samen
Twente

Inleiding

In de begroting 2022 is vastgelegd wat we willen bereiken in 2022, wat we daarvoor gaan doen en wat het kost. In de Bestuursrapportage (Berap) gaan we in op de voortgang van de realisatie van onze beleidsambities, inclusief het financiële beeld. De Berap heeft dezelfde indeling als de (gewijzigde) begroting 2022:

1. *Basistaken SamenTwente:*

- GGD Twente (we gaan ook in op de bestrijding van Covid-19)
- Organisatie voor de Zorg en de Jeugdhulp in Twente (OZJT)
- Veilig Thuis Twente
- Bestuur & Ondersteuning

2. *Coalitions of the willing:*

- Kennispunt Twente
- Samen14

3. *Overige onderwerpen in de Berap:*

- Veranderopdracht Regio Twente
- Informatiebeveiliging en privacy
- Versterking IT-omgeving
- Overige (financiële) informatie

Gezond,
veilig
& vitaal

&
Samen
Twente

1.

Basistaken SamenTwente

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

GGD Twente

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente

Beleidsambities GGD Twente	Status		
1. Het verlagen van het roken.	●	○	○
2. Het stabiliseren van de vaccinatiegraad.	●	○	○
3. Het verminderen van de eenzaamheid.	○	●	○
4. Het verminderen van het overgewicht.	●	○	○
5. Het vergroten van de regie over eigen leven.	○	○	●
6. Het verminderen van stress.	○	●	○
7. Het verminderen van het problematisch alcoholgebruik.	●	○	○
8. Het verminderen van het middelengebruik.	○	●	○
9. Het bevorderen van het bewegen	●	○	○

Status	Toelichting stoplichtensystematiek
●	We verwachten de ambitie (dit jaar) volledig te kunnen realiseren.
●	We verwachten de ambitie (dit jaar) gedeeltelijk te kunnen realiseren.
●	We verwachten de ambitie (dit jaar) niet te kunnen realiseren.

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente

In deze tussentijdse verantwoording beperken we ons tot het aandeel van GGD Twente met betrekking tot de negen indicatoren en de gemeentelijke ambities uit de Bestuursagenda 2020-2023. Naast het werk dat verricht wordt in het kader van deze ambities, voeren alle teams binnen de GGD ook hun reguliere taken uit. Deze taken betreffen bijvoorbeeld het voorkomen van infectieziekten, opsporen van infectieziekten en voorkomen van verdere verspreiding hiervan. Maar ook bijvoorbeeld de groei en ontwikkeling van kinderen monitoren, bevorderen en beschermen. Dit is het werk dat de teams iedere dag verzetten ten behoeve van de publieke gezondheid.

1. Roken sterk verlagen

De gegevens uit de laatste Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen en de meest recente Gezondheidsmonitor Jeugd (2021) laten een positieve trend zien. Inmiddels zitten we onder het streefcijfer voor 2023. Weliswaar lijkt zich het aantal rokers onder de jeugd te stabiliseren maar voor de toekomst verwachten we dat de daling van het gebruik onder de jeugd uiteindelijk ook zal leiden tot een daling van het gebruik onder volwassenen en ouderen. Om gemeenten te ondersteunen met adviezen, tips en inspiratie heeft GGD Twente een toolkit ontwikkeld speciaal voor gemeenten: Toolkit Rookvrij - gemeenten - GGD Twente. Maar omdat gemeenten vaak aanjager, ondersteuner zijn in het proces van rookvrij is er ook een toolkit gemaakt voor organisaties: Toolkit Rookvrij - organisaties - GGD Twente. Gemeenten kunnen lokale organisaties hierop attenderen. Scholen hebben sinds 1 augustus 2020 verplicht een rookvrij schoolterrein. De Gezonde School Adviseurs hebben afgelopen schooljaar enkele scholen ondersteund die tegen knelpunten aanliepen.

2. Vaccinatiegraad stabiliseren

Het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) is ondanks de beperkingen door de coronacrisis uiteindelijk geheel volgens de landelijke planning uitgevoerd. Daarmee is voor de vaccinaties van 0-4 jarigen voor 2021 de beoogde vaccinatiegraad met 96% op Twents niveau ruimschoots gehaald. De opkomst bij de groepsvaccinaties was in 2021 helaas lager dan voorgaande jaren. Mogelijke oorzaak hiervan wordt gezocht in het feit dat in 2021 een covidvaccinatie voorrang heeft gekregen boven een RVP vaccinatie in de leeftijd 4-18. In het voorjaar van 2022 hebben we reeds gemerkt dat spijtoptanten van 2021 meer gehoor zijn gaan geven op de uitnodiging. Er zijn gebieden waar de vaccinatiegraad onder het streefcijfer zit, zoals bekend als tip van de bible-belt. Voor de eerste helft van 2022 ligt de planning op schema. Het traject 'informed consent' is inmiddels geheel uitgevoerd.

3. Eenzaamheid verminderen

Door middel van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 is er voor het eerst zicht verkregen op gevoelens van eenzaamheid onder jongeren. Voor de categorie volwassenen en ouderen was al bekend dat deze problematiek was toegenomen. Onze inzet is er op gericht om gevoelens van eenzaamheid terug te dringen. De belangrijkste oorzaak van de toename zal waarschijnlijk gezocht moeten worden in de beperkingen ten gevolge van de bestrijding van de coronapandemie. Lockdowns, quarantaines, scholensluiting, het in hoge mate beperken van ontmoetingen thuis, in de cultuursector, in (sport)verenigingen, in de horeca, etc., hebben ongetwijfeld bijgedragen aan de stijgende eenzaamheidscijfers. De verwachting is dat door het weer open gaan van de samenleving de eenzaamheidscijfers zullen dalen. In de extra monitors, die vanwege de corona pandemie worden uitgevoerd, wordt nadrukkelijk ook het onderdeel eenzaamheid uitgevraagd. Hiermee kunnen we de cijfermatige ontwikkelingen volgen. Gemeenten zijn aan zet om met gerichte en duurzame interventies een daling te bewerkstelligen en te bestendigen.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente

4. Overgewicht verminderen

Het project JOGG ontwikkelt zich goed. We zijn inmiddels ruim een jaar aan de gang (vanaf mei 2021). In het voorjaar van 2022 is de 10e Twentse gemeente aangesloten. Regionaal is er in het voorjaar een training georganiseerd waarbij de lokale JOGG-teams toelichting hebben gekregen op de regionale inzet (Gezonde School, Jong Leren Eten, TeamFit). Ook hebben zij handvatten kregen om aan de slag te gaan met de lokale plannen. Gemeenten zijn momenteel druk bezig lokale JOGG-plannen te ontwikkelen en het lokale netwerk hierbij te betrekken. De Gezonde Schooladviseur is hier nadrukkelijk bij betrokken. JOGG Twente is zichtbaar geweest tijdens de Week voor de Gezonde Jeugd en in de Tubantia. Regionaal is er een activiteitenkalender ontwikkeld voor de rest van het jaar 2022. Een werkgroep voor de campagne in het najaar is gevormd. JOGG is onderdeel van de Twentse Koers. De specifieke evaluatie en rapportage wordt binnen die samenwerking gedaan. De eerste jaarrapportage wordt aan het einde van de zomer gepresenteerd en gedeeld met de deelnemende partijen.

5. Regie over eigen leven vergroten

Door de corona uitbraak en de impact hiervan op GGD Twente en gemeenten en de beleidscapaciteit die vanuit GGD Twente is ingezet voor de transitie Regio Twente naar SamenTwente, is dit onderwerp nog niet opgepakt. Inzet is om hier in de tweede helft van 2022 mee aan de slag te gaan.

6. Stress verminderen

De gezondheidsmonitor Jeugd 2021 heeft voor het derde jaar gegevens opgeleverd met betrekking tot stresservaringen onder de jeugd. Na een aanvankelijk lichte stijging onder invloed van corona in 2020, is er weer sprake van een lichte daling. Als we jongeren vragen voor welk gezondheidsthema ze graag meer aandacht willen op school, staat stress op nummer 1. Voor volwassenen en ouderen zijn voor het eerst gevoelens van stress in kaart gebracht via de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020. Bij gebrek aan verdere gegevens is er nog geen zicht op een trend bij deze groep. In de komende monitor worden gevoelens van stress opnieuw uitgevraagd. Zoals afgesproken in de Bestuursagenda publieke gezondheid 2020-2023 gaan we met deze kennis onze doelstellingen formuleren. In het najaar 2022 starten we hier mee.

7. Problematisch alcoholgebruik verminderen

Zowel de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen van 2020 als de Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 laat een lichte daling van het alcoholgebruik zien. Het gebruik in Twente is echter nog steeds hoger dan het landelijke gemiddelde. In 2021 is besloten de beperkte capaciteit die er is in te zetten op het terugdringen van overmatig alcoholgebruik bij jongeren (focus op jeugd en zijn/haar omgeving). Meerdere gemeenten zijn inmiddels aangesloten bij de regionale werkgroep die werkt aan een plan van aanpak. Bij deze werkgroep is ook Tactus betrokken. Onderdeel van het plan van aanpak is het samenstellen van een toolbox. Het samenstellen van de toolbox, die op Twents niveau wordt ontwikkeld, vordert gestaag. De toolbox geeft gemeenten en GGD instrumenten om, samen met maatschappelijke partijen, lokale en regionale inzet op het vraagstuk te doen (zowel beleidsmatig als op interventieniveau). In de bestuursagenda is opgenomen dat we de sociale norm rond alcoholgebruik willen beïnvloeden. Dit blijkt een complex vraagstuk. Ook hiervoor worden handreikingen gedaan in de toolkit.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Verwachte realisatie beleidsambities GGD Twente

8. Middelengebruik verminderen

In de Gezondheidsmonitor Volwassen en Ouderen in 2020 hebben we voor het eerst gevraagd naar het gebruik van drugs. Van de volwassenen geeft 8% aan één of meerdere soorten drugs te hebben gebruikt in de afgelopen twaalf maanden, 6% geeft aan softdrugs te hebben gebruikt en 4% harddrugs.

De Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 laat een lichte daling zien van het softdrugsgebruik onder de jeugd terwijl het overige gebruik gelijk is gebleven. Om het ambitieniveau te bereiken is inzet vereist. Middelengebruik willen we een plek geven in de werkgroep die ook met het terugdringen van problematisch alcoholgebruik aan het werk is. Er zijn hierin nog geen concrete stappen ondernomen. De Gezonde School Adviseurs ondersteunen scholen bij hun inzet op het terugdringen van middelen en overmatig alcoholgebruik.

9. Bewegen bevorderen

De gegevens uit de laatste Gezondheidsmonitor Jeugd laten weer een lichte stijging zien in 'beweging' onder de jeugd. Vooralsnog zijn we echter nog ver verwijderd van de streefcijfers. Hetzelfde geldt voor de cijfers met betrekking tot volwassenen en ouderen. Extra aandacht is dan ook nog steeds nodig.

In belangrijke mate koppelt deze indicator met de indicator overgewicht. De aanpak JOGG en de inzet van de gezonde school adviseur kan ook hier soelaas bieden. Er ligt ook een belangrijke koppeling met de bijdrage van GGD Twente aan de implementatie omgevingswet. Daarin zetten we ondermeer in op een beweegvriendelijke omgeving.

Indicatoren

In de jaarstukken van 2022 wordt een overzicht gepresenteerd van de stand van zaken van de in de begroting 2022 opgenomen indicatoren.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Overige relevante ontwikkelingen 1/2

1. Forensische Dienstverlening

Het AB is inmiddels via drie AB informatiebrieven (december 2021, april 2022 en juli 2022) geïnformeerd over de problematiek in de forensische dienstverlening. Centraal in de problematiek staat het tekort aan forensisch artsen. Hierdoor staat de forensische dienstverlening onder druk. Aanvankelijk leek het erop dat een samenwerking met GGD IJsselland voor de komende tijd voldoende soelaas zou bieden. Inmiddels is duidelijk geworden dat ook deze samenwerking onvoldoende mogelijkheden biedt om de problematiek het hoofd te bieden. In het tweede kwartaal van 2022 zijn alle GGD'en in Overijssel en Gelderland geconfronteerd met sterk oplopende personeelstekorten. Het gaat dan met name om forensisch artsen. Deze ontwikkeling heeft de beoogde samenwerking, werken vanuit één centrum GGD voor de forensische dienstverlening, in een stroomversnelling gebracht. Hiervoor worden de komende maanden voorstellen ontwikkeld. Een en ander in afstemming met het Openbaar Ministerie, politie, huisartsen en ROAZ. Inzet is dat daar in 2022 nog bestuurlijk overleg en besluitvorming op volgt.

2. Gezonde Schoolaanpak

Al enkele jaren kent GGD Twente binnen de Jeugdgezondheidszorg (en het team Seksuele Gezondheid) de dienstverlening van de Gezonde schoolaanpak. Tijdens de coronapandemie is pijnlijk duidelijk geworden dat schoolgaande jeugd te lijden heeft gehad van lockdowns, schoolsluiting en onderwijs op afstand. Vanuit de NPO gelden die beschikbaar kwamen voor gemeenten is ingezet op gezonde Schooladviseurs voor zoveel mogelijk scholen in Twente. Hierdoor hebben veel scholen kennisgemaakt met deze dienstverlening en de aanpak slaat aan. Scholen waarderen deze inzet, leerlingen hebben er baat bij. De financiering vanuit de NPO gelden is tijdelijk. Er worden op dit moment voorstellen ontwikkeld om de brede inzet van de gezonde school adviseurs duurzaam te borgen.

3. Inzet ten behoeve van Oekraïense vluchtelingen

In februari is de oorlog in Oekraïne uitgebroken. Dit heeft onder meer geleid tot een vluchtelingenstroom naar Nederland. Zij hebben recht op zorg. Ook de zorg zoals geregeld in de Wet publieke gezondheid. GGD Twente organiseert deze zorg met name op het gebied van JGZ. De focus in de zorg aan Oekraïense vluchtelingenkinderen wordt gelegd op de kinderen t/m 14 maanden omdat in deze periode de ontwikkeling van het kind het hardst gaat en het ingrijpen bij signalen veel impact heeft. Er is een landelijke werkwijze afgesproken die afgestemd is met de Inspectie (IGJ); doe meer waar nodig, minder waar het kan. Voor de bekostiging hiervan wordt door het Rijk een separate regeling opgesteld. Op dit moment schiet de organisatie de kosten voor. De bekostiging zal via het gemeentefonds verlopen. Naar verwachting geeft de decembercirculaire hierover meer duidelijkheid. De meerkosten van de GGD voor andere taken dan de JGZ, bijvoorbeeld technische hygiënezorg worden bekostigd via de Veiligheidsregio Twente. Hierover is inmiddels een regeling vastgesteld.

4. GGiD

Samen met de GGD'en Hollands Noorden en regio Utrecht bouwen wij aan een nieuw digitaal dossier voor de jeugdgezondheidszorg. De ingebruikname hiervan is vertraagd. Belangrijke criteria zijn 'kwaliteit van de dienstverlening' en 'goed passende ondersteuning voor de professional'. Op dit moment bestaat onzekerheid omtrent de definitieve oplevering van het GGiD. Voor de GGD'en blijft het van groot belang dat het opgeleverde systeem correct werkt en de bedrijfsprocessen ondersteunt en wordt de leverancier gehouden aan de doelen die in afgesloten overeenkomst zijn afgesproken.

Gezond,
veilig
& vitaal

Samen
Twente

Overige relevante ontwikkelingen 2/2

5. Meldpunt Zorgwekkend Gedrag

Het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag wordt geconfronteerd met een forse toename van meldingen. Het aantal meldingen per maand is 60% hoger dan het aantal meldingen in 2021. De werkzaamheden zijn niet uitstelbaar. Hier moet op geacteerd worden. Dit betekent dat er extra personeel ingezet moet worden. Op dit moment wordt uitgewerkt in hoeverre het meldpunt uitgebreid kan worden door ook de politiemeldingen via dit meldpunt te laten verlopen. We komen hiervoor met een voorstel voor ons algemeen bestuur.

6. Monkeypox

In het voorjaar zijn in Europa en Nederland de eerste gevallen van besmetting met het Monkeypox-virus geconstateerd. In Twente is de eerste casus begin juli gemeld. Monkeypox is een A-ziekte conform de WPG. Dit betekent dat de burgemeester en de voorzitter van de veiligheidsregio geïnformeerd worden door GGD Twente. GGD Twente informeert gelijktijdig ook de wethouder en de ambtenaar Publieke Gezondheid. De WHO heeft medio juli het Monkeypox-virus als 'internationaal gevaar voor de volksgezondheid' gekwalificeerd. GGD Twente volgt de aanwijzingen van het RIVM in deze. GGD Twente voert testen, bron- en contactonderzoek en vaccinatie voor Monkeypox uit. De meerkosten worden gedekt uit de meerkostenregeling van corona. Het is mogelijk dat de komende tijd hiervoor een separate meerkostenregeling en verantwoording wordt afgesproken met het Rijk.

7. Corona hotspot-monitor

In 2022 zijn wij gestart met het opzetten van een corona hotspot-monitor. Een hotspot is een gebeurtenis die een behoorlijke impact heeft gehad op het dagelijkse leven of die leidt tot opvallende of intensieve interactie tussen overheid, burgers, bedrijven en andere instellingen. In geval van corona is er zeker sprake van een hotspot. Het doel van het inrichten van deze monitor is dat we zoveel mogelijke relevante informatie willen verzamelen, bewaren en hier uiteindelijk ook lering uit willen trekken voor mogelijk toekomstige situaties. Verschillende (keten) partners waarvan wij verwachten dat zij mogelijk relevante informatie hebben worden gevraagd hieraan bijdrage te leveren.

8. Omgevingswet

Vanaf 1 januari 2023 moet de Omgevingswet ingaan. Samen met de gemeenten verkennen wij in een pilotfase wat de invoering voor ons betekent en welke rol wij hierin krijgen. Door de gemeenteraadsverkiezingen kwamen er begin 2022 weinig tot geen individuele adviesverzoeken van gemeenten aan ons. Veel zaken werden namelijk over de verkiezingen heen getild. Inmiddels wordt er met regelmaat door de gemeenten een beroep gedaan op de GGD. Vooral het fysieke domein (ruimtelijke ordening) weet ons goed te vinden voor adviezen. Aandachtspunt hierbij is dat de gemeenten thuis goed de verbinding weten te leggen tussen het fysieke domein en domein Publieke Gezondheid. Ook voor ons is het belangrijk om de adviezen die we verstrekken integraal te laten zijn. Als er namelijk aan ons advies wordt gevraagd dan mag men er vanuit gaan dat alle facetten van gezondheid door de GGD zijn meegenomen. Hier hebben wij intern extra aandacht voor. Na de pilotfase en de evaluatie weten we op welke vraagstukken we ons moeten richten en bekwamen en hoe we samenwerking zowel intern als extern het beste vorm kunnen geven.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Financiële update GGD Twente

GGD Twente	Resultaat (Bedragen x € 1.000)
Gemeentelijke bijdrage gefinancierde taken:	- 31
- JGZ Rijksvaccinatieprogramma HPV	250
- Ontwikkeling nieuw Digitaal Dossier	-242
- Overige effecten	-39
Tarieftaken	-21
SOA-Taken	200
Projecten GGD	75
Totaal verwacht resultaat	223

Toelichting op het verwachte resultaat (bedragen x €1.000):

Toelichting op positieve ontwikkelingen	Toelichting op negatieve ontwikkelingen
JGZ Rijksvaccinatieprogramma HPV 250 Per 1 januari 2022 is de vaccinatie voor HPV jongens toegevoegd aan het RVP voor de vaccinatie van het jaarcohort 11 jarigen. Daarnaast heeft er een inhaalcampagne plaatsgevonden waar 12 tot 18 jarigen een HPV vaccinatie aangeboden krijgen. De verwachting is dat er hiervoor in 2022 ca. 40.000 HPV vaccinaties gezet gaan worden. De financiering hiervan verloopt middels het RIVM. Vanwege de efficiënte uitvoering van de groepsvaccinaties ontstaat deze incidentele meevaller en wordt een positief resultaat verwacht.	JGZ: ontwikkeling nieuw Digitaal Dossier -242 Door de ontwikkeling van het Digitaal Dossier (GGiD) worden er € 242.000 aan kosten verwacht. We financieren sinds de start van dit project de kosten uit de huidige exploitatie.
SOA-Taken 200 Bij SOA is er sprake van plafondfinanciering, maar door een efficiënte uitvoering en onderschrijding op het budget inhuur, wordt er een positief resultaat verwacht op dit taakveld.	Gemeentelijke bijdrage gefinancierde taken: overige effecten -39 Op GGD activiteiten gefinancierd vanuit de gemeentelijke bijdrage wordt per saldo een negatief resultaat verwacht. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door diverse functieherwaarderingen. Daarnaast is er een tekort op de looncompensatie. Daar tegenover zorgt het (tijdelijk) niet invullen van vacatures voor demping van het negatief effect. Ook zijn er op diverse GGD taken hogere baten gegenereerd.
Projectopbrengsten 75 In de begroting van de diverse projecten zit een risico opslag verwerkt. Dit wordt gebruikt om de huidige en toekomstige risico's op het gebied van projecten af te dekken. Indien de risico's niet optreden ontstaat een positief resultaat.	Tarieftaken GGD -21 Er wordt een negatief resultaat verwacht op tarieftaken. Dit wordt veroorzaakt door hogere inhuurkosten, wat de marge op de tarieftaken drukt. Dit speelt voornamelijk bij tarieftaak Forensische geneeskunde. Personeelskosten (voornamelijk externe inhuur van forensische artsen) nemen hier fors toe. Daarnaast is er sprake van uitval en verloop van personeel en daardoor wordt extra personeel ingezet om de taken uit te voeren.

Corona en impact op organisatie

De eerste maanden van 2022 stond GGD Twente voor de grootste uitvoeringsopdracht in de bestrijding van de coronapandemie sinds maart 2020. Met het hoogste aantal besmettingen door de omikron piek begin dit jaar, in combinatie met een meer open samenleving vergde dit veel activiteiten. Na maart verminderde het aantal activiteiten snel, waardoor na een initiële opschaling van personeel vanaf december 2021, sterk is afgeschaald in het tweede kwartaal. Van januari tot en met juni 2022 zijn er 195.937 besmettingen geregistreerd. 93,7% van de besmettingen in 2022 is geregistreerd in het 1e kwartaal.

Het primair proces van de corona-afdeling bestaat uit vier onderdelen: informatielijn, bron- en contactonderzoek, testen en vaccineren. Ieder proces draagt bij aan het verminderen van ziektelast en overlijden, toegankelijk houden van de zorg en aan het leven met het coronavirus in een (open) Nederlandse maatschappij. In de periode van januari tot en met juni 2022 zijn 249.105 vaccinaties uitgevoerd. Maar liefst 78,6% ervan in het 1e kwartaal. Er zijn 31.231 telefoontjes afgehandeld door de informatielijn en 334.599 testen uitgevoerd in de GGD teststraten in Twente. Ook voor deze werkzaamheden geldt dat slechts 13,8% en 4,6% in het 2e kwartaal zijn afgehandeld/uitgevoerd. Halverwege de rapportageperiode is bij bron- en contactonderzoek door aangepast landelijk beleid een nieuwe fase ingegaan waarbij niet meer alle mensen met een positieve uitslag werden gebeld, maar alleen nog bepaalde groepen. Het aangepast testbeleid, zelftesten, heeft de cijfers ook snel doen dalen.

GGD Twente heeft 3 scenario's voor eventuele nieuwe ervaringen van het virus uitgewerkt in een afdelingsplan en verwacht daarmee voorbereid te zijn richting het najaar van 2022 en het begin van 2023. Het plan was direct behulpzaam bij de eind juli 2022 door de minister gegeven opdracht voor het uitvoeren van een vaccinatiecampagne voor alle inwoners van 12 jaar en ouder vanaf half september.

GGD'en kunnen de kosten van de bestrijding van het coronavirus tot en met einde 2022 declareren bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De verwachting is dat deze financiering in 2023 wordt voortgezet. Tot daarover duidelijkheid is, gaat GGD Twente in principe geen financiële verplichtingen aan voor het jaar 2023. Als duidelijkheid hierover uitblijft kan dit gevolgen hebben voor het behoud van personeel en test- en vaccinatielocaties.

De gezondheidszorg in Nederland en in het bijzonder de publieke gezondheidszorg, trekt lessen uit de afgelopen twee en een half jaar. Aangestuurd door VWS wordt ingezet op versterking van de pandemische paraatheid en het opzetten van een vaccinatieorganisatie. Beiden beïnvloeden de GGD organisatie. Daarnaast is er de wens om de staande organisatie van de GGD en de corona-afdeling met elkaar te integreren. Er is een interne werkgroep, project 'Samen GGD', aan de slag om voorstellen te ontwikkelen hoe onze GGD organisatorisch kan inspelen op de landelijke ontwikkeling. Naar verwachting zal dit in het 4e kwartaal 2022 concreet worden en zal dit leiden tot bestuurlijke besluitvorming.

We hebben inmiddels twee en een half jaar te maken met de coronapandemie. Diverse producten van de staande organisatie hebben hieronder geleden. Zo blijft het aantal contactmomenten bij de JGZ op onderdelen achter op de afspraken. Deze zijn gezien de aard van de dienstverlening en de beschikbare capaciteit ook niet in te halen. Ouders van deze kinderen krijgen nieuwsbrieven toegestuurd, waarbij ze worden uitgenodigd om, als ze zich ergens zorgen over maken, contact met de JGZ op te nemen. Daarnaast hebben we de focus gehad op de meest kwetsbaren.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Financiële update corona

Voor het bestrijden van corona hebben wij de organisatie enorm uitgebreid qua personeel. Er wordt gebruikt gemaakt van veel inhuurkrachten. Niet alleen voor het bemensen van BCO, test- en vaccinatielocaties maar ook voor het management van de organisatie en de ondersteuning van bedrijfsvoering (HRM, ICT, financiën, logistiek etc.). Naast de test- en vaccinatielocaties huren wij ook tijdelijk extra kantoorruimte in het Twentehuis.

De totale meerkosten die voortvloeien uit de coronabestrijding 2022 zijn geraamd op € 36,5 miljoen. De raming is ten opzichte van realisatie vorig jaar (€ 47,2 miljoen) 22,6% lager. Kosten voor ondersteunende dienstverlening, bedrijfsvoering en het project 'Samen GGD' zijn inbegrepen. Alle meerkosten worden apart geadministreerd en gedeclareerd bij het Rijk op basis van de meerkosten regeling. Deze regeling is per 2022 aangepast. In tegenstelling tot voorgaande jaren maken de gedeerde inkomsten geen onderdeel meer uit van de regeling. We verwachten dit jaar overigens geen gedeerde inkomsten.

Het eerste kwartaal 2022 heeft in het teken van de boostercampagne, de grootste opdracht sinds maart 2020, gestaan. Aan het begin van het tweede kwartaal is een grote daling van de activiteiten en dus ook uitgaven gezien en de verwachting is dat dit voor het 3e kwartaal ook geldt. Wegens de voorbereidingen op de najaarscampagne is met een toename van de kosten aan het eind van kwartaal 3, september, rekening gehouden. In de prognose is met het meest waarschijnlijke scenario gerekend: najaarscampagne (vaccineren) en een middelmatige toename van het aantal besmettingen. Dat laatste - een toenemend aantal besmettingen - heeft naar verwachting een direct gevolg voor het aantal testen en werkzaamheden door het team bron- en contactonderzoek.

Dit alles leidt tot onderstaande inschatting:

Verwachte uitgaven corona-afdeling (bedragen x € 1.000)	Realisatie t/m juni	Prognose juli t/m dec	Totaal
Vaccineren	6.500	9.069	15.570
Testen	5.192	5.355	10.547
Bron- en contactenonderzoek (BCO)	3.230	2.599	5.829
Algemeen, ondersteunende dienstverlening en bedrijfsvoering	2.279	2.275	4.554
Totaal	17.202	19.298	36.500

De ervaring leert dat het coronavirus onverhoeds kan opspelen. Daarom kan de prognose alles bijeen gekomen in het najaar afwijken. Van invloed zijn bijvoorbeeld aanpassingen in de duur van de najaarscampagne of vaccineren met een nieuw vaccin.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

OZJT

Verwachte realisatie beleidsambities OZJT

Beleidsambities OZJT	Status
<i>OZJT is zakelijk partner voor de 14 Twentse gemeenten, werkt data-geïnformeerd en zoekt verbinding in het brede sociale domein.</i>	
1. <i>OZJT gaat voor een duurzaam en betaalbaar zorgstelsel voor Twente door efficiënte en effectieve organisatie van</i> <i>a. Inkoop;</i> <i>b. Contractmanagement;</i> <i>c. Toezicht kwaliteit;</i> <i>d. Twentse monitor sociaal domein;</i> <i>e. Ondersteunen van de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking;</i> <i>f. Diverse inhoudelijke opdrachten</i>	

Toelichting

De uitvoer van de basistaken van OZJT staat onder druk. Al eerder is in 2020 en 2021 bestuurlijk aandacht gevraagd voor het feit dat taken en formatie niet meer in balans zijn. Vanuit de gemeenten is er de wil om capaciteit te leveren, maar dit lukt steeds vaker niet. Ook in de strategische koers SamenTwente kwam de situatie bij OZJT aan het licht. In het Twents Ondersteuningsmodel komen de basistaken en de coalitions of the willing samen bij OZJT. Hierbij geldt dat vanuit gemeenten gevraagd wordt om een duidelijke 'waterscheiding' tussen beide vormen van samenwerking, terwijl in de dagelijkse uitvoeringspraktijk van OZJT deze waterscheiding niet altijd rechtlijnig te maken is of nog niet duidelijk is.

De Regiovisie Jeugdhulp Twente is in maart 2022 vastgesteld door de 14 Twentse gemeenteraden. In de Regiovisie staat hoe aanbieders, professionals en gemeenten in de aankomende jaren vanuit samenwerking de sociale basis naar een hoger plan gaan tillen. Daarbij is ook duidelijk wat de basistaken van OZJT zijn. De tijd was rijp om in een meerjarenperspectief OZJT de geschetste problemen aan te pakken. Het meerjarenperspectief OZJT is in de vergadering van het algemeen bestuur van 13 juli jl. vastgesteld waarmee we verwachten en hopen vanaf 2023 de organisatorische knelpunten opgelost te hebben.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Verwachte realisatie beleidsambities OZJT

Vanuit de Regiovisie zijn regionaal twee lijnen uitgezet:

1. De regionale strategie voor de inkoop van jeugdzorg.
2. De Meerjarige Samenwerkingsagenda, waar het jeugd(hulp)netwerk in Twente samen (door)ontwikkelt op de belangrijke inhoudelijke thema's om te komen tot verbetering in de jeugdhulp.

Op dit moment wordt de regionale inkoopstrategie uitgewerkt. Na de marktconsultatie is het definitief voorstel voorzien eind augustus waarna de inkoopdocumenten per segment volgen.

Voor de meerjarige samenwerkingsagenda wordt verwezen naar Samen14.

Op 13 mei jl. hebben Maarten van Ooijen, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en Franc Weerwind, minister voor Rechtsbescherming, in een brief aan de Tweede Kamer beschreven hoe zij de hervormingen in de jeugdzorg willen aanpakken. Deze brief heeft impact op onze samenwerkingsagenda en in de uitwerking ook op de regionale inkoopstrategie, maar biedt ook kansen om aan te sluiten op de landelijke ontwikkelingen.

De voortgang van de inkoop maatregelhulp (JB/JR en Jeugdzorg+) voor de jaren 2023 en verder en verlenging raamovereenkomsten Twens Model Jeugd en Wmo tot en met 31 december 2024 kennen ook een tijdsdruk, maar liggen vooralsnog op koers.

Uit de gevoerde accountgesprekken met zorgaanbieders in het eerste kwartaal van 2022 zien wij een zorgelijke trend ontstaan. Deze trend vormt een risico voor de beschikbaarheid en continuïteit van cruciale zorg voor de meest kwetsbare cliënten in Twente. Aanbieders en GI's (gecertificeerde instellingen) geven aan dat de hoge kosten die gepaard gaan met ontwikkelingen niet meer in verhouding staan tot de in 2019 afgesproken jaarlijks geïndexeerde vergoeding die zij hiervoor van gemeenten ontvangen. Hierover worden ambtelijke en bestuurlijk gesprekken gevoerd en dit zal een vervolg krijgen de komende maanden.

De projecten duurzame gezinsvormen en doorontwikkeling Twents Model Inkoop zijn in 2021 gestopt. De thema's worden opgepakt in de trajecten strategische inkoop en samenwerkagenda jeugd.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Financiële update OZJT

Organisatie voor de Zorg en Jeugdhulp in Twente & Samen14	Resultaat (Bedragen x € 1.000)
Voordeel op personele lasten	€ 127
Extra personele lasten	€ -99
Totaal verwacht resultaat	€ 28

Toelichting op het verwachte resultaat (bedragen x €1.000):

Toelichting op positieve ontwikkelingen	Toelichting op negatieve ontwikkelingen
Voordeel op personele lasten OZJT 127 Er is sprake van niet ingevulde vacatures, waardoor een onderschrijding op de loonkosten ontstaat. Binnen de bestaande formatie hebben er verschuivingen plaatsgevonden. Hierdoor is ruimte gecreëerd voor de functie van een financieel adviseur.	Extra personele lasten OZJT -99 Ten opzichte van de begroting worden extra kosten gemaakt m.b.t. inzet financieel adviseur (85). Daarnaast wordt een tekort op de looncompensatie verwacht van (14, waarvan 1 niet geraamde thuiswerkvergoeding betreft) door hogere stijging van de lonen en werkgeverslasten vanuit de CAO ontwikkelingen dan geraamd.

Veilig Thuis Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Veilig Thuis Twente

Beleidsambities Veilig Thuis Twente	Status
1. <i>Veilig Thuis Twente voert de aan haar toegewezen taken uit, met als maatschappelijke opdracht: "het stoppen van alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en /of het verminderen van de schadelijke gevolgen hiervan en de veiligheid (duurzaam) te borgen". Hierbij is het doel dit kwantitatief en kwalitatief goed uit te voeren: "Kwaliteit op tijd". Daarnaast is het doel wachtlijstvrij te werken binnen de landelijk vastgestelde doorlooptijden en voldoende flexibiliteit (buffer) op te bouwen die het mogelijk maakt om bij fluctuaties van het aantal meldingen en adviesvragen, of bij onverwachte uitval van medewerkers toch zonder wachtlijst te kunnen werken</i> <i>Dit betreft de volgende taken:</i> - <i>De wettelijke taken van Veilig Thuis;</i> - <i>De (regionale) maatwerktaken zoals afgesproken met de 14 Twentse gemeenten in het document samenwerkingsafspraken";</i> - <i>De taken die voortvloeien uit de vastgestelde Product-Dienst-Catalogussen (PDC's) en de aangepaste werkprocessen;</i> - <i>De eisen die door het Rijk en de Inspectie gesteld zijn/worden: o.a. medewerkers voldoen aan de eisen van de SKJ registratie, 24 uren inzet vertrouwensarts, ISO certificering.</i>	
2. <i>Daarnaast vragen de volgende doelstellingen en ontwikkelingen in 2022 extra aandacht en inzet:</i> - <i>doorontwikkelen van scholingsplan t.b.v. deskundigheidsbevordering medewerkers om te voldoen aan de kwaliteitseisen die het Rijk en de Inspecties aan ons stellen;</i> - <i>visie op voorlichting in de regio Twente ontwikkelen én implementeren, in samenhang met het programma "Geweld hoort nergens Thuis" (GHNT);</i> - <i>doorontwikkeling KMS (certificering ISO 9001);</i> - <i>doorontwikkeling samenwerking in de keten, waaronder doorontwikkeling van het informatieknooppunt en een MDA ++ aanpak, samen met o.a. het Zorg en Veiligheidshuis Twente (ZVH-T), stalking, tijdelijk huisverbod;</i> - <i>het adequaat functioneren in de nieuwe constellatie als gevolg van Veranderopdracht Regio Twente</i>	

Verwachte realisatie beleidsambities Veilig Thuis Twente

Toelichting

1. Veilig Thuis Twente voert de haar toegewezen wettelijke taken uit:

Vanaf december 2020 tot aan het tweede kwartaal in 2022 werkt VTT wachtlijstvrij. Dit is behaald door een optimalisering van de werkprocessen conform vastgestelde PDC's die ook afgestemd zijn met de lokale teams van de gemeenten. De structurele formatie uitbreiding van 6 fte (besluit BC OZJT dd. 01-07-2020) heeft hieraan ook bijgedragen.

In het laatste kwartaal van 2021 komt het wachtlijstvrij werken door opnieuw een stijging van de adviezen (9,8%) en meldingen (7,3%) over 2021, naast een toenemend ziekteverzuim, onder druk te staan. Wij hebben het algemeen bestuur hierover in de vergadering van 13 juli geïnformeerd.

In de eerst helft van 2022 zien we ten opzicht van dezelfde periode in 2021 weliswaar een daling in de adviezen (-7,4%), maar weer een stijging in de meldingen (9,7%). De toename van meldingen heeft een groter effect op de inzet van uren, dan de afname van de adviezen. Immers een advies is veelal een eenmalig telefonisch consult.

In het eerste kwartaal 2022 werken we nog wachtlijstvrij, met die kanttekening dat er een verdeellijst is van 14 zaken in de Backoffice. Deze zaken stonden op een verdeellijst, maar zaten nog binnen de wettelijke doorlooptijd. In de voorgaande kwartalen is al benoemd dat het verdelen van de zaken steeds moeilijker gaat. Dit gezien het hoge ziekteverzuim, moeilijk in te vullen vacatures en een aanhoudende hoge instroom. Daarnaast heeft ook de toename van stalkingszaken (complexe zaken met hoge urgentie), een effect op de wachtlijst. In het tweede kwartaal ziet VTT zich dan ook geconfronteerd met een wachtlijst van 30 zaken voor de Backoffice. Deze zaken zijn in beeld, en de directbetrokkenen zijn op de hoogte van de wachttijd. De langst wachtende zaak wacht nu 15 weken, daar waar de wettelijke termijn 10 weken is. Er is reeds ingezet op extra inhuur van personeel om de continuïteit van de werkprocessen niet te verliezen, ook blijven we werken conform de PDC's.

Door minder inzetbare capaciteit, veroorzaakt door een hoog ziekteverzuim, ruim 13% per 2^e kwartaal 2022 (corona en voor een groot deel niet werk gerelateerd ziekteverzuim) en nog een enkele vacature, lukt het met de hoge instroom niet om wachtlijstvrij te werken. Daarnaast zien we de wettelijke doorlooptijden oplopen. VTT streeft ernaar om 80% van alle meldingen en vervolgdiensten binnen de wettelijke termijnen af te ronden. Op dit moment behalen we in 64% van de meldingen tot en met veiligheidsbeoordeling de wettelijke termijn van 7 dagen. Voor de vervolgdiensten, waarvoor een wettelijke termijn van 70 dagen geldt, ligt dit op 68% voor de dienst voorwaarden en vervolg, en 32% voor de dienst onderzoeken.

Er wordt keihard gewerkt binnen VTT en de medewerkers hebben een grote betrokkenheid en verantwoordelijkheidsgevoel, maar op dit moment loopt VTT aan tegen de grenzen van haar capaciteit. Dit raakt het wachtlijstvrij werken én de ambities die gesteld zijn in het jaarplan in het kader van doorontwikkeling en verdieping.

Gezond,
veilig
& vitaal

x3
Samen
Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Veilig Thuis Twente

2. Daarnaast vragen de volgende doelstellingen en ontwikkelingen in 2022 extra aandacht en inzet:

Doorontwikkelen van scholingsplan t.b.v. deskundigheidsbevordering medewerkers om te voldoen aan de kwaliteitseisen die het Rijk en de Inspecties aan ons stellen:
Opleidingsplan en beleid VTT is afgerond en goedgekeurd door CMT SamenTwente. Het opleidingsbeleid en scholingsplan is geïmplementeerd en borging hiervan zal in 2022 afgerond zijn. VTT faciliteert de medewerkers in de verplichte onderdelen om de benodigde beroepsregistraties mogelijk te maken en daarmee te voldoen aan de eisen die het Rijk en de Inspecties aan ons stellen.

Visie op voorlichting in de regio Twente ontwikkelen én implementeren in samenhang met het programma “Geweld hoort nergens Thuis” (GHNT):
VTT heeft haar voortrekkersrol in de aanpak ouderenmishandeling in de regio opgepakt. Hiervoor heeft VTT een digitale kennisbank voor professionals ontwikkeld die in het najaar op de nieuwe website van VTT geplaatst zal worden. VTT heeft haar voorlichtingspool nieuw leven in geblazen en daarmee het geven van voorlichting aan professionals weer opgepakt. Daarnaast heeft de werkgroep voorlichting een concept plan van aanpak geschreven. Dit conceptplan wordt in het najaar voorgelegd worden aan de 14 gemeenten.

Doorontwikkeling KMS (certificering ISO 9001):
VTT zit volop in het certificeringstraject. Onze auditoren zijn inmiddels opgeleid, de GAP analyse heeft plaatsgevonden en de audit voor de eerste fase staat op 22 augustus gepland. In het najaar vindt de audit voor de tweede (en laatste) fase plaats en gaan we op voor certificering.

Doorontwikkeling samenwerking in de keten met name op onderdelen met Zorg en Veiligheidshuis Twente:
Implementatie Multidisciplinaire Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling: Er ligt inmiddels een concreet adviesplan implementatie MDA++. In samenwerking met de projectleider GHNT en het Zorg en Veiligheidshuis Twente wordt de komende periode draagvlak op bestuurlijk, strategisch en operationeel niveau opgehaald. Daarna hopen we op uitvoering en implementatie van dit plan over te kunnen gaan. VTT heeft aandachtsvelders op het gebied van onderdelen zorg en straf. De verbinding in de keten verbetert (Code Rood, Huisverboden, ZSM en Stalking). Vanuit het Landelijk Netwerk Veilig Thuis en het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn een aantal speerpunten benoemd die regionaal vanuit VTT in samenwerking met de projectleider GHNT uitgewerkt worden.

Het adequaat functioneren in nieuwe constellatie als gevolg van Veranderopdracht Regio Twente:
Voor VTT verandert er niet veel in operationele zin, het primaire proces van VTT loopt onveranderd door. We zoeken toenemend de interne samenwerking op met de verschillende onderdelen binnen SamenTwente. Bijvoorbeeld in de contacten met JGZ, Centrum Seksueel Geweld en het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag. Ook in de samenwerking in het zoeken en opleiden van (vertrouwens)artsen vinden we elkaar en in de ontwikkeling van gezamenlijke protocollen.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Financiële update Veilig Thuis Twente

Veilig Thuis Twente	Resultaat (Bedragen x € 1.000)
Personele lasten	€ -156
Materiële lasten	€ -36
Totaal verwacht resultaat	€ -192

Toelichting op het verwachte resultaat (bedragen x €1.000):

Toelichting op negatieve ontwikkelingen	
Personele lasten	-156
De personeelskosten vallen hoger uit dan begroot. Door personeelsverloop en de krapte op de arbeidsmarkt heeft VTT moeite om goed gekwalificeerd personeel aan te trekken. Daarnaast speelt een hoog ziekteverzuim. SamenTwente is eigen risico drager. Ook blijft de stroom aan meldingen en adviezen op een hoger niveau dan in 2020 geraamd en de formatie op is afgestemd. De prognose tot eind 2022 t.o.v. eind 2020 is een toename van 9,4% op de adviezen en 21,8% op de meldingen. Daarnaast neemt complexiteit van zaken toe. Om continuïteit in het primaire proces en in het management te borgen is daardoor een beroep gedaan op externe inhuur van personeel, hebben bestaande medewerkers extra uren gemaakt en worden re-integratie kosten gemaakt. Dit heeft geleid tot extra personeelskosten. Daarnaast heeft VTT heeft vanuit de transitie in 2018 naar Regio Twente een nog te realiseren taakstelling van 96. De afgelopen jaren is deze incidenteel gerealiseerd omdat de personeelskosten lager uitvielen dan begroot. In verband met bovengenoemde ontwikkelingen worden extra personele lasten verwacht van 156.	
Materiële lasten	-36
De materiële lasten vallen hoger uit dan begroot door niet begrote inhuur van bureau t.b.v. ISO-certificering, aanschaf personenalarmeringen, deelnamekosten landelijk project Veilig Thuis door alle Veilig Thuis organisaties, aanschaf leaseauto's en extra kosten vernieuwde website VTT.	

Bestuur & Ondersteuning

Gezond,
veilig
& vitaal

&
Samen
Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Bestuur & Ondersteuning

Beleidsambities Bestuur & Ondersteuning	Status		
Bestuur en Ondersteuning			
1. Een minder kwetsbare automatiseringsomgeving.			
2. Meer data gedreven werken.			
3. Relatiemanagement als overall communicatie strategie hanteren.			
4. Inzicht hebben in de gevolgen van COVID-19 in relatie tot de manier van werken zoals kantoor versus thuis.			
5. Rechtmatig inkopen, SamenTwente houdt zich aan de wettelijke kaders.			
6. Medewerkers stimuleren en uitdagen om het beste uit zichzelf te halen, op de korte en lange termijn.			
7. Een verbeterde samenwerking tussen interne partners en bedrijfsvoering in de nieuwe GR aan de hand van het A3 model, welke samen wordt ingevuld.			
8. Als organisatie zowel procesmatig als financieel in control zijn.			

Verwachte realisatie beleidsambities Bestuur & Ondersteuning

Toelichting

1. Op het gebied van informatiebeveiliging zijn stappen gezet om in kaart te brengen waar de kwetsbaarheden liggen. Hierop is een actieplan uitgezet en deze acties worden opgevolgd. Het is belangrijk om te realiseren dat het versterken van de IT-omgeving een onderwerp is die continue de aandacht vereist. We hebben in 2022 de eerste acties uitgevoerd maar hiermee is het actieplan nog niet volledig geïmplementeerd. Momenteel lopen er acties om het rechtenstructuur van de automatiseringsomgeving te verbeteren en de awareness rond informatieveiligheid te verhogen.

2. De implementatie van de nieuw aangeschafte BI tool is in volle gang. De financiële dashboards zitten in de eindfase van beschikbaar stellen evenals de dashboards voor het meldingen systeem van Bedrijfsvoering. De HRM informatie wordt op dit moment ontsloten. Er is een applicatiebeheerder aangesteld voor de centrale applicaties zoals Office 365 en de BI tool. De BI tool is een onderdeel van meer data gedreven werken maar dit onderwerp is natuurlijk veel breder. Deze bredere kijk vergt nog uitwerking.

Daarnaast zijn er steeds meer concrete communicatieprojecten waar we starten met een nul-meting of onze strategie en werkwijze aanpassen op basis van verkregen data. Een paar voorbeelden zijn: rijksvaccinatieprogramma, Loes in Twente, social media, kwalitatieve evaluatie van het jaarwerk GGD, contentstrategie SamenTwente, websites GGD Twente, nieuwe website VTT en nieuwsbrieven. En naast het meten van de resultaten van concrete middelen stimuleren we collega's en opdrachtgevers om het issue te analyseren en te monitoren alvorens we naar de aanpak en oplossing gaan.

3. Het kennisniveau van de communicatieprofessionals is op het gebied van relatiemanagement als strategie vergroot en is regelmatig onderwerp van gesprek. Binnen de afdeling bedrijfsvoering worden de verbindingen met de verschillende onderdelen van SamenTwente versterkt en steken we in op relatiemanagement.

4. Als gevolg van de coronapandemie is de manier van werken bij SamenTwente nader onder de loep genomen voor geheel SamenTwente. Wetende dat we, terwijl we ook midden in de bestrijding van COVID-19 stonden, ook onze reguliere dienstverlening hebben moeten voortzetten. De mogelijkheid om thuis te werken hebben wij in 2022 geformaliseerd met een thuiswerkregeling waarin rechten en plichten voor werkgever en werknemers zijn opgenomen. We faciliteren onze medewerkers via goede thuiswerkvoorzieningen. Daarnaast onderzoeken verdere investeringen in het Twentehuis voor het hybride werken.

5. We komen steeds beter in control bij het rechtmatig inkopen. De onrechtmatigheden vanuit voorgaande jaren nemen af. We hebben het eerste half jaar geïnvesteerd in een goede contractmanagement tool die we momenteel aan het implementeren zijn.

6. We hebben een HR strategie 2022-2025 opgesteld op basis van 3 strategische lijnen, medewerker centraal, leiderschapsontwikkeling, lerende en wendbare organisatie. Dit leidt tot een HR agenda voor de komende jaren waarbij er gefocust wordt op thema's krappe arbeidsmarkt/goed werkgeverschap, duurzame inzetbaarheid, persoonlijk leiderschap en strategische personeelsplanning. Deze thema's werken wij in het 2^e helft van 2022 verder uit.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Bestuur & Ondersteuning

7. Met ingang van 2022 werken we intern niet meer met een dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen Bedrijfsvoering en het primair proces, maar met een strategisch A3 plan. De DVO wordt alleen nog toegepast door Bedrijfsvoering met de gasten Recreatieschap en Kennispunt Twente. Het A3 jaarplan bevat de strategische doelstellingen van het jaar gebaseerd op de meerjarige missie en visie van Bedrijfsvoering. Daarbij wordt onder andere vastgelegd welke acties worden uitgevoerd en hoe de successen kunnen worden gemeten. Vervolgens wordt dit A3 vertaald naar A3 afdelingsplannen en eventuele persoonlijke ontwikkeldoelen van medewerkers. Jaarlijks vindt nu in het najaar een evaluatie plaats met de verschillende managementteams en vervolgens een hei-dag om de strategische doelen voor het komende jaar op te halen en vast te stellen (PDCA). Het resultaat wordt met het CMT gedeeld en de cyclus is opgenomen in het kwaliteitsmanagementsysteem.

8. Dit is een on-going proces waar we continue mee bezig. Een aantal acties die we hiervoor in het eerste helft van 2022 hebben uitgevoerd is het vernieuwen van het Interne controleplan, laten vaststellen van de notitie rechtmatigheidsverantwoording en het draaien van de pilot invoering rechtmatigheid. We verwachten het algemeen bestuur hierover in de tweede helft van het jaar te informeren. Daarnaast zijn wij intern ook bezig met het vernieuwen van onze P&C cyclus.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Financiële update Bestuur & Ondersteuning

Bestuur & Ondersteuning	Resultaat (Bedragen x € 1.000)
Vrijval formatie en overige personele lasten	89
Voordeel op ICT afschrijvingen	193
Incidentele dekking overhead	120
Frankeerkosten	-99
Hogere btw-kosten	-85
Hogere servicekosten Twentehuis	-45
Totaal verwacht resultaat	173

Toelichting op het verwachte resultaat (bedragen x €1.000):

Toelichting op positieve ontwikkelingen	Toelichting op negatieve ontwikkelingen
Vrijval formatie en overige personele lasten 89 Bij ICT, door krapte op de arbeidsmarkt, worden functies niet (volledig) ingevuld. Deze werkzaamheden worden deels ingevuld door inhuur van personeel en bovendien worden die functies ook later ingevuld dan verwacht waardoor een voordeel ontstaat op formatie. We merken dat het invullen van vacatures lastig is op meerdere plekken binnen bedrijfsvoering. Tevens vallen de kosten voor ambtsjubilea in 2022 lager uit dan begroot en vervalt een bovenwettelijke WW-verplichting.	Frankeerkosten -99 Door een toename van het aantal poststukken en door stijgende print-, porto- en handlingtarieven komen de frankeerkosten naar verwachting hoger uit dan begroot. Op dit moment zijn we aan het inventariseren in hoeverre corona in 2022 een rol speelt in deze overschrijding. Eventuele corona gerelateerde frankeerkosten vallen onder de meerkostenregeling en zullen daarmee worden verrekend. We onderzoeken momenteel welke maatregelen we kunnen treffen om de frankeerkosten te verlagen.
ICT-Afschrijvingen 193 ICT-hardware wordt momenteel minimaal vervangen, waardoor de afschrijvingslasten minder hard toenemen dan begroot. Aan de andere kant spelen onderwerpen als informatiebeheer, privacy en beveiliging een steeds grotere rol bij ICT en binnen SamenTwente als geheel. Concrete maatregelen hiervoor zijn opgenomen in het plan van aanpak digitale kwetsbaarheid en weerbaarheid. Kosten op het gebied van informatiebeheer, privacy en beveiliging zullen structureel gaan toenemen en dit heeft mogelijk invloed op toekomstige ICT-afschrijvingen. Per saldo verwachten we dit jaar een voordeel op de afschrijvingen.	Hogere btw-kosten -85 De veranderopdracht heeft er toe geleid dat onze begroting is aangepast doordat taken elders zijn georganiseerd. Dit heeft effect op ons btw-mengpercentage. Het aandeel van de niet compensabele (doorschuif) btw is gestegen van 37,1% naar 54,61%. Dit leidt tot structureel hogere kosten.
Incidentele dekking overhead 120 Vanaf 1 april 2022 is de uitvoering van de jeugdbeschermingstafels structureel belegd bij OZJT. Voor 2022 is er sprake van incidentele dekking door middel van projectfinanciering. Vanaf 2023 is de financiering van structurele aard en zodoende opgenomen in de primaire begroting van 2023. De verwachting is dat in 2023 binnen B&O dit structurele overheadbudget volledig wordt benut. Daarnaast worden binnen de GGD projecten uitgevoerd waarop ook ondersteuning vanuit Bedrijfsvoering wordt gevraagd. In 2022 ontstaat hierdoor een voordeel.	Hogere servicekosten Twentehuis -45 Vanwege de stijgende energieprijzen heeft de verhuurder van het Twentehuis begin 2022, na onderling overleg, het voorschot op de servicekosten verhoogd. Halverwege 2022 hebben wij contact opgenomen met de verhuurder om het verbruik in 2022 te vergelijken met het verhoogde voorschot. Het verbruik ligt in lijn met voorgaande jaren, maar de energieprijzen zijn in 2022 dusdanig hard gestegen, dat het voorschot opnieuw wordt verhoogd. Naar verwachting leidt dit tot een tekort.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

2.

Coalitions of the Willing

Gezond,
veilig
& vitaal

&
Samen
Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Coalitions of the Willing

Coalition of the Willing	Status		
Kennispunt Twente			
Samen14: Vervoer, Huishoudelijke Ondersteuning en Toezicht Kwaliteit			

Verwachte realisatie beleidsambities Coalitions of the Willing

Kennispunt Twente

De gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo, en SamenTwente zien dat kennis-, informatie- en datagedreven werken in rap tempo belangrijker worden. Ook de aard van vragen verandert. Dit heeft consequenties voor de gemeentelijke organisaties. Die constatering kwam tijdens een triasoverleg van gemeentesecretarissen over doorontwikkeling Kennispunt Twente (KPT) tot Regionale Schakelfunctie. Begin april 2022 is er daarom een verkenningsoverdracht geformaliseerd waarin de vier founders samen met KPT ophelderen wat de toekomstige rol- en taakverdeling zou moeten zijn tussen alle partijen ten aanzien van kennis-, informatie- en datagedreven werken. Vanwege de huidige en potentiële toekomstige rol van KPT, worden in een latere fase worden hierin ook andere partijen betrokken.

De uitkomst van dit traject, dat naar verwachting in de zomer van 2023 afgerond wordt, zal de lange-termijn koers van Kennispunt Twente bepalen. Dit kan gevolgen hebben voor de organisatie, formatie, expertisedomeinen en typen dienstverlening van Kennispunt Twente.

De groei van Kennispunt Twente (in opdrachten en personeel) vraagt om een verdere professionalisering en formalisering van de bedrijfsvoering om nu en in de toekomst kwaliteit te kunnen blijven leveren. Afgelopen voorjaar is daarom een intern organisatie-ontwikkeltraject gehouden onder begeleiding van Berenschot met als opbrengst een nieuw toekomstbestendig organisatieontwerp. De volgende stap is de implementatie hiervan, waarbij de organisatiestructuur de gedefinieerde koers kan ondersteunen.

Ons investeringsprogramma voor een robuustere data-infrastructuur is beëindigd. Dit jaar onttrekken wij hiervoor geen middelen uit onze reserves.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Verwachte realisatie beleidsambities Coalitions of the Willing

Samen14: Vervoer, Huishoudelijke ondersteuning en Toezicht Kwaliteit

Vervoer

Op 30 juni 2023 lopen de overeenkomsten maatwerkvervoer af. Er zal een nieuwe aanbesteding gehouden moeten worden om nieuwe overeenkomsten, waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn, te kunnen afsluiten. Gezien de financiële omvang moeten gemeenten dit Europees aanbesteden. De overeenkomst voor het callcenter voor het incidentele maatwerkvervoer loopt ook af, maar kan nog twee keer verlengd worden. De Twentse visie 'Doelgroepenvervoer; reizen door Twente onder gemeentelijke verantwoordelijkheid' is in 2015 opgesteld en nog steeds actueel. Er wordt toegewerkt naar besluitvorming in de colleges in september 2022.

Huishoudelijke Ondersteuning

Voor het onderwerp Huishoudelijke Ondersteuning is het optiejaar 2023 gelicht. Daarmee loopt de opdracht automatisch door in 2023.

Toezicht Kwaliteit

De capaciteit op toezicht richt zich op het proactief toezicht. De samenwerking met de toezichthouders rechtmatigheid neemt toe. Bijdrage wordt geleverd aan de borging van kwaliteit bij toetredende aanbieders. De focus van toezicht wordt steeds vaker gevraagd bij Jeugdzorg i.p.v. Wmo.

Samenwerkagenda

Zoals onder OZJT is toegelicht zijn er vanuit de Regiovisie regionaal twee lijnen uitgezet. De tweede lijn betreft de samenwerkingsagenda. Op dit moment zijn we aan het 'kwartiermaken' op de samenwerkingsagenda. We kijken naar reeds lopende lijnen bijv. SPUK's via centrumgemeente als naar nog te starten en ontginnen onderwerpen. We zoeken i.v.m. het vertrek van een collega een nieuwe kwartiermaker die het vervolg van het proces verder gaat vormgeven en het netwerk verder zal verbinden. Als gevolg hiervan loopt de uitwerking achter op de planning. Op 13 mei jl. hebben Maarten van Ooijen, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en Franc Weerwind, minister voor Rechtsbescherming, in een brief aan de Tweede Kamer beschreven hoe zij de hervormingen in de jeugdzorg willen aanpakken. Deze brief heeft impact op onze samenwerkingsagenda en in de uitwerking ook op de regionale inkoopstrategie, maar biedt ook de kans om aan te sluiten op de landelijke ontwikkelingen. Het spreekt voor zich dat we de samenwerkingsagenda uitwerken in lijn met de kamerbrief.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Financiële update Coalitions of the Willing

Coalitions of the Willing	Resultaat (Bedragen x € 1.000)
Kennispunt Twente	0 (het verwachte tekort van 30 wordt onttrokken uit de reserve van Kennispunt)
Samen14: Vervoer	0
Samen14: Huishoudelijke ondersteuning	0
Samen14: Toezicht Kwaliteit	0
Totaal	-

Toelichting op het verwachte resultaat (bedragen x €1.000):

Kennispunt Twente

Toelichting op negatieve ontwikkelingen	
Lagere omzet	-30
Door het vertrek van de manager is vacatureruimte ontstaan voor 3 1/3 maand. Dit verlaagt de personeelskosten. In juni hebben we ingezet op kostenbesparing door het aantal uren op interne projecten sterk te verlagen. Daarnaast is er in juni een kwaliteitsslag gemaakt op het tijdschrijven om meer grip te krijgen op de urenbesteding. Ook is er een methodiek opgesteld voor het vaststellen van een kostendekkend uurtarief (voor 2023). Door opgeschorte opdrachten, capaciteitstekorten i.v.m. ziekte, managementtaken die ad interim verdeeld zijn over senioren en een te laag uurtarief heeft Kennispunt Twente de beoogde omzet in het eerste half jaar niet kunnen bereiken. Daarmee lijkt een negatief resultaat ook dit jaar onvermijdelijk. Om een negatief resultaat dit jaar tot -30 te beperken, worden alle zeilen bijgezet. In overleg met de ambtelijke regiegroep is alle innovatie en ontwikkeling stopgezet, om zoveel mogelijk projecturen te maken en inkomsten te realiseren. Daarnaast wordt het werkprogramma aangejaagd in gezamenlijkheid met de regiegroep om de geplande en begrote projecten uit het werkprogramma 2022 te realiseren. Het vraagt het nodige van het team in een periode van een managementwissel. Het verwachte tekort van 30 wordt onttrokken uit de eigen reserve zodat het geen effect heeft op de gemeentelijke bijdrage	

Samen14: Vervoer, Huishoudelijke ondersteuning en Toezicht Kwaliteit

Voor de coalities vervoer, toezicht kwaliteit en huishoudelijke ondersteuning is sprake van projectfinanciering. Dit zijn geormerkte gelden en eventuele resultaten blijven beschikbaar binnen de desbetreffende coalitie. De kosten van het kwartier maken op de samenwerkingagenda zijn gedekt vanuit de resterende transformatiemiddelen.

Gezond,
veilig
& vitaal

Samen
Twente

Samenvatting financieel beeld SamenTwente totaal

Programma (bedragen x 1.000)	Verwacht resultaat op de gemeentelijke bijdrage
GGD Twente	223
OZJT	28
Veilig Thuis Twente	-192
Bestuur & Ondersteuning	173
Totaal basistaken	232
Kennispunt Twente	0
Samen14	0
Totaal Coalition of the Willing	0
Totaal basistaken en coalition of the willing	232

Toelichting

Voor 2022 verwachten wij een positief resultaat te realiseren van € 232.000 op onze basistaken. In verband met de afgesproken financiële waterscheiding mag het resultaat van de coalities geen effect hebben op de gemeentelijke bijdrage. De coalitie Kennispunt Twente verwacht een negatief resultaat van € 30.000 maar dit resultaat wordt onttrokken uit de reserve van Kennispunt Twente.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

3.

Overige onderwerpen

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Veranderopdracht Regio Twente

Ook in de eerste helft van 2022 is hard gewerkt aan de veranderopdracht. Met onze brief van 30 maart 2022 hebben wij het algemeen bestuur geïnformeerd over de stand van zaken. Ten opzichte van deze brief zijn er nieuwe ontwikkelingen te melden. De activa en passiva transacties zijn afgerond voor de coalities Twentse Kracht, IT-Platform Twente, MDA/RES, Netwerkstad Twente en de voormalige basistaak mobiliteit (Verkeer & Vervoer). De overdracht van activa en passiva naar Recreatieschap Twente zit in de afrondende fase. Dit is de meest omvangrijke overdracht. We dragen bezittingen (gebouwen, gronden, machines, apparaten etc.) over naar Recreatieschap en per saldo dient SamenTwente hiervoor € 3,5 miljoen te ontvangen om de afboeking van de activa te kunnen dekken. Op het moment van schrijven onderzoekt het bestuur van Recreatieschap hoe zij deze transactie het beste kunnen financieren. In totaal gaan we € 3,8 miljoen aan kapitaal overdragen. Deze transacties zijn budgetneutraal begroot via de technische begrotingswijziging 2022. Via een aanvullende begrotingswijziging is ook het budget van de Twenteraad uit de gemeentelijke bijdrage gehaald. De gemeenten betalen hiervoor vanaf 1 maart 2022 aan de gemeente Rijssen-Holten die deze taak heeft overgenomen.

Hieronder treft u ook een uitzetting aan van de verwachte frictiekosten 2022. De totale verwachte uitgaven van € 439.000 worden gedekt uit de reserve frictiekosten. Deze reserve is hiervoor toereikend.

Innovatiefonds Twente (IFT)

Wij hebben per brief op 13 juli het algemeen bestuur geïnformeerd over het IFT. Op 6 juli 2022 hebben wij in het bestuurlijk overleg sociaaleconomisch structuur versterking (BOSS) scenario's besproken over de toekomst van dit fonds. Zoals afgesproken met het algemeen bestuur heeft het BOSS een belangrijke adviesrol hierin. Het BOSS heeft na verkenning van meerdere scenario's geadviseerd om een samenvoeging met het Innovatiefonds van de provincie Overijssel wederom te onderzoeken. Omdat er vanuit beide fondsen een lening was verstrekt aan dezelfde kredietnemer was een samenvoeging risicovol. Inmiddels is deze lening volledig afgelost waardoor een samenvoeging volgens ons nu kansrijker is. Momenteel werken wij dit scenario verder uit. We informeren het algemeen bestuur over het verdere verloop hiervan.

Saldo van verwachte frictiekosten	Bedrag x € 1.000
Personeelskosten	86
Algemene transitiekosten inhuur van personeel	16
Algemene transitiekosten inhuur van adviesbureaus	15
Opleidingskosten	40
Ontwikkeling en inrichting SamenTwente	112
Out-of-pocket-kosten	6
Nog niet ingevulde taakstelling	164
Totaal	439

Per saldo over te dragen activa	Bedrag x € 1.000
Recreatieschap Twente	3.504
IT-Platform	163
Netwerkstad Twente	116
Twentse Kracht	66
Milieu, Duurzaamheid en Afval /RES	42
Mobiliteit	0
Totaal	3.809

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Informatiebeveiliging en privacy (1/2)

Informatieveiligheid en privacy

Informatieveiligheid en privacy kent twee belangrijke pijlers. Enerzijds de technische kant waarbij systemen goed afgeschermd en beveiligd worden en anderzijds het menselijk handelen binnen en buiten deze systemen. Om invloed uit te oefenen op het menselijk handelen is het belangrijk om de organisatie en haar medewerkers bewust te maken van onder andere informatieveiligheid en privacy, de risico's die handelingen met zich meebrengen en hoe medewerkers hier het best mee om kunnen gaan. Datalekken zijn bijvoorbeeld vaak het resultaat van menselijk handelen. In de eerste helft van 2022 is geïnvesteerd in het versterken van bewustwording. Via verschillende workshops zijn deelnemers bewust gemaakt van de verantwoordelijkheden die zij dragen op grond van de AVG. Vanaf 2022 wordt er bovendien periodiek intern gerapporteerd over de stand van zaken over informatiebeveiliging en privacy. Hiermee krijgt de organisatie meer inzicht en grip op deze onderwerpen. In de eerste helft van 2022 zijn we ook begonnen met opstellen van een protocol crisis cyberbestrijding. Dit protocol dient als leidraad voor het geval onze organisatie geraakt zou worden door een cyber aanval. Het geeft instructies over wat te doen, wie te benaderen en wie besluiten mag nemen. In verband met het uitbreken van Monkeypox wordt er momenteel veel inzet geleverd door medewerkers informatieveiligheid en privacy. Verwerkersovereenkomsten en DPIA (proces en systeem) en DTIA (gegevensoverdrachten) worden beoordeeld, adviezen worden gegeven over in te richten softwaresysteem en adviezen over wie en op basis van welke personele informatie uitgenodigd mag worden voor een vaccinatie. Omdat er veel ketenpartners betrokken zijn bij de bestrijding vraagt dit veel afstemming.

Datadiefstal GGD GHOR Nederland

In 2021 heeft een datadiefstal van persoonsgegevens uit de systemen die gebruikt worden voor de coronabestrijding plaatsgevonden via het landelijk callcenter van GGD GHOR Nederland. De Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (ICAM), heeft namens de gedupeerden van het datalek/de datadiefstal op 15 februari 2022 een WOB-verzoek ingediend bij VWS, GGD GHOR Nederland en de 25 GGD'en en een aantal gemeenten en Veiligheidsregio's. Dit verzoek hangt samen met de door ICAM ingediende schadeclaim van € 3,2 miljard. Via GGD GHOR Nederland zijn met stichting ICAM gesprekken gevoerd. De GGD'en dienen alle door de stichting opgevraagde documenten te leveren op grond van het WOB/WOO-verzoek. De hoeveelheid documenten, onderlinge communicatie alsmede de noodzaak tot anonimiseren van stukken, is een enorme tijdrovende klus voor onze medewerkers. De GGD'en hebben zelfstandige WOO-besluiten genomen om informatie openbaar te maken. Stichting ICAM heeft bezwaarschriften ingediend bij alle GGD'en tegen deze besluiten. De behandeling van deze bezwaren vindt waarschijnlijk eind 2022 plaats. Het vervolg van deze zaak wordt nauwgezet gevolgd en gerapporteerd aan ons bestuur.

Informatiebeveiliging en privacy (2/2)

Beveiligingsincidenten en datalekken

In de periode van januari tot en met juni 2022 zijn er 26 beveiligingsincidenten gemeld:

- Hiervan zijn er 23 gekwalificeerd als datalek waarbij er bij 3 datalekken een melding is gemaakt bij de Autoriteit Persoonsgegevens.
- De resterende 3 beveiligingsincidenten zijn niet als een datalek gekwalificeerd omdat de impact voor de privacy van de betrokkenen verwaarloosbaar was.
- Ruim 50% van de beveiligingsincidenten vindt plaats binnen de corona-afdeling. Deze meldingen zijn overwegend Bron- en contactonderzoek (BCO) gerelateerd en hebben te maken met het kopiëren van gegevens waardoor post/mail verkeerd bezorgd wordt.

Wanneer we kijken naar de incidenten valt op dat de belangrijkste redenen voor een beveiligingsincident het verkeerd adresseren van post betreft. Met name bij het versturen van geen gehoor e-mails vanuit de corona-afdeling komt het voor dat er een verkeerde aanhef, dossiernummer of e-mailadres wordt gebruikt. Het gaat om menselijke fouten. Komende tijd zetten wij in op bewustwordingstrainingen zodat onze medewerkers hiervan bewust worden en soortgelijke incidenten voorkomen kunnen worden. Dit is ook onderdeel van het plan van aanpak om onze IT-omgeving te versterken. Uitwerking van dit plan vindt u hierna aan.

Versterking IT-omgeving

Afgelopen jaar hebben wij meegemaakt hoe maatschappelijk ontwrichtend de risico's van cybercriminaliteit kunnen werken. Onze organisatie heeft veel privacy gevoelige data van de Twentse inwoners en deze data moet te allen tijde veilig zijn. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2021 heeft het algemeen bestuur ingestemd om afgerond € 189.000 vanuit het positieve jaarrekeningresultaat 2021 te bestemmen voor het versterken van onze IT-omgeving. We hebben hiervoor intern een plan van aanpak opgesteld. De uitvoering van het intern opgestelde plan van aanpak 'Digitale weerbaarheid en Kwetsbaarheid' vindt plaats in de periode 2022-2024. In de tabel hieronder treft u een overzicht aan van de onderwerpen uit het plan van aanpak en de verwachte kosten. De hieronder uitgezette onderwerpen leiden (deels) ook tot structurele lasten. We onderzoeken of we deze kosten binnen de bestaande begroting kunnen financieren en anders komen we bij het algemeen bestuur met een dekkingsvoorstel.

Onderwerp	Bedrag x € 1.000	Omschrijving
Archief beleid opstellen	15	Actualiseren beleid op het gebied van archief en back-up, dat aansluit bij de wetgeving WOO.
Werken in de cloud	8	Veilig werken door volledig over te gaan op werken in de Cloud voor alle medewerkers.
Audits (auditplan) uitvoeren	7	Uitvoering nulmeting NEN 7510.
Procedures privacy opstellen en implementeren, Eigenaarschap van processen en Bewustwordingscampagne	50	Rol en verantwoordelijkheden van applicaties, bijbehorende informatiebeveiliging en privacy vaststellen voor proceseigenaren en leidinggevenden.
Backup Office 365 aanschaffen	13	Continuïteit van dienstverlening, door data en systemen tot 90 dagen lang los van Office en de eigen omgeving op te slaan.
Aanschaf SIEM/SOC systeem (bewakings- en monitoringssysteem)	15	Door het gebruik van een SIEM systeem en daaraan gekoppeld SOC, aanvallen van buitenaf en binnenuit, onder andere door logging, voorkomen.
Penetratietest van het netwerk uitvoeren en verbeteringen doorvoeren.	15	Inzicht in kwetsbaarheden in de autorisatie en authenticatie voor de toegang tot infrastructuur, interne en externe perimeter.
ATP (Advanced Threat Protection) implementeren	37	Door screening van binnenkomende mail voorkomen dat onveilige mails bij medewerkers terecht komen.
MDM (Mobile Device Management) implementeren	8	Beleid vaststellen over het gebruik van mobiele apparatuur. Oudere devices updaten, zodat deze ook zo ingesteld zijn dat zij van afstand gereset en ingekeken kunnen worden.
Overig	21	Segmentatie van netwerken; ADFS vernieuwen en Toegangsbeleid implementeren.
Totale verwachte investering	189	

Overige (financiële) informatie 1/7

Wet open overheid (WOO)

De WOO is per 1 mei 2022 in werking getreden. Deze wet houdt globaal drie trajecten in: herinrichting digitale informatiehuishouding, vervanging van de WOB en proactief openbaar maken van 11 informatiecategorieën (gefaseerd). Om de impact van de WOO te bepalen voor onze organisatie hebben wij in de loop van 2022 een externe nulmeting laten uitvoeren. Uit deze meting blijkt dat er 16 onderwerpen gedefinieerd zijn als een must (onmiddellijk verplicht vanuit de WOO). We onderzoeken momenteel welke capaciteit op korte termijn noodzakelijk is om de must-onderwerpen op te pakken en welke capaciteit op middellange termijn noodzakelijk is voor de verdere implementatie van de WOO. We kunnen dit niet opvangen binnen de bestaande formatie. De gemeenten hebben via het gemeentefonds middelen (structureel en incidenteel) ontvangen voor zowel de gemeenschappelijke regelingen als de eigen organisaties voor de invoering van de WOO. In de loop van 2022 komen wij met een voorstel voor het algemeen bestuur met wat er nodig is voor onze organisatie om de WOO te kunnen implementeren en om de structurele werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren.

Stijgende (energie)prijzen

De prijzen stegen al flink na het snelle herstel van de economie na de coronacrisis en hier kwam de oorlog in Oekraïne bovenop. Niemand zal het ontgaan zijn dat de energiemarkt momenteel op zijn kop staat en dat de prijzen in 2022 voor materialen en inkopen fors gestegen zijn. Wij worden dit jaar geconfronteerd met hoge prijzen en dus meer kosten. De energielasten van ons hoofdkantoor, het Twentehuis, maar ook van onze 38 JGZ consultatiebureaus nemen toe. In de financiële update van het programma Bestuur & Ondersteuning heeft u kunnen lezen dat we een overschrijding verwachten van € 45.000 op de servicekosten van het Twentehuis door stijgende energieprijzen. Bij de consultatiebureaus is er nog geen grote overschrijding omdat hier sprake is van lopende huurafspraken waarin ook energiekosten opgenomen zijn. Bij nieuwe en/of verlengingen van deze afspraken kan dit wel gaan spelen. We houden deze ontwikkeling in de gaten. Samen met de eigenaar van het Twentehuis onderzoeken wij dit jaar welke energiebesparende maatregelen wij kunnen treffen om de lasten naar beneden te brengen. Hierbij denken wij onder andere aan zonnepanelen.

Verlenging huurovereenkomst Twentehuis en wegvallen huuropbrengsten

De huidige huurovereenkomst van het Twentehuis te Enschede, eindigt op 1 maart 2023 met een opzegtermijn van één jaar. Eind 2021 zijn wij daarom in onderhandeling gegaan met de verhuurder en inmiddels hebben wij na een scherp onderhandelingstraject, overeenstemming bereikt over een vernieuwde 10-jaars huurovereenkomst met voor ons gunstige (financiële) voorwaarden. In de begroting ontwikkelingsbrief van 2023 hebben wij aangegeven dat we onze huurkosten gaan proberen te verlagen om de niet structureel ingevulde taakstelling vanuit de veranderopdracht (huisvesting TBD) en vertrek van de onderhuurder Provincie Overijssel (totaal € 331.000 nadelig) te kunnen opvangen. Door het gerealiseerde financiële onderhandelingsresultaat op de huurkosten van het Twentehuis kunnen wij een groot deel hiervan opvangen. Er resteert nog een in te vullen bedrag vanaf 2023 van € 86.000 voor huisvesting en € 69.000 voor bedrijfsvoering dienstverlening. We verwachten extra investeringen vanuit het Rijk ter versterking van IZB en pandemisch paraatheid waarbij we ook mogelijk huisvesting en dienstverlening moeten organiseren. We verwachten het resterende tekort hiermee te kunnen dekken. Ook minder gaan huren is een optie die contractueel mogelijk is om kosten verder te verlagen. We zullen ons algemeen bestuur hierover blijven informeren. Naast het financiële onderhandelingsresultaat is met de verhuurder ook contractueel afgesproken dat zij € 250.000 in duurzaamheidsmaatregelen gaan investeren in het Twentehuis, denk hierbij onder meer aan zonnepanelen en ledverlichting.

Overige (financiële) informatie 2/7

Personeel

Bij verschillende disciplines speelt de krapte op de arbeidsmarkt ons parten. Eerder is al vermeld dat het moeilijk is om aan voldoende artsen te komen. Met name forensisch artsen en jeugdartsen. Maar ook bij andere disciplines zoals ICT-specialisten, technisch webbeheerders en financials worden vacatures niet gemakkelijk vervuld. Dit leidt tot druk op de dienstverlening en toename van werkdruk bij zittend personeel. Dit laatste heeft weer zijn weerslag op het ziekteverzuim (gemiddeld 7%). Met taakverschuiving en taakdifferentiatie worden de effecten zoveel als mogelijk beperkt. Dit kan leiden tot het oplopen van scholing- en trainingskosten.

Functieherwaarderingen

De afgelopen jaren hebben er diverse functieherwaarderingen plaatsgevonden. Medewerkers hebben het recht om een herwaardering aan te vragen en op basis van objectieve beoordeling wordt gekeken of de inschaling nog volstaat. Zo heeft er een functieherwaardering plaatsgevonden bij verpleegkundigen, management en Meldpunt Zorgwekkend Gedrag. De effecten hiervan zullen de aankomende jaren zichtbaar worden in stijgende salarislasten.

Loonontwikkeling

Omdat onze organisatie zo vroeg in het jaar een begroting moet opstellen (de begroting 2022 is begin 2021 opgesteld), wordt er een inschatting gemaakt van hoe de salarissen en werkgeverslasten zich gaan ontwikkelen in het begrotingsjaar. Deze inschatting noemen wij de looncompensatie. Dit doen wij op basis van de door de gemeenten opgestelde uitgangspunten. Aangezien de salarissen en de werkgeverslasten de belangrijkste componenten zijn van onze begroting, is het van cruciaal belang om in het begrotingsjaar zelf te analyseren hoe deze inschatting zich verhoudt tot de werkelijke ontwikkeling. De cijfers van de Macro Economische Verkenning (MEV), halfjaarlijks uitgevoerd door het Centraal Plan Bureau (CPB), dienen als basis voor de berekening van de looncompensatie. Voor de begroting 2022 zijn de cijfers uit de MEV 2021 van september 2020 gehanteerd.

Geraamde looncompensatie 2022

Bij de begroting 2022 is uitgegaan van de loonvoetsector overheid uit de MEV. Er is uitgegaan van een loonstijging van **1,80%** in 2022.

Werkelijke stijging en sociale lasten

Stijging brutoloon met 1,5% per 1 december 2021:	1,50%
Stijging brutoloon met 2,4% per 1 april 2022:	1,80%
<u>Totale stijging brutoloon 2022:</u>	<u>3,30%</u>

Ontwikkeling sociale lasten -0,23%

Totale stijging salarislasten 3,07%

Verwachte stijging (looncompensatie) begroting 2022 -1,80%

Te weinig geraamde looncompensatie 2022 **1,27%**

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Overige (financiële) informatie 3/7

Loonontwikkeling: vervolg

Bij het opstellen van de programmabegroting 2022 werd er vanuit gegaan dat de salarissen en de sociale lasten in 2022 naar verwachting zullen stijgen met 1,80%. De analyse van de werkelijke stijging laat zien dat de salarissen en sociale lasten stijgen met 3,07%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door structurele salarisstijgingen uit de CAO SGO. Dit resulteert in een tekort van 1,27% van de geraamde loonsom (ca. € 340.000) ten opzichte van de begroting 2022. De afspraak is dat, indien het tekort op de looncompensatie niet opgevangen kan worden in de lopende begroting, deze separaat wordt verrekend met de gemeenten.

In de voorgaande pagina's heeft u kunnen lezen dat er een voordelig resultaat wordt verwacht, ondanks het tekort op de looncompensatie. Dit heeft te maken met verschillende positieve ontwikkelingen per programma. Indien het jaarrekening resultaat ook positief uitvalt, hoeft de looncompensatie niet verrekend te worden met de gemeenten in 2022.

Programma (bedragen x € 1.000)	Stijging bruto loon 3,30%	Daling werkgeverslasten 0,23%	Totale toename 3,07%	Verwachte toename 1,80%	Totaal tekort op looncompensatie 1,27%
GGD Twente	545	-37	508	263	245
OZJT	36	-2	34	19	14
Veilig Thuis Twente	93	-8	85	54	32
Bestuur & Ondersteuning	131	-9	122	72	50
Leefomgeving (voormalige Regio Twente)	0	0	0	31	0
Totaal	805	-56	749	439	340

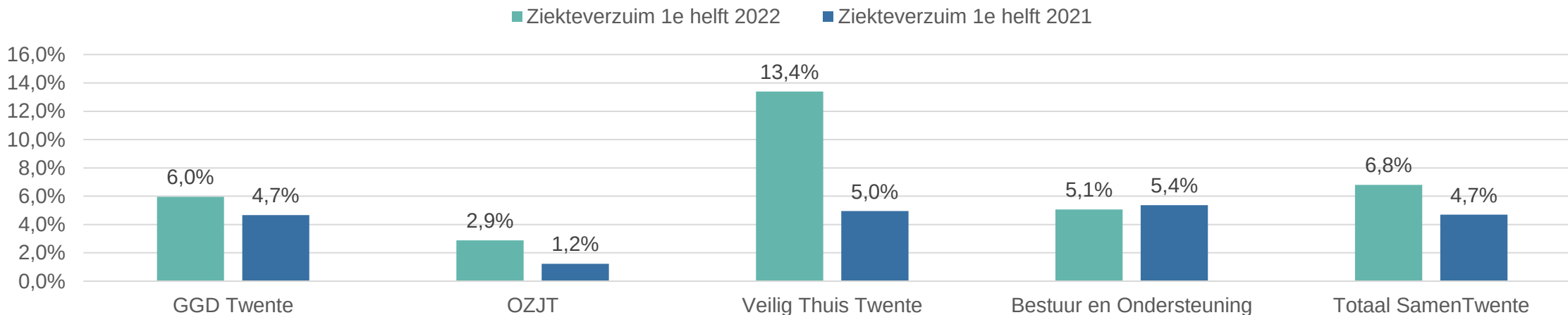
Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Overige (financiële) informatie 4/7

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is in de eerste helft 2022 gestegen ten opzichte van de eerste helft 2021. In 2022 is het verzuim gemiddeld bijna 7% (norm = 4%) met een uitschieter van ruim 13% bij VTT. Zowel (de nasleep van) corona, de toenemende werkdruk, maar ook een hoog percentage niet werk gerelateerde ziekteverzuim is hier de oorzaak van. Er is voornamelijk sprake van meerdere langdurige zieken waardoor er ook extra personeel wordt ingezet. Dit verklaart ook deels het verwachte negatieve financiële resultaat bij VTT. Om het verzuim te verlagen zetten we vanaf 2021 extra in op verzuimbegeleiding. In het kader van “voorkomen is beter dan genezen” hebben wij vitaliteit hoog op de agenda staan. Dit thema zal dit jaar extra aan bod komen.

Verzuimduur	1 ^e helft 2022	1 ^e helft 2021
Kort: < 8 dagen	0,8%	0,2%
Middel: 8-42 dagen	0,8%	0,3%
Lang: 43 dagen of langer	5,2%	4,2%
Totaal SamenTwente	6,8%	4,7%

Overige (financiële) informatie 5/7

Investerings

Voor 2022 verwachten wij de onderstaande investeringen. Deze leiden pas tot afschrijvingskosten in het jaar na ingebruikname. In de begroting is rekening gehouden met de afschrijvingslasten die voortvloeien uit deze investeringen. De investeringen die we doen voor de coronabestrijding brengen wij volledig in rekening bij VWS via de meerkostenregeling. Met de gemeenten is afgesproken dat de investeringsruimte jaarlijks op peil blijft door de kapitaaluitgaven die in de begroting zijn afgeschreven, op te voeren als vervangingsinvesteringen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Gerealiseerd t/m juni	Prognose de rest van het jaar	Totaal
Machines, apparaten en installaties	31	202	233
Apparatuur ICT Monitor	1	-	1
Apparatuur ICT Smartphone	1	46	47
Apparatuur ICT Computer/Laptop	-	150	150
GGiD module planning en roostering	6	-	6
GGiD	23	6	29
Bedrijfsgebouwen	2	35	37
Inrichting JGZ consultatiebureaus	2	14	16
Verbouwingen vergaderruimten t.b.v. corona-afdeling	-	21	21
Overige materiele vaste activa	2	3	5
JGZ consultatiebureaus meubilair	2	3	5
Eindtotaal	35	240	275

Overige (financiële) informatie 6/7

Update risico inventarisatie en weerstandsvermogen

Via de Bestuursrapportage geven wij jaarlijks ook een update met betrekking tot ons weerstandsvermogen. In de begroting 2022 is het weerstandsvermogen bepaald. Uitgangspunt is dat de mate waarin incidentele financiële tegenvallers door de organisatie zelfstandig opgevangen kunnen worden voldoende moet zijn. Dit wil zeggen, een ratio weerstandsvermogen in de bandbreedte van minimaal 0,8 en maximaal 1,0. De begroting 2022 is opgesteld als een overgangsbegroting van Regio Twente en hierin zijn ook risico's opgenomen van taken en afdelingen die geen onderdeel uitmaken van SamenTwente. De risico's maar ook de reserves (weerstandscapaciteit) zijn overgegaan naar de nieuwe landingsplekken / gastheren. De begroting van 2023 is de eerste begroting van SamenTwente waarin bij het opstellen al rekening gehouden is met de ontvlechting van Regio Twente en deze geeft daarom een beter beeld van ons weerstandsvermogen. Op basis van de meest recente risico-inventarisatie (2023) en geprognosticeerde mutaties reserves 2022 komen we volgens de onderstaande analyse uit op een ratio weerstandsvermogen van 0,8. We hebben dus op dit moment voldoende weerstandsvermogen om zelfstandig incidentele financiële tegenvallers op te vangen.

Weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)	Benodigd weerstandscapaciteit (risico-inventarisatie)	Vrij besteedbaar weerstandscapaciteit (reserves per 1 juli 2022)	Ratio Weerstandsvermogen
GGD Twente	1.875	1.360	0,7
OZJT	285	160	0,6
Veilig Thuis Twente	390	255	0,7
Bedrijfsvoering	428	398	0,9
Algemene reserve	314	100	0,3
Modernisering Twentehuis	819	819	1,0
Totaal weerstandsvermogen	4.110	3.091	0,8

Corona

In de begroting van 2022 is geen bedrag opgenomen in de benodigde weerstandscapaciteit voor de coronacrisis. Met de informatie van nu is dit ook niet nodig aangezien de meerkostenregeling van toepassing is op 2022. Voor het jaar 2023 en daarna bestaat er wel onzekerheid over deze regeling. Dit geldt ook voor de afbouwfase van en na afloop van de crisis. Daarom is in de begroting van 2023 in de weerstandscapaciteit een risico opgenomen van € 315.000. Dit bedrag is bedoeld voor het kunnen afdekken van onvoorziene en ongedekte kosten vanwege de crisis.

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Overige (financiële) informatie 7/7

Update risico inventarisatie en weerstandsvermogen: vervolg

Risico inventarisatie corona

Om grip te houden op de belangrijkste risico's van de corona-organisatie binnen de GGD is er in de eerste helft van 2022 een risico-inventarisatie opgesteld. Deze inventarisatie gaat uiteraard niet alleen over financiën, maar ook over andere zaken zoals het vinden van de juiste mensen, huisvesting en rechtmatigheid. Ook de corona-afdeling wordt bijvoorbeeld geconfronteerd met een stijging van kosten door een overspannen markt, maar hiervoor is in 2022 100% dekking via de meerkostenregeling. Hieronder geven we u ter informatie een overzicht van de belangrijkste risico's die we onderscheiden, hoe we de kans van optreden hiervan kwalificeren en welke beheersmaatregelen we treffen om deze kans te minimaliseren.

Risico's	Kans		
	Laag	Midden	Hoog
Corona-afdeling			
1. Onduidelijkheid over de dekking (financiering) na 2022 <i>Beheersmaatregel:</i> GGD Twente informeert regelmatig bij het ministerie en de begroting voorziet opnieuw in extra financiering van GGD'en. De officiële berichtgeving wordt in september verwacht. In tegenstelling tot nu stelt het ministerie mogelijk voorwaarden per 2023. Op dit moment gaat GGD Twente geen verplichtingen na 31 december 2022 aan – m.u.v. risico nr. 3. De afdeling maakt in de tussentijd een begroting 2023 op basis van een aantal scenario's.			
2. Onvoldoende, gekwalificeerd personeel <i>Beheersmaatregel:</i> Voor de korte termijn heeft de corona-afdeling besloten kernteams en een flexibele schil te vormen. Beiden bestaan uit het bestaande personeelsbestand.			
3. Onzekerheid over beschikbaarheid van huisvesting <i>Beheersmaatregel:</i> De meeste overeenkomsten verlopen per 1 januari 2023. Een uitzondering zijn de huur van 2 'vleugels' in het Twentehuis in Enschede en mogelijk de vaccinatielocatie in Enschede. De voorwaarden worden aangescherpt – bijv. de opzegtermijn wordt ingekort.			
4. Onrechtmatige inkoop <i>Beheersmaatregel:</i> Hoewel er gebruik kon worden gemaakt van de restrictieve grondslag; dwingende spoed heerst, onderzoeken wij de inkopen tot 2022 om te bepalen of ergens risico's worden gelopen. Dit onderzoek wordt medio augustus gestart. In de tussentijd zijn er de noodzakelijke inspanningen gedaan om (het) inkoop(traject) en uitvoering aan te scherpen. Rechtmatig inkopen bij de bestrijding van corona is een landelijk vraagstuk, bij bijvoorbeeld beveiliging en aanbesteding testen. Er vindt ook landelijk afstemming plaats hierover.			

Gezond,
veilig
& vitaal

 Samen
Twente

Onze passie is
verbonden met
een gezond,
veilig en vitaal
Twente, voor
iedereen.

Gezond,
veilig
& vitaal

samentwente.nl

&
Samen
Twente

Advies nota

Voorstel voor	Algemeen bestuur	Registratienummer	2022-000578
Datum vergadering	12 oktober 2022	Agendapunt	B3
Domein, behandelend ambtenaar, tel.	OZJT, Nienke Belderink, 06-51170376 OZJT, Liesbeth Meijling, 06-52654484		

Onderwerp

Wijziging Algemene subsidieverordening Regio Twente.

Voorstel

1. De Algemene subsidieverordening Regio Twente overeenkomstig bijgevoegd besluit met terugwerkende kracht, per 1 september 2022 te wijzigen, waarbij de Subsidieverordening Maatregelhulp gelijktijdig wordt ingetrokken.

Inleiding

De Algemene Subsidieverordening (ASV) Regio Twente 2019 is geactualiseerd naar de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente. De gewijzigde ASV maakt het mogelijk de aan de gemeenschappelijke regeling overgedragen taken te subsidiëren, waaronder ook de zogenaamde maatregelhulp (Jeugdzorg Plus en Jeugdbescherming/Jeugdreclassering).

Beoogd effect

- Actuele regelgeving op grond waarvan de aan SamenTwente overgedragen taken kunnen worden subsidiëren.
- Deregulering: Met het wijzigen van de ASV, wordt de Subsidieverordening Maatregelhulp overbodig en ingetrokken.

Argumenten

1.1 Door het actualiseren van de ASV kan maatregelhulp gesubsidieerd worden op grond van een nadere regeling op grond van de ASV

SamenTwente kent een ASV. Op grond hiervan is het mogelijk een nadere regeling op te stellen ten aanzien van de aan de gemeenschappelijke regeling overgedragen taken en bevoegdheden. Het dagelijks bestuur van SamenTwente kan deze regelingen vaststellen. Dit is niet enkel een logisch voortvloeisel uit de ASV, maar verkort tevens het besluitvormingsproces. De wijziging van de ASV maakt het mogelijk dat Jeugdzorg Plus (JZ+) en de Jeugdbescherming/Jeugdreclassering (JB/JR) vanaf 1 januari 2023 op grond van een nadere regeling op grond van de ASV kunnen worden gesubsidieerd (zie bijgevoegd).

1.2 De wijziging treedt in werking per 1 september 2022, waardoor de vastgestelde subsidieregeling Jeugdzorg Plus rechtsgeldig is.

Een nadere regeling dient gebaseerd te zijn op de verordening waaronder deze valt. In dit geval wordt de ASV later vastgesteld dan de subsidieregeling Jeugdzorg Plus.

Het vaststellen van de subsidieregeling kon geen uitstel dulden omdat subsidiëring uiterlijk 1 januari 2023 dient plaats te vinden. Door de verordening met terugwerkende kracht per 1 september 2022 in werking te laten treden, wordt dit hersteld.

1.3 Vaststelling van de subsidie dient nog te geschieden op basis van de Subsidieverordening Maatregelhulp

Bij vaststelling van de ASV wordt de Subsidieverordening Maatregelhulp ingetrokken, de verordening op basis waarvan de gecertificeerde instellingen en de JZ+-instellingen per 1 januari 2019 werden

gesubsidieerd. Met dien verstande dat een overgangsbepaling is opgenomen, waardoor vaststelling van de eerder verleende subsidies nog geschiedt op basis van deze Subsidieverordening Maatregelhulp.

Kanttekening

1.1 *Inpraak is niet vereist.*

Op grond van de [Inpraakverordening Regio Twente](#) wordt inspraak verleend op beleidsvoornemens die ingezetenen rechtstreeks raken. Die situatie doet zich hier niet voor. Met betrekking tot de voorliggende wijziging zijn niet de inwoners maar de instellingen de direct betrokkenen. De huidige aanbieders zijn hierover gehoord.

Kosten, baten, dekking

Aan het vaststellen van de ASV zijn geen kosten verbonden.

Communicatie

De ASV wordt bekendgemaakt in het elektronisch publicatieblad van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente.

Vervolg

De subsidieregeling Jeugdzorg Plus is reeds vastgesteld in de vergadering van het DB van 21 september 2022. Op een later tijdstip wordt de subsidieregeling Jeugdbescherming/Jeugdreclassering nog voorgelegd aan het dagelijks bestuur. U wordt hierover geïnformeerd.

Bijlagen

1. Besluit tot wijziging van de Algemene subsidieverordening Regio Twente
2. Subsidieregeling Jeugdzorg Plus (ter informatie)

Enschede, 28 september 2022

Dagelijks bestuur

secretaris,

drs. S. Dinsbach

voorzitter,

drs. C.F.M. Bruggink

Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van Dagelijks bestuur van 28 september 2022

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van

secretaris,

drs. S. Dinsbach

voorzitter,

drs. C.F.M. Bruggink

Het algemeen bestuur van SamenTwente,

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van 28 september 2022.

gelet op de Gemeenschappelijke regeling SamenTwente, artikel 4:23 van de Algemene wet bestuursrecht en de Algemene subsidieverordening Regio Twente 2019,

besluit:

De Algemene subsidieverordening Regio Twente 2019 te wijzigen, zodat deze komt te luiden als volgt:

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- De-minimissteun: steun die wordt verstrekt op basis van Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU L 352/1); Verordening (EU) nr. 2019/316 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1408/2013 van de Commissie van 18 december 2013 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de landbouwproductiesector (PbEU L 51 I/1); Verordening (EU) nr. 717/2014 van de Commissie van 27 juni 2014 inzake de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun in de visserij- en aquacultuursector (PbEU L 190/45), of Verordening (EU) 2018/1923 van de Commissie van 7 december 2018 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (PbEU L 313/2);
- Europees steunkader: een mededeling, richtsnoer, kaderregeling, besluit of vrijstellingsverordening op het gebied van staatssteun die de Europese Commissie of de Raad van de Europese Unie, gelet op de artikelen 106, derde lid, 107, 108 of 109 van het Verdrag heeft vastgesteld, waaronder de Algemene groepsvrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 2017/1084 van de Commissie tot wijziging van Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 156/1); de Landbouw vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 702/2014 van de Commissie van 25 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun in de landbouw- en de bosbouwsector en in plattelandsgedebieden op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 193/1); en de Visserij vrijstellingsverordening: Verordening (EU) nr. 1388/2014 van de Commissie van 16 december 2014 waarbij bepaalde categorieën steun voor ondernemingen die actief zijn in de productie, de verwerking en de afzet van visserij- en aquacultuurproducten, op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PbEU L 369/37);
- onderneming: iedere eenheid, ongeacht haar rechtsvorm of wijze van financiering, die een economische activiteit uitoefent;
- Verdrag: Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (PbEU C 326/47);
- wet: Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 2. Reikwijdte

1. Deze verordening is van toepassing op de verstrekking van subsidies door het dagelijks bestuur, met uitzondering van subsidies waarvoor bij afzonderlijke verordening een uitputtende regeling is getroffen en subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is).
2. Ten aanzien van subsidies als bedoeld in artikel 4:23, derde lid, van de wet (subsidies waarvoor geen wettelijke grondslag nodig is) kan het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur bepalen dat deze verordening geheel of gedeeltelijk van toepassing is.

Artikel 3. Subsidieregelingen

Het dagelijks bestuur kan bij nadere regeling (subsidieregeling) vaststellen welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing, wordt hierin tevens bepaald

welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.

Artikel 4. Staatssteunregels

1. Voor zover dat ten behoeve van het voldoen aan een Europees steunkader noodzakelijk is, kan het dagelijks bestuur bij subsidieregeling afwijken van deze verordening en deze aanvullen.
2. Bij subsidieregelingen waarbij is bepaald dat toepassing kan worden gegeven aan een Europees steunkader, verwijst de subsidieregeling naar het desbetreffende steunkader.
3. Bij subsidies waarop een Europees steunkader van toepassing is:
 - a. verwijst de verleningsbeschikking naar de toepasselijke bepalingen van het steunkader;
 - b. komen alleen de activiteiten, doelstellingen, resultaten en kosten voor vergoeding in aanmerking die voldoen aan de eisen van het desbetreffende steunkader;
 - c. komen ondernemingen alleen in aanmerking voor zover de subsidieverstreking voldoet aan de voorwaarden van het desbetreffende steunkader.

Artikel 5. Subsidieplafond en begrotingsvoorbehoud

1. Het dagelijks bestuur kan subsidieplafonds vaststellen. In dat geval bepaalt het het dagelijks bestuur bij subsidieregeling de wijze van verdeling van de betrokken subsidie.
2. Het dagelijks bestuur kan een subsidieplafond verlagen als:
 - a. het plafond wordt vastgesteld voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd; en
 - b. de subsidieaanvragen waarop het subsidieplafond betrekking heeft, moeten worden ingediend voordat de begroting voor het betrokken jaar is vastgesteld of goedgekeurd.
3. Bij de bekendmaking van een subsidieplafond dat kan worden verlaagd overeenkomstig het vorige lid, wordt gewezen op de mogelijkheid van verlaging en de gevolgen daarvan voor reeds ingediende aanvragen.
4. Een subsidie ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, wordt verleend onder de voorwaarde dat voldoende middelen op de begroting beschikbaar zullen worden gesteld. Bij de verleningsbeschikking wordt daarop gewezen.

Artikel 6. Aanvraag

1. De aanvraag voor een subsidie wordt schriftelijk ingediend bij het dagelijks bestuur.
2. Bij een aanvraag om subsidie overlegt de aanvrager de volgende gegevens:
 - a. Een beschrijving van de activiteiten waar subsidie voor wordt aangevraagd;
 - b. De doelstellingen en resultaten, die daarmee worden nagestreefd, en hoe de activiteiten aan dat doel bijdragen. In bijzonder ook in welke mate de activiteiten gericht zijn op Twente of haar ingezetenen en op de door SamenTwente vastgestelde doelen of beleidsterreinen;
 - c. Een voldoende gespecificeerde en toegelichte begroting en dekkingsplan van de kosten van de activiteiten. Het dekkingsplan bevat een opgave van bij andere bestuursorganen of private organisaties of personen aangevraagde subsidies of vergoedingen ten behoeve van dezelfde activiteiten, onder vermelding van de stand van zaken daarvan;
 - d. Indien van toepassing een recente positieve verklaring omtrent gedrag voor personen die bij de activiteiten direct in aanraking komen met minderjarigen;
 - e. Indien de aanvrager een onderneming is:
 - i. Een opgave van subsidies, vergoedingen of tegemoetkomingen in welke vorm ook met staatsmiddelen bekostigd, die al zijn of zullen worden ontvangen voor de activiteiten waarvoor de subsidie wordt aangevraagd;
 - ii. een verklaring als bedoeld in de verordening met betrekking tot de-minimissteun (de-minimisverklaring);
 - f. Indien een aanvrager voor de eerste keer subsidie aanvraagt, legt tevens over: een exemplaar van de oprichtingsakte of de statuten, alsmede het jaarverslag, de jaarrekening of de balans van het vorige jaar toe.
3. Bij subsidieregeling kan van de voorgaande leden worden afgeweken.

Artikel 7. Aanvraagtermijn

Voor zover in een subsidieregeling geen aanvraagtermijnen zijn bepaald gelden de navolgende termijnen:

- a. een aanvraag voor een eenmalige subsidie kan het gehele jaar door worden ingediend;

- b. een aanvraag voor een jaarlijkse subsidie wordt gedaan uiterlijk 1 oktober voorafgaande aan het jaar, of de jaren waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft.

Artikel 8. Beslistermijn

Voor zover in een subsidieregeling geen beslistermijnen zijn bepaald gelden de navolgende termijnen:

- a. Het dagelijks bestuur beslist op een aanvraag om een eenmalige subsidie binnen 13 weken na ontvangst van de volledige aanvraag;
- b. Het dagelijks bestuur beslist op een aanvraag om een jaarlijkse subsidie uiterlijk op 31 december voorafgaande aan het jaar waarop de subsidieaanvraag betrekking heeft.

Artikel 9. Weigerings- intrekings- en terugvorderingsgronden

- 1. Onverminderd de artikelen 4:25, tweede lid, en artikel 4:35 van de wet weigert het dagelijks bestuur de subsidie in ieder geval:
 - a. Als de Europese Commissie overeenkomstig artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie onverenigbaar is met de interne markt;
 - b. Als het betreft een aanvrager tegen wie een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerdere beschikking van de Europese Commissie waarin de steun onrechtmatig en onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt is verklaard.
- 2. Onverminderd het vorige lid weigert het dagelijks bestuur de subsidie in ieder geval als de subsidieverstreking in strijd zou zijn met een Europees steunkader omdat:
 - a. subsidie verstrekt zou worden aan een aanvrager die een onderneming drijft die in moeilijkheden verkeert als bedoeld in het desbetreffende steunkader; of
 - b. de subsidie geen stimulerend effect heeft als bedoeld in het desbetreffende steunkader.
- 3. Het dagelijks bestuur kan een aanvraag om subsidie weigeren indien:
 - a. de activiteiten van de aanvrager niet of niet in overwegende mate gericht zijn op Twente en de taken en bevoegdheden van SamenTwente;
 - b. de aanvrager doelstellingen beoogt of activiteiten zal ontplooien, die in strijd zijn met de wet- en regelgeving, het algemeen belang of de openbare orde;
 - c. de activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd een overwegend politieke, godsdienstige of levensbeschouwelijke vorming ten doel hebben;
 - d. de aanvrager ook zonder subsidie over voldoende eigen gelden, hetzij uit eigen middelen, hetzij uit middelen van derden kan of heeft kunnen beschikken om de kosten van de activiteiten te dekken;
 - e. als de subsidieverstreking niet is toegestaan totdat de Europese Commissie met toepassing van artikel 108, derde lid, van het Verdrag heeft vastgesteld dat de subsidie verenigbaar is met de interne markt;
 - f. de aanvrager met de uitvoering van de activiteiten beoogt winst te maken;
 - g. de financiële middelen van de aanvrager, met inbegrip van de subsidie, onvoldoende zijn om de voorgenomen activiteit uit te voeren;
 - h. de aanvrager de behoefte aan de te subsidiëren activiteiten niet aannemelijk heeft kunnen maken;
 - i. aan de aanvrager voor de aangevraagde activiteit reeds door enig bestuursorgaan subsidie is verstrekt;
 - j. in de bij de betrokken subsidieregeling bepaalde gevallen.

Artikel 10. Algemene verplichtingen van subsidieontvanger

- 1. Als aannemelijk is dat een of meer van de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht of dat niet, niet tijdig of niet geheel aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen zal worden voldaan, meldt de subsidieontvanger dat onverwijld schriftelijk aan het dagelijks bestuur.
- 2. Een subsidieontvanger informeert het dagelijks bestuur onverwijld schriftelijk over:
 - a. beslissingen of procedures die zijn gericht op de beëindiging van de activiteiten waarvoor subsidie is verleend, of tot ontbinding van de gesubsidieerde rechtspersoon;
 - b. relevante wijzigingen in de financiële en organisatorische verhouding met derden;
 - c. ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat de subsidieontvanger de aan de subsidie verbonden verplichtingen niet, niet tijdig of niet geheel zal kunnen nakomen;
 - d. wijziging van de statuten voor zover het betreft de vorm van de gesubsidieerde rechtspersoon, de persoon van de bestuurder of bestuurders, en het doel van de rechtspersoon.

Artikel 11. Tussentijdse rapportage

Bij subsidies van € 50.000,00 of meer kan het dagelijks bestuur de verplichting opleggen tot het tussentijds afleggen van rekening en verantwoording omtrent de verrichte activiteiten en de daaraan verbonden uitgaven en inkomsten.

Artikel 12. Verlening subsidie

1. Bij het besluit tot verlening van de subsidie geeft het dagelijks bestuur aan op welke wijze de verantwoording van de te ontvangen subsidie plaatsvindt.
2. Het dagelijks bestuur is bevoegd om voorschriften aan de beschikking tot subsidieverlening te verbinden met betrekking tot het beheer en gebruik van de subsidie.

Artikel 13. Betaling en bevoorschotting

1. Indien niet in een subsidieregeling is bepaald kan het dagelijks bestuur besluiten tot geheel of gedeeltelijke bevoorschotting. Indien besloten wordt tot bevoorschotting van de subsidie, worden in het besluit tot subsidieverlening, de hoogte en de termijnen van de voorschotten bepaald.
2. Indien een beschikking tot subsidievaststelling als bedoeld in artikel 14, eerste lid, wordt gegeven, vindt de betaling van de gehele subsidie in één bedrag plaats.

Artikel 14. Verantwoording subsidies tot en met € 25.000

1. Subsidies tot en met € 25.000 worden door het dagelijks bestuur direct vastgesteld of – indien toepassing wordt gegeven aan het volgende lid – binnen vier weken nadat de activiteiten uiterlijk moeten zijn verricht, ambtshalve vastgesteld.
2. Als bij verleningsbeschikking de subsidieaanvrager wordt verplicht om op de daarbij aangegeven wijze aan te tonen dat de activiteiten waarvoor de subsidie wordt verstrekt zijn verricht en dat is voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen, vindt de vaststelling plaats binnen acht weken nadat de gevraagde inlichtingen zijn verstrekt.
3. Het dagelijks bestuur kan bij nadere regels afwijken van het bepaalde in het eerste lid van dit artikel.

Artikel 15. Verantwoording subsidies tussen € 25.000 tot € 125.000

1. Indien de subsidieverlening meer bedraagt dan € 25.000 maar minder dan € 125.000 dient de subsidieontvanger uiterlijk acht weken na het verricht te zijn van de activiteiten een aanvraag tot vaststelling in bij het dagelijks bestuur.
2. De aanvraag bevat een inhoudelijk verslag waaruit blijkt in hoeverre de gesubsidieerde activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.
3. Bij subsidieregeling kan worden bepaald dat op een andere manier wordt aangetoond in hoeverre de activiteiten zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan.

Artikel 16. Verantwoording subsidies van € 125.000 of meer

1. Indien de subsidieverlening € 125.000 of meer bedraagt, dient de subsidieontvanger een aanvraag tot vaststelling in bij het dagelijks bestuur:
 - a. bij een eenmalige subsidie, uiterlijk dertien weken na het verricht zijn van de activiteiten;
 - b. bij een jaarlijks verstrekte subsidie, uiterlijk vóór 1 mei in het jaar na afloop van het kalenderjaar, respectievelijk vier maanden na het subsidietijdvak waarvoor de subsidie is verleend.
2. De aanvraag tot vaststelling bevat:
 - a. een inhoudelijk verslag, waaruit blijkt dat de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend, zijn verricht en aan de verplichtingen is voldaan;
 - b. een overzicht van de activiteiten en de hieraan verbonden uitgaven en inkomsten (financieel verslag of jaarrekening) conform ingediende begroting;
 - c. een balans van het afgelopen subsidietijdvak met een toelichting daarop;
 - d. een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijke accountant.
3. Bij subsidieregeling kunnen andere termijnen worden vastgesteld of andere gegevens worden verlangd.

Artikel 17. Vaststelling subsidie

1. Het dagelijks bestuur stelt binnen dertien weken na de ontvangst van de aanvraag tot subsidievaststelling de subsidie vast.
2. Deze termijn kan eenmaal voor ten hoogste zes weken worden verdaagd.

3. Als een aanvraag tot subsidievaststelling niet voor het tijdstip, bedoeld in de artikelen 14, eerste lid en 15, eerste lid, aanhef en onder a tot en met c, is ingediend, kan het dagelijks bestuur de subsidieontvanger schriftelijk een nieuwe termijn stellen. Als de aanvraag niet binnen deze termijn wordt ingediend, kan het dagelijks bestuur overgaan tot ambtshalve vaststelling.

Artikel 18. Berekening van uurtarieven, uniforme kostenbegrippen

1. Als bij de bepaling van de subsidiabele kosten gebruik wordt gemaakt van uurtarieven, worden deze door de subsidieaanvrager berekend met gebruikmaking van een bij subsidieregeling voorgeschreven berekeningswijze.
2. Bij het hanteren van kostenbegrippen bij de berekening van uurtarieven wordt uitgegaan van de bij subsidieregeling voorgeschreven definities.
3. Bij subsidie waarop een Europees steunkader van toepassing is, komen alleen die tarieven en kostenbegrippen in aanmerking die voldoen aan de eisen van het toepasselijke steunkader.

Artikel 19. Hardheidsclausule

1. Als een bij of krachtens verordening gestelde termijn voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de te dienen belangen, kan het dagelijks bestuur een andere termijn vaststellen.
2. In een subsidieregeling kan worden bepaald dat door het dagelijks bestuur van een of meer bepaalde artikelen of artikelleden van die regeling kan worden afgeweken als daaraan vasthouden voor een subsidieaanvrager of -ontvanger gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn tot de daarmee te dienen belangen.
3. Toepassing van de vorige leden wordt gemotiveerd in het besluit en hiervan wordt periodiek verslag gedaan aan het algemeen bestuur.

Artikel 20. Slotbepalingen

1. Deze verordening wordt aangehaald als Algemene subsidieverordening Samen Twente.
2. Deze verordening treedt met terugwerkende kracht in werking op 1 september 2022.
3. De Subsidieverordening Maatregelhulp wordt ingetrokken met terugwerkende kracht op 1 september 2022.
4. Op subsidies die zijn verleend op grond van de Subsidieverordening Maatregelhulp en nog niet zijn vastgesteld, blijft de Subsidieverordening Maatregelhulp van toepassing.

Subsidieregeling Jeugdzorg Plus

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente,
gelet op artikel 3 Algemene subsidieverordening Samen Twente,
besluit vast te stellen de volgende subsidieregeling Jeugdzorg Plus:

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze subsidieregeling worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Jeugdwet.
2. In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:
 - a. dagelijks bestuur: dagelijks bestuur van SamenTwente;
 - b. exitplan: plan waarin de geregistreerde jeugdhulpaanbieder uiteenzet op welke wijze hij zich in het geval van een volledige of gedeeltelijke beëindiging van de gesubsidieerde activiteiten in zal spannen ten behoeve van:
 - 1° het kunnen blijven uitvoeren van de activiteiten totdat de uitvoering kan worden overgedragen aan een geregistreerde jeugdhulpaanbieder die ná hem in opdracht van het dagelijks bestuur de gesubsidieerde activiteiten zal uitvoeren;
 - 2° het faciliteren van de overdracht van alle met betrekking tot de uitvoering van de gesubsidieerde activiteiten te verrichten werkzaamheden, inclusief het leveren van alle voor de bevordering van de zorgcontinuïteit benodigde administratieve ondersteuning;
 - 3° de overname van het betrokken personeel door een geregistreerde jeugdhulpaanbieder die ná hem in opdracht van het dagelijks bestuur de gesubsidieerde activiteiten zal uitvoeren;
 - 4° het zoveel mogelijk voortzetten van bestaande hulpverleningsrelaties tussen jeugdhulpverleners of medewerkers van de geregistreerde jeugdhulpaanbieder en jeugdigen of hun ouders.
 - c. geregistreerde jeugdhulpaanbieder: jeugdhulpaanbieder die in een gesloten accommodatie opname en verblijf biedt aan jeugdigen voor wie een machtiging als bedoeld in artikel 6.1.2, 6.1.3 of 6.1.4 Jeugdwet is afgegeven, opgenomen in een openbaar register, welke registratie is bekendgemaakt in de Staatscourant;
 - d. regiogemeenten: de aan SamenTwente deelnemende gemeenten;
 - e. SamenTwente: Gemeenschappelijke Regeling SamenTwente.

Hoofdstuk 2 Jeugdzorg Plus

Artikel 2. Subsidiabele activiteiten

1. Subsidie kan worden verstrekt voor de volgende activiteiten:
 - Jeugdzorg Plus, inclusief vervoer; en
 - consultatieten behoeve van de jeugdigen die hun woonplaats conform het woonplaatsbeginsel als bedoeld in de Jeugdwet in een van de regiogemeenten hebben, voor zover het jeugdhulp betreft bij ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Jeugdwet.
2. Subsidie wordt uitsluitend verleend voor zover voor de jeugdhulp een machtiging of voorwaardelijke machtiging gesloten jeugdhulp als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Jeugdwet is afgegeven.
3. In afwijking van het tweede lid kan een Jeugdzorg Plus-instelling die direct voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze subsidieregeling in opdracht van het dagelijks bestuur van SamenTwente activiteiten als bedoeld in het eerste lid uitvoerde, subsidie worden verstrekt voor het uitvoeren van activiteiten waarvoor een machtiging is afgegeven of waarmee is aangevangen voor de inwerkingtreding van deze subsidieregeling.

Artikel 3. Subsidieontvanger

1. Subsidie wordt uitsluitend verleend aan geregistreerde jeugdhulpaanbieders die in een gesloten accommodatie opname en verblijf aanbieden aan jeugdigen voor wie een machtiging als bedoeld in de artikelen 6.1.2, 6.1.3 en 6.1.4 van de Jeugdwet.
2. De subsidieontvanger mag voor het uitvoeren van de activiteiten andere geregistreerde jeugdhulpaanbieders als bedoeld in het eerste lid inschakelen. De subsidieontvanger blijft

verantwoordelijk voor het naleven van deze subsidieregeling en de daaruit voortvloeiende verplichtingen.

Artikel 4. Maximaal aantal subsidieontvangers

Maximaal 2 instellingen kunnen subsidie ontvangen.

Artikel 5. Subsidietijdvak

Subsidie wordt verleend voor een tijdvak van twee kalenderjaren, ingaande per 1 januari 2023.

Artikel 6. Hoogte subsidie

1. De subsidie wordt berekend aan de hand van de kostprijs per activiteit die in de bij de aanvraag overgelegde begroting is opgenomen, tot maximaal het tarief van € 493,57 per etmaal voor Jeugdzorg Plus, inclusief vervoer en maximaal het tarief van € 119,99 per uur voor consultatie.
2. De subsidie wordt vastgesteld op basis van het aantal gerealiseerde activiteiten tegen het in de verleningsbeschikking opgenomen tarief per activiteit.
3. De tarieven zijn gebaseerd op prijspeil 2023, CAO lonen 2023 voor de looncomponent en een indexatie 2023 op de materiële component.
4. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Voor het eerst per 1 januari 2024. De indexatie voor het desbetreffende jaar (jaar t) wordt berekend op basis van methodiek van de Nederlandse Zorg Autoriteit, waarin een voorlopig percentage voor het jaar t en nacalculatie over jaar t-1 is opgenomen. De indexatie cijfers voor personele en materiële kosten worden door de NZA gepubliceerd op hun website. Als peildatum geldt 1 oktober jaar t-1. Als wegingsfactor voor de personele en materiële component wordt de verhouding van respectievelijk 83% en 17% gehanteerd.

Artikel 7. Indieningstermijn aanvraag subsidieverlening

1. Aanvragen om subsidieverlening kunnen worden ingediend in de periode van 8 oktober 2022 tot en met 7 november 2022.
2. Aanvragen die vóór 22 oktober 2022 zijn ontvangen worden beoordeeld op volledigheid. In geval van onvolledigheid krijgen de aanvragers gelegenheid de aanvraag alsnog aan te vullen tot en met uiterlijk 7 november 2022.
3. Aanvragen of aanvullingen van aanvragen die na 7 november 2022 worden ontvangen, worden geweigerd.

Artikel 8. Indieningsvereisten

1. Een aanvraag bevat de daarin gevraagde gegevens en bescheiden, waaronder in ieder geval:
 - a. een activiteitenplan waarin een heldere, duidelijke en relevante beschrijving is opgenomen van de activiteiten en de wijze waarop invulling wordt gegeven aan genoemde doelstellingen voor de periode van 2 jaar. Het volgende dient te worden beschreven:
 - 1° de activiteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd;
 - 2° de wijze waarop aanvrager aansluit bij de in de regiogemeenten gebruikelijke werkwijzen en methoden met betrekking tot de toeleiding naar, advisering over, bepaling van en het inzetten van jeugdhulp;
 - 3° de wijze waarop de subsidieaanvrager bijdraagt aan de volgende doelstellingen:
 - vermindering instroom gesloten plaatsing met minimaal 5% per jaar;
 - het omvormen van Jeugdzorg Plus naar een kleinschalige setting;
 - het terugdringen van vrijwillige plaatsingen in Jeugdzorg Plus;
 - het verminderen van het aantal spoedplaatsingen;
 - ondersteuning zoveel mogelijk in de eigen omgeving van de jeugdige;
 - b. het door de aanvrager op te stellen beleidsdocument waarin de visie op, en de inhoud van het doorlopende en geïntegreerde dagprogramma door de aanvrager is vastgelegd en waarin beschreven wordt hoe de doelen op onderwijs/werk/dagbesteding, wonen, vrije tijd en netwerk wordt bereikt, zoals bedoeld onder thema 3 van het Kwaliteitskader Jeugdzorg Plus 2.0;
 - c. een sluitende begroting met een toelichting waarin de aanvrager inzicht geeft in integrale kostprijs per uur, per activiteit en de eventuele risico-opslag van maximaal 2% van de brutosalarislasten vermeerderd met werkgeverslasten van het directe en indirect cliëntgebonden personeel, welke in de kostprijs is verdisconteerd;
 - d. een exitplan.

Artikel 9. Beslistermijn

Het dagelijks bestuur beslist uiterlijk 15 december 2022 op de aanvragen.

Artikel 10. Overige voorwaarden voor subsidie

Subsidie wordt uitsluitend verleend wanneer aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de aanvrager beschikt over het kwalitatief en kwantitatief benodigde personeel;
- b. de aanvrager is bekend met de lokale zorgstructuur in de regiogemeenten;
- c. de aanvrager voldoet aan de Jeugdwet en het Kwaliteitskader JeugdzorgPlus 2.0;
- d. de aanvrager heeft aannemelijk gemaakt dat hij in staat is te allen tijde de jeugdhulp te kunnen uitvoeren door hemzelf of een andere geregistreerde jeugdhulpaanbieder;
- e. de aanvrager draagt zorg voor het (laten) uitvoeren van vervoer dat voldoet aan het Kwaliteitskader Vervoer van jeugdigen met een machtiging in de Jeugdzorg Plus.

Artikel 11. Intrekkingsgronden

De subsidie kan worden ingetrokken wanneer:

- a. de registratie van de subsidieontvanger als aanbieder van Jeugdzorg Plus wordt beëindigd;
- b. naar het oordeel van het dagelijks bestuur aannemelijk is dat niet meer wordt voldaan of niet meer zal worden voldaan aan de voorwaarden in artikel 10;
- c. de subsidieontvanger niet voldoet aan de verplichtingen die voor hem voortvloeien uit of krachtens de Jeugdwet.

Artikel 12. Rangschikken aanvragen

1. Wanneer het dagelijks bestuur meer dan twee aanvragen ontvangt, rangschikt het dagelijks bestuur de aanvragen die voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een subsidie op basis van de beoordelingscriteria, zoals vermeld in artikel 13. Een aanvraag wordt hoger gerangschikt naarmate deze naar het oordeel van het dagelijks bestuur beter voldoet aan de beoordelingscriteria.

2. De subsidie wordt op volgorde van de rangschikking verleend tot een maximum van twee subsidieontvangers.

3. Het maken van een keuze tussen twee of meer aanvragen die gelijk zijn gerangschikt vindt plaats door middel van het afnemen van een interview van de gelijk gerangschikte aanvragers aan de hand van een casus. Hierbij zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- het samenwerken met de lokale toegang;
- eigen kracht van het gezinssysteem;
- het inpassen van lokale algemene voorzieningen; en
- het afschalen van de maatregel.

Van deze interviews worden verslagen gemaakt, waarin de waardering van bovengenoemde punten wordt gemotiveerd.

Artikel 13. Beoordelingscriteria

1. Het dagelijks bestuur rangschikt de aanvragen als bedoeld in artikel 12, eerste lid, aan de hand van de volgende criteria:

- a. de mate waarin de aanvrager borgt dat bij de uitvoering van de activiteiten wordt aangesloten bij de in de regiogemeenten gebruikelijke werkwijzen en methoden met betrekking tot de toeleiding naar, advisering over, bepaling van en het inzetten van jeugdhulp;
- b. de mate waarin de aanvrager borgt dat wordt gewerkt volgens de doelstellingen die zijn opgenomen in artikel 8, eerste lid, sub a, onder 3° van deze regeling;
- c. de mate waarin de aanvrager borgt dat een passende bijdrage wordt geleverd aan het streven om de intensiteit en de duur van de maatregelen terug te dringen; en
- d. de kwaliteit van het beleid van de aanvrager ten aanzien van het begeleiden van jeugdigen naar zelfstandigheid waarover zij moeten beschikken wanneer zij de leeftijd van 18 jaar bereiken.

2. Het dagelijks bestuur kent voor de criteria genoemd in het eerste lid onder a, b, c en d het volgende aantal maximale punten toe:

Criterium	Maximaal aantal punten
a (kwaliteit)	8
b (kwaliteit)	8
c (kwaliteit)	8
d (kwaliteit)	8
Totaal	32

De criteria genoemd in het eerste lid onder a, b, c en d worden als volgt beoordeeld:

- Score 8 wordt gegeven als de aanvrager zeer goed voldoet aan de vereisten, uitstekend inzicht biedt in de wijze waarop inschrijver bijdraagt aan de realisatie van de doelstellingen

en duidelijk meerwaarde biedt voor het dagelijks bestuur in het realiseren van de doelstellingen.

- Score 6 wordt gegeven als de aanvrager goed voldoet aan de vereisten, goed inzicht biedt in de wijze waarop aanvrager bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en goede meerwaarde biedt voor het dagelijks bestuur in het realiseren van de doelstellingen.
- Score 4 wordt gegeven als de aanvrager voldoende voldoet aan de vereisten, beperkt inzicht biedt in de wijze waarop aanvrager bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en/of geen of zeer beperkte meerwaarde biedt voor het dagelijks bestuur in het realiseren van de doelstellingen.
- Score 2 wordt gegeven als de aanvrager onvoldoende voldoet aan de vereisten, beperkt inzicht biedt in de wijze waarop aanvrager bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en/of geen of zeer beperkte meerwaarde biedt voor het dagelijks bestuur in het realiseren van de doelstellingen.
- Score 0 wordt gegeven als de aanvrager slecht voldoet aan de vereisten en/of geen inzicht biedt in de wijze waarop aanvrager bijdraagt aan de realisatie van de doelstelling en/of aanleiding geeft twijfels te hebben over het kunnen realiseren van de doelstelling.

3. Het dagelijks bestuur rangschikt de aanvragen hoger naarmate meer punten aan de aanvraag zijn toegekend.

Artikel 14. Algemene meldplicht

De subsidieontvanger is verplicht:

- a. te melden wanneer de registratie van de subsidieontvanger uit het openbaar register geschrapt dreigt te worden;
- b. melding te maken van een situatie waardoor hij in de toekomst mogelijk niet meer voldoet aan de voorwaarden als genoemd in artikel 10.

Artikel 15. Meldplicht calamiteiten en incidenten

De subsidieontvanger is verplicht onmiddellijk melding te doen van:

- a. een calamiteit als bedoeld in de Jeugdwet. De melding wordt gedaan bij de gemeente waar de calamiteit zich voordoet of voor heeft gedaan, bij de gemeente die verantwoordelijk is voor de cliënt en het dagelijks bestuur;
- b. een incident dat oorzaak is of kan zijn van maatschappelijke onrust of media-aandacht. De melding wordt gedaan bij de betrokken gemeenten en het dagelijks bestuur.

Artikel 16. Verplichting voortgangsrapportages en -gesprekken

1. De subsidieontvanger is verplicht:

- a. per kwartaal van ieder kalenderjaar, binnen vier weken na afloop van het kwartaal, een voortgangsrapportage in te dienen. De voortgangsrapportage bevat per gemeente in ieder geval per kwartaal en cumulatief per jaar:
 - 1° beginstand aantal cliënten;
 - 2° instroom aantal cliënten;
 - 3° uitstroom aantal cliënten;
 - 4° eindstand aantal cliënten;
 - 5° aantal unieke cliënten;
 - 6° gemiddelde verblijfsduur in dagen;
 - 7° een specificatie op afwijkingen > 10% op de gemiddelde verblijfsduur;
 - 8° verwachte verblijfsduur in dagen per cliënt (lopende zorg);
 - 9° gemiddelde kosten per cliënt;
 - 10° aantal heropnames binnen één maand.
- b. maximaal een keer per kwartaal een voortgangsgesprek te voeren met de subsidieverlener aan de hand van de voortgangsrapportages.

2. De subsidieontvanger is voorts verplicht uiterlijk 1 april na afloop van het betrokken kalenderjaar een productieverantwoording per gemeente te overleggen met daarbij een controleverklaring, opgesteld door een onafhankelijke accountant. Hierbij is het Algemeen Accountantsprotocol Financiële Productieverantwoording Wmo en Jeugdwet van toepassing.

Artikel 17. Overige verplichtingen

De subsidieontvanger is verplicht gedurende het subsidietijdvak:

- a. te beschikken over het kwalitatief en kwantitatief benodigde personeel om de activiteiten uit te kunnen voeren;
- b. de subsidieontvanger faciliteert en stimuleert samenwerking met andere betrokken partijen/organisaties/lokale toegang regio gemeenten;

- c. te voldoen aan de eisen die bij of krachtens de Jeugdwet worden gesteld en aan het Kwaliteitskader JeugdzorgPlus 2.0;
- d. zich te gedragen als goed hulpverlener en daarbij in overeenstemming met de op hem rustende verantwoordelijkheid die voortvloeit uit de voor hem geldende professionele standaard te handelen;
- e. zorg te dragen voor een warme overdracht bij de beëindiging van de subsidie in het kader van zorgcontinuïteit;
- f. binnen tien werkdagen aan de gemeente waar de jeugdige woonplaats heeft via VECOZO te melden dat een plaatsing wordt uitgevoerd door de subsidieontvanger en binnen tien werkdagen via VECOZO te melden dat de plaatsing is beëindigd. Deze berichten vinden plaats op basis van BSN, op individueel cliëntniveau;
- g. maandelijks, uiterlijk op de laatste dag van de opvolgende maand, via VECOZO de ingezette zorg te declareren bij de gemeente waar de jeugdige woonplaats heeft. Hierbij neem de subsidieontvanger het meest recente versie van het "Combinatie standaard administratieprotocol – Twents administratieprotocol" in acht, voor zover dat op hem van toepassing is;
- h. zolang de mailfaciliteit van VECOZO nog niet beschikbaar is, dient de subsidieontvanger te beschikken over programmatuur waarmee beveiligde communicatie per mail kan plaatsvinden. Deze programmatuur moet gebruikt worden bij het uitwisselen van informatie tussen de subsidieontvanger en gemeente, anders dan het uitwisselen van berichten zoals bedoeld onder f en g van deze bepaling;
- i. vierentwintig uur per dag telefonisch bereikbaar te zijn om jeugdigen met een machtiging te kunnen plaatsen.

Artikel 18. Rechtsopvolging

Het is de subsidieontvanger niet toegestaan om zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het dagelijks bestuur haar rechten en/of verplichtingen voortvloeiend uit de subsidiebeschikking geheel of gedeeltelijk over te dragen aan een rechtsopvolger. Er wordt getoetst of de rechtsopvolger voldoet aan de voorwaarden en verplichtingen op grond van de subsidiebeschikking. Activiteiten en subsidiebedragen zoals opgenomen in de subsidiebeschikking blijven na toestemming ongewijzigd.

Artikel 19. Indieningstermijn en beslistermijn vaststelling subsidie

- 1. De subsidie wordt jaarlijks vastgesteld.
- 2. De subsidieontvanger dient de aanvraag tot vaststelling van de subsidie uiterlijk 1 juni na afloop van het betrokken kalenderjaar in.
- 3. Het dagelijks bestuur beslist binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag tot vaststelling van de subsidie.

Artikel 20. Indieningsvereisten vaststelling subsidie

- 1. Bij de aanvraag tot vaststelling worden overgelegd:
 - a. een door een bevoegde functionaris ondertekende bestuursverklaring;
 - b. de op het betreffende kalenderjaar ziende jaarverantwoording voorzien van een accountantsverklaring.
- 2. De reeds overgelegde stukken als bedoeld in artikel 16 lid 2 worden bij de beslissing tot vaststelling van de subsidie betrokken.

Hoofdstuk 3 Overige en slotbepalingen

Artikel 21. Afwijken

- 1. Het dagelijks bestuur kan afwijken van het bepaalde in deze subsidieregeling wanneer en voor zover dit nodig is om zorg te dragen voor een toereikend aanbod van Jeugdzorg Plus.
- 2. Wanneer het dagelijks bestuur gebruik maakt van de bevoegdheid uit het eerste lid, maakt het voor zover van toepassing op passende wijze bekend:
 - a. gedurende welk tijdvak aanvragen kunnen worden ingediend;
 - b. voor welke subsidiabele activiteiten subsidie kan worden verleend;
 - c. aan hoeveel aanvragers subsidie kan worden verleend;
 - d. op basis van welke criteria de aanvragen zullen worden gerangschikt.

Artikel 22. Inwerkingtreding

- 1. Deze subsidieregeling treedt in werking op de dag na de dag van bekendmaking. Ze is voor het eerst van toepassing op subsidies voor activiteiten die in het jaar 2023 worden uitgevoerd.
- 2. Op de subsidiëring van voordien uit te voeren activiteiten is de Subsidieverordening Maatregelhulp van toepassing.

Artikel 23. Citeertitel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: Subsidieregeling Jeugdzorg Plus.

Aldus vastgesteld op 28 september 2022

algemeen bestuur,

secretaris,

drs. S. Dinsbach

voorzitter,

drs. C.F.M. Bruggink

Voorstel voor Algemeen bestuur **Registratienummer** 2022-000578

Datum vergadering 12 oktober 2022 **Agendapunt** B4

Domein, behandelend ambtenaar, tel. OZJT, Nienke Belderink / Riny Coenders, 06-51170376

Onderwerp:

Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp

Voorstel

1. Het Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp vast te stellen
2. Jeugdhulp per segment regionaal in te kopen voor een contractperiode van maximaal 6 jaar, ingaande 1-1-2025
3. Het barrièremodel te optimaliseren

Inleiding

De 14 Twentse gemeenteraden hebben in het voorjaar van 2022 de Regiovisie jeugdhulp Twente (hierna Regiovisie) vastgesteld. Vanuit de Regiovisie zijn regionaal twee lijnen uitgezet:

1. De regionale strategie voor de inkoop van de jeugdhulp

Er moet een regionale inkoopstrategie bepaald worden, voorafgaand aan de start van de inkoop van de jeugdhulp. Deze nieuwe inkoop jeugdhulp moet per 1-1-2025 gerealiseerd zijn.

2. De Meerjarige Samenwerkingsagenda Jeugd.

Met het vaststellen van het Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp wordt invulling gegeven aan de bovengenoemde eerste lijn.

De opdracht voor het opstellen van een strategisch inkoopdocument Jeugdhulp Twente is gegeven in het BO Samen14 van 26 januari 2022, vooruitlopend op de vaststelling van de Regiovisie Jeugdhulp Twente.

Beoogd effect

In de Regiovisie Jeugdhulp Twente staat beschreven hoe aanbieders, professionals en gemeenten in de aankomende jaren vanuit samenwerking de jeugdhulp naar een hoger plan gaan tillen. Ze hebben met elkaar afgesproken dat iedere jeugdige in Twente toekomstperspectief heeft om naar uit te kijken. In de Regiovisie is de opdracht geformuleerd om vanuit de leidende principes de strategische doelen te beschrijven en uit te werken in een strategisch inkoopdocument. Met dit strategisch inkoopdocument wordt de regionale koers bepaald voor de nieuwe inkoop jeugdhulp per 1-1-2025.

Argumenten

1.1 Het strategisch inkoopdocument is een uitwerking van de Regiovisie Jeugdhulp Twente

De Regiovisie Jeugdhulp Twente is op 7 april 2022 door het algemeen bestuur vastgesteld en daarna door alle Twentse gemeenteraden. Eén van de opdrachten in de Regiovisie is om, voorafgaand aan de inkoop jeugdhulp 2025, een inkoopstrategie vast te stellen. De inhoud van het strategisch inkoopdocument is een rechtstreekse vertaling van de leidende principes uit de Regiovisie. Gezien de lijvigheid van het document is een bestuurlijke samenvatting bijgevoegd.

1.2 Er is breed draagvlak voor het voorliggende strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp

Het document is opgesteld door een projectgroep met daarin diverse disciplines (beleid, contractmanagement, financiën, juridisch, inkoop, bedrijfsvoering) en met hulp van Kennispunt Twente en A-Insights. In de projectgroep waren diverse gemeenten vertegenwoordigd, als ook OZJT. Tijdens de totstandkoming van het document zijn, via het ambtelijk overleg Jeugd (AO-jeugd), alle Twentse gemeenten betrokken. Via het AO-jeugd is diverse keren input geleverd ten behoeve van het strategisch inkoopdocument. Het BO Samen14 is diverse keren bijgepraat over dit document tijdens het proces van totstandkoming. Op de strategische doelen van de inkoop, het ontwikkelpotentieel en de nieuwe segmentering heeft een marktconsultatie plaatsgevonden waar aanbieders hun reactie op

het concept document hebben kunnen geven. Alle reacties hebben geholpen om het nu voorliggende document te voltooien.

1.3 Het AB is bevoegd om het strategisch document vast te stellen in samenwerking met de colleges

Het strategisch inkoopdocument Jeugdhulp betreft een zgn. hybride document dat zowel jeugdhulp betreft waarbij sprake is van aan de GR overgedragen collegebevoegdheden als jeugdhulp waarbij sprake is van collegebevoegdheden. Het AB is bevoegd om het strategisch document vast te stellen voor de aan de GR overgedragen collegebevoegdheden. Dit betreft alle vormen van jeugdhulp met uitzondering van het segment ambulante. Daarom wordt het strategisch document ook aan de colleges voorgelegd ter besluitvorming.

2.1 De volgende fase van de inkoop Jeugdhulp 2025 moet meteen gestart worden na vaststelling van de inkoopstrategie

Per segment wordt een inkoopdocument opgesteld. Daarna volgen de fases 'schrijven van het bestek', 'publicatie', 'gunning', 'implementatie' en nazorg. De startdatum van de nieuwe contracten is 1-1-2025. Hoewel dit misschien nog ver weg lijkt, is de tijd om te komen tot nieuwe contracten krap, want er moet nog veel gebeuren. Ten eerste bleek uit de evaluatie van de vorige inkoop, dat er voldoende tijd moet zijn voor de implementatie van de nieuwe contracten bij aanbieders en bij gemeenten. Feitelijk betekent dit dat de gunning plaats moet vinden per 1 juli 2024. Daarnaast is de kwaliteit van de nieuwe inkoop mede afhankelijk van de toetsing van de kwaliteit van de aanbieders. En tot slot is de regionale koers op 'Wonen, Verblijf en Zorg' van groot belang, want ook daarmee moet rekening gehouden worden bij de inkoop. Al met al ligt er veel werk en is een snelle start van de Inkoop wenselijk. Voor het segment ambulante geldt dat besluitvorming hiervoor wordt opgehaald bij de Twentse colleges.

3.1 Kwaliteit nieuwe inkoop is afhankelijk van de strenge toetsing van de kwaliteit van de aanbieders

In de Regiovisie Jeugdhulp Twente is gesteld dat –om te komen tot een overzichtelijk zorglandschap– het aantal aanbieders beperkt dient te worden. Eén van de manieren om dit te doen is een streng toelatingsbeleid voor aanbieders (barrièremodel). Almelo en Hof van Twente hebben hier in de afgelopen periode goede ervaringen mee opgedaan. Deze ervaringen van beide gemeenten moeten verwerkt worden in het Twents barrièremodel. Om dit aangescherpte model te kunnen toepassen bij de volgende inkoop dient nu gestart te worden met de optimalisatie.

Aangezien het barrièremodel ook toeziet op toetsing van kwaliteit van de aanbieders in het segment ambulante geldt dat besluitvorming hiervoor ook wordt opgehaald bij de Twentse colleges. De exacte opdracht en bezetting wordt z.s.m. opgenomen in het projectplan fase 2.

Kanttekening

1.1 Open house in afwijking van de regiovisie als mogelijke contractvorm meenemen in de afweging bij de inkoop

De Regiovisie Jeugdhulp Twente stelt dat 'open house' een contractvorm is die gestopt moet worden omdat gekomen moet worden tot een overzichtelijk en samenhangend zorglandschap met een beheersbaar aantal aanbieders. Het strategische inkoopdocument stelt dat open house wel meegenomen moet worden in de afweging. Enerzijds omdat het aantal aanbieders in de verschillende segmenten erg varieert en in bepaalde segmenten het mogelijk wenselijk is om meer aanbieders te hebben om de kwetsbaarheid te verminderen. Open house biedt daar de mogelijkheid toe. Anderzijds willen gemeenten ook bij de nieuwe contracten de mogelijkheid hebben van het uitvoeren van pilots; de mogelijkheden hiervoor zijn bij een aanbestedingsprocedure beperkt. Open house is de contractvorm waarin beter mogelijk is om gedurende de looptijd van het contract pilots uit te voeren. Tenslotte biedt open house grote vrijheid tot het inrichten van de procedure en meer mogelijkheden tot tussentijds wijzigingen aanbrengen in contracten. De keuze wordt nu nog niet gemaakt. Bij de uitwerking van de inkoopdocumenten per segment is pas de definitieve keuze aan de orde.

Kosten, baten , dekking

De volgende fases van de inkoop vragen inzet van mensen en middelen, waarbij we een maximaal beroep zullen doen op inzet van gemeenten. In de uitwerking van de opdracht zal geconcretiseerd worden hoe de dekking gaat plaats vinden.

Communicatie

Na vaststelling van het strategisch inkoopdocument in de vergadering van het AB en de colleges worden de zorgaanbieders die hebben deelgenomen aan de marktconsultatie via directe en

persoonlijke communicatie geïnformeerd over het proces. Op de website van OZJT wordt een duidelijke en goed te vinden omgeving gecreëerd met uitleg over het proces voor de overige groep aanbieders en geïnteresseerden.

In het BO Samen14 van 21 september is gevraagd om een informatieve raadsbrief te maken die alle gemeenten naar eigen inzicht kunnen gebruiken om hun raden te informeren. Via de gemeentelijke ambtelijke lijn wordt deze gemaakt.

Vervolg

Besluitvorming door de 14 colleges van B&W voor het segment ambulant vindt uiterlijk 12 oktober 2022 (gelijk aan vergadering AB) plaats. Na goedkeuring kunnen en moeten de vervolgwerkzaamheden direct opgepakt worden (zie ook het argument bij 2.1).

Bijlage(n)

1. Bestuurlijke samenvatting strategisch inkoopdocument Jeugdhulp
2. Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp

Enschede, 28 september 2022

secretaris,

drs. S. Dinsbach

voorzitter,

drs. C.F.M. Bruggink

Besluit van het algemeen bestuur, gelezen het voorstel van 28 september 2022

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 12 oktober 2022

secretaris,

drs. S. Dinsbach

voorzitter,

drs. C.F.M. Bruggink

Bestuurlijke samenvatting van het

Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp 2025 Twente

In het voorjaar van 2022 hebben de 14 Twentse gemeenteraden Regiovisie jeugdhulp Twente (hierna Regiovisie) vastgesteld. Op basis van deze visie is een inkoopstrategie ontwikkeld voor het totale Twentse zorglandschap per 2025.

Strategische doelen

Voor het ontwikkelen van deze inkoopstrategie is gestart met het formuleren van strategische doelen op basis van de Regiovisie en de 8 leidende principes. Dit heeft geresulteerd in de volgende strategische doelen:

1. Jeugdigen en gezinnen in Twente benutten voldoende zelf oplossend vermogen om met fysieke, mentale en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Zij voeren daarbij zo veel als mogelijk eigen regie;
2. Ten behoeve van de inwoners van Twente is er een volledig en beheersbaar landschap van jeugdhulp dat jeugdigen en gezinnen met een (tijdelijke) hulpvraag ondersteunt bij het hervinden en versterken van hun zelf oplossend vermogen;
3. Het aanbod van jeugdhulp in voor de inwoners van Twente is effectief en efficiënt en sluit optimaal aan op de bestaanscondities: een veilige en vertrouwde leef- en leeromgeving.

Ontwikkelpotentieel

Onderzocht is welke verbeteringen er nodig zijn voor het Twentse zorglandschap; er is veel ontwikkelpotentieel. Op basis van data, input van gemeenten en ketenpartners, marktconsultatie met zorg aanbieders en een analyse van landelijke ontwikkelingen is dit zogenaamde ontwikkelpotentieel bepaald. Bijvoorbeeld op het gebied van normaliseren, op- en afschalen, vermijden van wachttijden en het sturen op doelen. Hiermee is een beeld ontstaan van de complexiteit en dynamiek van het speelveld waar de inkoop van de jeugdhulp zich momenteel en in de komende periode in bevindt. Landelijke uitkomsten van lopende vraagstukken zullen meegenomen moeten worden en kunnen leiden tot aanpassing van de beschreven strategie. Er is geconcludeerd dat er veel ontwikkelpotentieel is, dat zich richt op inhoudelijke verbeterlagen, de bedrijfsvoering, als ook op het proces van inkoop, waardoor het nodig is om te prioriteren. Dit ontwikkelpotentieel kan per segment of onderdeel van het segment (subsegment) verschillen.

Voortbouwen op de goede ontwikkelingen in Twente

De afgelopen jaren is door gemeenten, zorgaanbieders en andere ketenpartners de handen ineengeslagen om jongeren in Twente een mooi perspectief te bieden. De samenwerking heeft o.a. geleid tot een partnerschap met onderwijs, het starten van een wachttijdenaanpak, ontwikkelen van data-gestuurd werken en verschillende initiatieven om kinderen veilig te laten opgroeien. De nieuwe inkoop zal ruimte moeten blijven bieden voor de mogelijkheid tot pilots en het bestendigen van de goede opbrengsten van huidige projecten.

Ondersteunend aan het (door-)ontwikkelen van de lokale basisinfrastructuur

Een belangrijke lokale opgave is het verder (door)ontwikkelen van basisvoorzieningeneigen *couleur locale*. De (door)ontwikkeling van deze lokale basisinfrastructuur en de ingekochte jeugdhulp dienen op elkaar aan te sluiten.

Werken vanuit partnerschap

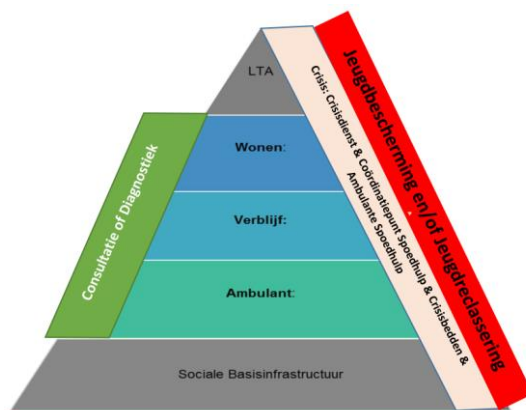
Het werken vanuit partnerschap is een uitgangspunt in de inkoop. Diverse manieren kunnen hieraan bijdragen. Bijvoorbeeld door het aangaan van langdurige contracten. Dit vermindert de administratieve lasten. Maar ook door aanbieders expliciet om input te vragen door het organiseren van marktconsultaties, zodat deze input meegenomen kan worden in de inkoopdocumenten.

Inzetten op kwaliteit: optimaliseren barrièremodel

Er is een zeer sterke behoefte ontstaan om nog meer aan de *voorkant* te toetsen, zodat alleen de kwalitatief goede aanbieders gecontracteerd worden. Hiervoor dient wel het reeds bestaande barrièremodel verder geoptimaliseerd te worden. Er zal ook voldoende capaciteit beschikbaar gesteld moeten worden om de toetsing uit te voeren.

Nieuwe Segmentering: aandacht voor wonen en verblijf

Inkoop vindt plaats aan de hand van segmentering, waarbinnen alle huidige bestaande zorgvormen een plek innemen. De segmentering binnen de inkoop 2019 leverde blijvende discussie op doordat er combinaties gemaakt moesten worden uit verschillende zorgvormen. Daarom wordt een nieuw segmenteringsmodel voorgesteld. Het nieuwe segmenteringsmodel ziet er als volgt uit:

De analyse heeft uitgewezen dat er behoefte is aan woonvoorzieningen voor kwetsbare jongeren in Twente. Tegelijkertijd willen we de beweging naar nog meer ambulante zorg vasthouden. We kiezen ervoor om de begeleiding en het “bed” te combineren. Tevens willen we de sociale basisinfrastructuur goed laten aansluiten op de inkoop. Deze aansluiting kan per gemeente verschillen. Door diverse (landelijke) ontwikkelingen is er een regionale koers op wonen, verblijf en zorg nodig om de volgende fase van inkoop in te kunnen gaan.

In samenhang sturingsinstrumenten inzetten om strategische doelen te realiseren

De verschillende analyses die zijn uitgevoerd hebben ons geleerd dat de verschillen in de segmenten groot zijn. Ieder segment heeft z'n eigen karakteristieken. Dit betekent dat mogelijk verschillende keuzes gemaakt dienen te worden op de vier sturingsinstrumenten (*contractvormen, bekostiging, toegangsmanagement en leveranciersmanagement*) om de meest optimale invulling te geven aan deze inkoop.

Het uitgangspunt is dat gekozen wordt voor passende contract-, en bekostigingsvorm bij het betreffende segment, waarbij het ontwikkelde afwegingskader zal ondersteunen bij de te maken keuzes. In de inkoopdocumenten wordt meer richting gegeven aan de bovengenoemde vier sturingsinstrumenten.

Risico's

Inkoop kent een strikt juridisch kader, waarbij marktpartijen gelijk moeten worden behandeld. Dit betekent dat alle aanbieders gelijktijdig en gelijke informatie ontvangen. Dit staat op gespannen voet met de samenwerkingsagenda. Die twee sporen moeten strikt gescheiden worden gehouden. De dynamiek in het jeugdhulp is groot. Toekomstige landelijke ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de hervormingsagenda jeugd kunnen leiden tot een aanpassing van de inkoopstrategie. Daarnaast heeft de huidige krapte op de arbeidsmarkt weerslag op de feitelijke uitvoering van de jeugdhulp.

Vervolg

De inkoopstrategie zal per segment verder uitgewerkt worden en in samenhang leiden tot inkoopdocumenten voor de verschillende segmenten. Deze inkoopdocumenten worden ter besluitvorming voorgelegd en na akkoord start de gekozen inkoopprocedure. Na besluitvorming wordt gestart met de feitelijke inkoop. Na de afgeronde inkoop start het proces van overdracht en implementatie. Hieronder wordt dit in een tijdspad/planning weergegeven.

Planning / Tijdspad

sept -okt 2022

In oktober 2022 staat gepland dat alle 14 gemeenten samen met het Algemeen Bestuur van Samen Twente hebben besloten over te gaan tot het laten uitwerken van inkoopdocumenten.

okt 2022 – mei 2023

In de maand maart 2023 staat gepland dat deze inkoopdocumenten gereed zijn voor de start van het proces van besluitvorming welke afgerond moet zijn in de maand mei van 2023.

juni 2023 – juni 2024

In maand juni wordt gestart met het opstellen van de bestekken per segment. Deze bestekken worden gepubliceerd, inschrijvingen worden beoordeeld en/of gecontroleerd en uiteindelijk wordt er gegund met een getekende overeenkomst.

juni 2024-start contract 1 jan 2025

In de zomervakantie van 2024 start het proces van overdracht en implementatie van zorg, hulp en ondersteuning per 2025.

Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp 2025

Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp 2025

Datum: 25-08-2022

Opdrachtgever: Manager OZJT

Opgesteld door: Projectgroep strategische inkoop

Inhoudsopgave

Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp 2025.....	1
1. Inleiding	6
1.1 Opdracht strategisch inkoopdocument jeugdhulp	6
1.2 Fasen van inkoop	6
1.3 Leeswijzer	7
1.4. Consultatie.....	7
2. Huidige situatie	8
2.1 Inkoop Twents Ondersteuningsmodel	8
2.2 Wat doen we samen: De gemeenschappelijke regeling	8
2.3 Norm voor Opdrachtgeverschap	9
3. Strategische doelen van de inkoop 2025.....	10
3.1 Uitgangspunt: De 8 leidende principes	10
3.2 Strategische doelen inkoop 2025	10
3.3 Uitkomst marktconsultatie	10
4. Landelijke ontwikkelingen en aandachtspunten voor Twente	11
4.1 Landelijke ontwikkelingen	11
4.2 Aandachtspunten voor Twente.....	12
4.3. Randvoorwaardelijke ontwikkelingen	14
5. Ontwikkelpotentieel	15
5.1 Ontwikkelpotentieel met betrekking tot het proces.....	15
5.2 Ontwikkelpotentieel met betrekking tot de inhoud	16
5.2.1 Hoe de zorg eruit zou moeten zien	16
5.2.2 De manier van werken tussen organisaties	16
5.2.3 De inkoop zelf	17
5.3 Ontwikkelpotentieel met betrekking tot de bedrijfsvoering.....	17
5.4 Uitkomst marktconsultatie	18
6. Nieuwe segmentering	19
6.1 Segmentering inkoop 2025	19
6.2 Uitwerking van de segmenten	20
6.2.1 Landelijk Transitiearrangement (LTA).....	21
6.2.2 Wonen	21
6.2.3 Verblijf	21
6.2.4 Ambulant	22
6.2.5 Sociale Basis Infrastructuur	22
6.2.6 Gedwongen kader: Jeugdbescherming/Jeugdreclassering	23
6.2.7 Crisis	23
6.2.8 Consultatie en diagnostiek.....	24

6.3 Marktconsultatie	24
7. Marktanalyse	25
7.1 Uitsplitsing kosten	25
7.2 Aanbieders.....	27
7.3 Aanbieders naar segment	27
7.4 Aanbieders naar range van cliënten	27
7.5 Verdeling kosten over aanbieders	28
7.6 Financiële marktanalyse ingekochte jeugdhulp (jeugdhulpaanbieders)	29
7.6.1 Overzicht risico's in het zorglandschap.....	29
7.6.2 Belangrijkste bevindingen per segment.....	30
8. Sturingsinstrument contractvormen	32
8.1 Juridische analyse van mogelijke inkoopvormen	32
8.2 Keuze inkoopvorm	32
8.3 Juridische analyse van pilotmogelijkheden gedurende de looptijd van de overeenkomst	33
8.3.1 Pilotmogelijkheden bij Europese aanbesteding	34
8.3.2 Pilotmogelijkheden bij Open House	34
8.4 (Kwaliteits)eisen aan de aanbieders	35
8.4.1 Eigen onderzoek, het huidige barrièremodel.....	35
.....	36
8.4.2 Juridische analyse Bibob	36
8.5 Looptijd van het contract.....	37
9. Sturingsinstrument bekostiging	38
9.1 Relatie tussen bekostigingswijzen en uitvoeringsvarianten.....	38
9.2 Verkenning mogelijkheden van bekostiging	39
9.3. Ervaringen in het Twents Ondersteuningsmodel	40
10. Sturingsinstrument toegangsmanagement	41
10.1 Lokale toegang.....	41
10.2 Regionaal beleggen van plaatsing van jeugdigen in de segmenten 'wonen' en 'verblijf'	42
10.3 Een termijn koppelen aan de geldigheid van een externe verwijzing	42
10.4 De Gecertificeerde Instelling (GI) als verwijzer tot de jeugdhulp	42
11. Sturingsinstrument leveranciersmanagement, toezicht en datagedreven werken	44
11.1 Wat is Leveranciersmanagement?	44
11.2 Verschil contractmanagement en leveranciersmanagement	44
11.3 Toezicht	45
11.4 Datagedreven werken.....	46
11.4.1 Datagedreven leren en verbeteren	46
11.4.2 Monitoren en signaleren	46

11.4.3 Operationalisatie van de strategie	46
11.4.4. Aanbiedermonitor	47
11.4.5. Twente heeft de data goed op orde	47
12. Risico's.....	48
12.1 Inhoudelijke risico's	48
12.1.1 Complexiteit en dynamiek	48
12.1.2 Vormgeving lokale sociale basisinfrastructuur en samenwerking met onderwijs.....	48
12.1.3 Niet voldoen aan de verwachtingen – veel inhoudelijk ontwikkelpotentieel	48
12.1.4 Keuzes in relatie tot het arbeidsmarkttekort - Behoud van personeel.....	48
12.2 Procesrisico's	48
12.2.1 Planning - deadline	48
12.2.2 Capaciteit – eigenaarschap van de Twentse gemeenten	49
12.2.3 Wat doen we samen – segment ambulante	49
12.2.4 Capaciteit – controleer vooraf	49
12.2.5 Niet voldoen aan de verwachtingen – compromissen nodig	49
12.2.6 Samenwerkingsagenda – delen van informatie met partners	49
12.2.7 Ontwikkelingen – verwachtingen	49
Bijlage A: Juridisch & inkoop kader	50
Gezamenlijke inkoop	50
Huidige situatie.....	50
Regionale inkoop 2025.....	51
Mogelijke Inkoopvormen	51
Subsidie	51
Aanbestedingsprocedures.....	52
Open House	54
Pilotmogelijkheden gedurende de looptijd van de overeenkomst	55
Pilot bij Europese aanbesteding	55
Pilot bij Open House.....	57
Bijlage B: Beschrijving segment: Wonen	58
Wat is segment Wonen?.....	58
Marktanalyse segment Wonen.....	58
Ontwikkelpotentieel en overige input voor segment Wonen	59
Contractvorm	60
Bekostiging	60
Toegang.....	60
Contractmanagement en leveranciersmanagement.....	61
Administratieve lastenverlichting mogelijk?.....	61
Bijlage C: Beschrijving segment verblijf	62
Wat is segment verblijf?	62
Marktanalyse segment Verblijf.....	62
Toegang.....	63
Contractvorm	64

Bekostiging	64
Contractmanagement en leveranciersmanagement.....	64
Administratieve lastenverlichting mogelijk?	64
Bijlage D: Beschrijving segment: Ambulant	65
Wat is segment Ambulant	65
Marktanalyse segment Ambulant.....	65
Ontwikkelpotentieel en overige input segment Ambulant.....	66
Contractvorm	67
Bekostiging	67
Contractmanagement en leveranciersmanagement.....	67
Administratieve lastenverlichting mogelijk?	67
Bijlage E: Beschrijving segment: Crisis	68
Wat verstaan we onder crisis?.....	68
Marktanalyse segment Crisis	68
Ontwikkelpotentieel en overige input segment Crisis	69
Toegang.....	69
Contractvorm	69
Bekostiging	69
Contractmanagement en leveranciersmanagement.....	70
Administratieve lastenverlichting mogelijk?	70
Bijlage F: Beschrijving segment: Consultatie en Diagnostiek	71
Wat verstaan we onder segment Consultatie en Diagnostiek?.....	71
Marktanalyse segment Consultatie & Diagnostiek	71
Ontwikkelpotentieel en overige input segment Consultatie en Diagnostiek	71
Bijlage G: Uitvoeringsvarianten	72
1. Inspanningsgericht.....	72
2. Outputgericht	72
3. Taakgericht	72
Bijlage H: Begrippenlijst.....	74
Bijlage I: Verslag Marktconsultatie.....	78

1. Inleiding

De 14 Twentse gemeenteraden hebben in het voorjaar van 2022 de Regiovisie jeugdhulp Twente (hierna Regiovisie) vastgesteld. In de Regiovisie Jeugdhulp Twente staat beschreven hoe aanbieders, professionals en gemeenten in de aankomende jaren vanuit samenwerking de jeugdhulp naar een hoger plan gaan tillen. Ze hebben met elkaar afgesproken dat iedere jeugdige in Twente toekomstperspectief heeft. Vanuit de Regiovisie zijn regionaal twee lijnen uitgezet:

1. De regionale strategie voor de inkoop van de jeugdhulp.
De strategie voor de inkoop gaat vooraf aan de start van de inkoop van de jeugdhulp vanaf 2025.
2. De Meerjarige Samenwerkingsagenda Jeugd.
Waarbij het jeugd(hulp)netwerk in Twente samen (door)ontwikkelt op de belangrijke inhoudelijke thema's om te komen tot verbetering in de jeugdhulp.

Dit document is de uitwerking van de eerste lijn uit de Regiovisie.

1.1 Opdracht strategisch inkoopdocument jeugdhulp

De Twentse gemeenten hebben besloten om de huidige overeenkomsten vanuit het Twents Ondersteuningsmodel (TOM) te verlengen met 2 jaar (2023 en 2024) voor die onderdelen waar dit mogelijk is. Tegelijk met het besluit over de verlengingen is ook opdracht gegeven om een strategisch inkoopdocument op te stellen voor de inkoop vanaf 2025. Vanuit de Regiovisie is de opdracht geformuleerd om vanuit de leidende principes de strategische doelen te beschrijven en uit te werken in een strategisch inkoopdocument.

De uitgangspunten die hierover in de Regiovisie staan beschreven zijn:

- Beëindigen van de huidige mogelijkheid van doorlopende inschrijving;
- Een dekkend zorglandschap met een beheersbaar aantal zorgaanbieders;
- Voldoende aanbod voor keuzemogelijkheid voor de inwoner;
- Goede kwaliteit en hoge betrouwbaarheid;
- Uitvoeren van een marktanalyse;
- Op basis van deze punten keuzes voorleggen over toegangsmanagement, bekostiging en contractvormen.

1.2 Fasen van inkoop

Het hele proces van inkopen bestaat uit verschillende fasen. Dit strategisch inkoopdocument gaat over de eerste fase: de inkoopvoorbereiding.

Fase 1: Inkoopvoorbereiding: de strategiebepaling

Integraal gericht op het Zorglandschap Jeugd. Het formuleren van duidelijke doelstellingen op basis van de Regiovisie en geldende beleidskaders, marktanalyse, ontwikkelpotentieel en keuzes t.b.v. toegangsmanagement, bekostiging, contractering, leveranciersmanagement en ook de vorm van inkoop en of subsidie. Uit deze fase volgt ook de uitwerking van de segmentering. Een marktconsultatie is een onderdeel van de voorbereidingsfase. Na de inkoopvoorbereiding volgende de volgende fasen van specificeren, selecteren/contracteren en implementatie. Sommige keuzes uit fase 1 kunnen pas gemaakt wordt als de strategie per segment concreet wordt ingevuld in fase 2. De fasen 2, 3 en 4 worden niet in dit strategisch inkoopdocument beschreven, maar worden na voltooiing van dit document opgestart. Het strategisch inkoopdocument is hiervoor de basis.

Fase 2: Specificeren: de concrete uitwerking van de gekozen strategie per inkoopsegment. Opbrengst: inkoopdocument, basis voor het bestek en een voorstel voor de organisatie van de daadwerkelijke inkoop.

Fase 3: Selecteren en contracteren: inkoop, selectie en gunning. Deze fase begint, afhankelijk van de gekozen inkoopstrategie, met het publiceren van het bestek of de opstart van de procedure. Daarna volgen de beoordeling van de inschrijvingen, de screening van de (voorgenomen) geselecteerde aanbieders. Ten slotte vinden de voorgenomen en daarna de definitieve gunning plaats. De niet geselecteerde partijen ontvangen een gemotiveerde afwijzing.

Fase 4: Afronding van de inkoopprocedure en start van de implementatieperiode. De resterende inkoopactiviteiten die nodig zijn voor de afronding van het inkoopproces, het inregelen van de bedrijfsvoering bij de gemeenten en de zorgaanbieders, en het informeren van en communiceren met de inwoners en de geselecteerde partners.

De planning van de fases 2, 3 en 4 kan per segment verschillen.

1.3 Leeswijzer

Dit strategisch inkoopdocument begint in hoofdstuk 2 met een beschrijving van de huidige situatie. In hoofdstuk 3 staan de strategische doelen beschreven voor de inkoop vanaf 2025. Deze doelen zijn een logisch vervolg vanuit de Regiovisie. In hoofdstuk 4 worden landelijke ontwikkelingen en de regionale aandachtspunten benoemd. In hoofdstuk 5 is een overzicht gemaakt van de “lessons learned” en het ontwikkelpotentieel op inhoud, proces en bedrijfsvoering.

Op basis van de informatie uit hoofdstuk 3, 4 en 5 zijn we tot een nieuwe indeling van de segmenten gekomen, die in hoofdstuk 6 staat uitgeschreven. In hoofdstuk 7 volgt de marktanalyse voor de Twentse jeugdhulp. Vervolgens bepalen we de te volgen inkoopprocedure in hoofdstuk 7. In de hoofdstukken 8, 9, 10 en 11 staan respectievelijk de wijze van inkoop, bekostiging, toegangsmanagement en datagedreven werken beschreven. Als laatste zijn de risico's beschreven in hoofdstuk 12.

1.4. Consultatie

Tijdens fase 1 hebben we op meerdere momenten de 14 Twentse gemeenten meegenomen en geconsulteerd in diverse ambtelijke en bestuurlijke overleggen. Ook heeft er een marktconsultatie plaatsgevonden specifiek over de strategische doelen, het ontwikkelpotentieel en de segmentering. Input vanuit gemeenten en de markt is verwerkt in dit document.

2. Huidige situatie

Vanaf 1 januari 2019 werken we in Twente met het Twents Ondersteuningsmodel (TOM). Een model om jeugdhulp en/of Wmo maatwerkvoorziening in te zetten voor onze inwoners. In het Twents Ondersteuningsmodel staat het resultaat van de inwoner of diens gezin centraal. Er zijn geen standaard resultaten beschreven. Het biedt de mogelijkheid om voor elke inwoner maatwerk in te zetten. Het resultaat is dus voor elke inwoner en elk gezin anders. De zorgaanbieder kan op deze manier ondersteuning op maat bieden voor elke inwoner.

2.1 Inkoop Twents Ondersteuningsmodel

De jeugdhulp binnen TOM is in 2018 deels ingekocht via een aanbestedingsprocedure (SAS) en deels gesubsidieerd.

Deze aanbesteding bestond uit de zogenoemde Hoofdtender “Integrale inkoop Wmo2015 en Jeugdwet” en de volgende subtenders:

- Ondersteuningsbehoeften Wmo;
- Ondersteuningsbehoeften Jeugd;
- Wonen en verblijf;
- Diagnostiek;
- Ernstige Enkelvoudige Dyslexie;
- Medicatiecontrole (exclusief medische comorbiditeit OB4E).

Daarnaast zijn volgende onderdelen/modules meervoudige onderhands of met een subsidie ingekocht.

- Module Beschikbaarheidsvoorzieningen, bestaande uit:
- Koepelovereenkomst Weinig Voorkomend Hoog Specialistisch (WVHS) en crisisbedden;
 - Individuele overeenkomsten met 4 aanbieders voor WVHS en crisisbedden.
- Module Maatregelhulp, bestaande uit:
 - Jeugdbescherming/jeugdreclassering (JB/JR);
 - JeugdzorgPlus.
- Coördinatiepunt Spoedhulp Jeugd (CPSH);
- Crisisbereikbaarheid JGGZ;
- Academische functie Jeugd GGZ;
- Medicatiecontrole (inclusief medische comorbiditeit).

De meeste overeenkomsten lopen tot en met 31 december 2024. Dit betekent dat er voor deze onderdelen nieuwe overeenkomsten gesloten moeten worden met ingang van 1 januari 2025.

De overeenkomsten van het Coördinatiepunt Spoedhulp, Jeugdbescherming/Jeugdreclassering en de JeugdzorgPlus lopen tot en met 31 december 2022. Voor deze onderdelen lopen op dit moment aparte trajecten voor de inkoop per 1 januari 2023.

2.2 Wat doen we samen: De gemeenschappelijke regeling

De bevoegdheden op het gebied van Jeugdhulp (en maatschappelijke ondersteuning) zijn opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling Samen Twente, die op 8 juli 2021 in werking is getreden. In deze regeling is onder meer opgenomen welke (wettelijke) taken en bevoegdheden de 14 Twente gemeenten hebben overgedragen aan OZJT. Deze regeling is voor wat betreft de taken en bevoegdheden van OZJT gelijk aan de oude gemeenschappelijke regeling Regio Twente.

Uit artikel 4 van de Gemeenschappelijke regeling Samen Twente volgt dat OZJT de belangen behartigt op het terrein van Jeugdhulp (en maatschappelijke ondersteuning). OZJT heeft gelet op artikel 5 van de Gemeenschappelijke regeling de volgende taken en bevoegdheden:

- Uitvoeren en/of uitbesteden van taken waarvan de Jeugdwet beoogt dat deze regionaal worden uitgevoerd:
 - Jeugdbescherming en jeugdreclassering;
 - JeugdzorgPlus;
 - Residentiële/specialistische jeugdhulp;
 - Crisisdienst.
- Overige vrijwillig overeengekomen taken:
 - Uitvoeren en/of uitbesteden van werving, matching en uitvoering pleegzorg;
 - Inrichten en inhoudelijk faciliteren van een regionaal reflectiepunt;
 - Inrichten van een advies- en consultatiefunctie;
 - Inrichten van een backoffice voor taken op het gebied van inkoop, contractbeheer en -management, die regionaal worden uitgevoerd of ingekocht en uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden daarin.

Dit betekent dat nu geldt dat de jeugdhulp voor een deel onder de Gemeenschappelijke regeling valt. Voor het deel dat hier niet onder valt, geldt dat OZJT handelt en optreedt op grond van het Mandaat- en Volmachtsbesluit OZJT. Hierin staat – kort gezegd – dat de Twentse gemeenten mandaat verlenen aan de portefeuillehouder OZJT. De portefeuillehouder heeft de volgende bevoegdheden:

- De gehele uitvoering van de aanbesteding inkoop Jeugd: de berichtgeving die tijdens de aanbesteding wordt gedaan, de gunningsberichten, de raamovereenkomsten etc.;
- Alles wat te maken heeft met contractmanagement (het sturen op en controleren van de naleving van bepalingen vastgelegd in de overeenkomsten) en -beheer van die raamovereenkomsten (het proces met betrekking tot waarschuwingsbrieven, ontbindingen, ingebrekestellingen, opleggen van sancties zoals de cliëntenstop en beslissen op verzoeken tot contract overname).

2.3 Norm voor Opdrachtgeverschap

De (landelijke) Norm voor Opdrachtgeverschap vraagt om duidelijkheid over lokale, regionale en bovenregionale inkoop. Dit betekent dat we nu – bij de vaststelling van het strategisch inkoopdocument – aangeven wat we gezamenlijk zullen inkopen en wat we lokaal zullen inkopen. Op die manier geven we ruim op voorhand aan de markt aan hoe we in Twente inkopen. Na vaststelling van dit strategisch inkoopdocument wordt ook het Mandaat- en Volmachtsbesluit vernieuwd.

3. Strategische doelen van de inkoop 2025

Het strategisch inkoopdocument gaat over het totale Twentse zorglandschap. Dit betreft alle vormen van jeugdhulp. Om de strategische doelen voor de inkoop voor 2025 te bepalen hebben wij de Regiovisie als uitgangspunt genomen. De leidende principes zijn geformuleerd op een hoog abstractieniveau, net zoals de Regiovisie zelf. Op basis van de leidende principes zijn de strategische doelen van de inkoop 2025 bepaald. Gedurende de volgende fases van de inkoop neemt het abstractieniveau steeds verder af en formuleren we per segment concrete doelen.

3.1 Uitgangspunt: De 8 leidende principes

In de Regiovisie Jeugdhulp Twente staat hoe aanbieders, professionals en gemeenten in de aankomende jaren vanuit samenwerking de sociale basis naar een hoger plan gaan tillen. Ze hebben met elkaar afgesproken dat iedere jeugdige in Twente toekomstperspectief heeft om naar uit te kijken en trots op te zijn. Gezamenlijk zijn in de Regiovisie voor Twente de volgende 8 leidende principes vastgesteld:

1. De jeugdige in zijn/haar omgeving staat centraal;
2. Normaliseren is uitgangspunt;
3. Ondersteuning zo licht en zo nabij als mogelijk, zo zwaar en specialistisch als nodig;
4. Thuis, tenzij...;
5. In Twente kennen we een overzichtelijk zorglandschap, effectief en beheersbaar;
6. In Twente werken wij zonder wachtlijsten;
7. Wij investeren in blijvend leren en verbeteren, data gedreven;
8. Het stelsel van jeugdhulp is duurzaam en betaalbaar.

3.2 Strategische doelen inkoop 2025

Op basis van de Regiovisie en de 8 leidende principes, zijn we gekomen tot de volgende strategische doelen van de inkoop 2025.

- Jeugdigen en gezinnen in Twente benutten voldoende zelf oplossend vermogen om met fysieke, mentale en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Zij voeren daarbij zo veel als mogelijk eigen regie;
- Ten behoeve van de inwoners van Twente is er een volledig en beheersbaar landschap van jeugdhulp dat jeugdigen en gezinnen met een (tijdelijke) hulpvraag ondersteunt bij het hervinden en versterken van hun zelf oplossend vermogen;
- Het aanbod van jeugdhulp in voor de inwoners van Twente is effectief en efficiënt en sluit optimaal aan op de bestaanscondities: een veilige en vertrouwde leef- en leeromgeving.

Deze strategische doelen van de inkoop kennen een hoog abstractieniveau. De strategische doelen van de inkoop worden per segment vertaald naar de doelen per segment. De segmentering, de contractvorm en de bekostigingswijze dienen deze strategische doelen te ondersteunen.

3.3 Uitkomst marktconsultatie

We hebben de strategische doelen voorgelegd aan aanbieders tijdens de marktconsultatie. De reacties op de doelen waren overwegend positief, al vonden aanbieders de doelen erg ambitieus. Aanbieders vroegen om een nadere uitwerking/concretisering in de volgende fases.

4. Landelijke ontwikkelingen en aandachtspunten voor Twente

Niet alleen in Twente, maar ook landelijk wordt er verder gewerkt aan een duurzaam stelsel van de jeugdhulp. Deze ontwikkelingen nemen de gemeenten mee in de strategische inkoop. Hieronder stippen we een aantal ontwikkelingen (niet uitputtend) aan om een beeld te schetsen. In de uitwerking van de volgende fases werken we de landelijke ontwikkelingen en aandachtspunten per segment verder uit.

4.1 Landelijke ontwikkelingen

Het Rijk constateert verschillende knelpunten in het huidige jeugdhulpstelsel en wil diverse hervormingen doorvoeren. In de recente kamerbrief van 13 mei 2022 van Staatssecretaris Van Ooijen (VWS) en minister Weerwind (Rechtsbescherming) is de visie van het Rijk op het jeugdhulpstelsel te vinden en wordt aangegeven welke acties in gang worden gezet.

De belangrijkste pijlers van de brief zijn dat er passende zorg beschikbaar is voor de meest kwetsbare kinderen en het versterken van de veerkracht van kinderen en gezinnen in hun normale dagelijkse leven.

Voor de inkoop hebben de acties die voortvloeien uit deze pijlers gevolgen, zowel inhoudelijk als financieel. Een paar relevante ontwikkelingen:

- De reeds ingezette beweging van intramuraal naar extramuraal (ambulantisering van hulp) gaat gepaard met een versnelde afbouw en ombouw van voorzieningen;
- De jeugdbescherming wordt anders ingericht. Er wordt toegewerkt naar de realisatie van het Toekomstscenario. Een gezin heeft te maken met een vast gezicht uit het Lokaal Team, dit team wordt indien nodig ondersteund door een regionaal Veiligheidsteam. De bescherming van kinderen en gezinnen wordt gezinsgericht, eenvoudiger, lerend en transparant ingericht;
- Beperking van de reikwijdte van de jeugdhulp door middel van een aanpassing van de Jeugdwet. Dit kan betekenen dat bepaalde zorgvormen niet meer tot de jeugdhulp worden gerekend en daarmee ook niet behoren tot de inkoop van jeugdhulp.

Landelijke Hervormingsagenda

Voor het realiseren van de verbeteringen is een gezamenlijke inspanning vereist van het Rijk, VNG/gemeenten, zorgaanbieders, professionals en cliënten(vertegenwoordigers). Hiervoor stellen zij de landelijke Hervormingsagenda 2022–2028 op. Deze agenda heeft de volgende doelen:

- Betere en tijdige hulp en ondersteuning, op de juiste plek en wanneer dit nodig is;
- Een beheersbaar en daarmee duurzaam en financieel houdbaar stelsel.

De Norm voor Opdrachtgeverschap maakt onderdeel uit van deze hervormingsagenda evenals de beoogde aanpassingen van de Jeugdwet. De verwachting is dat in het najaar 2022 de agenda wordt vastgesteld. De agenda zal de komende jaren het jeugdhulpbeleid bepalen.

Inkoop van jeugdhulp

In de kamerbrief worden een aantal (wets-) wijzigingen aangekondigd die de inkoop direct beïnvloeden. Veelal waren deze wijzigingen al bekend.

Het centralistische inkopen van de jeugdhulp.

Er ligt een conceptwetsvoorstel: “Verbeteren beschikbaarheid zorg voor jeugdigen”, dat onder andere inhoudt dat specialistische hulp voor jeugdigen regionaal wordt geregeld (Jeugdwet en AMvB¹). Dit voorstel verplicht regionale samenwerking tussen gemeenten bij de inkoop van deze Jeugdhulp. Ook een eventuele aanpassing van het LTA

¹ Algemene Maatregel van Bestuur: een besluit van de regering waarin regels uit een wet verder worden uitgewerkt.

(Landelijke Transitiearrangement, het gedeelte van jeugdhulp dat door de VNG wordt ingekocht namens alle gemeenten) volgt op de Hervormingsagenda. Het kan zijn dat onderdelen van (inkoop van) jeugdhulp vanuit regio's naar het LTA verschuiven. Dit zal dan consequenties hebben voor de inkoop in het betreffende segment.

AMvB in de Jeugdwet

Op stapel staat een in te voeren AMvB 'reële prijs Jeugdwet'. In deze AMvB wordt vastgesteld met welke kostprijs-elementen in de opbouw van de tarieven voor Jeugdhulp rekening gehouden moet worden. Daarnaast is door de jeugdautoriteit een handreiking gemaakt voor het voeren van het "goede gesprek" over tarieven. Hoewel nog onbekend is wanneer de AMvB ingaat, is het al wel mogelijk en gewenst om op basis van jurisprudentie op dit terrein al voor te sorteren op de aankomende maatregel. In de afgelopen jaren is hierop overigens in Twente al geanticipeerd door in de huidige inkoop de prijzen volgens de AMvB op te bouwen.

Zorgprestatiemodel

Een andere ontwikkeling is dat er landelijk een voorstel is gemaakt om te komen tot de invoering van het zorgprestatiemodel voor inspanningsgerichte bekostiging in de jeugdhulp. Het doel hiervan is het verminderen van de administratieve lasten voor alle betrokkenen in het systeem van Jeugdhulp, door een drastische vermindering van het aantal "product" codes en door over te gaan op een systeem met een beperkt aantal prestatiecodes. Op het voorstel wordt momenteel een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. Afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek kan dit model worden ingevoerd. De huidige planning is om dat op 1-1-2024 in te voeren. Onduidelijk is op het moment van schrijven van dit document of we dit mee moeten nemen in de inkoop 2025 of dat dit al op een eerder moment in gang gezet wordt.

Wetsvoorstel Maatschappelijk verantwoord inkopen Jeugdwet en Wmo 2015

Dit wetsvoorstel voorziet in twee maatregelen om tot een verbetering van de gemeentelijke inkoopprocedure in het kader van de Wmo 2015 en de Jeugdwet te komen. Dit wetsvoorstel is op 19 april 2022 aangenomen door de Tweede Kamer. Op basis van deze wetswijziging wordt te zijner tijd waarschijnlijk de AMvB Reële prijzen Jeugdwet opgesteld.

Conclusie 1:

Alle voorgaande ontwikkelingen spelen landelijk en (dus) ook in Twente. De bovenstaande onderwerpen zijn niet alle ontwikkelingen die spelen, maar geven een inkijkje in de complexiteit en dynamiek van het speelveld waar de inkoop van de jeugdhulp zich in de komende periode in bevindt. Landelijke uitkomsten van lopende vraagstukken zullen meegenomen moeten worden en kunnen leiden tot aanpassing van de strategie.

4.2 Aandachtspunten voor Twente

Uitkomsten van pilots en ontwikkeltafels

Iedere jeugdige verdient perspectief op een mooie toekomst. Met die drijfveer hebben zorgaanbieders van jeugdhulp, gemeenten, samenwerkingsverbanden vanuit het onderwijs en de partijen uit de keten gedwongen kader afgelopen jaren samengewerkt in drie ontwikkeltafels. Zij willen dat jeugd in Twente veilig opgroeit, talenten ontwikkelt en de wijk niet uit hoeft als er ondersteuning nodig is. Aan drie ontwikkeltafels zijn mensen vanuit al die organisaties aan de slag gegaan om deze beweging op gang te brengen. De organisaties hebben samen onderzocht hoe de hulp radicaal anders kan worden georganiseerd en welke nieuwe ondersteuningsvormen kansrijk zijn. Hierin zijn ook al stappen gezet, maar moeten er ook nog zeker vervolgstappen worden gemaakt. De drie ontwikkeltafels waren:

1. In Twente groeit de jeugd op in zijn eigen omgeving;

Deze ontwikkeltafel was gericht op het terugdringen van complexe scheidingen en samenwerking tussen betrokken hulpverleners bevorderen. Er zijn twee projecten uitgevoerd, namelijk:

- Op Tijd Dichterbij, 'vroegsignalering met een brede blik';
- Handreiking regie, Zó maak je goede samenwerkingsafspraken.

2. In Twente groeit de jeugd veilig op;

Knelpunten aanpakken in de Jeugdbeschermingsketen stond centraal in deze ontwikkeltafel. Dit heeft geleid tot het uitvoeren van drie projecten:

- Twentse Monitor Jeugdbeschermingsketen. Er is binnen de ontwikkeltafel een regionale ketenmonitor ontwikkeld en gebouwd, waarmee de keten gezamenlijk frequent inzicht krijgt in wat er ketenbreed gebeurt op het gebied van bijvoorbeeld wachttijden, instroom, doorstroom en uitstroom;
- Regionale werkwijze jeugdbeschermingstafel. Een regionale werkwijze voor Jeugdbeschermingstafel(s) werd ontwikkeld en geïmplementeerd. Per maart 2021 worden de jeugdbeschermingstafels uitgevoerd;
- Complexe Echtscheidingsproblematiek neemt toe: inzet Familiescan en Ritax.

Daarnaast heeft er een voorlichting over de jeugdstrafrechtketen plaatsgevonden en is een groep aan de slag gegaan met betrekking tot vroegsignalering bij delinquente jongeren.

3. In Twente groeit de jeugd op tot volwassene met perspectief op een goed leven.

Samenwerking verbeteren tussen onderwijs, gemeenten en zorgaanbieders. Hieruit zijn vijf projecten ontstaan:

1. Het jonge kind: het versterken van de basis. Er zijn diverse instrumenten ontwikkeld die ondersteunen om over dit onderwerp in gesprek te gaan met elkaar.
2. De juiste expertise dicht bij de jeugdige: Interprofessioneel werken op scholen. Een handboek is opgeleverd om zelf aan de slag te gaan met interprofessioneel samenwerken.
3. MBO: een startkwalificatie voor alle studenten. Focus op schoolaanwezigheid.
4. Sociale kaart: Twents aanbod voor jongeren met schoolverzuim
5. De samenwerking op zorgintensieve scholen. Op verschillende plekken beschikken we de hulp nu niet meer individueel, maar zetten we verschillende vormen van collectief arrangeren in. Twente buigt zich nu over de vervolgstappen die nodig zijn om de successen te kunnen borgen én andere gemeenten binnen de regio te stimuleren deze samenwerking aan te gaan of te verdiepen. In de volgende inkoopronde dienen gemaakt te worden over:
 - uitvoerend partnerschap vanuit zorg naar onderwijs als er een opeenstapeling van cases op een school is (niet alleen individuele beschikkingen uitvoeren); en
 - er is ruimte nodig voor collectieve afspraken op populatieniveau (van scholen). (De eerste afspraak geldt generiek, de tweede zal worden meegenomen in het segment 'ambulante'). Op deze manier kunnen de huidige pilots worden bestendigd en kan er verder worden gebouwd aan de samenwerking met het onderwijs.

Conclusie 2: Via de inkoop 2025 moet aandacht zijn voor uitvoerend partnerschap en collectieve afspraken met het onderwijs.

Op de site van OZJT/Samen14 ([Samen bouwen aan perspectief – Samen14](#)) staan de resultaten van regionale pilots en ontwikkeltafels uitgeschreven. In de inkoop houden we rekening met de resultaten uit de ontwikkeltafels en het bestendigen van deze resultaten in de inkoop Jeugdhulp 2025. De ontwikkeltafels zijn officieel eind juni 2022 afgerond, maar de samenwerking niet. Het is daarom van belang dat ook in de nieuwe inkoop ruimte is om te ontwikkelen, pilots uit te voeren en goede resultaten te kunnen implementeren binnen de dan lopende overeenkomsten.

Conclusie 3: Bestendigen van de opbrengsten van de pilots bij de aankomende inkoop

Conclusie 4: ruimte voor pilots inbouwen en de mogelijkheid tot implementeren van goede resultaten in de dan lopende overeenkomsten.

Geen jeugdige meer, en dan (visie op wonen, verblijf en zorg)

We realiseren ons dat jeugdhulp geen op zichzelf staand iets is. Na het bereiken van de 18e (of na een verlenging van de jeugdhulp op 21 of 23) jarige leeftijd, kan het zijn dat er nog steeds hulp nodig is. Er dient dus een nauwe verbinding te zijn met de Wmo, Begeleid/Beschermd Wonen, Participatiemogelijkheden, Wlz, Zvw, et cetera. De (inkoop van) jeugdhulp dient aan te

sluiten op deze overgang en vice versa. Het voert te ver om dit uitgebreid in dit document te beschrijven, we vragen er bij de 14 gemeenten wel nadrukkelijk aandacht voor. De kernboodschap daarbij is – ook van de jeugdigen zelf – begin op tijd met de overgang van jeugdhulp naar aansluitende ondersteuning.

*“Iedereen heeft het recht het weer op de rit te krijgen. Geef ons toekomstperspectief en help ons die te organiseren met tools, training, hulp en nazorg.”
(Aanbeveling jongeren voor de Regiovisie Jeugdhulp Twente)*

Voordat de inkoopdocumenten Wonen en Verblijf (zie in hoofdstuk 5) verder uitgewerkt gaan worden (fase 2 van de inkoop) is een richting_wenselijk, die in de inkoopdocumenten verder uitgewerkt kan worden.

Conclusie 5: Er is behoefte aan een koers op wonen, verblijf en zorg voordat we de volgende fase van inkoop ingaan en begin op tijd met de overgang van jeugdhulp naar aansluitende ondersteuning.

Conclusie 6: Ook bij een nieuwe inkoop willen we het gebruik van data borgen om de monitoring en beleidsontwikkeling blijvend te ondersteunen.

4.3. Randvoorwaardelijke ontwikkelingen

Financiën

Sinds de decentralisaties in 2015 worstelen gemeenten met de kosten van de jeugdhulp. Het beroep op hulp is toegenomen. De kosten die hiermee gepaard gaan voor gemeenten stijgen excessief. Landelijk wordt er tussen VNG en rijksoverheid al geruime tijd gesproken over de financiële houdbaarheid, waarbij de toon van het gesprek zeer fel geworden is. Gemeenten hebben moeite om de kosten te dragen, zij worden vanuit het Rijk niet voldoende gecompenseerd. Anderzijds geven de (systeem)aanbieders aan dat ze te weinig betaald krijgen om de kosten te dekken waar zij mee worden geconfronteerd. Hierdoor hebben zij steeds meer moeite om te voldoen aan hun verplichtingen. Vanuit die kant wordt de druk opgevoerd om tarieven te herzien om kwalitatief goede hulp te kunnen blijven leveren. Deze discussie zal in de komende tijd verder gevoerd worden en zal zeker invloed hebben op de inkoop.

Arbeidsmarkt

Werkdruk, toenemende complexiteit van de hulpvraag, toenemende administratieve lasten en een stijgend beroep op de jeugdhulp, er zijn allerhande verklaringen voor de ontstane krapte op de arbeidsmarkt. Deze feitelijke situatie zal zijn weerslag hebben op de hulp voor de jeugd. Vanuit de overheid wordt geprobeerd deze situatie positief te beïnvloeden.

5. Ontwikkelpotentieel

We nemen in de inkoopstrategie ook het ontwikkelpotentieel mee. Dit doen we op drie vlakken: op proces, op inhoud en op bedrijfsvoering. Hiertoe hebben we onder andere de resultaten uit de volgende documenten verwerkt: de 'Zeven vernieuwde' goede gewoonten voor de inkoop van jeugdhulp² de evaluatie van de vorige inkoop eindrapport "Op weg naar een nog beter samenspel", (25 mei 2020, door &VDL), het ontwikkelpotentieel Twents Model (TOM) en uitkomsten van pilots in de afgelopen jaren.

We gaan per segment nader in op het ontwikkelpotentieel van dat segment.

5.1 Ontwikkelpotentieel met betrekking tot het proces

Werk vanuit het toekomstperspectief

Voorafgaand aan de nieuwe inkoop is de opdracht vanuit de Regiovisie om een inkoopstrategie vast te stellen gegeven. Deze strategie is opgesteld vanuit de vraag: 'Waar willen we staan op 1-1-2025 en de jaren daarna? Hoe willen we de beschikbaarheid van hulp aan de inwoners van Twente hebben vormgegeven?'. Pas als we de strategie scherp hebben, gaan we daadwerkelijk inkopen. Daar nemen we de tijd voor. Daarnaast moet er ook voldoende tijd zijn voor de daadwerkelijke inkoop en de implementatie van de nieuwe overeenkomsten.

Denk samen

Deze inkoopstrategie is regionaal. Dat doen we dus samen. We nemen nadrukkelijk ook de tijd om (de gedachten over) de inkoopstrategie terug te leggen bij de gemeenten (zie ook 'eigenaarschap van gemeenten' in het rapport van &VDL) en bij de aanbieders. Dit is onderdeel van het opstellen van de inkoopstrategie. Het gaat hier om de weging van het lokale belang versus het regionale belang. We hebben deze discussie in het proces van het strategisch inkoopdocument ingevlochten, zodat er bij de besluitvorming hierover geen verrassingen ontstaan (alle kaarten liggen op tafel).

Begin op tijd en maak je huiswerk

In de inkoopstrategie hebben we gekozen voor een nieuwe segmentering. We hebben de bijbehorende informatie (data, KPT, A-Insights) verzameld, we houden rekening met landelijke ontwikkelingen, we hebben gesprekken gevoerd met gemeenten en aanbieders en zijn op die manier gekomen tot de inkoopstrategie. Let wel, de inkoop is geen op zichzelf staand onderwerp. Contracten moeten aansluiten op de lokale situatie (denk bijvoorbeeld aan de afschaling van jeugdhulp naar 'het voorliggend veld' en vice versa). Gemeenten dienen zich, in de voorbereiding op de besluitvorming over de inkoopstrategie, af te vragen hoe de (wenselijke) situatie is in hun sociale basisinfrastructuur. Willen ze dit regelen via algemene voorzieningen, willen ze dit lokaal inkopen (of subsidiëren) of wensen ze (sub)regionale contractering?

Gebruik het hele instrumentarium

Het instrumentarium bestaat naast datgene wat we nu inkopen en vormgeven (bekostiging, contractvorm en leveranciersmanagement) ook uit de toegang. De toegang is lokaal. Dit betekent onder andere dat er ruim de tijd genomen moet worden voor de implementatie van de nieuwe inkoop voor de toegang. We houden daarom rekening met 6 maanden implementatietijd in de planning.

Regel je mandaat

De deelnemers aan de overleggen hebben mandaat gekregen vanuit hun organisatie. Dat vereist voorbereiding van de besluitvorming vanaf het begin van het besluitvormingsproces.

Verlaag de administratieve lasten

Met een nieuwe segmentering verwachten we de administratieve lasten voor aanbieders te verlagen. Ook houden we rekening met de landelijke ontwikkelingen die hiermee te maken hebben (voor de bedrijfsvoering).

² hyperlink: <https://indd.adobe.com/view/2638eb16-ceb3-46d4-a961-20406397f1da>

Leer en verbeter

We houden in de nieuwe contractering rekening met ruimte voor nieuwe inzichten: “Vertrouw, maar controleer ook vooraf”. Aan de voorkant een duidelijke en goede selectie op en controle van de kwaliteitseisen, de inhoud van hulp en de financiële robuustheid van de aanbieder dient positief bij te dragen aan het onderlinge vertrouwen tussen gemeenten en aanbieders (dit wordt nader uitgewerkt in de inkoopdocumenten).

Kies pragmatische doelen

De strategische doelen van de inkoop zijn afgeleid van de Regiovisie. We gaan per segment nader in op de leidende principes die we in dat segment vormgeven, zodat vanuit die invalshoek duidelijk wordt waarom we welke keuzes maken en of aan welke doelen we werken. Pragmatische doelen worden opgenomen in de diverse inkoopdocumenten.

Conclusie 7: Hanteer de bovenstaande punten over ontwikkelpotentieel op proces als houding voor de nieuwe inkoop.

5.2 Ontwikkelpotentieel met betrekking tot de inhoud

Het stelsel van de jeugdhulp is complex. In deze paragraaf is dit terug te zien in de veelheid aan verschillende doorontwikkelingen die wenselijk zijn en aan de verschillende doelen die beoogd worden met het inhoudelijke ontwikkelpotentieel. In hoofdlijnen richten ze zich op:

- hoe de zorg eruit zou moeten zien;
- de manier van werken tussen organisaties;
- de inkoop zelf).

5.2.1 Hoe de zorg eruit zou moeten zien

- **Sociale basisinfrastructuur meer inzetten en of beter inrichten en ook meer aandacht voor preventie en positieve gezondheid.** Bij het opstellen van het strategisch inkoopdocument is aan de 14 Twentse gemeenten gevraagd om te bezien of er veranderingen in de eigen sociale basisinfrastructuur noodzakelijk of wenselijk zijn per 1-1-2025. Per gemeente is deze vraag opgepakt;
- **Normaliseren:** het tegengaan van onnodig problematiseren en etiketteren. Kwetsbare gezinnen hebben naast een veilige en stimulerende opvoedomgeving ook een vorm van hulp nodig die de eigen kracht weet te versterken en de sociale omgeving kan activeren en benutten (ontzorgen);
- **Vermijden van wachtlijden;**
- **Bevorderen doorstroom en uitstroom.**

5.2.2 De manier van werken tussen organisaties

- **Vermijden van discussies tussen aanbieders en toegang over inzet van hulp.** Toegang heeft veel kennis nodig van het bekostigingsmodel. Tussen medewerkers in de toegang en aanbieders wordt soms discussie gevoerd over de benodigde hulp. Na de komende inkoopronde willen we af zijn van deze discussies;
- **Op- en afschalen van ondersteuning,** waardoor er effectieve ondersteuning gegeven wordt aan de jeugdige. In de toegang, en ook bij aanbieders, is het noodzakelijk dat bekend is hoe zorgpaden verlopen en welke aanbieder waarop ingezet kan worden. Dat geldt zowel voor het op- als afschalen van hulp. We onderzoeken de zorgpaden die jeugdigen nu afleggen en willen met dat inzicht samenwerking tussen aanbieders onderling en tussen aanbieders en voorliggend veld stimuleren in de contracten. Daarnaast hoort bij de implementatie van de nieuwe contracten in de toegang ook kennisdeling van deze samenwerkingen en de zorgpaden;
- **Sturen op doelen, casusregie en tussentijdse resultaatmeting.** In de toekomstige contractering moet meer aandacht zijn voor het tussentijds meten van de toegevoegde waarde van hulp. Helpt de hulp? Is er iets anders nodig? Wanneer stoppen we of wanneer is op- of afschaling aan de orde? Hierin moeten overigens ook de

verwijzers en de toegang hun rol pakken: controleer of de hulp doet wat beoogd werd bij het afgeven van de indicatie;

- **Meteen een goed match maken bij een plaatsing;**
- **Aandacht voor hulp en onderwijs.** In de afgelopen jaren is er in Twente veel aandacht geweest voor (de samenhang en de samenwerking tussen) hulp en onderwijs. Wij willen dit duurzaam bestendigen en verder verbeteren door dit (ook) vorm te geven in contracten, bijvoorbeeld door aanbieders te verplichten om samen te werken met scholen. Een voorbeeld hiervan is de poortwachtersfunctie rondom dyslexie en de aanwezigheid van een aanbieder op scholen.

5.2.3 De inkoop zelf

- **Ruimte voor pilots en de mogelijkheid om de opbrengsten van pilots lokaal en regionaal te borgen.** Op dit moment is het wel mogelijk om pilots uit te voeren, maar hebben we in de huidige overeenkomsten vanwege strikte wet- en regelgeving niet de mogelijkheid om de pilot ook te bestendigen wanneer de uitkomst anders is dan de huidige afspraken. In de nieuwe contracten moet hier nadrukkelijk rekening mee gehouden worden;
- **Van inspanningsgerichte naar resultaatgerichte bekostiging.** Het oorspronkelijke doel van het Twents model was (ook) een ontwikkeling van inspanningsgerichte naar resultaatgerichte bekostiging. We stellen dit doel bij en bezien per segment wat de meest passende bekostiging is. We kijken vanuit de inhoud en differentiëren per segment;
- **(Financiering van) gezinsgerichte aanpak.** In gezinnen waar sprake is van de inzet van jeugdhulp, kan ook sprake zijn van andersoortige problematiek, bijvoorbeeld schulden of ggz-hulp voor een ouder. We willen vermijden dat discussies over de financiering van een gezinsgerichte aanpak de hulp voor de jeugdige belemmert. We willen ook voorkomen dat de jeugdige de dupe wordt van de problemen van (een) ouder(s). Hierin ligt een taak voor de toegang en voor de hulp die in het gezin aanwezig is om dit te constateren. We eisen van onszelf en van hulp(aanbieders) in het gezin om hier alert op te zijn (wie heeft het probleem?);
- **Binnen de diverse segmenten nog ontwikkelpotentieel in beeld.** We hebben een aanzienlijke lijst van ontwikkelpotentieel waarmee rekening gehouden moet worden bij de inkoop in bepaalde segmenten, zoals bijvoorbeeld 'no show' bij afspraken, tolkosten, onderaannemers, kwaliteit van personeel (skj-geregistreerd versus de inzet van mbo'ers en de krapte op de arbeidsmarkt), diagnostiek door aanbieders en doorverwijzing naar zichzelf.

Conclusie 8: Er is veel ontwikkelpotentieel, dit is niet allemaal te realiseren via de inkoop van jeugdhulp. Gemeenten, maar ook aanbieders en partijen als het onderwijs moeten zelf aan de slag om de samenwerking te verbeteren of hun organisaties anders in te richten om de gestelde doelen te bereiken. De inkoop levert daar waar het kan een bijdrage om het ontwikkelpotentieel te realiseren. Maar ook dan blijft het nodig om te prioriteren. Dit kan per segment verschillen.

5.3 Ontwikkelpotentieel met betrekking tot de bedrijfsvoering

- **Contractstandaarden.** Het Ketenbureau i-Sociaal Domein werkt samen met gemeenten en aanbieders aan contractstandaarden voor de Jeugdwet. De nieuwe contractstandaarden nemen onnodige verschillen weg zonder dat dit ten koste gaat van de beleidsvrijheid van gemeenten. De contractstandaard jeugd is waarschijnlijk de tweede helft van 2022 klaar.
- **Afsprakenkaart.** Dit is een bijlage bij het administratieprotocol. De Afsprakenkaart is een hulpmiddel om het voor zowel gemeenten als aanbieders eenvoudiger te maken om eisen en wensen rondom de financiële en administratieve afhandeling van de hulp aan elkaar duidelijk te maken.
- **Delen van hulpinhoudelijke informatie.** Het verzenden van hulpinhoudelijke informatie zoals het afsprakenoverzicht en het resultatenoverzicht vindt nu via de beveiligde mail plaats. Er wordt gekeken of dit op een meer eenvoudiger manier, met minder administratieve lasten kan plaatsvinden.

- **Prestatiecodes.** In het nieuwe contract wordt er bij de inspanningsgerichte financiering gewerkt aan de hand van het Zorgprestatiemodel, dit zijn landelijk voorgeschreven codes.
- **Datagedreven werken.** Om onze informatievoorziening via KennispuntTwente (KPT) te optimaliseren willen we directer aansluiten op het berichtenverkeer tussen gemeenten en aanbieders. Dit biedt de mogelijkheid om meer actuele informatie beschikbaar te hebben voor inkoop en contractmanagement. Hierbij houden we rekening met de privacywetgeving (AVG).
- **Tariefdifferentiatie.** Door tariefdifferentiatie toe te passen, sluiten tarieven beter aan bij de kosten van verschillende typen aanbieders. Daardoor kunnen gespecialiseerde aanbieders een voor hun situatie passender tarief factureren³.

Conclusie 9: We volgen in principe de landelijke richtlijnen en standaarden met betrekking tot bedrijfsvoering om administratieve lasten te verminderen.

Conclusie 10: Kennis Punt Twente sluit direct aan op het berichtenverkeer tussen gemeenten en aanbieders.

5.4 Uitkomst marktconsultatie

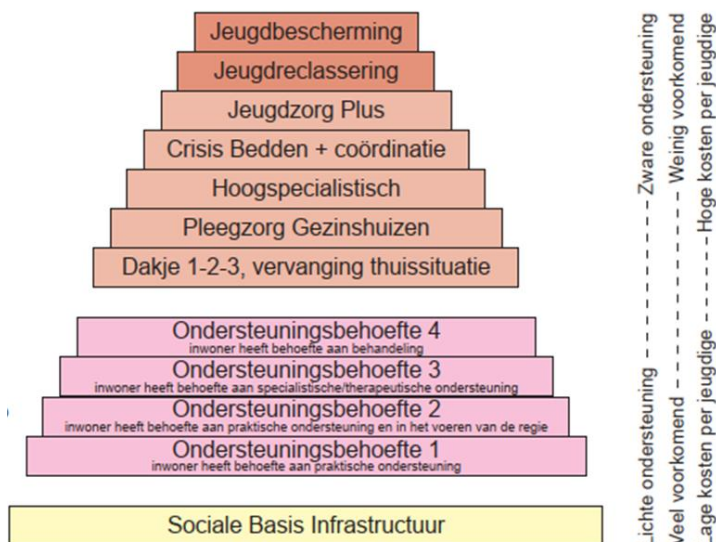
We hebben het ontwikkelpotentieel voorgelegd aan aanbieders tijdens de marktconsultatie en gevraagd om een reactie en eventuele aanvullingen. Aanbieders vinden over het algemeen het ontwikkelpotentieel herkenbaar. Aanbieders vroegen onder andere aandacht voor kennis in de toegang, preventie, regie en samenwerking binnen het gehele veld.

Conclusie 11: We hebben de input van aanbieders toegevoegd aan het inhoudelijk ontwikkelpotentieel.

³ Voor meer informatie: [maatregelen financiële beheersbaarheid jeugdwet.pdf \(vng.nl\)](#) (blz.23) en [handreiking-inzicht-in-tarieven.pdf \(overheid.nl\)](#) blz. 16 ev.

6. Nieuwe segmentering

De huidige segmenten in de Twentse zorgpiramide zijn bepaald in 2018. Op basis van deze segmentering heeft de inkoop voor de periode vanaf 2019 plaatsgevonden.

Figuur 6.1: Huidige zorgpiramide Jeugdhulp Twente (bron: Regiovisie)

In de voorgaande hoofdstukken hebben we een analyse gemaakt van alle ontwikkelingen en van het ontwikkelpotentieel. De opdracht vanuit de Regiovisie met betrekking tot de inkoop is om te komen tot een dekkend zorglandschap voor Twente. Een dekkend zorglandschap vertalen we als: beschikbare jeugdhulp. Waarvan lichte jeugdhulp dicht bij huis te vinden is en zware jeugdhulp zo nabij als mogelijk. Dit betekent dat er een onderscheid is tussen de verschillende vormen van hulp in de nabijheid van de jeugdige. Sommige vormen van hulp zijn alleen landelijk beschikbaar gezien het zwaar specialistische karakter van die hulp (bijvoorbeeld hulp aan jeugdigen die blind zijn), andere vormen van hulp zijn in de directe nabijheid te vinden en komen geregeld voor (bijvoorbeeld dyslexie).

Daarnaast hebben de verschillende vormen van hulp ook andere doelen. Een doel kan bijvoorbeeld een behandeling zijn, gericht op de oplossing van een (licht of zwaar) 'probleem'. Een doel kan ook zijn het bieden van een nieuw thuis, omdat er geen (veilige) thuissituatie is.

Kijkend naar de strategische doelen van de inkoop zijn er voor ieder segment concrete doelen. Doelen die altijd gericht zijn op het bieden van een veilig thuis, waar mogelijk ambulantisering (liever dan intramurale hulp), zo spoedig mogelijk afschalen, normaliseren en voorkomen van wachtlijsten. Met een nieuwe segmentering willen we sturen op deze doelen. In de segmenten concretiseren we de strategische doelen van de inkoop.

In het volgende hoofdstuk behandelen we de marktanalyse, gebaseerd op deze nieuwe segmenten.

6.1 Segmentering inkoop 2025

Op basis van de vorige hoofdstukken komen we tot een nieuwe segmentering.

Deze nieuwe segmentering ziet er als volgt uit:

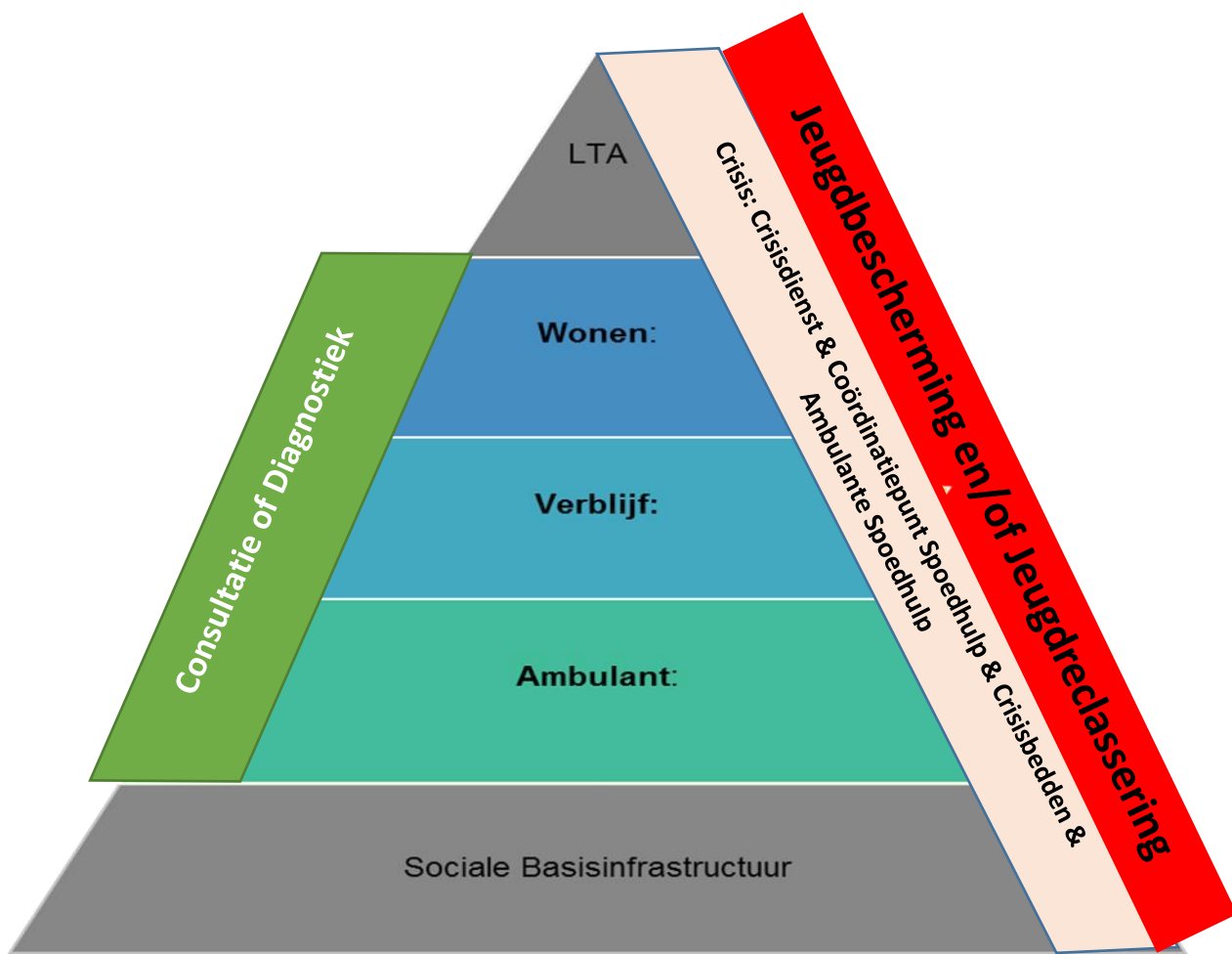
- Landelijk Transitie Arrangement (LTA);
- Wonen;
- Verblijf;
- Ambulant;

- Sociale Basis infrastructuur.

Een aantal onderdelen van de huidige piramide zetten we aan de zijkant, omdat deze onderdelen in alle segmenten spelen. Dit zijn:

- Crisis;
- Jeugdbescherming/Jeugdreclassering;
- Consultatie en Diagnostiek.

De in te kopen jeugdhulp gaat niet over de segmenten LTA en de Sociale Basis Infrastructuur. We beschrijven deze wel, omdat er een samenhang zit tussen de segmenten in de gehele piramide. De segmenten bestaan uit meerdere onderdelen. Inkooptechnisch kunnen er nog deelsegmenten ontstaan.

Figuur 6.2: Opzet nieuwe indeling piramide in nieuwe/aangepaste segmenten.

Conclusie 12: We stellen de nieuwe segmentering vast en hanteren deze voor de inkoop 2025.

6.2 Uitwerking van de segmenten

Hieronder volgt een algemene beschrijving van de verschillende segmenten. In bijlage B tot en met F worden de afzonderlijke segmenten nader toegelicht, aangevuld met een marktanalyse en ontwikkelpotentieel. Verder worden suggesties gedaan met betrekking tot andere zaken die van belang zijn om mee te nemen in fasen 2 van de inkoop.

6.2.1 Landelijk Transitiearrangement (LTA)

Dit is de inkoop van jeugdhulp die door de VNG wordt geregeld namens alle gemeenten. Tijdens bijeenkomsten met gemeenten en tijdens door de VNG georganiseerde voortgangsgesprekken met betrokken aanbieders kunnen gemeenten invloed uitoefenen en input leveren. LTA maakt wel onderdeel uit van het zorglandschap, maar is geen onderdeel van de strategische inkoop.

Het gaat hier om functies binnen de jeugdhulp die essentieel zijn. Ze vragen echter een hoge mate van specialisatie, die maar op enkele plekken in het land voorhanden is en wordt uitgevoerd door een zeer kleine groep specifieke aanbieders. Per jaar maken maar zeer kleine aantallen jeugdigen gebruik van deze hoog specialistische hulp.

6.2.2 Wonen

In de nieuwe indeling zijn Wonen en Verblijf aparte segmenten. Wanneer de thuissituatie geen veilige of passende woonomgeving voor de jeugdige vormt, moet er een alternatieve passende stabiele woonvorm gevonden worden die als thuis fungeert. We zien dat jeugdigen/jeugdigen geregeld langdurig wonen in een pleeggezin of in een gezinsvervangend 'thuis', zonder dat er per se behoefte is aan behandeling. Deze vorm van jeugdhulp vinden we belangrijk, kijkend naar de leidende principes 1-2-3-4:

1. De jeugdige in zijn/haar omgeving staat centraal;
2. Normaliseren is uitgangspunt;
3. Ondersteuning zo licht en zo nabij als mogelijk, zo zwaar en specialistisch als nodig;
4. Thuis, tenzij...

Daar waar een jeugdige een 'nieuw' thuis nodig heeft, vinden we het belangrijk om dit thuis zo optimaal mogelijk te maken (dichtbij familie, het voelt als 'normaal', wellicht geen hulp nodig maar wel een thuis nodig).

Het gaat hier dus vooral om het bieden van een 'normale woonsituatie', zolang dat nodig is. Zonder dat behandeling noodzakelijk is (behandeling kan natuurlijk wel nodig zijn, vergelijkbaar met een jeugdige in een reguliere thuissituatie).

Onder dit segment vallen:

- Pleegzorg;
- Gezinshuizen;
- (Kleinschalige) specialistische woonvoorzieningen.

Deze jeugdigen wonen hier zolang dat nodig is. Voor deze jeugdigen is dit de woonomgeving waarin ze (met de benodigde hulp) opgroeien. Door dit segment te definiëren kunnen we belangrijke eisen stellen aan de woonsituatie die nodig is. Doel is stabiliteit in de woonsituatie oftewel het bieden van een 'thuis'.

Uitgangspunt is dat pleegzorg voorliggend op een gezinshuis en dat een gezinshuis voorliggend is op specialistisch wonen.

Uitgangspunt is dat we koersen op kleinschalige woonvormen

6.2.3 Verblijf

Doel van verblijf is het bieden van begeleiding/behandeling die thuis niet geboden kan worden. Bij deze behandeling is een tijdelijke verblijfsvoorziening nodig (niet gericht op wonen). Het doel van 'verblijf' is dus nadrukkelijk anders dan bij 'wonen'. Verblijf duurt zo kort als mogelijk en is gericht op de behandeling en begeleiding, waarbij het noodzakelijk is om te verblijven bij een aanbieder. Na dit verblijf kan een jeugdige terug naar huis (met eventuele verdere ambulante behandeling/begeleiding) of naar een langere termijnvoorziening -> wonen (met eventueel verdere ambulante behandeling/begeleiding).

Dit segment hoort bij de leidende principes 1-2-3-4:

1. De jeugdige in zijn/haar omgeving staat centraal;
2. Normaliseren is uitgangspunt;
3. Ondersteuning zo licht en zo nabij als mogelijk, zo zwaar en specialistisch als nodig;
4. Thuis, tenzij...

Onder het segment verblijf vallen de volgende voorzieningen:

- JeugdzorgPlus;
- 3-milieusvoorzieningen;
- 24-uurs behandel/begeleidingsgroepen;
- Zelfstandigheidstrainingshuizen;
- Moeder-kind huizen;
- Logeervoorzieningen.

De huidige manier van inkoop leidt ertoe dat er een combinatie van indicaties plaats moet vinden. Of, in het jargon van het Twentse Ondersteunings Model: we indiceren een dakje met een ondersteuningsbehoefte. We adviseren om in de volgende fase van de inkoop in dit segment all-in tarieven/budget te hanteren voor alle vormen van verblijf. Deze beweging levert een administratieve lastenverlichting op en leidt tot minder discussie tussen toegang en aanbieder. Vooral in het segment 'verblijf' is sprake van (de roep om) ambulantisering: zoveel mogelijk behandeling en begeleiding in de gezinssituatie en daar waar noodzakelijk kan terug gevallen worden op een verblijfs-bed bij een aanbieder. Een voorbeeld hiervan is Intensive Home Treatment (IHT) als ambulant alternatief voor een opname met behandeling. Waarbij soms een behandel-bed als achtervang wel nodig is. Van belang is dus de samenhang en samenwerking tussen segment ambulant en verblijf.

Conclusie 13: In 2025 organiseren we verblijf door middel van een all-in tarief/budget. Hiermee onderzoeken we hoe we een efficiënte uitvoering van deze zorgvorm kunnen realiseren in goede samenwerking tussen verwijzer en aanbieder.

6.2.4 Ambulant

Ambulante hulp is hulp op afspraak. Ambulante ondersteuning is niet plaatsgebonden. De ondersteuning vindt thuis of elders plaats (zoals op school of bij de aanbieder) en kan in een groep of individueel aangeboden worden. Ambulante jeugdhulp is een breed palet van jeugdhulp dat in dit segment valt. Van lichte ondersteuning tot specialistische ambulante jeugdhulp, maar ook dyslexie en medicatiecontrole vallen hieronder. In dit segment kan de uitkomst van de landelijke discussie welke jeugdhulp onder de Jeugdwet valt consequenties hebben. Bijvoorbeeld door deelsegmentering omdat specifieke onderdelen van specialistische ambulante jeugdhulp regionaal ingekocht moeten worden.

Conclusie 14: Gemeenten geven aan in de komende jaren hun sociale basisinfrastructuur door te gaan ontwikkelen. Dit kan consequenties hebben voor de in te kopen/ingekochte ambulante jeugdhulp. Dit betekent dat in de af te sluiten contracten ruimte moet zijn om deze ontwikkelingen te faciliteren.

6.2.5 Sociale Basis Infrastructuur

Onder de sociale basis infrastructuur (ook genoemd: voorliggend veld) verstaan we de basisvoorzieningen, preventie en lichte ondersteuning in de gemeente, zoals kinderopvang, scholen, sport, scouting, bibliotheek, muziekschool, jongerenwerk, informatie en advies voor opvoeders, jeugdgezondheidshulp, opvoedondersteuning, lokale toegang, lokale teams, voor- en vroegschoolse educatie.

De sociale basisinfrastructuur sluit aan op de gecontracteerde hulp en andersom. De sociale basisinfrastructuur verschilt per gemeente en kent een eigen 'couleur locale'. De aansluiting tussen voorliggend veld en hulp is (dus) per gemeente verschillend, wat voor betrokken aanbieders niet altijd als werkbaar wordt ervaren. Het uitgangspunt is dat dit zo blijft en gemeenten zelf bepalen wat via algemene voorzieningen beschikbaar is en welke behoefte er is aan gecontracteerde hulp.

Conclusie 15: Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle spelers voor een goede aansluiting tussen de regionaal ingekochte jeugdhulp en de lokale sociale basisinfrastructuur.

6.2.6 Gedwongen kader: Jeugdbescherming/Jeugdreclassering

Jeugdbescherming (JB) is een maatregel die de rechter dwingend oplegt wanneer een gezonde en veilige ontwikkeling van een jeugdige of jongere (ernstig) wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet (voldoende) helpt.

Jeugdreclassering (JR) is een maatregel die de rechter dwingend oplegt met als doel om in samenwerking met ouder(s) of netwerk, met intensieve hulp aan en toezicht op een jongere het gedrag van de jongere te veranderen en recidive te voorkomen. Het doel is de jongere weer op het rechte pad te brengen en te houden.

Jeugdbescherming en jeugdreclassering (JB/JR) is geen 'jeugdhulp', maar gericht op het borgen van de veiligheid van de jeugdige en daarin vaak een wettelijke toegang tot jeugdhulp. Deze toegang verwijst (wettelijke grondslag) naar de verschillende segmenten in de piramide. Het is van belang dat JB/JR, net zoals de gemeentelijke toegang goed samenwerken met de aanbieders (en de sociale basisinfrastructuur) in de verschillende onderdelen in de piramide. In dit strategisch inkoopdocument zullen we JB/JR wel meenemen in de marktanalyse, echter niet verder uitdiepen, omdat er tegelijkertijd een inkoopdocument JB/JR opgesteld wordt voor de inkoop vanaf 2023 voor een periode van vier jaar, met optie tot verlenging met 2 jaar, tot uiterlijk 1-1-2029. Over dit inkoopdocument wordt een aparte besluitvormingsroute gelopen in het najaar van 2022.

Conclusie 16: Dit segment is geen onderdeel van fase 2, Inkoop 2025.

6.2.7 Crisis

Er is sprake van een crisis als een acute situatie direct ingrijpen noodzakelijk maakt om direct gevaar voor de jeugdige, of de omgeving af te wenden, dan wel om ernstiger overlast te beëindigen. Crisisdienst en crisishulpverlening is 24-uur per dag beschikbaar en bestaat uit een crisisbereikbaarheidsdienst (triage en coördinatie) en inzet van de crisishulp (crisishulp in huis, in pleegzorg of in een groep). Op dit moment zijn de verschillende onderdelen van dit segment versnipperd ingekocht. Door dit in 1 segment samen te voegen, bevorderen we samenwerking en integraliteit.

In alle segmenten kan sprake zijn van crisis. Crisis loopt dus door de segmenten heen en is daarom over de lange wijze van de piramide geplaatst. Crisis bestaat uit de volgende onderdelen:

- Crisisdienst JGGZ;
- Coördinatiepunt spoedhulp (CPSH);
- Crisisbedden (inclusief crisis pleegzorg);
- Ambulante spoedhulp.

Binnen het segment crisis speelt met name leidend principe 6: In Twente werken wij zonder wachtlijsten.

We zien dat het niet tijdig doorstromen vanuit een crisisbed naar reguliere hulpverlening een probleem oplevert in de beschikbaarheid van crisisbedden en extra uitgaven van gemeenten vraagt. Bovendien draagt een langer verblijf op een crisisbed dan nodig niet bij aan het welzijn van de jeugdige. We zoeken naar een dekkend zorglandschap en betere samenwerking tussen de segmenten en het segment 'crisis', zodat minder instroom noodzakelijk is en uitstroom vlotter verloopt.

Conclusie 17: Met een segment crisis zorgen we dat er een acute integrale hulpverlening mogelijk is, die niet langer dan nodig duurt.

Conclusie 18: Met een segment crisis dwingen we samenwerking tussen verschillende specialismen af.

6.2.8 Consultatie en diagnostiek

Door middel van consultatie (en advies) wordt aanvullende specifieke kennis en ervaring ingezet om tot een goede duiding van problematiek te komen. Opdrachtnemer wordt gevraagd om gericht mee te denken over een vraagstuk/casus, het beoordelen van de hulpvraag en inzet van passende jeugdhulp terwijl de jeugdige niet bij opdrachtnemer in hulp is. Jeugdige en/of ouders zijn geïnformeerd over het gevraagde consult. Het betreft nadrukkelijk het wisselen van kennis en informatie ten gunste van de probleemanalyse en/of het komen tot vervolgstappen voor passende hulpverlening. Soms is het voor de gemeentelijke toegang nodig om een deskundige te consulteren met betrekking tot een casus: wat is de beste hulp die ingezet kan worden? Omdat dit nadrukkelijk een ander uitgangspunt is dan directe hulp aan een jeugdige, hebben we ervoor gekozen om hier een apart segment van te maken. Het doel van dit segment is dus de toegang ondersteunen in de hulp aan de jeugdige.

Basis diagnostisch onderzoek is het door middel van gesprekken, testen, observatie en vragenlijsten helder krijgen van het diagnostisch beeld van de jeugdige. Diagnostiek omvat alle activiteiten gericht op verduidelijking van de klachten/de jeugdhulpvraag. Diagnostiek is noodzakelijk wanneer nog niet duidelijk is welke aanpak/hulp er nodig/passend is voor een jeugdige. Het gaat hier enkel om diagnostiek in het kader van de Jeugdwet.

6.3 Marktconsultatie

We hebben de nieuwe segmentering voorgelegd aan aanbieders tijdens de marktconsultatie. Aanbieders reageerden positief tot zeer positief op deze nieuwe indeling. Met name het onderscheid tussen wonen en verblijf is positief ontvangen, omdat de doelen van deze segmenten wezenlijk verschillen. Ook over het aparte segment crisis waren de aanbieders positief. Dit omdat crisis in Twente nu goed geregeld is dat het segment crisis op deze wijze verder gecontinueerd en mogelijk doorontwikkeld kan worden.

Wel zijn de aanbieders benieuwd hoe de segmenten verder zullen worden uitgewerkt en willen hier graag bij betrokken worden.

7. Marktanalyse

De marktanalyse is een data-analyse van het Twentse zorglandschap. Er is gebruik gemaakt van data die tussen gemeenten en gecontracteerde jeugdhulpaanbieders wordt uitgewisseld rondom het toewijzen van jeugdhulp en het declareren van feitelijk geleverde hulp. Voor de Twentse gemeenten wordt deze data door Kennispunt Twente verzameld en beschikbaar gesteld

Data vormt een belangrijk hulpmiddel bij het maken van keuzes in het inkoopproces en bij het vormgeven van de sturing op dit inkoopproces. Het gaat om keuzes ten aanzien doelstellingen, segmentering, wijze van inkopen, contractvormen, bekostiging, toegangsmanagement en leveranciersmanagement. Cijfers en analyses geven zicht op de omvang van de in te kopen jeugdhulp, het type en de hoeveelheid jeugdhulpaanbieders die kunnen worden gecontracteerd, de spreiding over de gemeenten en de afbakening in de vorm van segmenten ten behoeve van de inkoop. Dit in relatie met het aantal inwoners dat jeugdhulp ontvangt en de hoeveelheid geld die daaraan wordt besteed.

Jeugdhulp in Twente (2021)

15.628 personen met jeugdhulp
 Waarvan **15.261** jeugdigen t/m 17 jaar
 Dat is **12,6%** van de jeugdpopulatie (t/m 17 jaar)

Uitgaven Twentse gemeenten voor jeugdhulp:
€ 200 miljoen

354 aanbieders actief

7.1 Uitsplitsing kosten

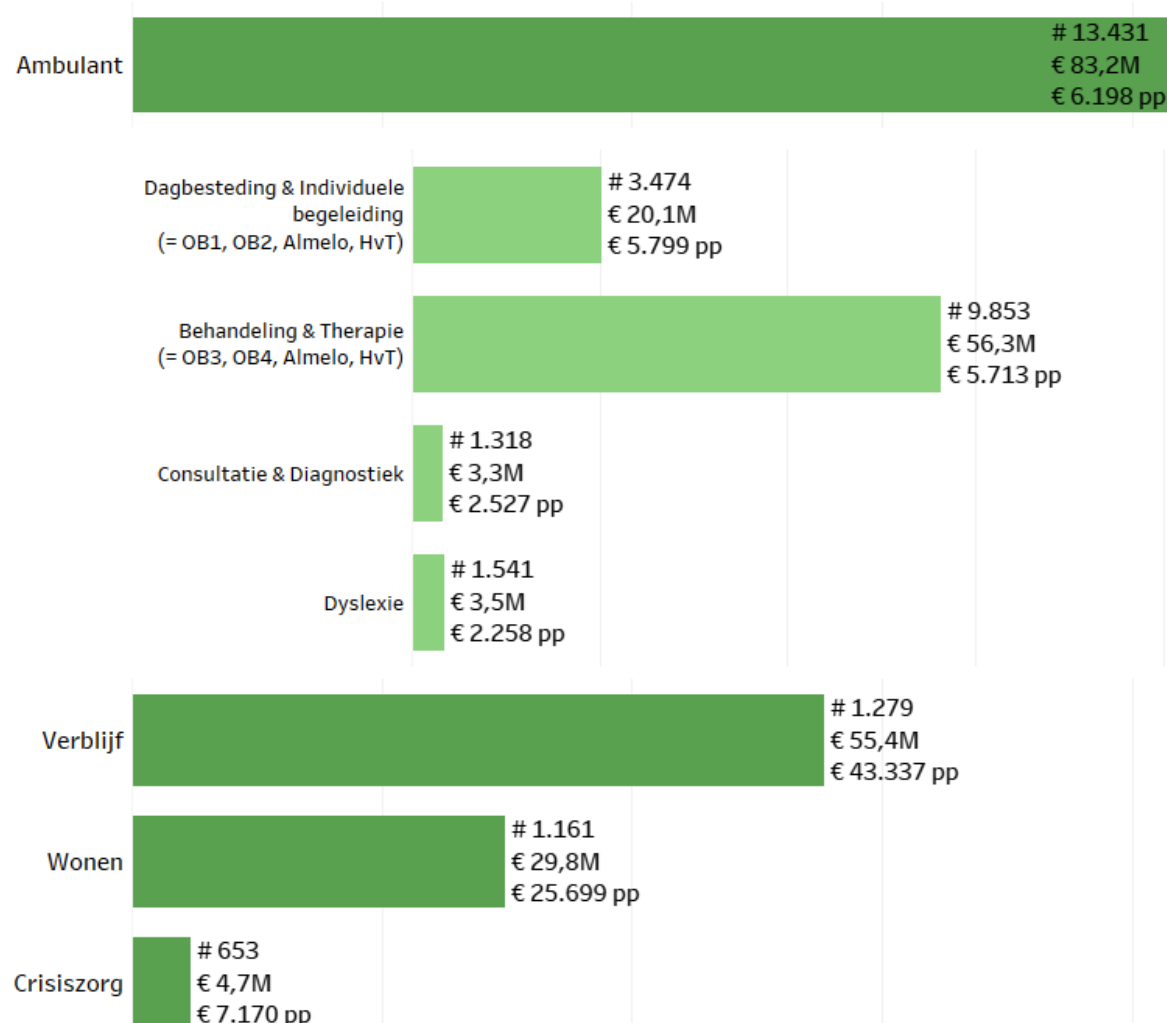
In het volgende overzicht zijn de totale kosten van € 200 miljoen (op basis van data uit 2021) uitgesplitst naar de voorgestelde nieuwe segmentindeling en overige onderdelen van jeugdhulp die niet onder de inkoop 2025 vallen. Consultatie, diagnostiek en dyslexie zijn opgenomen in het segment ambulant. Voor Almelo en Hof van Twente zijn in de segmenten de kosten en cliënten voor Wonen en Verblijf meegenomen, evenals de ambulante inzet (ook buiten het Twents Model om) die in combinatie met het verblijf plaatsvindt. Voor de inkoop 2025 gaat het om een bedrag van ruim € 173 miljoen.

Kosten jeugdhulp naar nieuwe segmentering en overige onderdelen (data over 2021)

		Bedrag (in mln)
Inkoop 2025	Segment Ambulant	€ 83,2
	Segment Verblijf	€ 55,4
	Segment Wonen	€ 29,8
	Segment Crisis	€ 4,7
	Totaal inkoop 2025	€ 173,1
Overige onderdelen jeugdhulp	Jeugdbescherming en jeugdreclassering	€ 15,9
	Landelijk Transitie Arrangement (LTA)	€ 4,1
	Overige (o.a. samenwerking met onderwijs)	€ 5,0
	Totaal overige onderdelen	€ 25,0
Totaal		€ 198,1

In onderstaande figuur staan de segmenten uit de inkoop 2025 nader gespecificeerd naar kosten, aantal cliënten en het gemiddelde bedrag per persoon (op basis van data 2021). Vanwege de grootte van het segment ambulant is dit segment ook verder uitgesplitst naar de verschillende onderdelen, inclusief de kosten van Almelo en Hof van Twente.

Inkoop 2025 - Cliënten, kosten en gemiddelde kosten per persoon

7.2 Aanbieders

De jeugdhulp wordt grotendeels tamelijk geconcentreerd uitgevoerd door een dertigtal aanbieders, die onderverdeeld kunnen worden in systeemaanbieders en grote aanbieders. Van alle jeugdhulpkosten in 2021 gaat 80% naar deze 33 aanbieders. Daarnaast zijn er veel kleine aanbieders: 91% van de aanbieders heeft in 2021 samen een marktaandeel van 19% qua jeugdhulpbedrag.

Marktaandeel naar type aanbieder (inclusief JB/JR, exclusief LTA en overige)

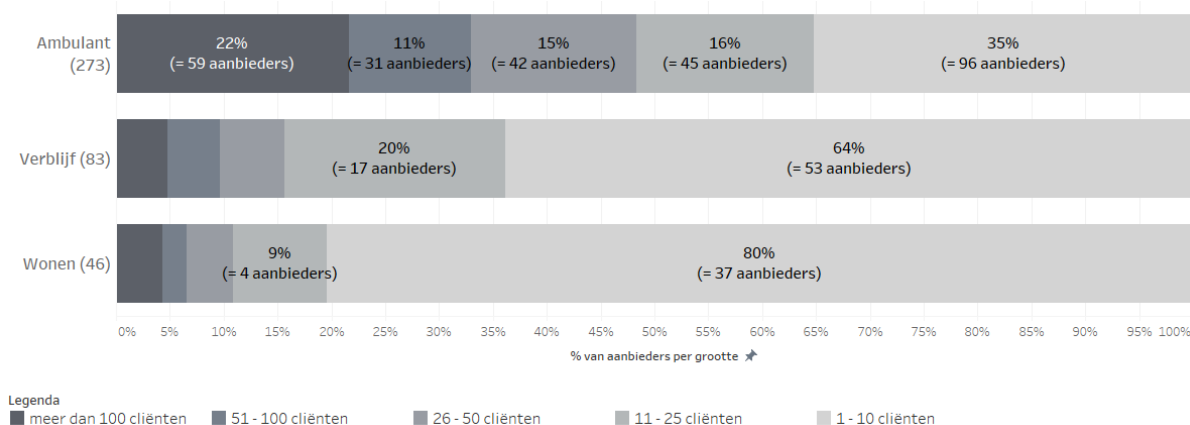
	Aantal	Bedrag (in mln €)	Marktaandeel
Systeemaanbieders	14	€ 103,5	54,7%
Grote aanbieders	19	€ 49,1	26,0%
Overige aanbieders	328	€ 36,5	19,3%
Totaal	361	€ 189,0	100,0%

7.3 Aanbieders naar segment

Naast bovenstaande indeling is per segment geanalyseerd hoeveel aanbieders actief zijn, hoe groot de aanbieders zijn qua aantal cliënten en hoe de verhouding van aanbieders is qua vergoed bedrag aan jeugdhulp. Vanwege het beperkt aantal aanbieders in het segment Crisiszorg is dat segment in de volgende analyses niet opgenomen. Een deel van de aanbieders is in meer dan één segment actief en biedt bijvoorbeeld zowel ambulante ondersteuning als verblijf. Het aantal aanbieders per segment komt daarom boven het totaal aantal aanbieders (361) uit.

Onderstaande figuur geeft per segment weer hoe de aanbieders qua grootte van hun cliëntpopulatie verdeeld zijn over de segmenten. Hierbij is gebruik gemaakt van een range van aantal cliënten. Zo is te zien dat in segment ambulant (totaal 273 aanbieders) 22% van de aanbieders meer dan 100 cliënten heeft. Dit betreft 59 aanbieders. Er zijn ook veel aanbieders die een beperkt aantal cliënten hebben, in alle segmenten. Het aandeel van deze kleine aanbieders in segment ambulant is weliswaar kleiner dan in de andere twee segmenten, maar in aantallen gaat het om een grote groep aanbieders: bijna 100 aanbieders in segment ambulant bedienen 1-10 cliënten.

7.4 Aanbieders naar range van cliënten

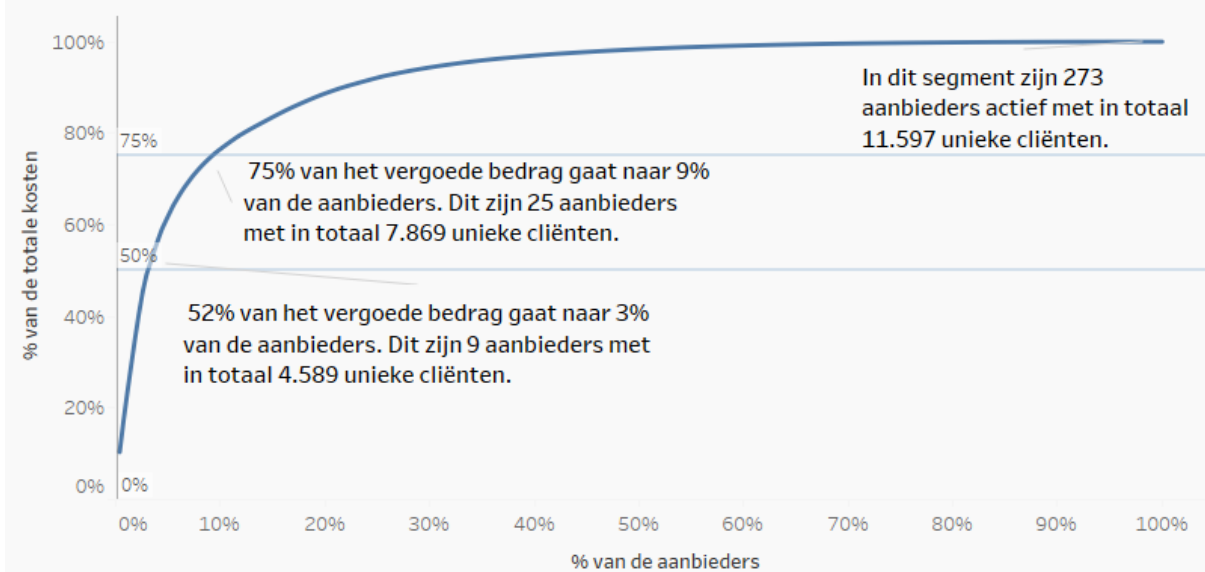

Conclusie 19: In alle segmenten is sprake van een relatief grote groep aanbieders met een beperkt aantal cliënten.

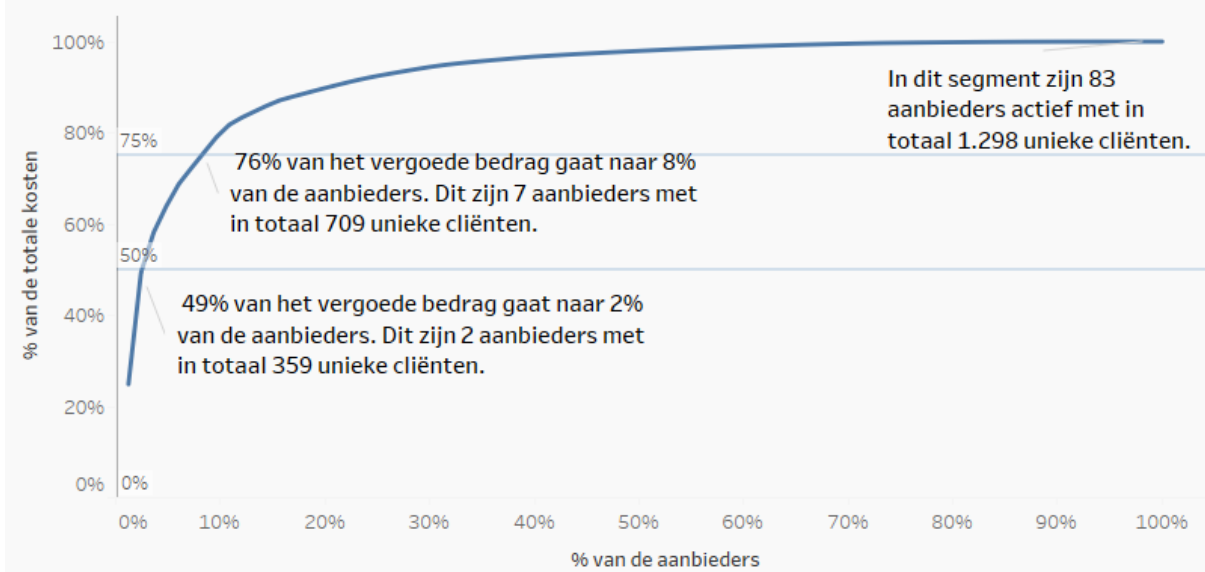
In de overzichten hieronder is per segment een verdeling weergegeven van de kosten over aanbieders. Bij alle segmenten zien we dat de helft van het vergoede bedrag naar 2-3% van de aanbieders gaat en dat 75% van het bedrag naar 8-10% van de aanbieders gaat. Er zijn dus veel relatief kleine spelers in de markt.

7.5 Verdeling kosten over aanbieders

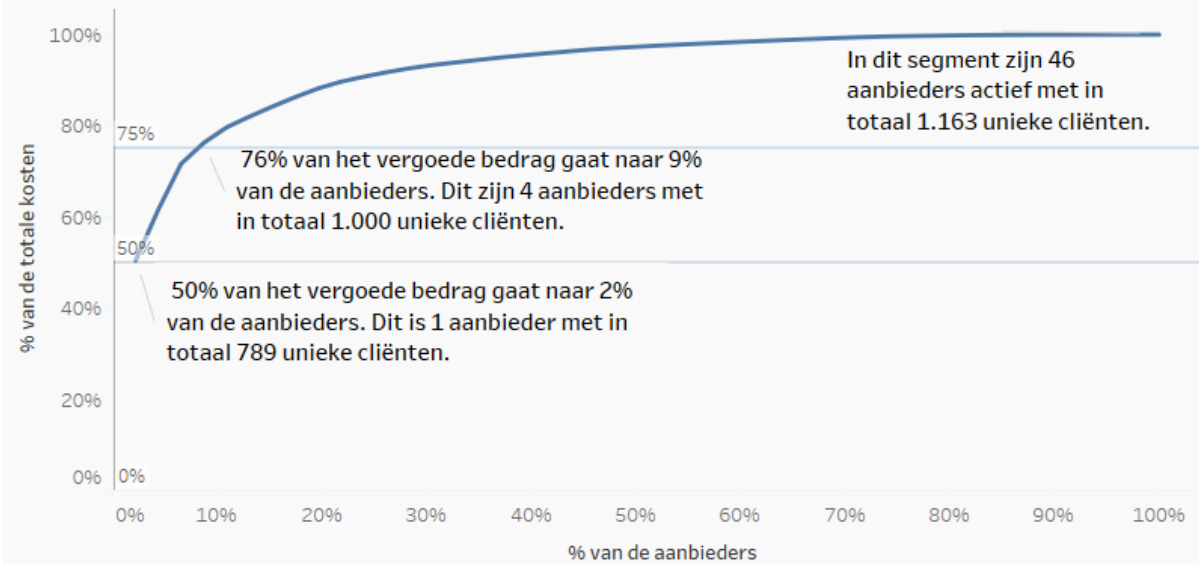
Ambulant

Verblijf

Wonen

Conclusie 20: Het zorglandschap verschilt per segment in het aantal aanbieders en in het aantal cliënten per aanbieder.

Conclusie 21: In het segment ambulant is sprake van een groot aantal aanbieders met weinig cliënten of weinig omzet.

Conclusie 22: In de segmenten wonen en verblijf heeft een klein aantal aanbieders het grootste deel van de omzet.

7.6 Financiële marktanalyse ingekochte jeugdhulp (jeugdhulpaanbieders)

De financiële marktanalyse is uitgevoerd met behulp van publiek beschikbare data, zoals de jaarrekeningen over de periode 2019-2021. In de marktanalyse is gekeken naar 4 onderwerpen te weten:

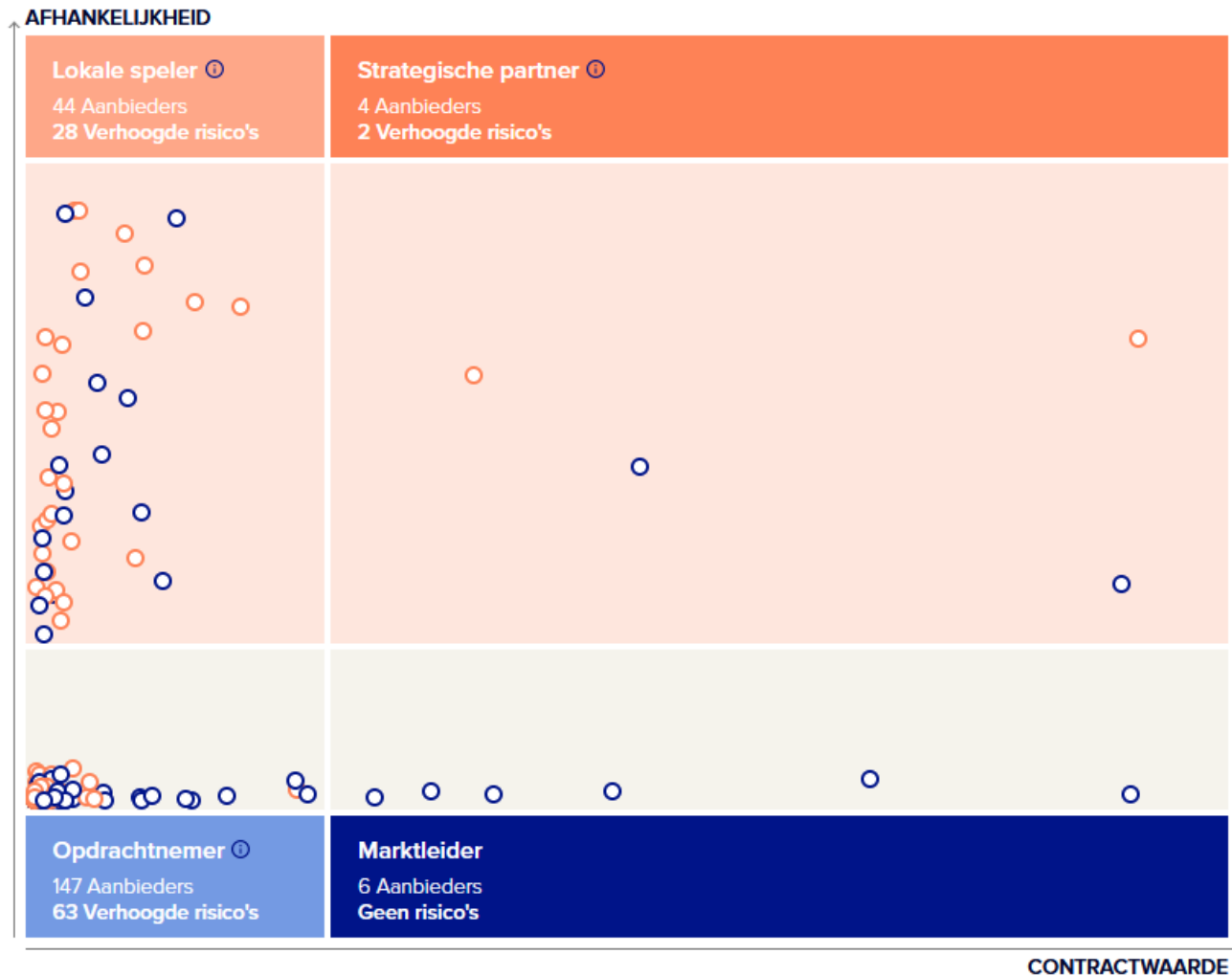
- Continuïteit;
- Rechtmatigheid;
- Productie;
- Afhankelijkheid (Zowel Twentse gemeenten van de jeugdhulpaanbieders als andersom).

Ten behoeve van de inkoop is ook gekeken naar de effecten van een proportionaliteitseis ten aanzien van de financiële gezondheid van jeugdhulpaanbieders en een impactanalyse van daling van omzet van 15%.

7.6.1 Overzicht risico's in het zorglandschap

De onderstaande Kraljic matrix is een weergave van de risico's bij gecontracteerde partijen in ons zorglandschap. Het gaat daarbij om continuïteits- en rechtmatigheidsrisico's. Belangrijk zijn die aanbieders met een hoge afhankelijkheid en hoge contractwaarde. Daarop is zichtbaar dat bij de helft van de strategische partners (systeemaanbieders) kwetsbaarheden zijn gesignaleerd. Ook bij de marktleiders zitten systeemaanbieders.

366 AANBIEDERS Contractwaarde: €191,400,968

Oranje gekleurde bollen geven jeugdhulpaanbieders met een verhoogd risico weer. Het gaat daarbij om jeugdhulpaanbieders met een kwetsbaarheid op de financiële positie en dus continuïteit (laag financieel rendement, liquiditeit of laag weerstandsvermogen/solvabiliteit) of ten aanzien van rechtmatigheid (hoog financieel rendement of lage personeelskosten per fte). Het betreft 2021 de data voor zover nu bekend (gepubliceerde jaarrekeningen 2021).

7.6.2 Belangrijkste bevindingen per segment.

Segment Ambulant.

In het segment ambulant is van 2019-2021 sprake van een forse groei (50%) van de omzet. Tevens is er een aantal jeugdhulpaanbieders dat fors gegroeid is en een zeer winstgevende bedrijfsvoering heeft.

De proportionaliteitseis effecten laten voor Twente geen ander beeld zien dan het landelijk beeld. Strikte toepassing betekent dat ongeveer 43% van de huidige aanbieders aan deze eis kan voldoen. De impact analyse van 15% omzet verlaging maakt zichtbaar dat met name een groot aantal van de systeemaanbieders negatieve financiële rendementen laat zien. Tariefdifferentiatie zou hiervoor een mogelijke oplossing kunnen zijn.

Segment Wonen

Dit segment wordt gekenmerkt door enkele grote systeemaanbieders met groot marktaandeel (marktleiders) en vele kleine jeugdhulpaanbieders. Deze 2 deling maakt kwetsbaar. Er is sprake van forse groei in productie (zonder winstgroei) Wel is sprake van een sterk toegenomen ziekteverzuim (Corona effect en arbeidsmarkt problematiek).

Segment Verblijf.

Er is sprake van een groot aantal systeemaanbieders met een hoog marktaandeel en een groot aantal lokale aanbieders. Er is bij verblijf sprake van een gestage groei van de productie. Dit in tegenstelling tot de ambitie om af te schalen naar ambulante jeugdhulp. Toenemende verzuimcijfers zijn ook hier het belangrijkste risico (Corona en de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt).

Segment Crisis.

Hier is met name het continuïteitsrisico een aandachtspunt. Er zijn relatief weinig jeugdhulpaanbieders die crisiszorg leveren. De specialistische jeugdhulp aanbieders die in dit segment leveren, realiseren krappe financiële rendementen. Dit geldt niet voor grotere GGZ-instellingen.

8. Sturingsinstrument contractvormen

In deze inkoopstrategie is een aantal keuzes te maken met betrekking tot het instrument contract.

- De invulling van de looptijd van het contract (korte of lange termijn);
- Het type contract, bijvoorbeeld een open of een gesloten model;
- De kwaliteitseisen die aan de aanbieder worden gesteld;
- Eventuele aanvullende contractuele eisen (hoe gaan we om met aanbod dat buiten segmenten valt en wat zijn beweegredenen, worden dat bijvoorbeeld separate contracten).

De invulling van de keuzes binnen het contract dienen in samenhang het ontwikkelpotentieel en de invulling van de andere inkoopinstrumenten te worden gezien.

8.1 Juridische analyse van mogelijke inkoopvormen

De Jeugdhulp kan op verschillende wijzen worden ingekocht. In beginsel zijn er voor het verkrijgen van diensten 3 vormen:

- Subsidie;
- Aanbesteden;
- Open house.

Wanneer niet wordt gesubsidieerd, wordt ingekocht middels een Europese aanbestedingsprocedure of via een Open Houseprocedure. Het verschil tussen deze procedures is de selectie. Wanneer de Twentse gemeenten één of meerdere segmenten Jeugdhulp zo inkopen dat sprake is van een *selectie van de inschrijvers op grond van gunningscriteria* dan zijn de gemeenten gehouden aan de regels uit de Aanbestedingswet 2012. De inkoop wordt dan gedaan op grond van een aanbestedingsprocedure uit die wet. Vindt *geen selectie plaats* dan kan de Jeugdhulp ook ingekocht worden, echter dan is de Aanbestedingswet 2012 niet van toepassing. Een voorbeeld van deze wijze van inkopen is dan inkopen via een Open House systeem.

In bijlage A worden de drie opties nader beschreven. Aanbesteden biedt meerdere mogelijke aanbestedingsprocedures, in de bijlage zijn er twee uitgewerkt.

8.2 Keuze inkoopvorm

De inkoopvorm bepaalt welke ruimte er is bij het vastleggen en gedurende de looptijd aanpassen van de afspraken. De te kiezen inkoopvorm dient te passen bij de afspraken die vastgelegd dienen te worden. Om een goede keuze te kunnen maken voor de meest passende vorm dient bekend te zijn welke inhoud er dient te worden vastgelegd. Alle elementen zoals de strategische doelen, het ontwikkelpotentieel, de aspecten van de marktanalyse, etc. zijn van invloed zijn op deze keuze. Hoe groter het belang van een element, hoe zwaarder deze gewogen dient te worden. Om tot een weloverwogen keuze te komen is een concept format afwegingskader opgesteld:

elementen van invloed	weging	aanbesteden	open house	subsidie
Strategische doelen				
dekkend zorglandschap				
...				
Marktanalyse				
aantal aanbieders in segment beperken				
aantal cliënten per segment				

omzet in €			
positie in Kraljic matrix			
Ontwikkelpotentieel			
nieuwe pilots mogelijk maken			
bestaande pilots bestendigen			
Juridische analyse			
afdwingbaarheid			
Bekostigingsmodel			
...			
Toegangsmanagement			
....			
Leveranciersmanagement			
....			
Contractvormen			
Pilots mogelijk			
Eisen aan aanbieder middels barrièremodel			
Bibob-onderzoek mogelijk			
Contractduur			
...			

Figuur 8.1: Concept-format afwegingskader

Conclusie 23: De inkoopvorm wordt per segment voorgesteld maar wordt wel in samenhang met de andere segmenten bepaald. Om te bepalen welke inkoopvorm geschikt is, wordt gekeken naar het segment dat wordt ingekocht en de voor dat segment van belang zijnde elementen.

Conclusie 24: Om te bepalen welke inkoopvorm het beste bij het segment past, wordt het concept- format afwegingskader zoals hierboven weergegeven gebruikt.

Op basis van de informatie uit dit document blijken op onderdelen verschillende contractvormen de voorkeur te hebben. Er zal een keuze gemaakt moeten worden die mogelijk tot concessies zal leiden. Door de elementen uit het afwegingskader per segment te bepalen en de zwaarte (weging) ervan gezamenlijk vast te stellen kan de vraag “Welke inkoopvorm past het best bij dit segment?” zo goed en transparant mogelijk beantwoord worden.

8.3 Juridische analyse van pilotmogelijkheden gedurende de looptijd van de overeenkomst

Gemeenten hechten grote waarde aan de mogelijkheid pilots te organiseren. De vorm van inkoop is van invloed op de mogelijkheden tot het organiseren van pilots en het uiteindelijk onderbrengen van die pilots in de overeenkomsten. In deze paragraaf gaan we uit van de meest voor de hand liggende situatie; een pilot wordt georganiseerd gedurende de

looptijd van de nieuwe overeenkomsten (dus na 1 januari 2025) en maakt dus geen onderdeel uit van die overeenkomsten. Een nadere toelichting op de pilotmogelijkheden is te vinden in bijlage A.

8.3.1 Pilotmogelijkheden bij Europese aanbesteding

Is Europees aanbesteed (SAS-procedure) dan geldt dat het uitgangspunt is dat gemeenten die lopende overeenkomsten niet mogen wijzigen zonder opnieuw aan te besteden. Op dit uitgangspunt is een aantal uitzonderingen. Je kan dus altijd een pilot uitvoeren tijdens de lopende overeenkomsten als één van onderstaande drie punten geldt:

1. Er een **wijzigingsclausule** is opgenomen in de bestektekst/leidraad. Deze tekst moet duidelijk, nauwkeurig en ondubbelzinnig. Er moet staan wat de omvang en aard van de mogelijke wijziging is en de voorwaarden waaronder deze kunnen worden gebruikt, en de wijziging moet niet de algemene aard van de opdracht veranderen. In deze situatie wordt de pilot een onderdeel van de overeenkomst.
2. De pilot heeft een **waarde van minder dan € 750.000, -- (over de gehele looptijd van de pilot)**. De pilot kan dan worden uitgevoerd op grond van een eigen zelfstandige overeenkomst. Hij maakt geen onderdeel uit van de lopende overeenkomst. Hier geldt wel dat:
 - Goed gemotiveerd moet worden waarom de gemeenten met die hulpaanbieders een overeenkomst sluiten;
 - Het regionaal inkoopbeleid moet worden meegenomen (motiveren waarom je daarvan afwijkt). Een motivering kan zijn dat enkel die partijen die vorm van hulp kunnen verlenen;
 - Deze pilot qua inhoud niet hetzelfde kan zijn als de inhoud van de al lopende overeenkomsten.
3. Als er geen wijzigingsclausule is opgenomen dan kan er beperkt worden gewijzigd. Dit kan alleen als er geen sprake is van een **wezenlijke wijziging** als bedoeld in artikel 2.163g Aw. Met andere woorden; is de wijziging wezenlijk dan mag het niet. De pilot kan dan geen onderdeel uitmaken van de overeenkomst. De pilot valt onder een **technische uitzondering**. Als er geen sprake is van concurrentie/mededinging voor het uitvoeren van een pilot dan kunnen de gemeenten motiveren dat zij alleen bij die partijen deze vorm van hulp kunnen inkopen. Deze uitzondering is van toepassing als het voor een andere jeugdhulpaanbieder technisch onhaalbaar is de vereiste prestaties te leveren of indien specifieke kennis, instrumenten of middelen nodig zijn die maar één jeugdhulpaanbieder tot zijn beschikking heeft. De pilot maakt ook hier geen onderdeel uit van de bestaande overeenkomsten. Er wordt een zelfstandige overeenkomst gesloten.

Samengevat: Mogelijkheid pilot bij aanbesteding

In de praktijk zal een wijziging van een overeenkomst uit een Europese aanbesteding vrij lastig zijn. Er is al snel sprake van een wezenlijke wijziging. Een wijzigingsclausule moet, wil deze ruimte bieden, aan veel eisen voldoen. Feitelijk moet de pilot hier al concreet worden benoemd. Dat zal in de praktijk lastig zijn.

Dit betekent dat wanneer Europees wordt aanbesteed het organiseren van pilots en die vervolgens deel uit laten maken van de bestaande overeenkomsten heel lastig is. Enkel die pilots die onder de €750.000,-- vallen of die waarvan sprake is van een technische uitzondering kunnen worden uitgevoerd.

8.3.2 Pilotmogelijkheden bij Open House

Wanneer er gekozen wordt voor een open house systeem dan gelden de regels uit de Aanbestedingswet niet. Alles wat hierboven staat geldt dus niet in een Open House systeem.

Voor die overeenkomst geldt dat partijen eenvoudiger wijzigingen kunnen doorvoeren tijdens de looptijd van die overeenkomst. Dit kan door in de bestektekst al een wijzigingsclausule op te nemen. Deze hoeft niet aan alle voorwaarden te voldoen als de wijzigingsclausule zoals hierboven genoemd. Het eenvoudigweg benoemen dat er pilots zijn en dat deze kunnen leiden tot een wijziging van de overeenkomst volstaat al snel. In de overeenkomst zelf kan ook een artikel worden

opgenomen waarin staat dat er pilots georganiseerd kunnen worden en dat deze onderdeel kunnen uitmaken van die overeenkomst.

Wel geldt ook hier dat de gemeenten zich moeten houden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Kort samengevat bepalen die beginselen dat de gemeenten:

- Zorgvuldig moeten handelen;
- Iedereen op dezelfde wijze moeten behandelen; geen onderscheid tussen de hulpaanbieders, hieronder valt ook dat alle aanbieders gelijke kansen moeten krijgen;
- Goed motiveren van besluiten;
- Procedures moeten helder en duidelijk zijn voor iedereen.

Samengevat: Mogelijkheid pilot bij open House

Wordt ingekocht middels een Open House dan is het makkelijker om pilots onderdeel te laten uitmaken van die overeenkomst.

Conclusie 25: Vanuit de wens om pilots mogelijk te maken dient ook Open House als inkoopvorm onderzocht te worden in de verschillende segmenten.

8.4 (Kwaliteits)eisen aan de aanbieders

De inkoopvorm zegt in principe niets over het aantal aanbieders dat gecontracteerd wordt. In alle modellen kunnen er zowel veel als weinig aanbieders worden gecontracteerd. Dit is in hoge mate afhankelijk van de ingangs- en kwaliteitseisen die aan aanbieders worden gesteld. Afhankelijk van de wens om veel dan wel weinig aanbieders te contracteren kan hierop invloed worden uitgeoefend. Bij het opstellen van ingangs- en kwaliteitseisen is het belangrijk dat er objectieve, proportionele en meetbare eisen zijn. Kwaliteitseisen kunnen worden ingezet als sturingsinstrument.⁴ Bij het opstellen van de inkoopdocumenten wordt nadrukkelijk gekeken naar de kwaliteitseisen en er dienen strenge criteria geformuleerd te worden.

8.4.1 Eigen onderzoek, het huidige barrièremodel

In de huidige situatie worden aanbieders die zich inschrijven getoetst middels het zogenaamde barrièremodel. De gevallen waarbij sprake was van zorgfraude hebben zich vooral voorgedaan bij Wmo-aanbieders en bij Pgb, minder bij jeugdhulpaanbieders. Dit neemt niet weg dat er ook gevallen bekend zijn waarin jeugdhulpaanbieders niet voldoen aan de gestelde eisen.

Verbeteren en uitbreiding van toetsing

Regionaal is er de behoefte om bij de voorkeur (nog meer) te toetsen om kwalitatief goede partijen te contracteren. Hierbij moet altijd de vraag gesteld worden of alles wat op voorhand gevraagd wordt bij een aanbieder ter beoordeling voor contractering ook voldoende waarborg geeft dat we kwalitatief goede partijen contracteren. Is dit in balans met de benodigde capaciteit om de beoordeling uit te voeren? Er dient dus een goede balans te zijn in benodigde uitvraag van gegevens en gestelde kwaliteitseisen.

Conclusie 26: Ter voorkoming van zorgfraude en ter bevordering van de kwaliteit wordt op voorhand bij iedere aanbieder een uitvraag gedaan en deze wordt getoetst. Over deze toetsing kan een gesprek plaatsvinden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het reeds bestaande maar nog te optimaliseren barrièremodel. Het toegepaste barrièremodel is en blijft voor alle segmenten gelijk. Het optimaliseren van dit barrièremodel maakt geen onderdeel uit van de volgende fase, de inkoop 2025.

⁴ Zie ook: handreiking-kwaliteitscriteria-jeugdhulp-en-maatschappelijke-ondersteuning-voor-inkoop-digitale-versie.pdf (vng.nl).

Conclusie 27: Het optimaliseren van het barrièremodel is randvoorwaardelijk voor het op de juiste wijze inrichten van het inkoopproces en het contractmanagement.

Conclusie 28: Voor de toetsing vooraf d.m.v. het barrièremodel is afdoende capaciteit noodzakelijk.

8.4.2 Juridische analyse Bibob

Sinds 1 augustus 2020 is het mogelijk om de Wet Bibob (ook) toe te passen bij aanbestedingen en subsidies in de zorg. Landelijk is hier geen tot weinig ervaring mee. Desalniettemin is de Bibob-onderzoek mogelijk een mooi instrument, eventueel ter aanvulling op het barrièremodel.

8.4.2.1. Preventief middel

Een Bibob-onderzoek is een preventief instrument. Op basis van antecedenten van betrokken personen wordt vooraf een risico-inschatting gemaakt of crimineel verkregen vermogen wordt benut en of strafbare feiten worden gepleegd. De Wet Bibob is dus niet geschikt om te achterhalen of zorggeld door een inschrijver rechtmatig zal worden besteed. Het Bibob-instrument kan wel worden ingezet om ondernemingen of personen te weren die eerder hebben gefraudeerd.

8.4.2.2 Voorwaarden voor toepassing Bibob-onderzoek

De Wet Bibob is van toepassing op overheidsopdrachten en subsidies. Het voornemen bestaat om de Wet Bibob ook toe te kunnen passen bij open house procedures. Een wijziging van de wet op dit punt is op 15 juli j.l. gepubliceerd in het Staatsblad. Per wanneer de wetwijziging in zal gaan is nog niet bekend.

Een Bibob-onderzoek ziet op de inschrijver van een aanbesteding; de persoon van de inschrijver, diens bedrijf, de betrokken bestuurders en de financiers van het bedrijf. Wanneer uit het onderzoek volgt dat er sprake is van een weigeringsgrond wegens (vermoedens van) betrokkenheid van strafbare feiten dan is deze vaststelling alleen nog niet voldoende om een inschrijver uit te sluiten van de aanbesteding/de inkoop.

De Aanbestedingswet 2012 kent een aantal verplichte uitsluitingsgronden. Wordt daaraan voldaan dan moet een inschrijver worden uitgesloten. Een Bibob-onderzoek is geen verplichte uitsluitingsgrond.

De wet stelt wel strenge eisen aan de toepassing van de Wet Bibob. Het toepassen van een dergelijke uitsluitingsgrond moet proportioneel en noodzakelijk zijn. Een Bibob onderzoek grijpt immers in op de privacy van de ondernemer en de bestuurder(s) van de onderneming. Gaat het bijvoorbeeld om een opdracht met een zeer beperkte economische waarde of een zeer beperkt misbruikrisico, dan wegen de inbreuk van de privacy van betrokkenen en de kosten die met een dergelijk onderzoek gepaard gaan veelal niet op tegen de verwachtingen.

Door de gemeenten zal dan ook steeds (bij ieder segment waarbij gekozen wordt voor de inzet van de Bibob-onderzoek) goed gemotiveerd moeten worden waarom gekozen is dit instrument onderdeel te laten uitmaken van die aanbestedingsprocedure.

8.4.2.3 Eerst eigen onderzoek

Bij toepassing van de Wet Bibob in aanbestedings- en subsidieprocedures zal eerst een eigen Bibob-onderzoek moeten plaatsvinden waarna, indien daartoe aanleiding bestaat, een advies gevraagd kan worden bij het Landelijk Bibob Bureau. Het doorlopen van het eigen Bibob-onderzoek vergt regionaal beleid of aansluiting bij beleid dat al door één van de deelnemende gemeenten is opgesteld. Daarnaast vergt het tijd omdat in beginsel alle ingevulde Bibob-formulieren beoordeeld moeten worden. Bij de keuze of wel of niet gebruik gemaakt gaat worden van een Bibob-onderzoek als uitsluitingsgrond zal de benodigde inzet van beoordelaars en de benodigde tijd meegewogen moeten worden.

Het RIEC heeft, om deze procedure te stroomlijnen, een zogenaamde quick scan ontwikkeld die momenteel verder uitgewerkt wordt. Deze quick scan is het eigen onderzoek dat eerst uitgevoerd moet worden.

Het advies is om, indien gekozen wordt voor het toepassen van een Bibob-onderzoek, gebruik te maken van deze quick scan, aanvullend op het uitvragen van een Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA) en het toepassen van het barrièremodel.

Conclusie 29: De gemeenten kunnen ervoor kiezen een Bibob-onderzoek onderdeel te laten uitmaken van de inkoop van de Jeugdhulp wanneer de Jeugdhulp wordt ingekocht d.m.v. een procedure uit de Aanbestedingswet 2012 of wanneer er wordt gekozen voor een subsidieconstructie.

De inzet van dit onderzoek moet wel iedere keer goed gemotiveerd worden. Duidelijk moet zijn waarom het noodzakelijk is dat deze onderzoek wordt gedaan. Daarnaast zal verder uitgezocht moeten worden of en hoe gewerkt kan worden met de quick scan van het RIEC.

Voordelen van een Bibob-onderzoek zijn de preventieve werking die er vaak vanuit gaat, de uitstraling die het heeft (professioneel) en het is goedkoper dan achteraf een overeenkomst moeten ontbinden. Nadelen van een Bibob-onderzoek zijn de inbreuk op privacy van de betrokkenen en de tijd en mankracht die nodig zijn.

8.5 Looptijd van het contract.

De duur van het contract dient in lijn te zijn met het ontwikkelpotentieel en de andere inkoopinstrumenten. Het ontwikkelpotentieel zal per segment nader uitgediept worden. Wanneer dit uitgewerkt is kan dit vertaald worden naar een passende looptijd van het contract. Het is van belang dat deze looptijd ook in samenhang met de andere segmenten wordt vastgesteld, zodat de stabiliteit van het totale zorglandschap blijft bestaan.

Conclusie 30: De inkoopduur wordt per segment voorgesteld maar in samenhang met de andere segmenten bepaald.

Om te bepalen welke inkoopduur passend is, wordt per segment gekeken. Vanwege het belang om de samenhang tussen de verschillende segmenten te behouden zal de definitieve contractduur voor de segmenten bepaald worden vanuit het volledige zorglandschap.

Conclusie 31: We adviseren daar waar mogelijk, langdurige overeenkomsten (maximaal 6 jaar) af te sluiten, omdat we willen werken vanuit partnerschap. Daarnaast draagt dit bij aan een administratieve lastenverlichting.

9. Sturingsinstrument bekostiging

De wijze waarop we de in te kopen jeugdhulp gaan bekostigen wordt vooral bepaald door de doelstellingen die we hebben, het type jeugdhulp of het segment waarin de jeugdhulp wordt ondergebracht en wijze waarop we willen sturen op onze doelstellingen. Ook de mate waarin samenwerking met contractpartners een rol speelt kan medebepalend zijn om te kiezen voor een specifieke bekostigingswijze. Bekostiging en de daarmee verband houdende wijze waarop deze administratief wordt uitgevoerd (inspanningsgericht, outputgericht of taakgericht) gaan via landelijke standaarden. Hieronder de wijze waarop we dit onderwerp nader hebben uitgewerkt:

- Relatie bekostiging en uitvoeringsvarianten;
- Verkenning mogelijkheden bekostiging;
- Ervaringen en het Twents Ondersteuningsmodel.

9.1 Relatie tussen bekostigingswijzen en uitvoeringsvarianten

Er zijn in de literatuur⁵ een 6-tal bekostigingsvormen onderscheiden waar ook een administratieve uitvoeringsvariant aan te koppelen is (er zijn 3 uitvoeringsvarianten). In de bijlage G, Uitvoeringsvarianten zijn de voor- en nadelen van de uitvoeringsvarianten opgenomen.

Er zijn drie uitvoeringsvarianten voor de administratieve afhandeling van toewijzing en facturatie voor Wmo en Jeugdwet. Deze uitvoeringsvarianten leggen een verbinding tussen inkoop, inrichting van de zorgadministratie en het veilig en efficiënt uitwisselen van gegevens met de berichtenstandaarden iJw. De uitvoeringsvarianten helpen om structuur aan te brengen in het administratieve proces. Ze respecteren de gewenste vrijheid in de sturingsrelatie tussen gemeente en aanbieders. De keuze voor één van deze varianten levert een zoveel mogelijk gestandaardiseerde keteninformatie-uitwisseling op die, waar mogelijk, gebruikmaakt van de standaard iJw.

Gemeenten kunnen kiezen voor een uitvoeringsvariant die past bij de hulpvorm, sturingsfilosofie of mogelijkheden in de markt. Deze keuze heeft consequenties op het contract-tot-controle proces. Elke uitvoeringsvariant vraagt om eigen contractafspraken.

Bekostiging	Resultaat van jeugdhulp	Administratieve uitvoeringsvariant	Doel
P*Q, bekostigen geleverde inspanning (uren of etmaal hulp)	Zonder of met resultaat afspraken	inspanningsgericht	Betalen voor werkelijk geleverde inspanning als sturen op volume (hulpduur) niet of beperkt mogelijk is.
Vast tarief per profiel	Met resultaat afspraken (met of zonder afrekenen op resultaten)	outputgericht	Samenwerking tussen hulppartijen cruciaal en resultaatmeting is mogelijk
Vast bedrag/tarief per traject	Zonder resultaat afspraken	outputgericht	Gericht op verkorten behandelduur, standaardisatie en prikkel efficiënte bedrijfsvoering

⁵ (Marktdossiers, programma inkoop en aanbesteden sociaal domein)

Beschikbaarheidsbekostiging en de vorm van een lumpsum	Capaciteit reserveren en inzetten indien nodig	taakgericht	Jeugdhulp met hoog toeleveringsrisico veiligstellen
Budget, lumpsum	Sturen op outcome (indicatoren wel voldoende scherp maken)	taakgericht	Samenwerking met partners voorop, primair gericht administratief ontlasten en jeugdhulp proces
Reële nacalculatie (voorschot met afrekening)	neen	Inspanningsgericht, werkelijke kosten.	Hulpvormen die schaars zijn, weinig informatie bekend om contract te kunnen sluiten. Overgangsperiode nodig

9.2 Verkenning mogelijkheden van bekostiging

- Versterken samenwerking aanbieders gericht op vermindering wachttijden (jeugdige eerder op juiste wijze geholpen), verlagen van de hulpduur en daarmee verlagen van kosten. Als dit bij bepaalde hulpvormen speelt, zou juist daar een lumpsum/budget afspraak met samenwerkende partijen functioneel kunnen zijn.
- Jeugdhulp op maat, zo zwaar als nodig en zo licht en dichtbij als mogelijk => Flexibiliteit in bekostiging, zwaardere jeugdhulp kent bij verblijf hogere vaste kosten. Beschikbaarheid financiering. In ieder geval toepasbaar bij segment crisis en kleinschalig verblijf en wonen. De stap naar kleinschaligheid leidt tot grotere exploitatierisico's bij aanbieders. Eenmalige impuls gelden dekken alleen de onrendabele top en/of de transitie kosten. De bezettingsrisico's zijn aanzienlijk en zouden dan ook via een beschikbaarheidsfinanciering kunnen worden afgedekt.
- Overzichtelijk en dekkend zorglandschap, alleen gekwalificeerde aanbieders. Pleit voor flexibiliteit in bekostiging zoals P*Q. Alleen afnemen wat nodig is. Aandacht voor geografische spreiding van jeugdhulp aanbieders (alle inwoners kunnen bedienen). Dit kan vragen om volumeafspraken (om zekerheid te bieden) en daarmee ook beperking in het aantal benodigde partijen (dit zou dan weer pleiten voor een samenwerkingsafpraak en dus lumpsum methodiek).
- Doorontwikkelingsmogelijkheden en pilots. Hiervoor is de reële nacalculatie de beste bekostigingsvariant. Dit sluit goed aan bij juiste ontbrekende gegevens aan de voorkant bij zo'n vernieuwing, waardoor vastomlijnde contractafspraken op de prijs niet goed mogelijk zijn of te veel risico's van deelnemende partijen opleveren.

Uit het bovenstaande volgt impliciet dat de nu voorgestelde segmentindeling vooral op hoofdlijnen is en dat bij de nadere uitwerking in de inkoop binnen de segmenten mogelijk subsegmenten nodig zijn om daarin specifieke afspraken over een afwijkende bekostiging voor een deel van jeugdhulp binnen het segment te maken.

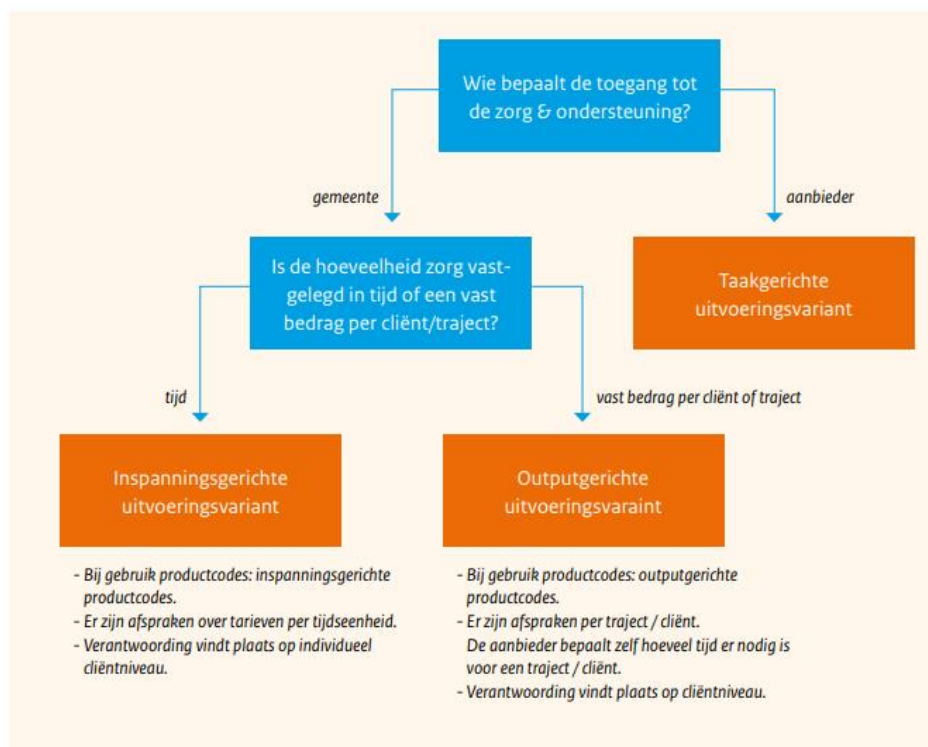
Conclusie 32: de bekostiging/uitvoeringsvariant wordt per segment bepaald. Wanneer voor een deel van de jeugdhulp binnen het segment afwijkende bekostiging/uitvoeringsvariant noodzakelijk is, dan wordt dat deel ondergebracht in een subsegment.

9.3. Ervaringen in het Twents Ondersteuningsmodel

Per segment vanuit inkoop 2019-2022 zijn doorontwikkeladviezen opgesteld. Deze zijn opgenomen in de bijlagen A t/m F. Het Twents Model is opgezet als model met resultaatsafspraken, waarbij de mogelijkheid tot doorontwikkeling tot resultaatsafrekening is opgenomen. Dit sluit het best aan bij een outputgerichte uitvoeringsvariant. Er is gestart met vooral een inspanningsgericht bekostiging, die ook nu nog steeds geldt. In het onderzoek is geconstateerd dat outputbekostiging met afrekening op resultaten feitelijk nergens in Nederland echt functioneert. Er zijn wel pogingen gedaan om zover te komen, maar praktische belemmeringen, zoals resultaten echt kunnen meten en onvoldoende zicht op sluitende causaliteit tussen bereikt resultaat en inspanning, hebben dit tegen gehouden.

Ook is in het onderzoek vastgesteld dat de data in het Twentsmodel onvoldoende mogelijkheden biedt om tot vaste bedragen per traject te kunnen komen (outputgericht). De spreiding in de data is daarvoor te groot (ondersteuningsbehoeften). Daarom zal de inspanningsgerichte variant zeker voor de ambulante jeugdhulp voorlopig het advies blijven.

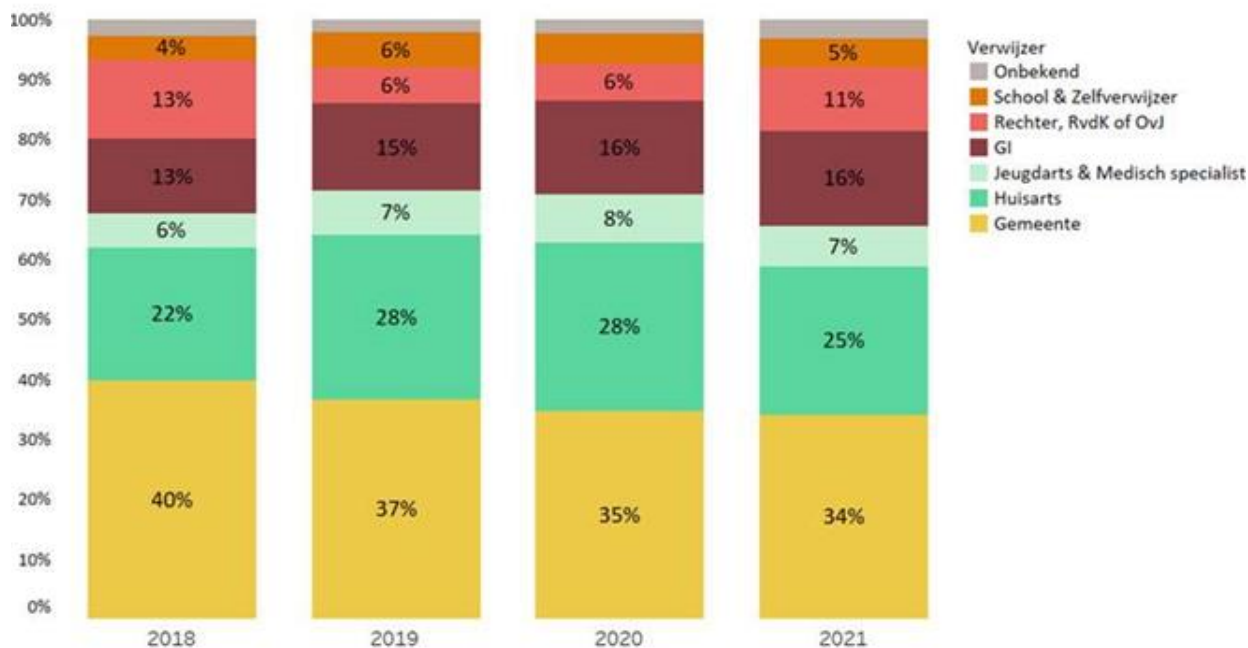
In het advies wordt ook aangegeven dat voor de toekomst vooral ook naar taakgerichte bekostiging kan worden gekeken, omdat hier de elementen van samenwerking (met de sociale basisstructuur en collegae aanbieders), administratieve verlichting en meer focus op sturing op de inhoudelijke vernieuwing van jeugdhulp juist daarin meer focus kunnen krijgen. In de koppeling met de doelstellingen (paragraaf hierboven) is getracht daaraan al een voorlopige invulling te geven. De keuze voor bekostiging heeft meer consequenties dan voor alleen de administratieve uitvoeringsvariant, maar heeft ook invloed op bijvoorbeeld de toegang, het contractmanagement, administratieve lasten en heeft mogelijk juridische consequenties voor gemeenten en haar inwoners.

Conclusie 33: Wij kiezen niet voor de outputgerichte uitvoeringsvariant met afrekening op resultaten. Per (sub)segment zal moeten worden bepaald welke bekostigingswijze/uitvoeringsvariant, inspanningsgericht of taakgericht, het meest geschikt is.

10. Sturingsinstrument toegangsmanagement

De toegang tot jeugdhulp is lokaal vormgegeven. Naast de gemeentelijke toegang zijn er nog andere verwijzers.

Hierboven de procentuele verdeling van het type verwijzer op basis van alle indicaties jeugdhulp. Gemeente Almelo is in deze analyse niet meegenomen, omdat meer dan 40% van de verwijzers in de van Almelo data onbekend is.

10.1 Lokale toegang

De lokale toegang wordt gevormd door het team bij de gemeente dat zorgt voor toewijzing van de juiste vorm van jeugdhulp. Daarvoor gaat een toegangsmedewerker in gesprek om de hulpvraag te verduidelijken. Samen met de jeugdige/het gezin brengt de toegangsmedewerker in beeld wat de zorgen en krachten in het gezin zijn. Daarbij kan ook expertise van buiten het toegangsteam betrokken worden. De gemeentelijke toegang heeft 5 basisfuncties:

1. Heb oog voor een veilige leefomgeving, en zorg voor verbinding van veiligheid met de lokale teams;
2. Wees zichtbaar en aanspreekbaar en investeer in preventie en vroegsignalering om complexe problematiek zoveel mogelijk te voorkomen;
3. Kijk naar het hele gezin en zorg dat de inwoner snel bij de juiste persoon voor ondersteuning komt;
4. Stel een plan van én met het huishouden of gezin op, blijf benaderbaar;
5. Verzamel inzichten over de uitkomsten voor de inwoner, de samenwerking en hoe het proces loopt. Deel ze, ga erover in gesprek en durf te veranderen vanuit het belang van de jeugdige en diens ouders.

(Bron: Regiovisie Jeugdhulp Twente, maart 2022)

Kijkend naar de strategische doelen in hoofdstuk 3, heeft de toegang een belangrijke rol in het realiseren van het eerste doel: "Jeugdigen en gezinnen in Twente benutten voldoende zelf oplossend vermogen om met fysieke, mentale en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Zij voeren daarbij zo veel als mogelijk eigen regie". Ook in het ontwikkelpotentieel en tijdens de marktconsultatie is gesteld dat de rol van de toegang in de jeugdhulp cruciaal is: preventie, signaleren en verhelderen van de vraag, normaliseren, verwijzing naar specialistische ondersteuning en (afhankelijk van de inrichting van de toegang) het geven van lichte vormen van ondersteuning*. Kennis, kunde en capaciteit in de gemeentelijke toegang zijn dus cruciaal voor de jeugdhulp en voor het realiseren van de doelen van de Regiovisie Jeugdhulp Twente.

*lichte vormen van ondersteuning kunnen ook gegeven worden door bijvoorbeeld de inzet van een praktijkondersteuner huisarts (poh-jeugd) en/of door eigen gemeentelijke consultants.

Let op, indien er wordt gekozen voor een verandering van de huidige bekostiging naar een taakgerichte bekostiging, wijzigt ook de toegang.

Conclusie 34: De gemeentelijke toegang is cruciaal in het realiseren van de doelen.

Naast de gemeentelijke toegang is er ook sprake van verwijzingen naar jeugdhulp door anderen. De vraag is hoe gemeenten meer grip kunnen krijgen op externe verwijzingen. Dit is in eerste instantie een lokaal vraagstuk. Hierover willen we een aantal opties ter overweging meegeven aan de gemeenten.

10.2 Regionaal beleggen van plaatsing van jeugdigen in de segmenten 'wonen' en 'verblijf'

Vanuit de SPUK regionale expertisecentrale jeugdhulp is in 2020 geïnvesteerd in de opzet en doorontwikkeling van het Regionaal Expertise Team. Dit team pakt cases van jeugdigen op, waarin het lastig is om vanuit de toegang om de juiste jeugdhulp te vinden. (Bijvoorbeeld, omdat er omissies in het zorglandschap zijn, er sprake is van verslavings-, lvb-problematiek of van beide en welke jeugdhulp (aanbieder) ingeschakeld dient te worden.) Hiermee wordt de toegang ontlast en is regionaal de benodigde expertise op ingewikkelde vragen georganiseerd. Gemeenten zouden kunnen overwegen om het plaatsen van jeugdigen bij aanbieders in de segmenten 'wonen' en 'verblijf' regionaal te faciliteren (vergelijkbaar met bijvoorbeeld een coördinatiepunt spoedhulp).

De huidige situatie is dat de verwijzers zelf moeten zoeken naar beschikbare plekken. Door deze zoektocht regionaal te faciliteren wordt de gemeentelijke toegang en inzet van GI's ontlast en is er meer ruimte voor de taken waar de toegang voor bedoeld is.

Het is wenselijk om een besluit hierover te nemen voor de daadwerkelijke inkoop van de segmenten 'Wonen' en 'Verblijf'.

Conclusie 35: Er is behoefte aan een verkenning naar de meerwaarde van een regionale voorziening voor het coördineren van de plaatsing van jeugdigen in 'Wonen' en 'Verblijf'. Op basis van een verkenning kan een besluit genomen worden om deze voorziening wel of niet gezamenlijk in te richten.

10.3 Een termijn koppelen aan de geldigheid van een externe verwijzing

Er is binnen de Jeugdwet geen geldigheidsduur voor een verwijzing van een huisarts bij een (ongewijzigde) hulpvraag. Verschillende Twentse gemeenten vinden dat ongewenst en hebben behoefte aan meer grip. De duur limiteren in het Administratie Protocol is waarschijnlijk niet voldoende. Dit zal wellicht via nadere regelgeving/overeenkomsten moeten worden geregeld. In dit verband wordt als voorbeeld gewezen op het medisch verwijsprotocol van Utrecht West.

Conclusie 36: neem bij de inkoop 2025 de mogelijkheid mee om de duur van de inzet van jeugdhulp te limiteren als dit bijdraagt aan de doelen van de Regiovisie Jeugdhulp Twente.

10.4 De Gecertificeerde Instelling (GI) als verwijzer tot de jeugdhulp

De GI is een van de wettelijke verwijzers naar de jeugdhulp met beslissingsbevoegdheid over de inzet van hulp. Zij is echter niet de financier van de jeugdhulp. Om de verwijsrol goed uit te voeren is het noodzakelijk dat de GI:

- Samen oploopt met de toegang waarbij ook het inzetten van ondersteuning en/of jeugdhulp onderwerp van gesprek is. Ook het benutten van de voorliggende voorzieningen/ lokale sociale basis behoort hiertoe;
- De inzet van (specialistische) jeugdhulp is gericht op de jeugdige in zijn/haar context. Dit is een afgeleide van het brede gezinsplan, waarbij oog is voor onderliggende problematiek bv financiën, schulden etc. Een brede gezinsgerichte verklarende analyse is hiervoor benodigd;
- Regelmatig met het gezin en de aanbieder evalueert en stuurt op of de doelstellingen van de ingezette ondersteuning behaald worden;

- De GI is wettelijk verwijzer en moet dus kennis hebben van het gecontracteerde hulpaanbod in Twente. Bij missend aanbod is vooraf afstemming met lokale gemeente van belang om te kijken of maatwerk mogelijk is.

De exacte werkwijze van bovenstaande afspraken is afhankelijk van de lokale context, daarom is het van belang dat de GI lokaal gericht is. Op het moment van schrijven van dit document worden voor de nieuwe inkoop vanaf 2023 afspraken gemaakt en bovenstaande verder uitgewerkt.

11. Sturingsinstrument leveranciersmanagement, toezicht en datagedreven werken

We willen in Twente een zorglandschap creëren dat overzichtelijk, compleet, beheersbaar, voorspelbaar en transparant is. Zo weten jeugdigen waar ze aan toe zijn. En zo stellen we aanbieders, lokale partners en verwijzers in staat om in een netwerk rond jeugdigen en ouders (verzorgers) samen te werken (netwerksamenwerking). Compleet, beheersbaar en overzichtelijk betekent voor gemeenten: kwaliteit, doelmatigheid en betrouwbaarheid van de aanbieders staan voorop en er is sprake van een lokaal en regionaal dekkend zorglandschap van aanbieders. (Bron: Regiovisie Jeugdhulp Twente, maart 2022)

De huidige inkoopvorm in Twente heeft geleid tot een groot aantal gecontracteerde aanbieders, waarvan het merendeel enkelvoudig ambulante jeugdhulp aanbiedt. Daardoor is het zorglandschap onoverzichtelijk en versnipperd. Met als gevolg capaciteitsproblemen voor deugdelijk leveranciers- en contractmanagement en toezicht op betrouwbaarheid en kwaliteit. (Bron: Regiovisie Jeugdhulp Twente, maart 2022)

De vormgeving van een overzichtelijk zorglandschap, zakelijk partnerschap, kwaliteit en betrouwbaarheid kent veel aspecten, die vaak ook met elkaar samenhangen. Hieronder gaan we daar nader op in.

11.1 Wat is Leveranciersmanagement?

Leveranciersmanagement is het managen, beheersen van de relatie met leveranciers en ook de afspraken met en prestaties van de leveranciers in termen van omvang, kwaliteit en kosten.

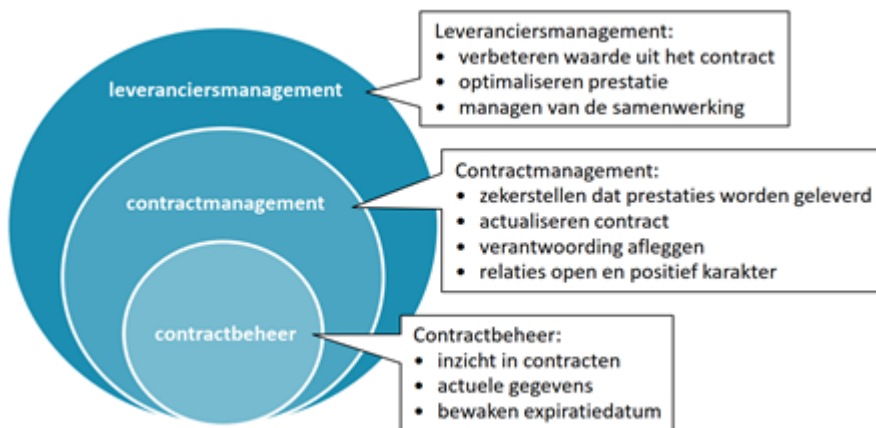
Met leveranciersmanagement bepalen organisaties welke leveranciers het meest geschikt zijn, wat de rollen en verantwoordelijkheden zijn en hoe zit dit zo strak mogelijk kunnen managen. Leveranciersmanagement moet bijdragen aan de bedrijfsdoelstellingen van de organisatie.

Contractmanagement en leveranciersmanagement overlappen elkaar, maar leveranciersmanagement is meer omvattend dan contractmanagement.

11.2 Verschil contractmanagement en leveranciersmanagement

Leveranciersmanagement gaat over het vaststellen, inrichten, onderhouden en monitoren van de (juiste) leveranciersrelaties. Vanuit de doelen van een organisatie wordt gekeken aan welke leveranciers behoefte is en onder welke voorwaarden. Leveranciersmanagement is dus overkoepelend aan het gehele proces van inkoop tot aan de evaluatie en beëindiging van contracten.

Contractmanagement is een onderdeel van dit proces. Het doel van contractmanagement is het realiseren van de contractdoelstellingen. Op basis van input van, bijvoorbeeld, een leveranciersmanager worden getekende contracten en wijzigingen hierop vastgelegd, beheerd en bewaakt.

Figuur 11.1: Van contractbeheer tot leveranciersmanagement

We willen het leveranciersmanagement vooral toepassen op de aanbieders die 75% van de kosten van de geleverde jeugdhulp in dat segment leveren. Los van het leveranciersmanagement wordt er ook toezicht gehouden op alle aanbieders.

Conclusie 37: Niet op alle overeenkomsten zal leveranciersmanagement worden toegepast. Er zal per segment, maar ook binnen de segmenten, op bijvoorbeeld aanbieder-niveau, een keuze moeten worden gemaakt of er sprake is van contract- of leveranciersmanagement.

11.3 Toezicht

Het toezicht op de jeugdhulp zoals deze uitgevoerd wordt binnen het Twents Model hebben de Twentse gemeenten gezamenlijk georganiseerd. Het toezicht op jeugdhulp is in Twente belegd bij verschillende partijen: SRT (Sociale Recherche Twente), namens 12 gemeenten kwaliteitstoezicht OZJT (Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp in Twente, formeel op dit moment alleen WMO) en de IGJ (Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd).

Enschede, Almelo en Hengelo hebben een eigen team toezichthouders, kleinere gemeenten hebben het toezicht vaak belegd bij de Sociale Recherche Twente (SRT). Het toezicht op kwaliteit bij Jeugd ligt bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). In afstemming met IGJ wordt onderzoek naar kwaliteit ook wel uitgevoerd door toezichthouders van OZJT, gemeenten, of door SRT in opdracht van gemeenten. Er kan in ieder geval door de (eigen) toezichthouders getoetst worden op de door ons gestelde kwaliteitseisen. Bij constatering van ernstige tekortkomingen wordt dit bij de inspectie gemeld.

Om tot een efficiënt en effectief toezicht te komen is het een overweging om binnen de nieuwe inkoop toezicht meer regionaal te formaliseren waarbij verschillende expertises samenwerken op basis van eenduidige afspraken en werkwijzen, inclusief het benodigde mandaat van alle 14 colleges voor de toezichthouders. Dit team van toezicht kan dan voor alle gezamenlijk ingekochte contracten onderzoeken uitvoeren.

Conclusie 38: In de nieuwe inkoop, maar zeker ook daarna is een belangrijke rol weggelegd voor Toezicht in de toetsing van kwaliteit en rechtmatigheid van aanbieders.

11.4 Datagedreven werken

11.4.1 Datagedreven leren en verbeteren

Om tot goed contract- en leveranciersmanagement te komen hebben we kennis nodig over bijvoorbeeld aantallen cliënten, soort zorg, zorgpaden, maar ook over de gecontracteerde aanbieders.

In de Regiovisie is als één van de leidende principes het datagedreven leren en verbeteren geformuleerd. Datagedreven werken vertalen we als het sturen op basis van feiten en data om een werk- en verbeterbeweging op gang te krijgen. Datagedreven werken veronderstelt databedrevenheid. Dat wil zeggen dat er, naast bijvoorbeeld software, techniek en tools, bepaalde vaardigheden nodig zijn. Bijvoorbeeld een duidelijk geformuleerde visie, kennis van de geldende privacywetgeving, kennis van statistiek en data, en het helder kunnen presenteren van data.

In Twente bestaat een goed ontwikkeld instrumentarium voor het volgen van de ontwikkelingen rondom jeugdhulp. Vier keer per jaar verschijnt de Twentse Monitor Sociaal Domein en ieder half jaar wordt de Twentse Onderwijs-Jeugdhulp Monitor geüpdatet. Er is een monitor met informatie contractmanagement, waaraan gedurende de voortgang van de inkoop van verschillende bestekken de komende periode nieuwe informatie wordt toegevoegd en die periodiek wordt ververs. Deze producten worden door Kennispunt Twente samengesteld. Daarnaast verzorgt Kennispunt Twente regionale en lokale analyses van het sociaal domein. Kennispunt Twente ondersteunt hiermee in de (ontwikkeling van) kennis van statistiek en het helder presenteren van data. Dit vormt de basis voor het databedreven en datagedreven sturen in het sociaal domein in Twente.

11.4.2 Monitoren en signaleren

Er bestaat veel behoefte aan het volgen van de voortgang van inkoopafspraken. Dit wordt vaak aangeduid met de term 'monitoring'. Het is goed om bij monitoring niet alleen de voortgang van de feitelijke afspraken te volgen, maar ook de context waar deze zich in bevinden te 'monitoren'. Immers, de afspraken hebben het doel een ongewenste situatie te verbeteren of een gewenste ontwikkeling te versterken.

Maar zelden kunnen de gemaakte afspraken of een ingezet project alle factoren die van invloed zijn op een verschijnsel beïnvloeden of controleren. Het succes is daardoor niet alleen afhankelijk van de feitelijke voortgang, maar ook van de beoogde bijdrage van de afspraken aan een groter geheel – bijvoorbeeld verkorting van de hulpduur van jeugdigen met jeugdhulp – levert. Deze context kan echter veranderen en daardoor kan de relevantie van de afspraken ook wijzigen.

Wellicht is bijsturing gewenst, of intensivering. Daarom is het goed om onderscheid te maken tussen de voortgang binnen de inkoopafspraken en de ontwikkelingen in de omgeving ervan.

Het volgen van de voortgang noemen we 'monitoring' en het beschrijven van de ontwikkelingen in de omgeving 'signalering'.

11.4.3 Operationalisatie van de strategie

De wens om datagedreven te werken vraagt wat van de strategische inkoop jeugdhulp. Hoe concreter de strategie, hoe beter deze te monitoren is. Ook werken bepaalde keuzes in het inkoopproces door op de mogelijkheden om te signaleren, monitoren en sturen. Denk hierbij aan specifiek toekennen van jeugdhulp of het inkopen via subsidies of een taakgerichte bekostiging. Er moet ruimte zijn om de strategie te operationaliseren en daarbij aandacht te hebben voor sturing en monitoring, en dus concrete KPI's (Key Performance Indicators). KPI's kunnen gaan over het brede domein van jeugdhulp, maar ook inzoomen op een specifiek onderdeel van een segment. Denk bijvoorbeeld aan wachttijden, instroom, doorstroom of "matched care".

Kennispunt Twente ondersteunt bij het meetbaar maken van de doelen en wat daarvoor nodig is. Uitgangspunt hierbij is het bestaande; we gaan niet het wiel opnieuw uitvinden. Er is al veel data beschikbaar, waarop aangesloten kan worden. Het is niet de bedoeling de administratieve lasten toe te laten nemen om datagedreven te kunnen leren en verbeteren. Echter, om te kunnen sturen en monitoren blijft enige vorm van registratie en detaillering van belang, waarbij een zo laag

mogelijke registratielast het uitgangspunt is. Denk bijvoorbeeld aan de trajectduur of een ontwikkeling naar type ondersteuning. Zonder bepaalde indicatoren kan dit niet gemeten worden. Uit de operationalisatie volgt wat er vastgelegd moet worden.

Ook moeten we ons realiseren dat er dataverlies uit het verleden kan optreden door te kiezen voor een andere segmentering, een andere vorm van bekostiging of het verschuiven van bepaalde hulpvormen naar algemene voorzieningen.

11.4.4. Aanbiedermonitor

Naast de data van Kennispunt Twente wordt er ook gebruik gemaakt van een aanbiedermonitor waardoor inzichtelijk wordt hoe het met de aanbieders gaat, maar ook waar de risico's zijn. Dit geldt zowel op aanbieder niveau maar ook in het zorglandschap. Op deze manier proberen we te zorgen voor een stabiel zorglandschap. Deze informatie wordt ook gebruikt om het gesprek met de aanbieder aan te gaan over bijvoorbeeld zijn financiële situatie en rol in het zorglandschap.

11.4.5. Twente heeft de data goed op orde

Om te kunnen sturen in het sociaal domein ondersteunt KennispuntTwente (KPT) zowel de gemeenten (bijvoorbeeld t.b.v. beleidsontwikkeling) als het OZJT (ten behoeve van inkoop en contractmanagement) met data, analyses en adviezen. KPT houdt zich bezig met data verzameling, -structurering, -monitoring (volgen van de voortgang van gemaakte (contract)afspraken) en -signalering (afwijkingen van geldende trends op gekozen doelstellingen, de context).

Conclusie 39: Om goed contract- en of leveranciersmanagement vorm te kunnen geven, is het hebben van juiste en recente data en de ontsluiting van deze data van groot belang.

12. Risico's

We hebben in de voorliggende hoofdstukken zo goed mogelijk geduid waar alle dynamiek zit (landelijke ontwikkelingen, ontwikkelpotentieel) en welke keuzes gemaakt kunnen worden met welke voor- en nadelen (contractvormen en bekostigingswijzen, marktanalyse en toegangsmanagement).

Ten aanzien van het vervolg van het inkoopproces bestaan er aanzienlijke risico's, niet alleen ingegeven door de te maken keuzes en de complexiteit van de inhoud, maar ook vanwege andere factoren.

Deze risico's hebben we ingedeeld in risico's op inhoud en risico's ten aanzien van het proces.

12.1 Inhoudelijke risico's

12.1.1 Complexiteit en dynamiek

In de paragraaf over landelijke ontwikkelingen hebben we een (niet uitputtend) overzicht gegeven van de complexiteit en dynamiek van het speelveld waar de inkoop van de jeugdzorg zich de komende periode in bevindt. Landelijke uitkomsten van lopende vraagstukken zullen meegenomen moeten worden en kunnen leiden tot aanpassing van de strategie en van de uitwerking van de segmenten. Het is en blijft van belang om de landelijke ontwikkelingen te volgen en mee te nemen in de volgende fase van de inkoop.

12.1.2 Vormgeving lokale sociale basisinfrastructuur en samenwerking met onderwijs

Gemeenten geven aan dat in de komende jaren nagedacht wordt/blijft worden over de vormgeving van de lokale sociale basisinfrastructuur en over de samenwerking met het onderwijs. Dit kan leiden tot lokale of subregionale wijziging van inzichten. Het is belangrijk om hierover met elkaar in gesprek te blijven en contracten dusdanig vorm te geven dat aanpassingen mogelijk zijn.

12.1.3 Niet voldoen aan de verwachtingen – veel inhoudelijk ontwikkelpotentieel

We zien in het hoofdstuk over het ontwikkelpotentieel op inhoud en bedrijfsvoering veel wensen die meegenomen moeten worden bij de nieuwe inkoop. Echter, met de nieuwe inkoop zal niet al het genoemde ontwikkelpotentieel gerealiseerd kunnen worden.

12.1.4 Keuzes in relatie tot het arbeidsmarkttekort - Behoud van personeel

Het arbeidsmarkt tekort is een landelijk probleem en een factor waarmee rekening moet worden gehouden in de keuzes die we gaan maken. Gemeenten die in het sociaal domein kiezen voor een afname van het aantal aanbieders zien in sommige gevallen ook een afname van het totale beschikbare personeel. Dit komt doordat medewerkers trouw zijn aan hun werkgever. Als aan de werkgever niet gegund wordt dan besluiten de medewerkers om mee te gaan naar een gemeente waar de werkgever wel gegund is (vaak aan de randen van de regio), vervroegd met pensioen te gaan of kiezen ze voor een baan buiten de jeugdzorg, er is immers voldoende aanbod van werk.

12.2 Procesrisico's

12.2.1 Planning - deadline

Veel inhoudelijke keuzes moeten nog uitgewerkt worden in de verschillende inkoopdocumenten. Deze keuzes zullen in de komende tijd gemaakt moeten worden en mogen niet leiden tot vertraging. Alle jeugdhulp moet op 1-1-2025 opnieuw zijn ingekocht, waarbij er ook voldoende tijd moet zijn voor een zorgvuldige controle van aanbieders bij inschrijving en voor de implementatie van nieuwe contracten in de gemeenten en bij aanbieders.

12.2.2 Capaciteit – eigenaarschap van de Twentse gemeenten

Na vaststelling van het strategisch inkoopdocument vindt de verdere uitwerking per segment plaats in diverse werkgroepen. De bemensing van deze werkgroepen vanuit de 14 gemeenten is cruciaal. Echter, de inzet 'voor de regio' moet concurreren met de inzet voor de eigen gemeente, waar ook volop werk is. Het risico bestaat dat 'voor de regio' gewerkt moet worden met inhuur, waardoor de inbreng van de Twentse gemeenten onvoldoende is en gemeenten zich geen eigenaar meer voelen van de regionale inkoop.

12.2.3 Wat doen we samen – segment ambulant

In het meerjarenperspectief OZJT wordt gesteld dat gemeenten een uitspraak doen over de gezamenlijke regionale inkoop van 'ondersteuningsbehoeften jeugd 1-4' (het nieuwe segment ambulant). Deze uitspraak is cruciaal voor de organisatie van de volgende fase van de inkoop, het opstellen van de inkoopdocumenten. Het segment ambulant omvat veel onderdelen, lichte en zware ambulante jeugdhulp, dyslexie en medicatiecontrole. Vanwege de aansluiting van het segment ambulant op de sociale basisinfrastructuur en de ontwikkelingen die gemeenten voorzien in deze lokale structuur, zal een uitspraak over gezamenlijke inkoop wellicht lastig zijn. Deze uitspraak verder wegschuiven in de tijd zal echter leiden tot tijdverlies. Immers, als gemeenten zelf de eigen inkoop voor het segment ambulant willen organiseren, dan is het zaak daar zo vroeg mogelijk mee te beginnen en niet te wachten tot het inkoopdocument ambulant gereed is om daarna aan te geven of regionale inkoop doorgezet moet worden of dat er toch lokale inkoop zal plaatsvinden. De tijd die gemeenten dan nog resteert zal de planning in gevaar brengen. Daarmee ontstaat een risico voor zorgvuldige en volledige afronding van de inkoop van jeugdhulp per 1 januari 2025.

12.2.4 Capaciteit – controleer vooraf

Toelating van aanbieders moet gepaard gaan met controle voorafgaand aan gunning. Deze controle kost aanzienlijk meer capaciteit dan wat nu beschikbaar is. Zonder deze capaciteit komt de planning en de doelstellingen van de inkoop in gevaar. Voorafgaand aan de gunning moet hier rekening mee gehouden worden.

12.2.5 Niet voldoen aan de verwachtingen – compromissen nodig

In het strategisch inkoopdocument hebben we laten zien waar de keuzes zitten voor wat betreft contractvormen, bekostigingswijzen, toegang en leveranciersmanagement. Deze keuzes zijn afhankelijk van de weging 'wat het belangrijkste is'. Maar aan elke keuze zitten voor- en nadelen en die kunnen per gemeente ook anders gewogen worden. Het maken van gezamenlijke keuzes zal leiden tot compromissen die wellicht suboptimaal voelen. Tijdens de totstandkoming van de documenten is het belangrijk dat gemeenten hun standpunten delen, zodat rekening gehouden kan worden met ieders inbreng en een gedragen (regionale) afweging gemaakt kan worden.

12.2.6 Samenwerkingsagenda – delen van informatie met partners

De regiovisie wordt uitgewerkt in twee sporen: de (strategische) inkoop en een samenwerkingsagenda met partners. Inkoop kent een strikt juridisch kader, waarbij marktpartijen gelijk moeten worden behandeld. Dit betekent dat alle aanbieders gelijktijdig en gelijke informatie ontvangen. De twee sporen zullen strikt gescheiden gehouden worden, in elk geval zolang de inkoopprocedures lopen.

12.2.7 Ontwikkelingen – verwachtingen

Gemeenten en partners werken continu samen aan de doorontwikkeling van de jeugdhulp. Het inkoopproces kent deadlines. Wenselijke ontwikkelingen kunnen tot een bepaald moment (uiterlijk start werkgroepen - begin oktober 2022) meegenomen worden in de inkoop, terwijl de ideeën over doorontwikkeling dan niet stoppen. Dit zou voor samenwerkingspartners kunnen voelen alsof ze 'voor niets' aan tafel zitten.

Bijlage A: Juridisch & inkoop kader

Om de leesbaarheid te behouden bevat de onderstaande tekst overeenkomsten met de tekst uit het hoofddocument.

Gezamenlijke inkoop

De 14 Twentse gemeenten hebben afgesproken een deel van de jeugdhulp waarvoor gemeenten op basis van de Jeugdwet verantwoordelijk zijn gezamenlijk in te kopen. Deze afspraak is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling gezondheid.

Daarnaast hebben de gemeenten afgesproken ook andere onderdelen van jeugdhulp gezamenlijk in te kopen. Die afspraak is vastgelegd in een volmacht die iedere gemeente afzonderlijk aan, inmiddels Samen Twente, heeft gegeven.

Huidige situatie

In 2018 is de jeugdhulp ingekocht deels via aanbesteden en deels gesubsidieerd. Het gehele zorglandschap aan jeugdhulp is toen regionaal ingekocht; dus zowel de onderdelen die vallen onder de gemeenschappelijke regeling als de onderdelen die vallen onder de volmacht.

Deze aanbesteding bestond uit de zogenoemde Hoofdtender “Integrale inkoop Wmo2015 en Jeugdwet ten behoeve van het Twents Model” en de volgende subtenders waarvoor raamovereenkomsten zijn afgesloten:

- Subtender Ondersteuningsbehoeften Wmo;
- Subtender Ondersteuningsbehoeften Jeugd;⁶
- Subtender Diagnostiek;
- Subtender Wonen en verblijf;
- Subtender Ernstige Enkelvoudige Dyslexie

De raamovereenkomsten die met zorgaanbieders zijn gesloten op basis van deze aanbesteding eindigen per 31 december 2024. Dit betekent dat er voor deze onderdelen nieuwe overeenkomsten gesloten moeten worden met ingang van 1 januari 2025.

De Twentse gemeenten hebben tevens de volgende zorg aanbesteed door middel van meervoudig onderhandse aanbestedingen:

- Weinig voorkomend hoog specialistisch (WVHS). Deze raamovereenkomst(en) kennen een looptijd tot en met 31 december 2024.
- Crisisbereikbaarheidsdienst Jeugd GGZ 18-. Deze raamovereenkomsten kennen een looptijd tot en met 31 december 2024.
- Coördinatiepunt Spoedhulp (CPSH). Deze overeenkomsten kennen een looptijd tot en met 31 december 2022

Naast de aanbesteding is een verordening opgesteld, de Verordening Maatregelhulp Regio Twente. Op basis van deze verordening is aan een aantal zorgaanbieders op een tweetal onderdelen subsidie verleend, te weten:

- Jeugdbescherming & Jeugdreclassering
- Jeugdzorgplus

Voor deze subsidieverleningen geldt dat deze eindigen per 31 december 2022.

⁶ Voor de subtenders Ondersteuningsbehoeften Wmo en Jeugd hebben de gemeenten Almelo en Hof van Twente een eigen Europese aanbesteding georganiseerd. Voor die subtenders zijn de 12 overige Twentse gemeenten de opdrachtgevers.

Regionale inkoop 2025

De Twentse gemeenten hebben OZJT de opdracht gegeven om strategie te bepalen voor de inkoop van het Zorglandschap Jeugd voor 2025.

De opdracht voor de onderdelen zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling zit eigenlijk opgenomen in de deelname aan de gemeenschappelijke regeling. De opdracht voor de onderdelen die niet vallen onder de gemeenschappelijke regeling is gegeven in het voorstel van OZJT aan het Dagelijks Bestuur van Samen Twente d.d. 9 februari 2022 met welk voorstel alle 14 gemeenten hebben ingestemd.

Uitgangspunt is dat per 1 januari 2025 het volledige zorglandschap inzake jeugdhulp is ingekocht.

JB/JR en Jeugdzorgplus moeten vanwege de einddatum van de huidige subsidie dit jaar ingekocht worden. Besloten is om dat wederom via subsidie te doen. Deze onderdelen zullen daarnaast meegenomen worden in het strategisch inkoopplan dat geldt vanaf 1 januari 2025.

Mogelijke Inkoopvormen

De Jeugdhulp kan op verschillende wijzen worden ingekocht. In beginsel zijn er voor het verkrijgen van diensten 3 vormen:

1. Subsidie;
2. Aanbesteden;
3. Open house.

Om te bepalen welke vorm geschikt is wordt bekeken welke vorm is toegestaan en past bij de dienst.

Wanneer niet wordt gesubsidieerd, wordt ingekocht middels een Europese aanbestedingsprocedure of via een Open Houseprocedure. Het verschil tussen beide procedures is de selectie. Wanneer de Twentse gemeenten één of meerdere segmenten Jeugdhulp zo inkopen dat sprake is van een *selectie van de inschrijvers op grond van gunningscriteria* dan zijn de gemeenten gehouden aan de regels uit de Aanbestedingswet 2012. De inkoop wordt dan gedaan op grond van een aanbestedingsprocedure. Vindt *geen selectie plaats* dan kan de Jeugdhulp ook ingekocht, echter dan is de Aanbestedingswet 2012 niet van toepassing. Een voorbeeld van deze wijze van inkopen is dan inkopen via een Open House systeem

Hieronder worden alle drie inkoopvormen kort weergegeven. Aanbesteden biedt meerdere mogelijke aanbestedingsprocedures, in paragraaf 8.2.3. zijn er twee uitgewerkt. Hierbij wordt onder meer aandacht besteed aan de wens te komen tot een overzichtelijk en dekkend zorglandschap met lage administratieve lasten.

Nu er ook een sterke wens is tot het kunnen organiseren van pilots gedurende de komende contractperiode zal in alinea 8.4 worden ingegaan op het fenomeen pilot.

Subsidie

Een subsidie is een aanspraak op financiële middelen, verstrekt door een bestuursorgaan, met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling van aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten. Een subsidie kwalificeert zich niet als een overheidsopdracht en de Aanbestedingswet is niet van toepassing. Door middel van een subsidie kan de subsidievertrekker op basis van een subsidieverordening éézijdig een bedrag ter beschikking stellen aan een aanbieder (subsidieaanvrager) om invulling te geven aan gevraagde voorzieningen

Bij een subsidie kan geen leveringsplicht worden overeengekomen. Indien dat wel gebeurt, zou de subsidie alsnog gekwalificeerd moeten worden als een overheidsopdracht en dient deze te worden aanbesteed.

In onderstaande tabel wordt het wettelijk verschil tussen subsidie en overeenkomst (op basis van de AwB) weergegeven:

Subsidie	Overeenkomst
Levering niet aan bestuursorgaan	Levering aan bestuursorgaan, maar mag ook aan derden
Verstrekke bedrag niet hoger dan de kosten	Verstrekke bedrag mag hoger zijn dan de kosten
Bestuursorgaan bepaalt inhoud van de activiteiten niet	Bestuursorgaan kan inhoud van de activiteiten bepalen
Derde dient met activiteiten een meer abstract algemeen belang	Derde hoeft met activiteiten niet een meer abstract algemeen belang te dienen
Activiteiten niet uitgevoerd? Nakoming vorderen niet mogelijk. Wel terugvordering subsidie mogelijk.	Activiteiten niet uitgevoerd? Nakoming vorderen mogelijk.

Let op dat het hier steeds gaat om aanwijzingen dat sprake is van een subsidie of een overeenkomst. De wijze waarop de gemeente werkelijk inhoud geeft aan een rechtsverhouding bepaalt uiteindelijk of sprake is van een subsidie of overeenkomst.

Naast deze wettelijke aanwijzingen is er nog een niet-wettelijk afwegingskader waarin factoren gewogen worden die bepalen of een subsidie dan wel een overeenkomst beter passend is. Subsidie ligt veelal niet voor de hand bij jeugdhulp vanwege diverse factoren. Belangrijk factoren daarin zijn de afdwingbaarheid en het bepalen van de inhoud van de activiteit. Zo is in de huidige overeenkomst nauwgezet omschreven wat OB1 t/m OB4 is, waarmee gemeenten de inhoud hebben bepaald.

Aanbestedingsprocedures

Wanneer aanbesteden de meest passende vorm is, wordt gekeken naar de waarde van de opdracht. Deze waarde bepaald welke mogelijke inkoopprocedures gehanteerd mogen worden. Er zijn diverse wettelijke aanbestedingsprocedures. Die afhankelijk van de aard van het product de dienst en mate van betrokkenheid van de markt kunnen worden ingezet.

Wanneer de waarde van de opdracht boven de €750.000,-- is, kan er gebruik gemaakt worden van een Europese aanbesteding middels een SAS-procedure. Deze procedure wordt in paragraaf 8.2.2.1 nader toegelicht. Wanneer de opdrachtwaarde onder de drempel van €750.000,-- valt zijn er tevens verschillende inkoopprocedures mogelijk. In paragraaf 8.2.2.2 is de meervoudig onderhandse procedure uitgewerkt. Het voert te ver om alle mogelijke aanbestedingsprocedures hier te behandelen. Er is gekozen de twee meest voor de hand liggende procedures nader toe te lichten in onderstaande tekst.

Europese aanbesteding middels een SAS procedure

Jeugdhulp valt onder de Sociale en Andere Specifieke diensten. Voor Sociale en Andere Specifieke diensten kunnen gemeenten (afhankelijk van de waarde van de aanbesteding) gebruik maken van de aanbestedingsprocedure voor Sociale en Andere Specifieke diensten in de Aanbestedingswet 2012: het SAS-regime.

Voordelen

1. Het is een selectieprocedure met als voordeel dat gemeenten hier invloed hebben op het *aantal* aanbieders dat een overeenkomst gegund krijgt en de eisen die zij willen stellen aan het *soort* aanbieders die gegund krijgt

2. Het SAS-regime is een verlicht regime. Het kent veel minder regels dan een reguliere aanbesteding op basis van de Aanbestedingswet 2012. Gemeenten kunnen deze procedure naar eigen wens inrichten. Er gelden maar vier verplichtingen:
 - a. een aankondiging van de opdracht op TenderNed;
 - b. een toets of de inschrijvingen voldoen aan de door de aanbesteder gestelde technische specificaties, eisen en normen;
 - c. een proces-verbaal van de opdrachtverlening;
 - d. bekendmaking aan wie de overheidsopdracht is gegund.⁷
3. De gemeenten zijn niet gehouden aan de Europese standaardtermijnen en de regels die gelden voor gunningscriteria.
4. Er bestaat geen verplichting om uitsluitingsgronden toe te passen of geschiktheidseisen te stellen.

Nadelen

1. Het voordeel van de SAS-procedure is ook deels het nadeel van deze procedure; omdat de procedure zo vormvrij is, is de kans groter dat bij de uitvoering van deze procedure eerder fouten worden gemaakt.
2. Nu deze procedure onder de Aanbestedingswet 2012 valt is het ingewikkelder om pilots te organiseren die gedurende de looptijd van de overeenkomsten onderdeel gaan uitmaken van die overeenkomst. Zie de uitleg hierover hieronder onder het kopje "Pilots".

Conclusie

Deze procedure lijkt vooral geschikt voor die segmenten waarin de gemeenten invloed willen hebben op het soort en aantal zorgaanbieders die dat segment gaan leveren.

Dat veronderstelt een zorglandschap met meer dan voldoende aanbod (meer zorgaanbieders dan behoefte aan Jeugdhulp). Is er sprake van onvoldoende aanbod op dit segment dan ligt deze procedure minder voor de hand, immers een selectie op zorgaanbieders waarop een tekort is werkt contraproductief.

Meervoudig onderhands

Drempelwaarde

Als de waarde van een opdracht onder de Europese drempelwaarde blijft (in het geval van het sociaal domein is dat € 750.000, --), dan is het volgen van een Europese aanbestedingsprocedure niet verplicht.

De drempelwaarde wordt bepaald door de geraamde waarde van de opdracht. De geraamde waarde ziet op de gehele looptijd van de opdracht. Dus voor een overeenkomst van 2 jaar met 2x een optie tot verlenging wordt de waarde geraamd op 4 jaar. Maw: onder de drempelwaarde blijft een opdracht die gedurende de maximale termijn van de overeenkomst onder de € 750.000, -- blijft.

Wanneer er onder de drempelwaarde wordt gebleven dan mogen nationale procedures gevolgd worden. Eén van die nationale procedures is de procedure van het meervoudig onderhands aanbesteden. Dit wordt ook wel onderhands gunnen genoemd.

Of en wanneer gebruik gemaakt kan worden van de procedure van het meervoudig onderhands aanbesteden is afhankelijk van het geldende inkoopbeleid. Als dat beleid er niet is moet in elk geval de Gids Proportionaliteit aangehouden worden bij het bepalen van de procedure onder de Europese drempel. Afdelingen 1.2.3 en 1.2.4 Aw2012 zien op deze procedure en geeft aan welke regels gelden.

⁷ Dit staat ook in artikel 2.39 lid 1 van de Aanbestedingswet 2012.

Samengevat geldt het volgende.

De aanbestedende dienst nodigt minimaal 2 aanbieders uit om in te schrijven op het bestek (de zogenaamde voorselectie). Er zal objectief gemotiveerd moeten worden, door de aanbestedende dienst, waarom aanbieders zijn uitgenodigd.

Deze procedure gaat er op voorhand vanuit dat de aanbieders die uitgenodigd worden om in te schrijven geschikt zijn. In beginsel worden dan ook geen geschiktheidseisen gesteld. De Gids Proportionaliteit stelt dat alleen geschiktheidseisen gehanteerd mogen worden als de geschiktheid van één of meer aanbieders nog niet bekend is. Wel kan gekozen worden om één of meerdere uitsluitingsgronden op te nemen in de stukken.

De algemene beginselen van het aanbestedingsrecht zijn ook op deze procedure van toepassing met dien verstande dat het proportionaliteitsbeginsel beperkter is dan bij andere procedures (artikel 1.16 Aw2012). De gestelde eisen, voorwaarden en criteria moeten in redelijke verhouding staan tot de opdracht. Na beoordeling van de inschrijvingen neemt de aanbestedende dienst een gunningsbesluit waarin wordt gemotiveerd hoe men is gekomen tot het besluit (zowel bij gunning als bij niet-gunning).

Voordelen meervoudig onderhandse procedure:

- korte procedure;
- lage procedurekosten;
- eigen ervaringen met de leverancier kunnen betrokken worden bij de keuze van de uit te nodigen aanbieder;
- veel vrijheid bij het inrichten van de procedure;
- soepele omgang opdrachtgever-opdrachtnemer, bijvoorbeeld bij meerwerk of aanpassing van opdracht. Let wel, de rechtmatigheid van de procedure mag niet in het geding komen. Als meerwerk niet voorzien is in de oorspronkelijke overeenkomst, is feitelijk sprake van een nieuwe overeenkomst. Let op dat bij onvoorzien meerwerk de drempels in de inkooprichtlijnen en/of de Europese drempels niet worden overschreden;
- de opdrachtnemer heeft een reputatie hoog te houden.

Nadelen meervoudig onderhandse procedure:

- moeilijk om objectieve gronden op te stellen voor de keuze van de inschrijvers;
- slechts een klein deel van de markt wordt benaderd. Door beperkte concurrentie wordt mogelijk niet altijd de beste prijs-kwaliteit verhouding behaald;
- vereist goed inzicht in de markt. Door bijvoorbeeld vooraf een belangstellingregistratie te houden, kan dit inzicht worden verkregen;
- risico van belangenverstrengeling bij te innige band met enkele leveranciers;
- weinig transparant;
- onderhandelen met een partij is formeel niet mogelijk.

Open House

Een open house procedure is een toelatingssysteem. De gemeentes stellen binnen een open house procedure geschiktheidseisen en/of minimeisen. Bijvoorbeeld aan de prijs, opleidingseisen en certificering. Vervolgens kunnen aanbieders in beginsel gedurende de hele looptijd van het systeem toetreden en hun diensten aanbieden. Cliënten maken zelf de keuze uit de door de gemeente toegelaten aanbieders.

Voordelen

- Dit systeem is vormvrij. De regels van de Aanbestedingswet 2012 zijn niet van toepassing. Dit geeft de gemeenten contractueel veel vrijheid.
- De gemeenten kunnen zelf bepalen hoe streng zij de geschiktheidseisen/toelatingseisen maken en of zij hier vooraf streng op controleren voordat zij over gaan tot gunning en de overeenkomst.

- Voor segmenten waarin er sprake is van een krappe zorgaanbieders markt of juist wanneer het gaat om hoog complexe jeugdhulp is deze procedure zeer geschikt.⁸
- De gemeenten kunnen ook tussentijds een overeenkomst sluiten met nieuwe zorgaanbieders
- De cliënten hebben in dit systeem een grote keuzevrijheid
- Pilots organiseren is eenvoudiger; de regels van de Aanbestedingswet gelden hier immers niet (zie hieronder onder het kopje “Pilots”).

Nadelen

- Er wordt in dit systeem niet geselecteerd op grond van selectiecriteria zoals bijvoorbeeld in een SAS procedure.
- Het aantal contractpartijen (aanbieders) kan niet worden gelimiteerd middels selectie als gevolg daarvan is lastig grip te krijgen op de kosten en benodigde arbeid
- Gedurende de gehele looptijd van het systeem kunnen er nieuwe partijen toetreden. Er is in beginsel voor gemeenten geen invloed op het aantal zorgaanbieders in dit systeem. Wel kan de toetreding tot het segment/de aanbesteding wordt opgeschort of gesloten op het moment dat het segment verzadigd is. Die optie geeft de gemeenten invloed op de hoeveelheid nieuwe zorgaanbieders
- Er kan overigens ook voor een semi-open house procedure gekozen worden. In een dergelijke procedure stellen de gemeenten een uiterlijke termijn voor inschrijving van aanbieders. Zolang er geen sprake is van een selectie blijft een dergelijke vorm van inkoop een Open House.
- Doordat in beginsel in dit systeem constant kan worden toegetreden kent dit systeem hogere administratieve lasten voor de gemeenten dan bijvoorbeeld een aanbestedingsprocedure SAS. Ook hierop hebben gemeenten echter invloed. Dit kan ingeregeld worden met bijvoorbeeld een vooraf aangekondigde periode dat kan worden ingeschreven (zie de huidige situatie van twee inschrijfmomenten per jaar).

Conclusie

Hoewel Open House de laatste jaren vooral negatief is belicht is het, mits goed opgesteld, een methode waarin veel vrijheid zit voor gemeenten. Deze wijze van inkoop maakt het eenvoudiger voor gemeenten om gedurende de contractperiode wijzigingen aan te brengen en pilots te organiseren. De behoefte aan een overzichtelijk zorglandschap en verlaging van administratieve lasten kan ook in een Open House worden beïnvloed. Denk hierbij bijvoorbeeld aan inschrijftermijnen, opschortingsmogelijkheden, strenge geschiktheidseisen met een strenge controle op het voldoen aan die eisen voorafgaand aan gunning.

Pilotmogelijkheden gedurende de looptijd van de overeenkomst

Gemeenten hechten grote waarde aan de mogelijkheid pilots te organiseren. De vorm van inkoop is van invloed op de mogelijkheden tot het organiseren van pilots en het uiteindelijk onderbrengen van die pilots in de overeenkomsten. In deze alinea gaan we uit van de meest voor de hand liggende situatie; een pilot wordt georganiseerd gedurende de looptijd van de nieuwe overeenkomsten (dus na 1 januari 2025) en maakt dus geen onderdeel uit van die overeenkomsten.

Pilot bij Europese aanbesteding

Is Europees aanbesteed (SAS-procedure) dan geldt dat het uitgangspunt is dat gemeenten die lopende overeenkomsten niet mogen wijzigen zonder opnieuw aan te besteden. Op dit uitgangspunt zijn een aantal uitzonderingen. **Je kan dus altijd een pilot uitvoeren tijdens de lopende overeenkomsten als één van onderstaande drie punten geldt:**

⁸ Tim Robbe: “Daar waar veel zorgaanbieders zijn en het aantal er niet toe doet, is ‘open house’ een prima instrument. Daar waar maar weinig zorgaanbieders een dienst kunnen aanbieden (denk aan hoog complexe jeugdzorg), is ‘open house’ ook een prima instrument (want administratief luw in te regelen en juridisch minder complex). Daar waar het aantal zorgaanbieders groter is dan gewenst (denk juist aan de simpelere jeugdzorg), daar is selecteren door middel van een Europese aanbestedingsprocedure juist gewenst om de markt kleiner te maken. En dat is toch het grote probleem waar iedereen over valt? De 1000-en nieuwe zorgaanbieders?”

Er een **wijzigingsclausule** is opgenomen in de bestektekst/leidraad. Deze tekst moet duidelijk, nauwkeurig en ondubbelzinnig. Er moet staan wat de omvang en aard van de mogelijke wijziging is en de voorwaarden waaronder deze kunnen worden gebruikt, en de wijziging moet niet de algemene aard van de opdracht veranderen. In deze situatie wordt de pilot een onderdeel van de overeenkomst.

De pilot heeft een **waarde van minder dan € 750.000, -- (over de gehele looptijd van de pilot)**. De pilot kan dan worden uitgevoerd op grond van een eigen zelfstandige overeenkomst. Hij maakt geen onderdeel uit van de lopende overeenkomst. Hier geldt wel dat:

- goed gemotiveerd moet worden waarom de gemeenten met die zorgaanbieders een overeenkomst sluiten;
- het regionaal inkoopbeleid moet worden meegenomen (motiveren waarom je daarvan afwijkt). Een motivering kan zijn dat enkel die partijen die vorm van zorg kunnen verlenen;
- deze pilot qua inhoud niet hetzelfde kan zijn als de inhoud van de al lopende overeenkomsten.

De pilot valt onder een **technische uitzondering**. Als er geen sprake is van concurrentie/mededinging voor het uitvoeren van een pilot dan kunnen de gemeenten motiveren dat zij alleen bij die partijen deze vorm van zorg kunnen inkopen. Deze uitzondering is van toepassing als het voor een andere jeugdzorgaanbieder technisch onhaalbaar is de vereiste prestaties te leveren of indien specifieke kennis, instrumenten of middelen nodig zijn die maar één jeugdzorgaanbieder tot zijn beschikking heeft. De pilot maakt ook hier geen onderdeel uit van de bestaande overeenkomsten. Er wordt een zelfstandige overeenkomst gesloten.

Wezenlijke wijziging

Als er geen wijzigingsclausule is opgenomen dan kan er beperkt worden gewijzigd. Dit kan alleen als er geen sprake is van een wezenlijke wijziging als bedoeld in artikel 2.163g Aw.

Met andere woorden; is de wijziging wezenlijk dan mag het niet. De pilot kan dan geen onderdeel uitmaken van de overeenkomst.

Er is sprake van een wezenlijke wijziging als één van de onderstaande punten van toepassing is:

- a. De totale waarde van de opdracht daarmee wordt verhoogd met 10%. Met andere woorden; wanneer er substantieel meer verdient gaat worden door zorgaanbieders als gevolg van het invoegen van die pilot in de lopende raamovereenkomst dan zal er al snel sprake zijn van overschrijding van deze 10%.
- b. Er meer partijen geïnteresseerd zouden zijn geweest in de opdracht, of partijen hadden hun inschrijving anders ingericht (en daardoor de opdracht mogelijk aan een andere partij zou zijn gegund) als deze pilot al onderdeel had uitgemaakt van de stukken. Met andere woorden; Als vooraf voor alle partijen bekend was geweest dat deze pilot een onderdeel kon gaan uitmaken van de overeenkomst, had dit dan tot meer inschrijvers geleid? Zo ja dan kan deze pilot geen onderdeel uitmaken van de lopende raamovereenkomst zonder wijzigingsclausule.
- c. Het economisch evenwicht wordt gewijzigd ten gunste van de zorgaanbieder. Met andere woorden; als een zorgaanbieder door de pilot in een betere economische positie komt te verkeren dan is er sprake van een wezenlijke wijziging. Zonder wijzigingsclausule mag dat niet.
- d. De wijziging leidt tot een aanzienlijke verruiming van het toepassingsgebied van de overheidsopdracht. Met andere woorden; als de pilot bijvoorbeeld een andere vorm van zorg inhoud dan is opgenomen in de overeenkomst dan kan deze pilot geen onderdeel uitmaken van de overeenkomst. Zonder wijzigingsclausule kan dit dus niet
- e. Er een nieuwe contractspartij komt. Dit betekent dat zonder wijzigingsclausule er geen pilot ingevoerd kan worden die een andere gemeente of zorgaanbieder laat deelnemen aan de overeenkomst die geen deelnemer zijn bij de oorspronkelijke overeenkomst

Conclusie

In de praktijk zal een wijziging van een overeenkomst uit een Europese aanbesteding vrij lastig zijn. Er is al snel sprake van een wezenlijke wijziging. Een wijzigingsclausule moet, wil deze ruimte bieden, aan veel eisen voldoen. Feitelijk moet de pilot hier al concreet worden benoemd. Dat zal in de praktijk lastig zijn. Dit betekent dat wanneer Europees wordt aanbesteed het organiseren van pilots en die vervolgens deel uit laten maken van de bestaande overeenkomsten heel lastig is. Enkel die pilots die onder de €750.000,-- vallen of die waarvan sprake is van een technische uitzondering kunnen worden uitgevoerd.

Pilot bij Open House

Wanneer er gekozen wordt voor een open house systeem dan gelden de regels uit de Aanbestedingswet niet. Alles wat hierboven staat geldt dus niet in een Open House systeem.

Voor die overeenkomst geldt dat partijen eenvoudiger wijzigingen kunnen doorvoeren tijdens de looptijd van die overeenkomst. Dit kan door in de bestektekst al een wijzigingsclausule op te nemen. Deze hoeft niet aan alle voorwaarden te voldoen als de wijzigingsclausule zoals hierboven genoemd. Het eenvoudigweg benoemen dat er pilots zijn en dat deze kunnen leiden tot een wijziging van de overeenkomst volstaat al snel. In de overeenkomst zelf kan ook een artikel worden opgenomen waarin staat dat er pilots georganiseerd kunnen worden en dat deze onderdeel kunnen uitmaken van die overeenkomst.

Wel geldt hier dat de gemeenten zich moeten houden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Kort samengevat bepalen die beginselen dat de gemeenten:

- Zorgvuldig moeten handelen
- Iedereen op dezelfde wijze moeten behandelen; geen onderscheid tussen de zorgaanbieders hieronder valt ook dat alle aanbieders gelijke kansen moeten krijgen
- Goed motiveren van besluiten
- Procedures moeten helder en duidelijk zijn voor iedereen

Conclusie

Wordt ingekocht middels een Open House dan is het makkelijker om pilots onderdeel te laten uitmaken van die overeenkomst.

Bijlage B: Beschrijving segment: Wonen

Wat is segment Wonen?

Wanneer de thuissituatie geen veilige of passende woonomgeving voor de jeugdige vormt, moet er een alternatieve passende stabiele woonvorm gevonden worden die als thuis fungeert. Het gaat hier dus vooral om het bieden van een 'normale woonsituatie', voor de langere termijn (zolang dat nodig is). Zonder dat behandeling noodzakelijk is. Behandeling kan wel nodig zijn, maar dan is het vergelijkbaar met een jeugdige in een thuissituatie. Daar waar een jeugdige een 'nieuw' thuis nodig heeft, vinden we het belangrijk om dit thuis zo optimaal mogelijk te maken (dichtbij familie, het voelt als 'normaal', wellicht geen hulp nodig maar wel een thuis nodig). Door dit segment te definiëren kunnen we belangrijke eisen stellen aan de woonsituatie die nodig is. Doel is stabiliteit in de woonsituatie oftewel het bieden van een 'thuis'. Onder dit segment vallen:

- **Pleegzorg (inclusief weekend-pleegzorg);**
Pleegzorg is een vorm van hulp waarbij een jeugdige (tijdelijk) in een ander gezin gaat wonen. De jeugdige wordt dan niet door de eigen ouders maar door pleegouders verzorgd en opgevoed. Voor pleegzorg wordt gekozen bij laag complexe factoren bij de jeugdige op het moment van plaatsing. Pleegouders zijn vrijwilligers.
- **Gezinshuizen**
Gezinshuizen zijn woonvoorzieningen met professionele opvoeders die in het huis zelf wonen.
- **(Kleinschalig) Specialistisch woonvoorzieningen**
Specialistisch wonen is een (kleinschalige) woonvorm met een team van hulpverleners in een gezinsgerichte setting.

Uitgangspunt is dat pleegzorg voorliggend is op een gezinshuis en dat een gezinshuis voorliggend is op specialistisch wonen.

Marktanalyse segment Wonen

Segment Wonen

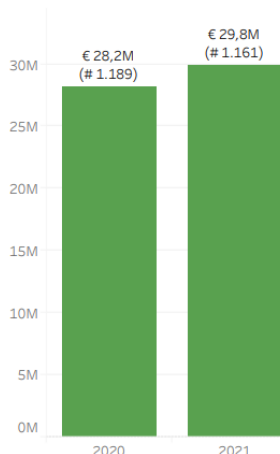
Dit onderdeel gaat over jeugdigen die in een pleeggezin of gezinshuis wonen, inclusief de ambulante jeugdhulp die zij daarnaast hebben.

In 2021 gaat het om 1.160 jeugdigen, een lichte daling ten opzichte van 2020. De kosten zijn in 2021 met 6% gestegen naar bijna 30 miljoen euro. De kosten zijn inclusief eventuele ambulante jeugdhulp.

Er zijn in de data 46 aanbieders te onderscheiden, maar omdat er in dit segment met hoofdaannemerschap wordt gewerkt zijn niet alle aanbieders in beeld.

In dit segment zijn de gecertificeerde instellingen (GI's) de grootste verwijzer; in 2021 komt tweederde via de GI en ruim eenderde via de gemeente. Een persoon kan meerdere indicaties hebben, en daarom ook meerdere verwijzers.

Kosten en cliënten Twente

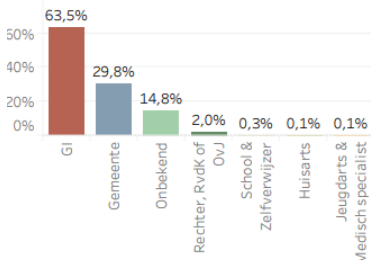

Per gemeente ~ 2021

	Aantal cliënten	Vergoed bedrag	Gemiddeld bedrag pp
Almelo	182	3.473.898	19.087
Borne	46	1.713.691	37.254
Dinkelland	39	1.111.397	28.497
Enschede	305	5.670.572	18.592
Haaksbergen	23	591.834	25.732
Hellendoorn	52	1.414.298	27.198
Hengelo	171	3.124.238	18.270
Hof van Twente	47	1.604.238	34.133
Losser	27	685.229	25.379
Oldenzaal	47	1.097.907	23.360
Rijssen-Holten	80	2.133.830	26.673
Tubbergen	18	436.780	24.266
Twenterand	143	5.441.132	38.050
Wierden	51	1.337.010	26.216
Totaal	1.161	29.836.054	25.699

Geleverd door: Kennispunt Twente
Versiedatum: 24 augustus 2022

Verwijzers ~ 2021

Grootste aanbieders ~ cliënten 2021

Aanbieder	Aantal cliënten	Actief in hoeveel gemeenten
1	802	14
2	136	14
3	90	14
4	86	13
5	67	12
6	63	10
7	53	11
8	50	11
9	39	12
10	37	9

Grootste aanbieders ~ kosten 2021

Aanbieder	Vergoed bedrag	% aandeel aanbieder in totaalbedrag
A	11.632.652	45,1%
B	3.069.941	11,9%
C	2.396.187	9,3%
D	1.758.619	6,8%
E	952.899	3,7%
F	823.802	3,2%
G	718.866	2,8%
I	610.400	2,4%
J	603.567	2,3%
K	533.867	2,1%

Nog te onderzoeken (niet uitputtend):

- Wonen in combinatie met ondersteuningsbehoefte bij dezelfde aanbieder die het wonen biedt. Dit om te zien met welke ondersteuningsbehoefte bij het dakje worden opgezet. Indien hier ook ondersteuningsbehoefte 3B of hoger naast het wonen wordt ingezet bij dezelfde aanbieder, is die vorm dan wonen of verblijf?
- Welke jeugdhulp wordt ingezet naast het wonen (dus niet de ondersteuning die gekoppeld zijn aan het dakje).
- Wat is het zorgpad van jeugdigen in deze woonvormen.
- Leeftijdscategorie van jeugdigen per woonvorm.
- Voor welke leeftijd en/of doelgroepen is specialistisch wonen nodig?
- Demografische ontwikkelingen van jeugd in de komende 5 jaar. Zien we meer jeugdigen of minder?
- Herkomst van jeugdigen binnen verblijf. Om hulp zo dicht mogelijk bij hun oorspronkelijke thuis vorm te geven zou je moeten weten waar de behoeften liggen verdeeld over de regio.
- Heeft de omvang van het gezinshuis (aantal plekken) effect heeft op het aantal doorplaatsingen. Kleinere gezinshuizen minder doorplaatsingen dus een duurzamere woonplek?
- Gebruik input uit Rapportage Taskforce Gezinshuizen
- Gebruik Lessons learned vanuit inkoop Twents Model
- Gebruik input van Documenten doorontwikkeling Twents Model

Ontwikkelpotentieel en overige input voor segment Wonen

- Definieer goed wat onder wonen wordt verstaan en wat hierin verwacht wordt van de aanbieder.
- Belangrijk is voldoende aandacht voor de relatie van de jeugdige met het gezin van herkomst/biologische ouders. Beschrijf nauwkeurig wat hierin verwacht wordt binnen het wonen.
- Alle gezinshuizen in de regio zitten vaak vol. Hoe kunnen de aanbieders van gezinshuiszorg/gezinshuizen een gezamenlijke verantwoordelijkheid voelen tot het vormgeven van meer gezinsplekken?
- Willen we zelfstandig gecontracteerde gezinshuizen of alleen binnen onderaanneming?
- Willen we de plekken in gezinshuizen alleen beschikbaar houden voor jeugdigen uit Twente? Zo ja, wat is hier dan voor nodig?
- Ons advies is om de doelgroep beschrijving heel scherp te maken tussen gezinshuis en specialistisch wonen. Specialistisch wonen is voornamelijk aan de orde wanneer er kindfactoren zijn die maken dat het wonen in een gezinshuis niet mogelijk is, zoals bijvoorbeeld bij hechtingsproblematiek. De jeugdige kan soms de nabijheid van gezinshuisouders niet aan en is daarom meer gebaat bij een team van professionals.
- Het is belangrijk dat bij de inkoop de beschrijving van de verschillende vormen heel concreet wordt uitgewerkt. Staan we bijvoorbeeld verschillende varianten van een gezinshuis toe? Dit om te voorkomen dat er bij aanbieders een verkeerd beeld en of een ongewenste financiële prikkel kan ontstaan. Bijvoorbeeld dat gezinshuizen zich ook kunnen inschrijven voor specialistisch wonen en zo een hoger tarief in rekening brengen.
- Bij specialistisch wonen is er sprake van een professioneel klimaat waardoor een jeugdige kan wonen in deze voorziening. Dit eventueel in combinatie met specialistische begeleiding. Als er behandeling nodig is, dan kan dit

apart ingezet worden. Waarbij de specialistische begeleiding vervolgens de behandeling kan bestendigen/inslijten.

- Wanneer tijdelijk wordt overgegaan van wonen naar behandeling met verblijf, dan dient in het belang van de jeugdige, de duurzame woonplek beschikbaar te worden gehouden aangezien perspectief altijd terug naar (t)huis is. Pas dan is er sprake van duurzame inzet. Onderzoek hiervoor de mogelijkheden.
- Nu is een gedragswetenschapper vaak gekoppeld aan de woonvoorziening. Willen we dit zo houden of vinden we het beter om aanbieder-onafhankelijke gedragswetenschappers in te zetten en deze te koppelen aan het matchingsteam?
- Goed beschrijven wat je doet met tijdelijke opvang naast het gezinshuis. Denk hier bijvoorbeeld aan het feit dat de professionals van de gezinshuizen 1x 4 weken verplicht een weekend vrij zijn. Moet het vervangende wonen dan uit het tarief van het gezinshuis of kan hiervoor een aparte beschikking afgegeven worden?
- Onderzoek mogelijkheid van een matchings/plaatsingsbureau voor verblijfsplekken. Denk hierbij aan een centrale plek waar alle beschikbare plaatsen inzichtelijk zijn. Waar onafhankelijk gekeken kan worden bij welke aanbieder een verblijfsplek het meest passend is. Van hieruit kan ook data verzameld worden over bijvoorbeeld doorplaatsingen.
- Uitgangspunt is dat wonen (indien mogelijk/wenselijk) zo dicht mogelijk is bij oorspronkelijke gemeente. Zodoende kan voor de jeugdige belangrijke zaken als bijv. school en sportclub hetzelfde blijven. Het zo verbinden van wonen en sociale basis infrastructuur kan zorgen dat de sociale basis infrastructuur het wonen versterkt. Toeleiding naar zo'n centraal team kan zowel vanuit de lokale toegang als een externe verwijzer.
- Landelijke ontwikkelingen: kleinschalig wonen, SPUK, 3OM (verblijf of wonen) zijn van invloed op dit segment.
- De te ontwikkelen visie op Wonen en Verblijf biedt input voor de verdere uitwerking van het segment wonen.

Contractvorm

Gewenste contractvorm in dit segment is afhankelijk van vraag en aanbod. Liefst zo open mogelijk. Het zou daarnaast, gezien de krapte in het aanbod (met name bij gezinshuizen en specialistisch wonen) in relatie toe de vraag, wenselijk zijn om de mogelijkheid te houden om nieuwe toetreders tot de markt toe te kunnen laten.

Bekostiging

- Ons advies is om pleegzorg niet anders te bekostigen dan nu het geval is. Wel is behoefte aan duidelijkheid over wat onder pleegzorgbegeleiding erin valt en wat niet.
- Verder adviseren wij aandacht te hebben voor (het uitvragen van) een standaardprijs voor een bed als de jeugdige afwezig is vanwege bijvoorbeeld tijdelijk verblijf in verband met behandeling of door terugkeer naar huis. Daarnaast dient te worden afgewogen of deze standaardprijs ook aan de orde is als de jeugdige vanuit wonen (door het ontlasten of vrije weekenden van pleegouders/professionele opvoeders elders verblijft. Wij adviseren All-in prijzen uit te vragen met als uitgangspunt: alles erin behalve als....
- Onderzoek of er een tariefverschil nodig is vanwege zorgzwaarte bij gezinshuizen (en mogelijk ook specialistisch wonen).
- Voor wat betreft de tarieven zien wij als ontwikkelpotentieel:
 - Pleegzorg: zorg voor een duidelijke regeling voor bijzondere kosten. Nu is het voor pleegouders soms 'vechten' om zaken gedaan te krijgen en kosten vergoed, zoals bijvoorbeeld vervoer. Wanneer we dit beter regelen, voorkomt dit gevoelens van onmacht en frustratie bij pleegouders en bestaat de kans dat pleegouders het langer volhouden en we misschien zelfs meer pleegouders krijgen.
 - Gezinshuizen: rekening houden met/afwegen
 - Loon ouders;
 - Betalen per gezinshuis of per kind. Wat is de juiste financiële prikkel?
 - Aantal jeugdigen;
 - Verder uitwerken en concretiseren van het landelijk kwaliteitskader gezinshuizen.

Toegang

In de huidige situatie gaat iedere verwijzer zelf op zoek naar een geschikte woonvoorziening.

Wenselijk is om inzichtelijk te hebben waar er bij alle verschillende aanbieders vrije plaatsen zijn. Een idee is om een matching/plaatsingsteam te hebben, waarbij direct de jeugdige gekoppeld kan worden aan een geschikte en vrije plek. Een andere mogelijkheid is het hebben van een beschikbaarheidsapp waar verwijzers gebruik van kunnen maken. Idem geldt voor verblijf, dus samen optrekken hierin is wenselijk.

Contractmanagement en leveranciersmanagement

Vragen die we willen meegeven in dit kader zijn:

- Onderzoek hoe de uitwerking van het kwaliteitskader bij gezinshuizen in de praktijk vorm wordt gegeven. Het kwaliteitskader is namelijk 'breed' beschreven.
- Wat kan een gemeente met gezinshuizen die niet gecontracteerd zijn, maar zich wel in je gemeente bevinden?

Administratieve lastenverlichting mogelijk?

Door goede matching als resultaat meer effectieve en duurzame plaatsingen. Dit aan de voorkant beter duidelijk hebbend, voorkomt extra administratieve lasten door doorplaatsingen. Verder zorgt een "all-in tarief, tenzij" ook voor minder administratieve lasten, zo is de verwachting.

Bijlage C: Beschrijving segment verblijf

Wat is segment verblijf?

Doel van verblijf is het bieden van begeleiding/behandeling die thuis niet geboden kan worden. Bij deze behandeling is een tijdelijke verblijfsvoorziening nodig (niet gericht op wonen). Het doel van 'verblijf' is dus nadrukkelijk anders dan bij 'wonen'. Verblijf duurt zo kort als mogelijk en is gericht op de behandeling en begeleiding, waarbij het noodzakelijk is om te verblijven bij een aanbieder. Na dit verblijf kan een jeugdige terug naar huis (met eventuele verdere ambulante behandeling/begeleiding) of naar een langere termijnvoorziening -> wonen (met eventueel verdere ambulante behandeling/begeleiding). Onder verblijf vallen de volgende voorzieningen:

- JeugdzorgPlus
- 3-milieusvoorzieningen
- 24-uurs behandel/begeleidingsgroepen
- Zelfstandigheidstrainingshuizen
- Moeder-kind huizen
- Logeervoorzieningen

De huidige manier van inkoop leidt ertoe dat er een combinatie van indicaties plaats moet vinden. Of, in het jargon van het Twentse Ondersteunings Model: we indiceren een dakje met een ondersteuningsbehoefte. We adviseren om in de volgende fase van de inkoop in dit segment all-in tarieven te hanteren voor alle vormen van verblijf. Deze beweging levert een administratieve lastenverlichting op en leidt tot minder discussie tussen toegang en aanbieder. Vooral in het segment 'verblijf' is sprake van (de roep om) ambulantisering: zoveel mogelijk behandeling en begeleiding in de gezinssituatie en daar waar noodzakelijk kan terug gevallen worden op een verblijfs-bed bij een aanbieder. Een voorbeeld hiervan is Intensive Home Treatment (IHT) als ambulant alternatief voor een opname met behandeling. Waarbij soms een behandel-bed als achtervang wel nodig is. Van belang is dus de samenhang en samenwerking tussen segment ambulant en verblijf.

Marktanalyse segment Verblijf

Geleverd door: Kennispunt Twente
Versiedatum: 24 augustus 2022

Segment Verblijf

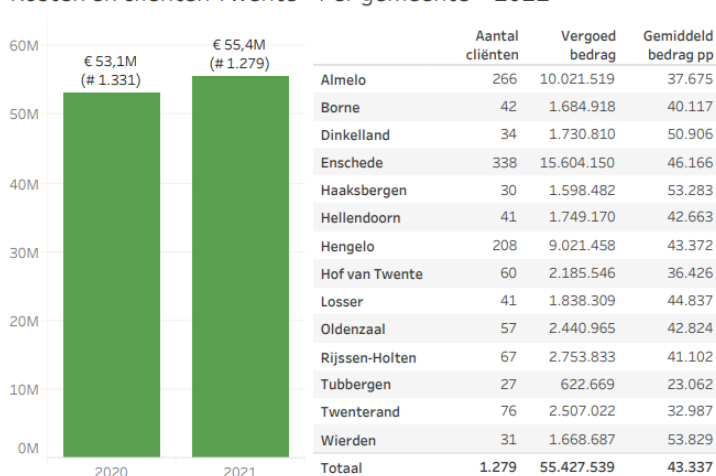
Dit segment gaat over jeugdigen die vanwege een behandeling tijdelijk niet thuis verblijven, inclusief de overige ambulante jeugdhulp die zij ten tijde van verblijf hebben.

Het aantal jeugdigen is in 2021 licht gedaald naar 1.280 jeugdigen, maar de kosten zijn met 6% gestegen naar 55,4 miljoen euro. Gemiddeld komen de kosten per persoon in 2021 uit op ongeveer € 43.500, dat is 3.500 meer dan in 2020. Per gemeente zijn er grote verschillen in de gemiddelde kosten per persoon, variërend van € 23.000 in Tubbergen tot € 53.000 in Haaksbergen en bijna € 54.000 in Wierden. Bij Wierden wordt dit hoge bedrag voornamelijk veroorzaakt door Dakje 2.

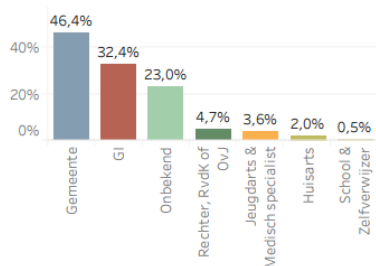
Er zijn in dit segment 83 aanbieders te onderscheiden in 2021.

Bijna de helft van de personen met een verblijfsvoorziening wordt via de gemeente verwezen, eenderde via de gecertificeerde instellingen (GI's).

Kosten en cliënten Twente Per gemeente ~ 2021

Verwijzers ~ 2021

Grootste aanbieders ~ cliënten 2021

Aanbieder	Aantal cliënten	Actief in hoeveel gemeenten
1	269	14
2	179	14
3	158	14
4	148	13
5	140	14
6	108	13
7	83	13
8	70	11
9	67	9
10	67	11

Grootste aanbieders ~ kosten 2021

Aanbieder	Vergoed bedrag	% aandeel aanbieder in totaalbedrag
A	12.584.810	24,4%
B	10.286.734	19,9%
C	4.347.097	8,4%
D	2.698.809	5,2%
E	2.687.182	5,2%
F	2.460.090	4,8%
G	2.091.960	4,1%
I	1.623.417	3,1%
J	1.365.781	2,6%
K	865.150	1,7%

Ontwikkelpotentieel en overige input segment Verblijf

De volgende punten geven wij mee als zijnde ontwikkelpotentieel:

- Door een goede manier van inkopen de juiste financiële prikkel toedienen om aanbieders ertoe te bewegen de hulp/zorg zoveel mogelijk te “ambulantiseren”. Dit is gezien vanuit het belang van de jeugdige.
- Verblijf is een tijdelijk situatie. Terugval na behandeling is mogelijk. Zorg daarom dat er wel “achtervang” is, want dit blijkt in de praktijk vaak nodig te zijn na een periode van verblijf. Zorg dat het bed een bepaalde periode beschikbaar blijft voor de jeugdige. Hiermee rekening houden draagt positief bij aan eerder afstromen en is daarmee in het belang van de jeugdige.
- Definieer: wanneer is verblijf bij ambulante behandeling noodzakelijk?
- Is het nodig altijd eerst een ambulante partij te hebben, voordat je behandeling bij verblijf inzet?
- Is dit haalbaar?
- Verblijf is altijd een tijdelijke voorziening. Het doel voor de jeugdige is altijd om weer terug te keren naar een woonsituatie. In de praktijk blijkt geregeld dat er een terugval volgt, zodat verblijf opnieuw noodzakelijk is. In het belang van de jeugdige zou in dit geval de reeds bekende plek binnen het segment verblijf de beste plek zijn. Daarom moet er bij de inkoop worden nagedacht over de bekostiging van “achtervangbedden”.
- Verder geven wij mee dat het belangrijk is om de te grens bepalen tussen de zwaarste vormen van ambulant of waar dit overgaat in verblijf. De voorkeur is altijd “ambulantiseren”. Om te voorkomen dat aanbieders vanuit financiële redenen bedden langer gevuld houden dan noodzakelijk, kan het een goed idee zijn om de aanbieder een plan van aanpak te laten indienen hoe een en ander te stroomlijnen.
- Onderzoek mogelijkheid van een matching/plaatsingsbureau voor verblijfsplekken. Denk hierbij aan een centrale plek waar alle beschikbare plaatsen inzichtelijk zijn. Waar onafhankelijk gekeken kan worden bij welke aanbieder een verblijfsplek het meest passend is. Van hieruit kan ook data verzameld worden over bijvoorbeeld doorplaatsingen.
- Belangrijk is de mogelijkheid voor op- en afschaling. Zeker met de wetenschap dat er bijna altijd een vervolg (behandel of begeleidingstraject) volgt na verblijf. Aanbieders binnen het segment verblijf hebben nu elk hun eigen ambulante hulpverlening. Wij geven mee dat samenwerking met andere ambulante aanbieders gestimuleerd dient te worden. Een onderzoeksvraag is: Hoe stimuleren/vragen we hierin meer verantwoordelijkheid van aanbieders?
- Landelijke ontwikkelingen: kleinschalig wonen, SPUK, 3OM (verblijf of wonen) zijn van invloed op dit segment.
- De te ontwikkelen visie op Wonen en Verblijf biedt input voor de verdere uitwerking van het segment wonen.

Toegang

In de huidige situatie gaat iedere verwijzer zelf op zoek naar een geschikte verblijfsvoorziening.

Wenselijk is om inzichtelijk te hebben waar er bij alle verschillende aanbieders vrije plaatsen zijn. Een idee is om een matching/plaatsingsteam te hebben, waarbij direct de jeugdige gekoppeld kan worden aan een geschikte en vrije plek. Een andere mogelijkheid is het hebben van een beschikbaarheidsapp waar verwijzers gebruik van kunnen maken. Idem geldt voor verblijf, dus samen optrekken hierin is wenselijk.

Contractvorm

Gewenste contractvorm in dit segment is afhankelijk van vraag en aanbod. Liefst zo open mogelijk. Het zou daarnaast, gezien de krapte in het aanbod in relatie toe de vraag, wenselijk zijn om de mogelijkheid te houden om nieuwe toetreders tot de markt toe te kunnen laten.

Bekostiging

- Onderzoek all-in tarieven voor alle verblijfsvormen. In de huidige situatie is een deel van de verblijfsbedden all-in tarieven en een deel (dakjes) is dat niet. Bij de laatste groep omdat ze individuele behandeling en begeleiding toegevoegd worden aan het verblijfsselement. Dit levert onduidelijkheid en discussie op. Door het hanteren van all-in tarieven wordt dit voorkomen.
- De huidige bekostigingsmethode, prijs vermenigvuldigd met hoeveelheid, ofwel “p*q” (dagprijs) werkt goed. Een overweging kan zijn om met een trajectprijs te gaan werken?
- Los hiervan dient er iets te worden geregeld voor huisvesting/frictiekosten in afbouw naar “ambulantisering” of in ombouw naar een ander segment.
- Van belang is om te doordenken hoe de eerder beschreven “achtervangbedden” worden bekostigd. Van belang hierbij is het stimuleren van de juiste financiële prikkel, zodat wordt voorkomen dat aanbieders om financiële redenen de aanwezige bedden (langer) willen bezethouden.

Contractmanagement en leveranciersmanagement

In- en uitstroom en (verblijfs)duur zijn voor contractmanagement belangrijke elementen. De keten als geheel is hierin belangrijk. Met name bij verblijf is dit het geval, omdat er bijna altijd hulp volgt na verblijf en heel vaak ook al daarvoor.

Administratieve lastenverlichting mogelijk?

Wij geven mee all-in tarieven te stimuleren. Dit levert zowel minder discussies met aanbieders als administratieve lastenverlichting op.

Bijlage D: Beschrijving segment: Ambulant

Wat is segment Ambulant

Ambulante hulp is hulp op afspraak. Ambulante ondersteuning is niet plaatsgebonden. De ondersteuning vindt thuis of elders plaats (zoals op school of bij de aanbieder) en kan in een groep of individueel aangeboden worden. Ambulante jeugdhulp is een breed palet van jeugdhulp dat in dit segment valt. Van lichte ondersteuning tot specialistische ambulante jeugdhulp, maar ook dyslexie en medicatiecontrole vallen hieronder. In dit segment kan de uitkomst van de landelijke discussie welke jeugdhulp onder de Jeugdwet valt consequenties hebben. Bijvoorbeeld door deelssegmentering omdat specifieke onderdelen van specialistische ambulante jeugdhulp regionaal ingekocht moeten worden.

Marktanalyse segment Ambulant

Geleverd door: Kennispunt Twente
Versiedatum: 24 augustus 2022

Segment Ambulant (excl. i.c.m. wonen/verblijf)

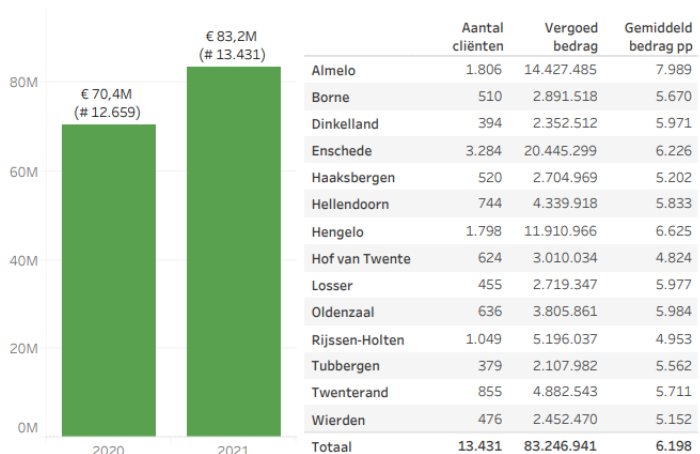
Dit segment gaat over jeugdigen die ambulante jeugdhulp ontvangen en thuis wonen. Dit betreft in 2021 93% van alle cliënten met ambulante jeugdhulp en 75% van de ambulante kosten. Jeugdigen die niet thuis wonen en ambulante jeugdhulp ontvangen, vallen niet onder dit segment.

Het aantal cliënten in dit segment is in 2021 met 6% toegenomen naar bijna 13.500, maar de kosten zijn harder gestegen: ruim 83 miljoen is een stijging van ca. 18% t.o.v. 2020. Deze stijging is in vrijwel alle gemeenten zichtbaar.

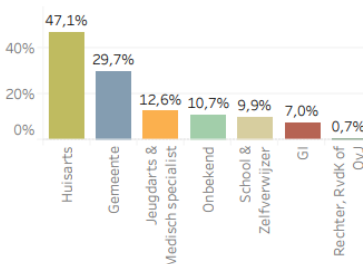
In totaal zijn er 270 aanbieders in dit segment die ambulante jeugdhulp bieden aan thuiswonende jeugdigen in Twente. Aantallen en kosten zijn erg verspreid over deze aanbieders. De 10 grootste aanbieders ontvangen net iets meer dan de helft van de totale kosten in dit segment in 2021.

In dit segment is de huisarts de grootste verwijzer; dit komt vooral door ondersteuningsbehoefte 4. Bij ondersteuningsbehoeften 1 en 2 is de gemeente de grootste verwijzer, en bij ondersteuningsbehoefte 3 is het een samenspel tussen gemeente en medische verwijzers.

Kosten en cliënten Twente Per gemeente ~ 2021

Verwijzers ~ 2021

Grootste aanbieders ~ cliënten 2021

Aanbieder	Aantal cliënten	Actief in hoeveel gemeenten
1	1.113	14
2	1.034	13
3	892	12
4	745	14
5	671	14
6	646	14
7	609	14
8	485	14
9	480	11
10	470	14

Grootste aanbieders ~ kosten 2021

Aanbieder	Vergoed bedrag	% aandeel aanbieder in totaalbedrag
A	8.633.173	10,6%
B	5.647.036	6,9%
C	5.181.320	6,4%
D	4.928.474	6,0%
E	4.830.696	5,9%
F	4.504.147	5,5%
G	4.027.408	4,9%
I	3.136.459	3,8%
J	2.159.971	2,6%
K	2.148.045	2,6%

Nog te onderzoeken (niet uitputtend):

- Binnen ambulant is de diversiteit van soorten aanbieders (cruciale systeemaanbieders, grote en kleine aanbieders) fors. Onderzoek hoeveel aanbieders er nu zijn op de verschillende onderdelen binnen ambulant? Hoeveel aanbieders groot/klein, zzp'ers. Hoeveel en welke aanbieders zien qua cliënten 75% van de markt? Hoeveel en welke aanbieders hebben qua kosten 75% van de markt.

Ontwikkelpotentieel en overige input segment Ambulant

- Niveaus ABC op cliëntniveau hebben weinig toegevoegde waarde.
Op dit moment kent het Twents Model profielen in zwaarte van de hulpvraag. Het betreft 3 profielen, licht – middel – zwaar (abc-profiel). In de cijfers zien we dat er met name indicaties worden afgegeven in de profielen b en in mindere mate c. Profiel a geldt voor 25% van de indicaties. We geven in overweging om deze profielen af te schaffen. Dit voorkomt discussie tussen toegang en aanbieder over de zwaarte van de benodigde inzet en blijkt in de praktijk ook niet uit te pakken zoals eerder bedoeld. Het afschaffen van de profielen betekent een versimpeling van het model en daarmee administratieve lastenverlichting.
- Advies uit doorontwikkeling Twentsmodel:
- Op- en afschalen, specialistisch naar lichtere vormen en van lichtere vormen naar specialistisch
- Groepsaanbod:
 - Uitbreiden (zowel lichte vormen als specialistisch groepsaanbod mogelijk maken);
 - Groep voorliggend op individueel;
 - Groep is niet altijd een dagdeel, duur moet variabel zijn of per nog te maken categorie gedifferentieerd;
 - Groep andere eisen dan ambulant, dus apart definiëren wat de eisen zijn;
 - Locaties inzichtelijk hebben;
- Ambulante jeugdhulp dient aan te sluiten op de sociale basis van de lokale gemeenten;
- Afnemen wat je wil i.v.m. uitbreiden sociale basis (bijv. door praktische begeleiding toe te voegen aan de sociale basis);
- Verblijf ambulantiseren met waar nodig een bed als achtervang. (bijv. IHT);
- Ambulante jeugdhulp ook nodig in avond/weekend;
- Limieten stellen aan (lichte) jeugdhulp (normeren);
- Het is een overweging om (lichte) vormen van jeugdhulp te koppelen aan een maximaal aantal sessies. Bijvoorbeeld: “Muziektherapie kan door de toegang ingezet worden, maar met een maximum van xx sessies, vergelijkbaar met de zorgverzekering”;
- Bij de inkoop van (lichte) ambulante ondersteuning kunnen aanbieders aangeven in welke gemeente(n) of subregio's zij hulp willen leveren (op locatie – thuis of in de gemeente -!). Het ‘willen leveren’ houdt ook de verplichting in dat dit gebeurt (anders is er sprake van niet nakoming van het contract). Op deze manier is het voor gemeenten (beter dan nu) zichtbaar welke aanbieders er in hun gebied werkzaam zijn en waar er eventueel ‘witte vlekken’ zijn;
- De kamerbrief over de toekomst van de jeugdhulp stelt dat in de komende tijd gekeken wordt naar de effectiviteit van behandelingen. In de inkoopdocumenten zal met de uitkomst van deze beschouwing rekening gehouden moeten worden. Ook deze uitkomst zou het zorglandschap overzichtelijker kunnen maken. Daarnaast zouden gemeenten in hun verordening jeugdhulp bepaalde vormen van (nog) niet bewezen effectieve jeugdhulp op voorhand uit kunnen sluiten. Dit is echter een discutabele maatregel;
- We geven in overweging om bij de inkoop van jeugdhulp te eisen dat aanbieders aantoonbaar samenwerken met aanbieders van naastliggende vormen van zwaardere en lichtere jeugdhulp (dit kan ook zijn met partners in het lokale voorliggend veld) of dat aanbieders aantonen dat ze naastliggende lichtere en zwaardere hulp zelf kunnen leveren. De vorm waarin dit aangetoond moet worden en hoe dit moet wegen, is onderwerp in de inkoopdocumenten en wordt nu niet verder uitgewerkt. Onze veronderstelling is dat dit ook leidt tot een overzichtelijker landschap;
- Gemeenten geven aan dat het lokale landschap (sociale basisinfrastructuur) de komende jaren volop in beweging zal zijn: er komt een beweging van zorg naar voorliggende voorzieningen of andersom. Dit betekent dat de lokale ontwikkeling (transformatie) van jeugdhulp in de komende jaren gaande blijft. Hiermee zal rekening moeten

worden gehouden in de contracten. Ook aan de manier waarop aanbieders hiermee om moeten gaan kunnen eisen gesteld worden;

- Om meer overzicht te creëren zouden gemeenten kunnen overwegen om te werken met hoofdaannemers en onderaannemers. De projectgroep strategische inkoop is geen voorstander van het overall toepassen van hoofdaannemers/onderaannemers. Het verlegt administratieve lasten, maar beperkt ze niet. Het toetsen op kwaliteit van de aanbieders wordt verlegd en komt verder bij gemeenten (regio) vandaan te liggen.
- Dyslexie: onderzoek waar je de toegang tot dyslexie wil beleggen. Bij scholen en dyslexieaanbieders en bij toegang van gemeenten of anders.
- Medicatiecontrole (exclusief comorbiditeit), kent in de huidige inkoop 2 vormen namelijk als onderdeel van de behandeling en zonder behandeling. Onderzoek of een aparte vorm (zonder behandeling) wenselijk is om dit apart te laten lopen.

Contractvorm

- Pilots mogelijk maken (bijv. voor vergroten sociale basis in gemeenten en ambulantisering verblijf)
- Zorg voor een beheersbaar zorglandschap en partnerschap
- Aansluiten sociale basis

Bekostiging

- Discussie op minuten eruit halen! Is minuten de juiste eenheid voor alle vormen ambulant?
- Discussie op indirecte tijd/reistijd eruit.

Contractmanagement en leveranciersmanagement

- Maak afspraken over duidelijke en meetbare KPI's en data. Heldere indicatoren om te sturen
- Duidelijke procesomschrijving – hoe kijk je naar partnerschap (hoe vallen de KPI's hierin en hoe vormgeven aan de sturing)

Administratieve lastenverlichting mogelijk?

- Hoeveelheid KPI's beperken *
- Barrièremodel toepassen aan de voorkant
- Aansluiten bij landelijke aanleverdata
- Zijn er regionale afspraken/inkoop te maken voor versterken sociale basis (of iedere gemeente voor zich?)

Bijlage E: Beschrijving segment: Crisis

Wat verstaan we onder crisis?

Er is sprake van een crisis als een acute situatie direct ingrijpen noodzakelijk maakt om direct gevaar voor de jeugdige, of de omgeving af te wenden, dan wel om ernstiger overlast te beëindigen. Crisisdienst en crisishulpverlening is 24-uur per dag beschikbaar en bestaat uit een crisisbereikbaarheidsdienst (triage en coördinatie) en inzet van de crisishulp (crisishulp in huis, in pleegzorg of in een groep). Op dit moment zijn de verschillende onderdelen van dit segment versnipperd ingekocht. Door dit in 1 segment samen te voegen, bevorderen we samenwerking en integraliteit.

In alle segmenten kan sprake zijn van crisis. Crisis loopt dus door de segmenten heen en is daarom over de lange wijze van de piramide geplaatst. Crisis bestaat uit de volgende onderdelen:

- Crisisdienst JGGZ;
- Coördinatiepunt spoedhulp (CPSH);
- Crisisbedden (inclusief crisis pleegzorg);
- Ambulante spoedhulp.

Binnen het segment crisis speelt met name leidend principe 6: In Twente werken wij zonder wachtlijsten.

We zien dat het niet tijdig doorstromen vanuit een crisisbed naar reguliere hulpverlening een probleem oplevert in de beschikbaarheid van crisisbedden en extra uitgaven van gemeenten vraagt. Bovendien draagt een langer verblijf op een crisisbed dan nodig niet bij aan het welzijn van de jeugdige. We zoeken naar een dekkend zorglandschap en betere samenwerking tussen de segmenten en het segment 'crisis', zodat minder instroom noodzakelijk is en uitstroom vlotter verloopt.

Marktanalyse segment Crisis

Geleverd door: Kennispunt Twente
Versiedatum: 24 augustus 2022

Segment Crisiszorg

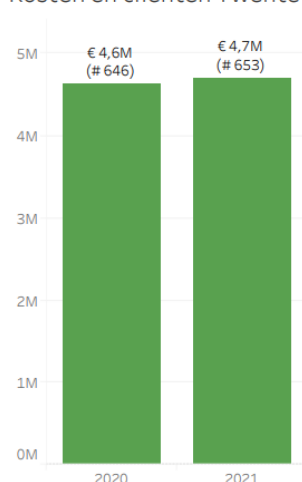
Dit segment gaat over jeugdigen waarvoor crisiszorg moet worden ingezet. Dit kan zowel ambulant als via een verblijfsvoorziening.

Op jaarbasis gaat het om 650 jeugdigen en om 4,7 miljoen euro.

In totaal zijn er 7 aanbieders die crisiszorg aanbieden in Twente, waarvan 3 aanbieders gezamenlijk verreweg de meeste cliënten bedienen. Samen zijn zij in 2021 verantwoordelijk voor de zorg aan 73% van de cliënten. Eén aanbieder met minder dan 10 cliënten wordt in dit overzicht niet getoond.

Van alle crisiszorg gaat bijna 50% via de gemeente als verwijzer. De gecertificeerde instellingen (GI's) zijn verantwoordelijk voor bijna eenderde van de verwijzingen en 12% loopt via de huisarts. Een persoon kan meerdere indicaties hebben, en daarom ook meerdere verwijzers.

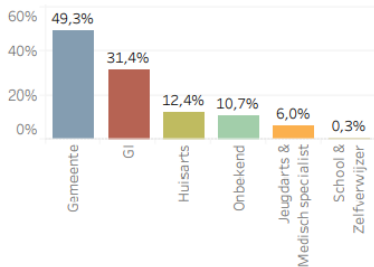
Kosten en cliënten Twente

Per gemeente ~ 2021

	Aantal cliënten	Vergoed bedrag	Gemiddeld bedrag pp
Almelo	101	779.166	7.715
Borne	17	144.597	8.506
Dinkelland	11	155.398	14.127
Enschede	229	1.875.570	8.190
Haaksbergen	16	86.152	5.385
Hellendoorn	12	98.669	8.222
Hengelo	99	515.534	5.207
Hof van Twente	29	202.079	6.968
Losser	15	82.644	5.510
Oldenzaal	32	170.101	5.316
Rijssen-Holten	32	238.731	7.460
Tubbergen	10	40.484	4.048
Twenterand	33	187.488	5.681
Wierden	17	105.412	6.201
Totaal	653	4.682.025	7.170

Verwijzers ~ 2021

Grootste aanbieders ~ cliënten 2021

Aanbieder	Aantal cliënten	Actief in hoeveel gemeenten
1	253	14
2	162	13
3	161	14
4	73	8
5	45	10
6	14	6

Grootste aanbieders ~ kosten 2021

Aanbieder	Vergoed bedrag	% aandeel aanbieder in totaalbedrag
A	1.838.994	39,3%
B	1.736.304	37,1%
C	798.127	17,1%
D	148.284	3,2%
E	128.043	2,7%
F	28.674	0,6%

Ontwikkelpotentieel en overige input segment Crisis

- Crisis als ketenaanpak, wat is hiervoor nodig?
- Uitstroom crisis (verblijf): plan van aanpak bevorderen uitstroom: beschikbare analyse van de aanbieders gebruiken.
- Binnen de crisispleegzorg is een tekort aan opvang van jeugdigen jonger dan 12 jaar.
- Er is sprake van een tekort aan gezinsopvang (broertjes/zusjes worden nu nog te vaak uit elkaar gehaald en dat is niet in het belang van de jeugdigen).
- In huidige inkoop hadden veel partijen zich ingeschreven op ambulante spoedhulp. Zorg dat voor het toelaten de eisen voor aanbieders vooraf goed worden gecheckt om achteraf problemen te voorkomen.
- Crisis laat een seizoensgebonden patroon zien (pieken vlak voor vakanties).
- Beschrijf de rol van Veilig Thuis Twente in de keten van crisis.
- Wat is de rol van de BOPZ hierin?
- Is de opvolging van crisisinzet bij LVB met GGZ problematiek voldoende geborgd?
- Definieer de afbakening; wanneer is er sprake van crisis en wanneer is het reguliere hulp (bijv. woonplek nodig) of spoedhulp (wel urgent, maar geen crisis)?
- Onderzoek de zorgpaden, was is aan crisishulp ingezet voorafgaand aan crisis en wat na crisis.

Toegang

Toegang tot crisishulp vindt plaats door:

- Wettelijke verwijzers (gemeente, GI's, medisch specialisten);
- Buiten kantoor tijd loopt 24 u bereikbaarheid via Veilig Thuis Twente (VTT).
- Vraag die we meegeven: Hoe om te gaan met inzet crisishulp wanneer de verwijzers rol ergens anders wordt belegd, denk aan OJA in Enschede?

Contractvorm

- Geen "open" contract wenselijk in verband met het borgen 24/7 beschikbaarheid;
- Inzet kunnen afdwingen;
- Door afspraken en financiering borgen dat cliënten op tijd uitstromen door integrale samenwerking en doorontwikkeling van alternatieve ambulante hulpvormen voor crisisbehandeling.

Bekostiging

We kennen nu binnen dit segment 2 verschillende vormen van bekostiging; lumpsum en prijs maal hoeveelheid, ($p \cdot q$).

Vragen die we meegeven:

- Welke bekostigingsvorm is zowel ondersteunend aan crisisbereikbaarheid (Triage / Coördinatie) en aan crisisinzet?
- Of een combinatie van beschikbaarheid met $p \cdot q$ naar verbruik?

Contractmanagement en leveranciersmanagement

Gezamenlijk overleg met de betrokken aanbieders en andere stakeholders bij crisis (zowel bereikbaarheidsdienst (coördinatie/triage) als crisishulp is gewenst m.b.t. de doorontwikkeling van de “ambulantisering” en de aanpak van uitstroom van overbruggingscliënten

Wij bevelen aan om aanbieders een gezamenlijke verantwoordelijkheid te geven. De meerwaarde hiervan is in de praktijk al gebleken, doordat bijvoorbeeld één aanbieder de bedden (achtervang) regelt voor een andere aanbieder wanneer zij de crisisopvang vol hebben.

Administratieve lastenverlichting mogelijk?

Meerjarige afspraken maken voor beschikbaarheidsdeel

Bijlage F: Beschrijving segment: Consultatie en Diagnostiek

Wat verstaan we onder segment Consultatie en Diagnostiek?

Door consult (en advies) wordt aanvullende specifieke kennis en ervaring ingezet om tot een goede duiding van problematiek te komen. Opdrachtnemer wordt gevraagd om gericht mee te denken over een vraagstuk/casus, het beoordelen van de hulpvraag en inzet van passende jeugdhulp terwijl de jeugdige niet bij opdrachtnemer in hulp is. Jeugdige en/of ouders zijn geïnformeerd over het gevraagde consult. Het betreft nadrukkelijk het wisselen en kennis en informatie ten gunste van de probleemanalyse en/of het komen tot vervolgstappen voor passende hulpverlening.

Soms is het voor de gemeentelijke toegang nodig om een deskundige te consulteren met betrekking tot een casus: wat is de beste hulp die ingezet kan worden? Omdat dit nadrukkelijk een ander uitgangspunt is dan directe hulp aan een jeugdige, hebben we ervoor gekozen om hier een apart segment van te maken. Het doel van dit segment is dus de toegang ondersteunen in de hulp aan de jeugdige.

Basis diagnostisch onderzoek is het door middel van gesprekken, testen, observatie en vragenlijsten helder krijgen van het diagnostisch beeld van de jeugdige. Diagnostiek omvat alle activiteiten gericht op verduidelijking van de klachten van de jeugdhulpvraag. Diagnostiek is noodzakelijk wanneer nog niet duidelijk is welke aanpak/hulp er nodig/passend is voor een jeugdige. Het gaat hier enkel om diagnostiek in het kader van de Jeugdwet.

Marktanalyse segment Consultatie & Diagnostiek

Er is van dit segment geen aparte marktanalyse opgesteld. De marktanalyse maakt onderdeel uit van het segment ambulant.

Ontwikkelpotentieel en overige input segment Consultatie en Diagnostiek

Bezien moet worden of gemeenten voor hun eigen toegang consultatie in willen zetten en op welke manier.

Bijlage G: Uitvoeringsvarianten

De drie uitvoeringsvarianten zijn:

1. Inspanningsgericht

Uitvoering van hulp en/of ondersteuning waarbij er een duidelijke afspraak tussen gemeente en aanbieder is gemaakt over de levering van een specifiek product of dienst in een afgesproken tijdseenheid. Ook wel: $P(\text{rice}) * Q(\text{uantity})$

- Elk product heeft een duidelijke omschrijving, tarief en tijdseenheid;
- Elke toewijzing bevat tenminste een startdatum. Eventueel aangevuld met einddatum;
- Aanbieder declareert of factureert vanaf de startdatum van levering van moment van hulp;
- Op basis van toewijzing is duidelijk hoe de factuur gaat worden. De toewijzing bepaalt de kaders voor de facturatie;
- De eenheid waarin wordt toegewezen en wordt gedeclareerd of gefactureerd is in tijd;
- Gemeente en aanbieder maken afspraak over keuze tussen elektronische declaratie of elektronische facturatie.

2. Outputgericht

Uitvoering van hulp en/of ondersteuning waarbij er een duidelijke afspraak tussen gemeente en aanbieder is over de te behalen output. De manier waarop deze output wordt behaald, is niet vastgelegd. Ook wel: arrangementen of trajectfinanciering

- Er is een duidelijke output afgesproken;
- De output heeft een vast tarief of budget dat per cliënt wordt meegegeven, ongeacht het aantal daadwerkelijk bestede uren;
- Gemeente en aanbieder maken afspraak over keuze tussen elektronische declaratie of elektronische facturatie.
- Er is duidelijk afgesproken op welk moment wordt gedeclareerd en/of gefactureerd, bijvoorbeeld maandelijks van alle in de afgelopen maand afgeronde trajecten (arrangementen) of een vast bedrag per periode.
- De toewijzing bepaalt de kaders voor de facturatie.

Wanneer gemeenten en aanbieders kiezen voor een outputgerichte werkwijze moeten er duidelijke afspraken worden gemaakt over wat precies wordt verstaan onder de gewenste output en hoe kan worden vastgesteld hoe de output is behaald.

3. Taakgericht

Uitvoering van hulp en/of ondersteuning waarbij de gemeente een taak voor een (deel)populatie heeft gegeven aan een aanbieder en deze aanbieder de vrijheid heeft om de invulling van deze taak vorm te geven. In deze variant is er geen sprake van een verantwoording op individueel niveau. Ook wel: lumpsum, populatiebekostiging.

- Een (verzoek om) toewijzing wordt niet gebruikt;
- De informatiestroom facturatie (op cliëntniveau) wordt niet gebruikt;
- Aanbieder en gemeente maken afspraak over het al dan niet gebruik van informatiestromen start en stop hulp en ondersteuning.

In de taakgerichte uitvoeringsvariant zijn nauwelijks vaste afspraken over de informatiestromen. Het is aan gemeente en aanbieder om deze informatiestromen, indien gewenst, zelf vorm te geven. Denk hierbij aan bezwaar en beroep op toegang, verantwoording op macroniveau of prestatie-indicatoren.

Elke uitvoeringsvariant kent een daarop afgestemde verbinding met bekostiging en administratieve inrichting. Bij de inspannings- en outputgerichte uitvoeringsvariant is er sprake van bekostiging, afrekening en verantwoording op cliëntniveau. Bij de taakgerichte variant vinden bekostiging, afrekening en verantwoording plaats op het niveau van de taak en is er in de relatie (samenwerkende) gemeente(n) – aanbieder(s) geen sprake van bekostiging, afrekening of verantwoording op cliëntniveau.

Gemeenten kunnen kiezen voor een uitvoeringsvariant die past bij de hulpvorm, sturingsfilosofie of mogelijkheden in de markt. Deze keuze heeft consequenties op het contract-tot-control proces. Elke uitvoeringsvariant vraagt om eigen contractafspraken.

	Inspanningsgericht	Outputgericht	Taakgericht
Voordelen	- Tarieven liggen dichtst bij kostprijs-structuur aanbieders - Geen risico op onderproductie (beknibbelen op inzet) voor cliënt	- Flexibiliteit voor aanbieder om te doen wat nodig is, en innovatief te werken - Geen noodzaak monitoring inzet (wat geen waarde toevoegt) - Doelstellingen van ondersteuning worden centraal gezet (niet de inzet)	- Aanbieder heeft maximale ruimte om te doen wat nodig is - Prikkels om inzet te beperken en innovatief te werken - Aanbieder 'mede eigenaar' van uitdagingen gemeente - Typisch minder aanbieders – mogelijk om veel intensiever op de relatie te sturen - Integrale hulpverlening mogelijk, aanbieder moet zelf samenwerking opzoeken bij multi-probleem cliënten - Administratieve lasten lichter
Nadelen	- Negatieve prikkel tot overproductie – meer inzetten dan nodig - Geen financiële prikkel om meer resultaatgericht te gaan werken (anders te werken) - Nadruk op toegang en monitoring om kosten te beperken - Aanvullende sturing nodig op uitkomsten of doelstellingen als tijdige afschaling	- Risico op onderbehandeling (minder inzetten of lagere kwaliteit) - Hoe resultaten monitoren? Vraagt veel van regisseurs en/of datahuishouding - Risico op manipulatie doelstellingen en/of monitoring van uitkomsten	- Gemeenten op maximale afstand - Grote impact marktordening - Geen keuzevrijheid cliënten - Risico op onderbehandeling en hulpweigering en afwentelgedrag - Onderaannemers zitten in kwetsbare positie - Hoe hard is budget? - Administratieve lasten kunnen verschuiven in de keten (naar hoofd-versus onderaannemers)

Bron:

- <https://i-sociaaldomein.nl/wiki/view/5673e772-ea76-45db-86d3-318b79bfbea3/drie-uitvoeringsvarianten>
- 'Uitvoeringsvarianten iWmo en iJW', Zorginstituut Nederland (2017)
- NJI – Professioneel inkopen in het sociaal domein

Bijlage H: Begrippenlijst

3-milieus/WVHS

Voorziening waarbij de jeugdige op 1 terrein onderwijs, recreatie en wonen geniet.

Een weinig voorkomende hoog specialisatie intramurale voorziening waar aan de jeugdige verblijf, onderwijs en behandeling wordt geboden op dezelfde locatie.

Aanbieder

Jeugdhulpaanbieder die jeugdhulp verleent op grond van de Jeugdwet.

Ambulant

Ambulante hulp is hulp op afspraak. Ambulante ondersteuning is niet plaatsgebonden. De ondersteuning vindt thuis of elders plaats (zoals school, bij de aanbieder) en kan in een groep of individueel aangeboden worden.

Hieronder vallen ook:

dyslexie;

medicatiecontrole.

Consultatie

Door consult (en advies) wordt aanvullende specifieke kennis en ervaring ingezet om tot een goede duiding van problematiek te komen. Opdrachtnemer wordt gevraagd om gericht mee te denken over een vraagstuk/casus, het beoordelen van de hulpvraag en inzet van passende jeugdhulp terwijl de jeugdige niet bij opdrachtnemer in zorg is. Jeugdige en/of ouders zijn geïnformeerd over het gevraagde consult. Het betreft nadrukkelijk het wisselen en kennis en informatie ten gunste van de probleemanalyse en/of het komen tot vervolgstappen voor passende hulpverlening.

Crisis

Er is sprake van een crisis als een acute situatie direct ingrijpen noodzakelijk maakt om direct gevaar voor de jeugdige, of de omgeving af te wenden, dan wel om ernstiger overlast te beëindigen. Crisisdienst en crisishulpverlening is 24-uur per dag beschikbaar. Hieronder valt de crisisdienst GGZ en Coördinatiepunt Spoedhulp en de inzet van ambulante spoedhulp of een crisisbed.

Crisisbedden

Een tijdelijke intramurale voorziening die in een acute noodsituatie een jeugdige voorziet in verblijf en behandeling.

Crisispleegzorg

Kortdurende opvang in een pleeggezin van een jeugdige die uit een crisissituatie komt.

Cruciale systeemaanbieders

Grote, vaak bovenregionaal opererende aanbieders: in de uitvoering van jeugdbescherming of jeugdreclassering, gesloten jeugdhulp, orthopedagogische behandelcentra, verplichte zorg Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg, pleegzorg, verslavingszorg, forensische zorg. Cruciaal omdat vanwege het aantal cliënten en de gespecialiseerde ondersteuning die zij bieden waarvoor vaak geen of slechts beperkt alternatief beschikbaar is.

Diagnostiek

Basis diagnostisch onderzoek is het door middel van gesprekken, testen, observatie en vragenlijsten helder krijgen van het diagnostisch beeld van de jeugdige. Diagnostiek omvat alle activiteiten gericht op verduidelijking van de klachten van de jeugdhulpvraag. Diagnostiek is noodzakelijk wanneer nog niet duidelijk is welke aanpak/hulp er nodig/passend is voor een jeugdige. Het gaat hier enkel om diagnostiek in het kader van de Jeugdwet, en niet om diagnostiek in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet langdurige zorg (Wlz).

Ernstige Dyslexie (ED)

Ernstige Dyslexie is een specifieke leerstoornis die zich kenmerkt door een hardnekkig probleem in het aanleren van accuraat en vlot lezen en/of spellen op woordniveau, die aanhoudt ondanks goed onderwijs en extra ondersteuning vanuit het passend onderwijs. Deze jeugdigen zouden zich zonder specialistische jeugdhulp (dyslexie diagnostiek en behandeling) niet kunnen ontwikkelen in overeenstemming met hun intelligentie.

Gezinshuizen

In een gezinshuis wonen jeugdigen die niet meer thuis kunnen wonen. Ze kunnen ook niet naar een pleeggezin; daarvoor is de hulpvraag te complex. Deze jeugdigen zijn vaak het meest gebaat bij een gezinshuis. Hier groeien jeugdigen op in een normaal gezin met minimaal 1 professionele opvoeder en in een normale woonomgeving.

Grote aanbieders

In Twente leveren 29 aanbieders 80% van de jeugdhulp. Deze aanbieders werken voor meerdere gemeenten in de regio Twente. Een deel van deze grote aanbieders zijn tevens cruciale systeemaanbieders.

Jeugdbescherming (JB) en Jeugdreclassering (JR)

Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt wanneer een gezonde en veilige ontwikkeling van een jeugdige of jongere (ernstig) wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet (voldoende) helpt.

Jeugdreclassering is een maatregel die de rechter dwingend oplegt met als doel om in samenwerking met ouder(s) of netwerk, met intensieve hulp aan en toezicht op een jongere het gedrag van de jongere te veranderen en recidive te voorkomen. Het doel is de jongere weer op het rechte pad te brengen en te houden.

JeugdzorgPlus

JeugdzorgPlus is een vorm van gesloten jeugdhulp die wordt geboden aan jeugdigen en jongeren die niet bereikbaar zijn voor lichtere vormen van hulpverlening. Zonder behandeling vormen zij een risico voor zichzelf of hun omgeving.

Inspanningsgerichte uitvoeringsvariant

Uitvoering van hulp en/of ondersteuning waarbij er een duidelijke afspraak tussen gemeente en aanbieder is gemaakt over de levering van een specifiek product of dienst in een afgesproken tijdseenheid. Ook wel: $P(\text{rice}) * Q(\text{uantity})$

- Elk product heeft een duidelijke omschrijving, tarief en tijdseenheid;
- Elke toewijzing bevat tenminste een startdatum. Eventueel aangevuld met einddatum;
- Aanbieder declareert of factureert vanaf de startdatum van levering van moment van hulp;
- Op basis van toewijzing is duidelijk hoe de factuur gaat worden. De toewijzing bepaalt de kaders voor de facturatie;
- De eenheid waarin wordt toegewezen en wordt gedeclareerd of gefactureerd is in tijd;
- Gemeente en aanbieder maken afspraak over keuze tussen elektronische declaratie of elektronische facturatie.

Elke uitvoeringsvariant kent een daarop afgestemde verbinding met bekostiging en administratieve inrichting. Bij de inspannings- en outputgerichte uitvoeringsvariant is er sprake van bekostiging, afrekening en verantwoording op cliëntniveau. Bij de taakgerichte variant vinden bekostiging, afrekening en verantwoording plaats op het niveau van de taak en is er in de relatie (samenwerkende) gemeente(n) – aanbieder(s) geen sprake van bekostiging, afrekening of verantwoording op cliëntniveau.

LTA, Landelijk Transitiearrangement

De inkoop van jeugdhulp die door de VNG wordt geregeld namens alle gemeenten. Dit maakt wel onderdeel uit van het zorglandschap, maar is geen onderdeel van de strategische inkoop.

Het gaat hier om functies binnen de jeugdhulp die essentieel zijn omdat ze een mate van specialisatie vragen en waarvan per jaar zulke kleine aantallen jeugdigen gebruik maken, dat het niet praktisch of zelfs mogelijk is dat het aanbod op (boven)regionaal niveau ingekocht wordt.

Medicatiecontrole

Het instellen, controle en bijstellen van het gebruik van medicatie als een op zichzelf staand onderdeel van de behandeling en wordt aangeboden na afronding van een breder behandeltraject én waarbij deze controle niet kan worden uitgevoerd door de huisarts.

Ontwikkelpotentieel

Concrete doelstellingen die de regio in de komende periode wil gaan bereiken. Dit kan gaan over toegang, financiën, aanbieders, organisatie, inhoud en kwaliteit.

Ontwikkeltafels

Vrijwillige samenwerking tussen aanbieders en gemeenten

Outputgerichte uitvoeringsvariant

Uitvoering van hulp en/of ondersteuning waarbij er een duidelijke afspraak tussen gemeente en aanbieder is over de te behalen output. De manier waarop deze output wordt behaald, is niet vastgelegd. Er is een duidelijke output afgesproken;

- De output heeft een vast tarief of budget dat per cliënt wordt meegegeven, ongeacht het aantal daadwerkelijk bestede uren;
- Gemeente en aanbieder maken afspraak over keuze tussen elektronische declaratie of elektronische facturatie.
- Er is duidelijk afgesproken op welk moment wordt gedeclareerd en/of gefactureerd, bijvoorbeeld maandelijks van alle in de afgelopen maand afgeronde trajecten (arrangementen) of een vast bedrag per periode.
- De toewijzing bepaalt de kaders voor de facturatie.

Wanneer gemeenten en aanbieders kiezen voor een outputgerichte werkwijze moeten er duidelijke afspraken worden gemaakt over wat precies wordt verstaan onder de gewenste output en hoe kan worden vastgesteld hoe de output is behaald.

Elke uitvoeringsvariant kent een daarop afgestemde verbinding met bekostiging en administratieve inrichting. Bij de inspannings- en outputgerichte uitvoeringsvariant is er sprake van bekostiging, afrekening en verantwoording op cliëntniveau. Bij de taakgerichte variant vinden bekostiging, afrekening en verantwoording plaats op het niveau van de taak en is er in de relatie (samenwerkende) gemeente(n) – aanbieder(s) geen sprake van bekostiging, afrekening of verantwoording op cliëntniveau.

Pleegzorg

Pleegzorg is een vorm van hulp waarbij een jeugdige (tijdelijk) in een ander gezin gaat wonen.

De jeugdige wordt dan niet door de eigen ouders maar door pleegouders verzorgd en opgevoed.

Sociale basis infrastructuur

Onder de sociale basis infrastructuur (ook genoemd: voorliggend veld) verstaan we de basisvoorzieningen, preventie en lichte ondersteuning in de gemeente, zoals kinderopvang, scholen, sport, scouting, bibliotheek, muziekschool, jongerenwerk, informatie en advies voor opvoeders, jeugdgezondheidshulp, opvoedondersteuning, lokale toegang, lokale teams, voor- en vroegschoolse educatie.

SPUK

Regeling Specifieke Uitkering. Een budget dat verplicht aan een specifiek doel uitgegeven moet worden (geoomerkt).

Taakgerichte uitvoeringsvariant

Uitvoering van hulp en/of ondersteuning waarbij de gemeente een taak voor een (deel)populatie heeft gegeven aan een aanbieder en deze aanbieder de vrijheid heeft om de invulling van deze taak vorm te geven. In deze variant is er geen sprake van een verantwoording op individueel niveau. Ook wel: lumpsum, populatiebekostiging.

- Een (verzoek om) toewijzing wordt niet gebruikt;
- De informatiestroom facturatie (op cliëntniveau) wordt niet gebruikt;
- Aanbieder en gemeente maken afspraak over het al dan niet gebruik van informatiestromen start en stop hulp en ondersteuning.

In de taakgerichte uitvoeringsvariant zijn nauwelijks vaste afspraken over de informatiestromen. Het is aan gemeente en aanbieder om deze informatiestromen, indien gewenst, zelf vorm te geven. Denk hierbij aan bezwaar en beroep op toegang, verantwoording op macroniveau of prestatie-indicatoren.

Elke uitvoeringsvariant kent een daarop afgestemde verbinding met bekostiging en administratieve inrichting. Bij de inspannings- en outputgerichte uitvoeringsvariant is er sprake van bekostiging, afrekening en verantwoording op cliëntniveau. Bij de taakgerichte variant vinden bekostiging, afrekening en verantwoording plaats op het niveau van de taak en is er in de relatie (samenwerkende) gemeente(n) – aanbieder(s) geen sprake van bekostiging, afrekening of verantwoording op cliëntniveau.

Verblijf

Doel van verblijf is het bieden van behandeling/ontwikkeling wat thuis niet geboden kan worden. Bij deze behandeling is een tijdelijke 24-uursvoorziening nodig (niet gericht op wonen). Het doel van ‘verblijf’ is dus nadrukkelijk anders dan bij ‘wonen’. Verblijf is gericht op de korte termijn, gericht op de behandeling en ontwikkeling, waarbij het noodzakelijk is om in een instelling de behandeling te ontvangen. Na behandeling/ontwikkeling kan een jeugdige terug naar huis (met eventuele verdere ambulante behandeling/begeleiding) of naar een langere termijnvoorziening -> wonen (met eventueel verdere ambulante behandeling/begeleiding).

- JeugdzorgPlus;
- 3-milieusvoorzieningen;
- 24-uurs behandel/begeleidingsgroepen;
- zelfstandigheidstrainingshuizen;
- moeder-kind huizen;
- Logeren.

Wonen

Wanneer de thuissituatie geen veilige of passende woonomgeving voor de jeugdige vormt, moet er een alternatieve passende stabiele woonvorm gevonden worden die als thuis fungeert. Het gaat hier dus vooral om het bieden van een ‘normale woonsituatie’, voor de langere termijn, zonder dat behandeling noodzakelijk is; behandeling kan wel noodzakelijk zijn, maar dan is het vergelijkbaar met een jeugdige in een thuissituatie.

- pleegzorg (incl. weekend-pleegzorg);
- gezinshuizen;
- specialistisch wonen.

Bijlage I: Verslag Marktconsultatie

Verslag marktconsultatie Inkoopstrategie Jeugdzorg
20 juni 2022

Inleiding

Doel van deze marktconsultatie: OZJT wil graag verschillende belangstellende partijen raadplegen in verband met de aankomende aanbesteding Jeugdzorg 2025. De kennis die we hier opdoen, kan worden gebruikt als **input voor het strategisch inkoopdocument**.

Er is al eerder een schriftelijke marktconsultatie geweest.

Er zouden 2 X 10 partijen worden uitgenodigd voor deze "fysieke" marktconsultatie.

Er kwamen 26 aanmeldingen. Er is besloten om alle belangstellende partijen uit te nodigen. De aanbieders zijn verdeeld over 2 groepen van ieder 13 aanbieders. Om te zorgen dat iedereen gelijke kansen krijgt en in het kader van een transparante en objectieve werkwijze, publiceren wij het verslag van deze marktconsultatie openbaar.

Deze marktconsultatie gaat over de Jeugdwet 2025, en nadrukkelijk niet over de Wmo.

De gespreksonderwerpen van vandaag komen voort uit het door alle 14 Twentse gemeenteraden vastgestelde document Regiovisie. Dit document en de marktconsultatie van vandaag zijn beide onderdeel van de voorbereiding op de strategische inkoop Jeugdwet 2025.

Gespreksonderwerpen in deze marktconsultatie:

1. Strategische doelen
2. Ontwikkelpotentieel
3. Segmentering

1. Strategische doelen

De voorlopige strategische doelen zijn als volgt geformuleerd:

1. Kinderen en gezinnen in Twente benutten voldoende zelf oplossend vermogen om met fysieke, mentale en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Zij voeren daarbij zo veel als mogelijk eigen regie;
2. Ten behoeve van de inwoners van Twente is er een volledig en beheersbaar landschap van jeugdhulp dat kinderen en gezinnen met een (tijdelijke) hulpvraag ondersteunt bij het hervinden en versterken van hun zelf oplossend vermogen;
3. Het aanbod van jeugdhulp voor de inwoners van Twente is effectief en efficiënt en sluit optimaal aan op de bestaanscondities: een veilige en vertrouwde leef- en leeromgeving.

Verslag marktconsultatie Inkoopstrategie Jeugdzorg 20 juni 2022

OZJT/Samen¹⁴:

Welk comfort zou u willen hebben om een landschap te creëren hoe (gezien de krappe arbeidsmarkt en wachtlijsten) met minder zorgprofessionals toch hetzelfde werk kan worden gedaan? Met andere woorden, hoe kunnen we faciliteren zodat de druk op de Jeugdzorg wordt verminderd?

Aanbieders:

- **Innovaties** (techniek).
- Verleg de **administratieve lasten** niet van de gemeente naar de aanbieders (hoofdaannemer/onderaannemer constructie. Dit levert voor aanbieders uit ervaring (rapport J.B. Lorenz 2020: verschuivingseffecten van onderaannemerschap en ervaring Noord-Veluwe) geen betere tarieven op en gaat ten koste van het werkplezier.
- Zorg voor toelating van alleen bewezen effectieve zorg.
- Selecteer aanbieders op bepaalde **keurmerken**. Bijvoorbeeld KIWA-keurmerk.
- Ga meer in gesprek met mensen die echt in het veld werken. Begrijpelijk zoeken jullie een balans tussen financiering, wachtlijsten en hulpvragen op verschillende niveaus. Maak echter niet alleen van achter het bureau keuzes, maar **kijk ook in de praktijk**.
- Gebruik alleen de beschikbare **indicatoren voor kwaliteit** en maak geen nieuwe.
- Zorg ervoor dat wij als **aanbieders bekend zijn met elkaar** wie wat te bieden heeft en of dit het landschap afdekt.
- **Vroegtijdige hulp/preventie**: Zorg als gemeente voor een goed vangnet en een snelle interventie bij beginnende problemen. Zet in op communicatie richting inwoners m.b.t. preventie met als resultaat het voorkomen van zwaardere zorgbehoefte.
- Er is behoefte aan **kortdurende begeleiding** die de transitie maakt naar de praktijk **direct na de behandeling**. Zou je dit inzetten, dan valt/vallen het kind/ouders minder vaak terug.
- Maak **consultatie van expertise eenvoudiger**, zonder dat dat meteen via een doorverwijzing moet.
- **Basiskennis** brengen naar jeugdconsulenten van gemeenten, huisartsen (POH), en docenten. Leren herkennen van bv autisme en bijbehorende signalen waar kind en gezin dan tegenaan lopen.
- **Gezinsbehandeling** is prima, maar zorg dat dit dan administratief goed en eenvoudig wordt ingericht. Check vooraf of het echt gaat werken in de praktijk.
- Maak **samenwerking** tussen verschillende aanbieders mogelijk zonder enorme administratieve lasten. Zorg dat het mogelijk is om een specialist toe te voegen als dat nodig is.
- Er staat in het derde strategische doel: "gericht op de **inwoners** van Twente". Dat kan soms zorg buiten de regio zijn. De **formulering van het derde doel** moet niet belemmerend zijn.
- Wachtlijsten: Er zijn in Twente veel problematieken. Je kunt niet alles beheersbaar hebben, je moet ergens "aan de knoppen draaien". Er is veel

Verslag marktconsultatie Inkoopstrategie Jeugdzorg 20 juni 2022

administratie te doen. **Maak het administratieve proces eenvoudiger.** Dan hebben we meer tijd over andere zaken.

2. Ontwikkelpotentieel

We willen bij de volgende inkoop een aantal zaken verbeteren op inhoud, proces en in de bedrijfsvoering. Daarnaast speelt er landelijk veel rondom de jeugdzorg.

OZJT/Samen14:

Wij zijn zoekende hoe wij ons kunnen **voorbereiden op** dat wat er mogelijk aankomt qua **besluitvorming vanuit het Rijk** in het najaar waarvan wij nog niet weten welke consequenties dit heeft. We moeten nu al beginnen met de **inkoop voor 2025**, terwijl er vanuit het Rijk besluitvorming kan komen die dit doorkruist. **Kunt u ons adviseren vanuit uw expertise?**

Aanbieders:

- Creëer in de inkoop ruimte door het **opstellen van een soort ontwikkel- of transformatieagenda** met een daaraan gekoppeld budget dat je vanaf 2025 concreet maakt en prioriteert. Zo "koop" je ruimte en creëer je wat rust.
- Het is heel veel en allemaal tegelijk. Het lijkt niet haalbaar om dit allemaal tegelijk door te voeren. Wat betreft de wachtlijsten zien we nu vaak gebeuren dat jongeren blijven hangen in te lichte vorm van zorg, in afwachting van het beschikbaar zijn van zwaardere zorg. Problematiek verergert dan vaak. Zou je kunnen voorkomen dat dit escaleert, dan wordt er al druk weggenomen. Het is wel een landelijk probleem ook door personeelstekort. Het speelt niet alleen in Twente.
- Ga niet een eigen model bedenken, maar **ga mee met de lijn van de hervormingsagenda**. Zorg dat je **reële tarieven** gaat betalen en dat de **administratieve last** voor aanbieders wordt verminderd. Dan krijgen wij ruimte voor andere zaken als transformatie en doorontwikkeling. Nu is het een soort kraptemodel en daar moet je samen uit zien te komen.

OZJT/Samen14:

Welke oplossing zie je voor je m.b.t. het huidige landschap van 400-500 aanbieders?

Aanbieders:

- Nu levert 20% van de aanbieders 80% van de zorg. Zorg dat de **kleinere aanbieders** daar worden betrokken waar de krapte is. Daar is een ontwikkelmogelijkheid. Laten we ook zorgen dat zoveel mogelijk opgeleide en ervaren mensen niet vertrekken uit Twente.

Verslag marktconsultatie Inkoopstrategie Jeugdzorg 20 juni 2022

- Bekijk wat het best werkt voor en vanuit de cliënt/het kind! Als 500 aanbieders betekent dat je te maken hebt met 500 verschillende eilandjes dan sla je de plank mis. Zorg hierin voor **de mogelijkheid tot meer eenheid en samenwerking**.
- Een **jaarlijkse open dag voor alle aanbieders** zou wellicht kunnen helpen dat we elkaar beter leren kennen. Dat we elkaar dan kunnen ontmoeten.
- Maak **kleinere aanbieders beter zicht- en vindbaar in het Zorgportaal**. Die expertise blijft nu verstopt en zodoende ongebruikt. Het "invliegen" van expertise vanuit een andere aanbieder is daarnaast nu financieel gezien erg ingewikkeld. Zou je dit eenvoudiger maken, dan is de drempel om dit daadwerkelijk te doen veel lager.
- De **werkwijze per gemeente** is nu, al dan niet politiek gedreven, **verschillend**. Niet wenselijk. "Samen14" zien wij als aanbieders in de praktijk niet. Dat is niet altijd goed te begrijpen voor ons.
- Jeugdconsulenten maken in de praktijk nu gebruik van **lijstjes** met aanbieders van verschillende expertises. Sta je als aanbieder niet op het lijstje, dan kom je niet aan de beurt. Onbekend maakt onbemind! Verander dit.

Specialistische jeugdzorg

OZJT/Samen14:

Wat betreft ambulante hulp: in de hervormingsagenda wordt gesproken over dat specialistische jeugdzorg dient te worden ondergebracht in een vorm van een gemeenschappelijke regeling (Samen14). Wat is in jullie ogen specialistische jeugdhulp? Wij hebben dat beeld nog niet.

Aanbieders:

- Wij weten het ook niet.
- Wellicht moet je een diversiteit aan **verschillende "dakjes"** inkopen waar je dan altijd ambulante zorg naast kunt zetten. Zo dicht mogelijk bij het gezin. Ook bij verblijf.
- **Maatwerk** is belangrijk. Zo weinig mogelijk vreemde gezichten.
- Gebruik de input die we hebben geleverd over de **doorontwikkeling van het Twents model**.
- Segment 18- en 18+ graag duidelijker maken.

3. Segmentering

SamenTwente overweegt in de inkoopstrategie een nieuwe segmentering. De segmenten zijn 'wonen', 'verblijf', 'ambulant', 'consultatie en diagnostiek', 'jeugdbescherming/jeugdreclassering' en 'crisis'. In de schriftelijke reacties is hier door aanbieders positief op gereageerd. Wij willen graag van u horen waarom u positief bent.

Verslag marktconsultatie Inkoopstrategie Jeugdzorg 20 juni 2022

Wonen en Verblijf

OZJT/Samen¹⁴:

Onderscheid tussen wonen en verblijf is een nieuw aspect. Verblijf heeft als bedoeling om z.s.m. naar een langdurig (vervangend) thuis (wonen) te gaan. Niet alleen overnachten en behandeling, maar ook overdracht naar een ander, ambulant, voorliggend segment. In het huidige model kennen we dit onderscheid niet. U reageerde in de schriftelijke ronde allen positief. Waarom? En heeft u nog aanvullingen/suggesties?

Aanbieders:

- Het scheiden van deze segmenten vinden wij een **goed idee**.
- De huidige **definitie van verblijf** is voor ons onduidelijk en deze dient door u **duidelijker/scherper geformuleerd** te worden. De term "verblijf" is op zich wel goed gekozen.
- Betrek **ambulante begeleiding al gedurende het verblijfstraject** en bekijk met elkaar wat er nodig is dat het kind op een soepele manier weer thuis kan gaan wonen. Plaats hierbij geen KPI op verblijfsduur.
- **Erken** dat er nu een groep kinderen is in Twente die is aangewezen op langdurige en intensieve zorg. Zo lang het niet lukt om deze kinderen al op 6-7-jarige leeftijd voor het eerst te zien, en de juiste interventie toe te passen, blijft er grote druk op het topje van de zorgpiramide.
- Zorg dat deze segmentering niet betekent dat als een kind verblijft in segment "wonen" en er toch een interventie nodig is, het kind dan moet wisselen van verblijfplaats omdat deze dan in een ander segment valt. Dat zou ongewenst zijn. **Zorg dat je ambulante ondersteuning kunt invliegen en als aanbieders dan met elkaar kunt samenwerken.** En dat dit dan vervolgens geen ingewikkelde financieringskwesties voor aanbieders oplevert. Dus: voeg ambulante ondersteuning toe aan het segment wonen.
- Betrekken van andere disciplines: **Ga altijd uit van het kind!** Het is belangrijk dat het met zo weinig mogelijk verschillende mensen te maken heeft. Daar waar het kind woont, dient de expertise aanwezig te zijn. En **zo min mogelijk wisseling** van hulpverleners.
- **Bekende hulpverleners** die al betrokken zijn bij kind/gezin **betrokken houden**, ook als deze vanuit een andere zorgaanbieder komt.
- Maak (bijvoorbeeld in het buitengebied) ook gebruik van **lokale, specialistische aanbieders**.
- Kleinschalig wonen/kleinschalig verblijf: let op de **definitie**.
- Zorg dat de gebruikte **terminologie** niet afwijkt van andere regio's.

Verslag marktconsultatie Inkoopstrategie Jeugdzorg 20 juni 2022

Crisis

OZJT/Samen14:

Er is nu sprake van een keten van aanbieders die met elkaar samenwerken. Bereikbaarheidsdienst, spoedhulp, ambulante spoedhulp en overnachting. Dit is in 2019 zo bedacht. Werkt deze keten met veel overdrachtsmomenten goed? Crisis ligt nu gepositioneerd langs de zorgpiramide. Hoe kijken jullie tegen de huidige organisatie aan en hoe zouden we het per 2025 anders kunnen organiseren?

Aanbieders:

- Crisis vraagt 1 ding: acuut. Houd dit daarom zoals nu **naast de zorgpiramide** en verweef het er niet in. Dat maakt het onnodig ingewikkeld. Crisis gaat altijd over het hele gezin, niet over het kind alleen.
- Knelpunten zijn **doorstroom/uitstroom**. In de regio Twente is het nu goed geregeld vergeleken met andere regio's waar wij werkzaam zijn. Verander de organisatie daaromheen nu niet.
- **Doorstroom/uitstroom**: Doe iets om te voorkomen dat kinderen met forse, complexe behandelvraag of verkeerde diagnostiek ten onrechte als crisis worden aangemeld. Dit is wel een landelijk probleem.
- Voeg **Crisis Systeem Interventie (CSI)** toe aan het crisisaanbod. Dit is ingevoegd vanuit een pilot, maak dit structureel. Aanbod verrijken, niet alleen toegepast op het kind, maar op het gezin.
- Jaarlijkse pieken in juni en november: Zorg voor doorontwikkeling: bijvoorbeeld **toegangsteams/triage** die bekend zijn met de actuele caseload en zorgt voor effectieve inzet van zorg.
- Zorg voor de **juiste financiële prikkel bij de juiste benodigde zorgvraag**.

Consultatie en diagnostiek

OZJT/Samen14:

Wat is nodig m.b.t. consultatie en diagnostiek om dit te verbeteren in de inkoop?

Aanbieders:

- Investeer in **beter basiskennis** over jeugdzorg overal waar men kinderen ziet. Dit werkt preventief. Investeer in deze deskundigheidsbevordering.
- Gemeenten moeten **sneller doorverwijzen** en **sneller een indicatie** afgeven.
- Er is iets nodig om **tussentijdse interventie** in te kunnen zetten. Het duurt te lang voor de diagnose er is.
- Er is hele specifieke kennis nodig voor diagnostiek. Beter laten bij de gespecialiseerde aanbieders en **niet inbesteden door de gemeente**.
- Zorg voor **eenvoudige en eenduidige administratie** voor aanbieders.
- Er is sprake van consultatie met en zonder toewijzing. Hier zou je qua financiering onderscheid in kunnen maken. Bij consultatie zonder toewijzing: zorg dat de

Verslag marktconsultatie Inkoopstrategie Jeugdzorg 20 juni 2022

- administratie luw is en dat de financiering niet alleen intern gericht is, maar juist extern om bij elkaar te kunnen komen.
- Er is onderscheid tussen diagnostiek vooraf (om te weten welke interventie je in moet zetten) en procesdiagnostiek.
 - Consultatie bij verblijf: Bij verblijf een ander soort consultatie met ambulant gedeelte.
 - Houd bij consultatie ook aandacht voor het investeren in het **doorgeven van kennis en informatie aan collega's** voor wat betreft mensen uit andere culturen.

Vervolg

OZJT/Samen¹⁴:

Dank voor het open en eerlijke gesprek. Deze zomer vervolmaken wij de inkoopstrategie verder. In oktober volgt hierop besluitvorming.

Wij verwachten nu dat we daarna binnen de specifieke segmenten opnieuw marktconsultaties gaan organiseren.

AB informatiebrief

2022/7

Aan: Leden Algemeen Bestuur SamenTwente
Van: Dagelijks Bestuur
Portefeuillehouder: M. Paters / C. Bruggink
Datum: 12 oktober 2022

Onderwerp : Bovenregionale toekomstvisie: Transitie van de open residentiële instellingen of open driemilieusvoorzieningen in Overijssel

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Inleiding

Op 28 september 2022 heeft het dagelijks bestuur de Bovenregionale toekomstvisie 'Transitie van de open residentiële instellingen of open driemilieusvoorzieningen voor jeugdhulp met verblijf in Overijssel' vastgesteld. Omdat er een basis voor de bovenregionale toekomstvisie ligt in de regiovisie en omdat de driemilieusvoorzieningen onder de basistaken van SamenTwente vallen, wordt de bovenregionale toekomstvisie aan het dagelijks bestuur van SamenTwente ter besluitvorming voorgelegd. Met deze informatieve brief informeren wij u over de inhoud hiervan.

Het substantieel verminderen van het aantal jongeren dat in grote residentiële voorzieningen terecht komt door het organiseren van passende hulp dicht bij de leefomgeving van de jongere en het gezin. Deze ambitie is uitgewerkt in het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd'¹ en brengt vastgoedvraagstukken, additionele investeringen en structurele kosten met zich mee. In navolging op de Specifieke Uitkering (SpUK) voor de eerste tranche vastgoedtransitie voor de JeugdzorgPlus in 2020, heeft het kabinet anno 2021 in de voorjaarsnota € 50 miljoen beschikbaar gesteld om de tweede tranche vastgoedtransitie te bespoedigen (Regeling Specifieke Uitkering Vastgoedtransitie Residentiële Jeugdhulp 2021). Deze SpUK is specifiek gericht op jongeren die uithuisgeplaatst zijn en verblijven in voorzieningen waar zij behandeling krijgen (residentiële jeugdhulp). De middelen bieden een impuls aan voor omvorming van de huidige grote residentiële voorzieningen naar meer kleinschalige voorzieningen.

De SpUK middelen zijn verstrekt aan acht coördinerende gemeenten, waaronder de gemeente Enschede. Deze coördinerende gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om met aanbieders, met open residentiële voorzieningen, waaronder driemilieusvoorzieningen, en de jeugdhulpregio's, in dit geval de jeugdhulpregio's IJsselland en Twente, gezamenlijk te komen tot een bovenregionale toekomstvisie. Deze bovenregionale toekomstvisie moet de vastgoedtransitie, welke past bij de regiovisies en de beoogde transformatie in beide regio's, ondersteunen en de basis zijn voor de toekenning van middelen aan de aanbieders met dergelijke voorzieningen.

De aanbieders voor Overijssel met open residentiële voorzieningen, waaronder driemilieusvoorzieningen, die in aanmerkingen komen voor de SpUK middelen, zijn:

1. Ambiq (locatie Hengelo en locatie Hoogeveen, deze locatie bevindt zich in Noord-Nederland)
2. Jarabee (locaties Hengelo, Enschede, Oldenzaal)
3. Pluryn (locatie Almelo)
4. Trias Jeugdhulp (locaties Zwolle en Hellendoorn)
5. Triade Vitree (locaties Zwolle en Kampen)
6. Pactum (locatie Deventer)

De gemeente Enschede is coördinerende gemeente van de eerste vier aanbieders. Triade Vitree valt onder de coördinerende gemeente Utrecht en Pactum onder de coördinerende gemeente Arnhem.

¹ Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Actieprogramma Zorg voor de Jeugd, april 2018

Pluryn valt deels onder de coördinerende gemeente Enschede. Pluryn is in drieën gedeeld en valt ook deels onder de coördinerende gemeenten Utrecht en Arnhem.

Kernboodschap

Met elkaar spreken we de intentie uit om de beweging naar kleinschalige voorzieningen waar te gaan maken. We committeren ons aan de ambitie om **iedere jongere in Overijssel een thuis te geven waar de jongere mag wonen, leren en zich ontwikkelen**. De SpUK middelen hanteren we voor de **ombouw** van de grote residentiële voorzieningen naar kleinschalige voorzieningen op het terrein en in de wijk. Daarnaast gebruiken we de SpUK als **vliegwielen** om de transformatie in beide regio's te versterken door het **ontwikkelen** van kleinschalige voorzieningen in wijk, het **beperken van de instroom** door gezamenlijke triage en (ambulante) alternatieven en het **vergroten van de uitstroom**. We gaan ervan uit dat dit alles samen zorgt voor een natuurlijke afbouw van het aantal bedden in Overijssel, echter we monitoren periodiek hoe haalbaar dat is en herijken als dat nodig is.

Onder de volgende uitgangspunten slaan we dan handen ineen om dit waar te maken:

1. Integrale aanpak met gezamenlijke triage
2. Beperken van de instroom en doorplaatsingen
3. Diversiteit aan kleinschalige voorzieningen
4. Zo gewoon als mogelijk
5. Vergroten van de uitstroom
6. De financiering is passend voor alle partijen

Vervolg

Voor 1 oktober 2022 wordt de bovenregionale toekomstvisie aangeleverd bij het ministerie van VWS. De aanbieders hebben vervolgens tot 1 april 2023 de tijd om te komen tot een definitief strategisch vastgoedplan. Het concept moet 1 februari 2023 klaar zijn. Er is een toetsingskader opgesteld dat gebruikt kan worden om te toetsen of de strategische vastgoedplannen voldoen aan de bovenregionale toekomstvisie én of de risico's voldoende in beeld zijn en/of worden beperkt. In het toetsingskader wordt ingegaan 'wat', 'hoe' en 'wanneer' aanbieders bijdragen aan de omvorming van de SpUK voorzieningen naar kleinschalige voorzieningen en hoe zij de SpUK middelen willen inzetten. De nieuw te vormen kerngroep, bestaande uit medewerkers met kennis over vastgoed, contractmanagement, beleid en financiën vanuit aanbieders en beide regio's, zal met een governance voorstel komen voor 1 april 2023.

Samenvatting belangrijkste processtappen bij deze SpUK:

- Opleveren van een bovenregionale toekomstvisie voor 1 oktober 2022
- Opleveren van strategisch vastgoedplan per aanbieder voor 1 april 2023
- Voorstel governance SpUK voor 1 april 2023
- Het verstrekken van de SpUK-middelen aan de aanbieders voor 1 juli 2023
- Aanbieders moeten uiterlijk eind 2024 de SpUK middelen aangewend hebben

Bijlage(n)

Bovenregionale toekomstvisie: Transitie van de open residentiële instellingen of open driemilieusvoorzieningen in Overijssel

BOVENREGIONALE TOEKOMSTVISIE

Transitie van de open residentiële voorzieningen of open
driemilieusvoorzieningen in Overijssel

Regio Twente en IJsselland

juli 2022

Versie: 1

Coördinerend gemeente: Enschede

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Context Overijssel	4
	Definitie SpUK-voorzieningen	4
	Aanbieders Overijssel.....	4
	Herkomst van jongeren.....	7
3.	Ervaringsdeskundigen, doelgroep en kleinschalige voorzieningen	10
	Ervaringsdeskundigen	10
	Doelgroepomschrijving	11
	Kleinschalige voorzieningen.....	13
4.	Ambitie en uitgangspunten.....	14
	Ambitie.....	14
	Uitgangspunten.....	15
	1. Integrale aanpak met gezamenlijke triage	16
	2. Beperken van de instroom en doorplaatsingen	16
	3. Diversiteit aan kleinschalige voorzieningen	17
	4. Zo gewoon als mogelijk	17
	5. Vergroten van de uitstroom	18
	6. De financiering is passend voor alle partijen	19
5.	Toetsingskader	21
6.	Overlegstructuur	24
	Kerngroep	24
	Stuurgroep	24
	Landelijke projectleiders	24
	Afstemmingen andere regio's.....	24
	Ervaringsdeskundigen	25
	Onderwijs	25
	Regio Twente en IJsselland	25
	Overlegstructuur in de toekomst.....	25
7.	Planning.....	26
8.	Conclusie	27

9. Bijlagen.....	28
------------------	----

1. Inleiding

Het substantieel verminderen van het aantal jongeren dat in grote residentiële voorzieningen terecht komt door het organiseren van passende hulp dicht bij de leefomgeving van de jongeren en het gezin. Deze ambitie is uitgewerkt in het actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd'¹ en brengt vastgoedvraagstukken, additionele investeringen en structurele kosten met zich mee. Minder plaatsingen in grote residentiële voorzieningen leiden immers tot leegstand en dat vraagt om te investeren in de omvorming naar kleinschalige voorzieningen. In navolging op de Specifieke Uitkering (SpUK) voor de eerste tranche vastgoedtransitie voor de JeugdzorgPlus in 2020, heeft het kabinet anno 2021 in de voorjaarsnota € 50 miljoen beschikbaar gesteld om de tweede tranche vastgoedtransitie te bespoedigen (Regeling Specifieke Uitkering Vastgoedtransitie Residentiële Jeugdhulp 2021²). Deze is specifiek gericht op jongeren die uithuisgeplaatst zijn en verblijven in voorzieningen waar zij behandeling krijgen (residentiële jeugdhulp). De middelen bieden een impuls voor omvorming van de huidige voorzieningen naar meer kleinschalige voorzieningen.

Deze middelen zijn verstrekt aan coördinerende gemeenten. Deze gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om met aanbieders met open residentiële voorzieningen, waaronder driemilieusvoorzieningen, en de jeugdhulpregio's³ gezamenlijk te komen tot een bovenregionale toekomstvisie dat de, bij de transformatie passende, vastgoedtransitie ondersteunt en de basis is voor de toekenning van middelen aan de aanbieders met dergelijke voorzieningen.

Dit plan bestaat uit een beschrijving van de bestaande situatie van het vastgoed, een analyse van de herkomst van de jongeren, een doelgroep- en voorzieningenomschrijving, de gezamenlijke ambitie en de uitgangspunten. Vervolgens wordt ingegaan op het toetsingskader om de strategische vastgoedplannen te toetsen aan de gezamenlijke visie. Daarnaast is omschreven hoe de aanbieders en de andere regio's zijn betrokken. Tot slot is de planning tot uiterlijk 31 december 2024 toegevoegd.

¹ Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Actieprogramma Zorg voor de Jeugd, april 2018

² Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 4 oktober 2021, kenmerk 3259137-1007923-J, houdende regels met betrekking tot het verstrekken van een specifieke uitkering voor activiteiten ten behoeve van de vastgoedtransitie van de gesloten jeugdhulp, de ombouw van separeerruimten in de gesloten jeugdhulp en vastgoedtransitie van open driemilieusvoorzieningen (Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021).

³ Nederland is verdeeld in 42 jeugdhulpregio's. Dit zijn samenwerkingsverbanden waarin gemeenten bovenlokaal samenwerken op het gebied van Jeugdhulp. Een jeugdhulpregio is geen formele entiteit. In dit plan hanteren we voor een jeugdhulpregio de term 'regio'.

2. Context Overijssel

Voor deze opdracht vormen de twee jeugdhulpregio's IJsselland en Twente samen het bovenregionaal gebied Overijssel. In het gebied hebben zes aanbieders voorzieningen die in aanmerking komen op de SpUK gelden. Voor deze bovenregionale toekomstvisie is er uitgegaan van de voorzieningen zoals zijn aangegeven door zes aanbieders zelf.

Definitie SpUK-voorzieningen

Een open residentiële voorziening of driemilieusvoorziening voor jeugdhulp met verblijf wordt gedefinieerd als een instelling⁴:

- die valt onder de Jeugdwet;
- waarin jongeren op vrijwillige basis of met een jeugdbeschermingsmaatregel (tijdelijk) dag en nacht en gedurende de hele week buiten hun eigen omgeving verblijven;
- die als doel heeft om binnen de drie milieus wonen, onderwijs en vrije tijd met 24 uren verblijf en begeleiding:
 - een gezonde ontwikkeling van jongeren te stimuleren en aanwezige problemen te verminderen;
 - de stabiliteit, veiligheid en positieve interactie tussen de jongere en zijn sociale netwerk te herstellen.
- waarvan het huidige aanbod bestaat uit:
 - een combinatie van verzorging, begeleiding en opvoeding, dagbesteding en onderwijs;
 - onderwijs op een school op het terrein of op een school (of scholen) in de buurt, waarbij er aantoonbare samenwerkingsafspraken gemaakt zijn met die betreffende school (of scholen);
 - residentiële leef- of behandelgroepen die bestaan uit ten minste acht capaciteitsplaatsen;
 - verblijf in een residentiële leefgroep – al dan niet gecombineerd met behandeling.

Aanbieders Overijssel

De aanbieders voor Overijssel met open residentiële voorzieningen, waaronder driemilieusvoorzieningen, die in aanmerking komen voor de SpUK gelden, zijn:

1. Ambiq (locatie Hengelo en locatie Hoogeveen, deze locatie bevindt zich in Noord-Nederland)
2. Jarabee (locaties Hengelo, Enschede, Oldenzaal)
3. Pluryn (locatie Almelo)
4. Trias Jeugdhulp (locaties Zwolle en Hellendoorn)
5. Triade Vitree (locaties Zwolle en Kampen)
6. Pactum (locatie Deventer)

De gemeente Enschede is coördinerende gemeente van de eerste vier aanbieders. Triade Vitree valt onder de coördinerende gemeente Utrecht en Pactum onder de coördinerende gemeente Arnhem. Pluryn valt

⁴ Uitgangspuntennotitie verdeling incidentele middelen open driemilieusvoorzieningen, september 2021

deels onder de coördinerende gemeente Enschede. Pluryn is in drieën gedeeld en valt ook deels onder de coördinerende gemeenten Utrecht en Arnhem.

Onderstaande plaatje komt van het dashboard dat Significant heeft gemaakt. Alleen de SpUK-voorzieningen zijn weergegeven.

Naam aanbieder	Aantal leefgroepen SPUK	Capaciteit SPUK
▲		
Ambiq	8	64
Jarabee	4	39
Pactum	1	9
Pluryn	7	62
Triade Vitree	2	26
Trias Jeugdhulp	4	42
Totaal	26	242

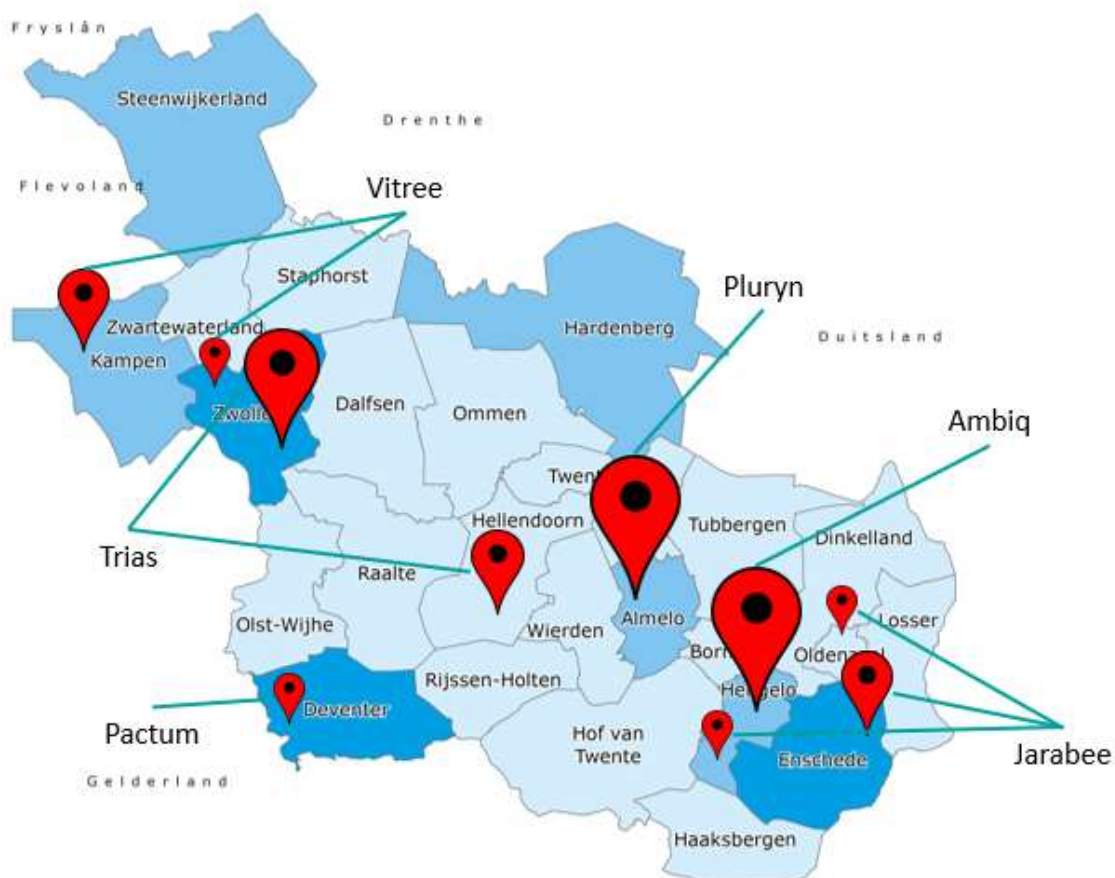

Voor IJsselland heeft 61 SpUK-voorzieningen plekken, Twente 181 SpUK-voorzieningen plekken.

Naam aanbieder	Aantal leefgroepen SPUK	Capaciteit SPUK
▲		
Pactum	1	9
Triade Vitree	2	26
Trias Jeugdhulp	3	26
Totaal	6	61

Naam aanbieder	Aantal leefgroepen SPUK	Capaciteit SPUK
▲		
Ambiq	8	64
Jarabee	4	39
Pluryn	7	62
Trias Jeugdhulp	1	16
Totaal	20	181

Hieronder is weergegeven waar de locaties zich bevinden.

In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel plekken er zijn toegekend aan de coördinerende gemeente Enschede en de daarbij behorende subsidie vanuit de SpUK per aanbieder. De plekken voor Pactum en Triade Vitree zijn niet in deze tabel meegenomen omdat Enschede daar geen coördinerende gemeente voor is. De plekken van Ambiq in Hogeveen (62 plekken) zijn hierin wel meegenomen, omdat gemeenten Enschede daar wel de SpUK gelden voor ontvangt.

Aanbieder	Aantal plekken	Subsidie (SpUK)
Ambiq	104	€ 1.777.170
Jarabee	39	€ 666.439
Pluryn (deels)	62	€ 1.059.467
Trias Jeugdhulp	42	€ 717.703
Totaal Enschede	247	€ 4.220.779

De SpUK-voorzieningen zijn geen geoormerkte plekken specifiek voor jongeren uit de Jeugdwet. Het kan voorkomen dat dit ook jongeren uit de Wet Langdurig Zorg (WLZ) deze plekken bezetten, echter dat komt bij aanbieders in Overijssel heel weinig voor. De gegevens die zijn weergegeven zijn gebaseerd op de situatie op peildatum 1 augustus 2021. Alleen voorzieningen waar op 1 augustus de helft of meer jongeren uit de Jeugdwet verbleven zijn meegeteld. In de tussentijd is een aantal bedden al gewijzigd door ombouw naar kleinschaligheid, voornamelijk bij Pactum en Triade Vitree.

Herkomst van jongeren

In het kader van de landelijke coördinatie heeft Significant een startfoto van de open residentiële voorzieningen waaronder de driemilieuvoorzieningen in Nederland gemaakt. Het geeft inzicht in de situatie voor wat betreft de capaciteit van de SpUK-voorzieningen en de herkomst van de jongeren die in de SpUK-voorzieningen verbleven (spreiding). De aanbieders hebben hiervoor gegevens over januari t/m november 2021 aangeleverd. Deze jongeren kunnen voor 2021 zijn ingestroomd. Het betreft alleen jongeren die onder de Jeugdwet vallen. Ook is van een bepaalde groep jongeren (voogdij-jongeren) de gemeente van herkomst niet bekend.

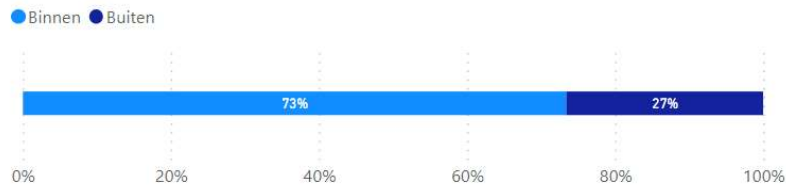
Daarbij ook de kanttekening dat de afbakening van de regionale gebieden (provinciale grenzen) niet altijd overeenkomt met werkelijk regionaal plaatsen (geografisch gezien de meest nabije locatie). Een deel van de jongeren uit IJsselland woont bijvoorbeeld dichterbij Pactum, locatie Lochem (gebied Gelderland) dan bij Pluryn, locatie Almelo (gebied Overijssel) en een deel van de jongeren in IJsselland woont dichterbij Ambiq, locatie Hoogeveen (gebied Noord-Nederland) dan bij Ambiq, locatie Hengelo (gebied Overijssel). Desondanks kan er wel een globaal beeld geschetst worden. In Overijssel gaat het over 387 unieke jongeren die tussen januari t/m november 2021 verbleven in een SpUK-voorziening. Het waren in die periode 150 jongeren voor de regio IJsselland en 237 jongeren voor de regio Twente. Hieronder een weergaven van regionale en buiten regionale plaatsingen en de herkomst van jongeren die geplaatst zijn in de SpUK-voorzieningen in Overijssel⁵:

- Jongeren uit Overijssel worden veelal regionaal geplaatst (73%).
 - IJsselland 57% binnen de regio (86 jongeren)
 - Twente 84% binnen de regio (198 jongeren)

⁵ Belangrijk om te vermelden is dat met ingang van januari 2022 het woonplaatsbeginsel is gewijzigd. Jongeren met een voogdijmaatregel vallen vanaf die datum (eventueel met terugwerkende kracht) onder de verantwoordelijkheid van de gemeente waar de jongere stond ingeschreven direct voorafgaand aan de zorg met verblijf. Dit betekent dat sommige jongeren onder een andere gemeente vallen ten opzichte van eerdere cijfers. Voor regio's met een grote driemilieuvoorziening binnen de grenzen, kan het aantal jongeren dat ingeschreven staat binnen een gemeente van die regio een vertekend beeld geven.

Spreiding

Verhouding van plaatsingen binnen of buiten de regio waar de jongere uit afkomstig is

- 39 jongeren vanuit Twente en 64 vanuit IJsselland zijn buiten de regio Overijssel geplaatst. Voornamelijk in Gelderland (17%) en Noord-Nederland (7%). Jongeren die buiten Overijssel worden geplaatst, worden met name geplaatst bij één van de zes aanbieders. We beschouwen deze plaatsingen dus niet als ongewenst. Hieronder is weergegeven welk percentage jongeren uit Overijssel bij welke aanbieder met SpuK-voorzieningen geplaatst zijn in januari t/m november in 2021.

Aanbieder	Brabant Zeeland	Gelderland	Limburg	Noord Nederland	Overijssel	Utrecht Flevoland	Zuid- Holland
+ Ambiq				4%	18%		
+ D3		4%					
+ Fier				2%			
+ Ihub		1%					
+ Jarabee					19%		
+ Jeugdforma at							0%
+ Koraal Groep	0%						
+ Mutsaersstic hting			1%				
+ Pactum		6%			4%		
+ Pluryn		5%			14%	1%	
+ s Heeren Loo		1%				0%	
+ Triade Vitree					7%	0%	
+ Trias Jeugdhulp					11%		
+ Yorneo				1%			
Totaal	0%	17%	1%	7%	73%	1%	0%

- De plaatsingen bij aanbieders uit Overijssel zijn bijna allemaal jongeren die daadwerkelijk uit Overijssel komen. 86% van de jongeren in de SpUK-voorzieningen in Overijssel komen daadwerkelijk uit Overijssel.

Jeugdregio van herkomst	Clënten	% cliënten
Twente	198	60%
IJsselland	86	26%
Midden IJssel / Oost Veluwe	19	6%
Achterhoek	7	2%
Flevoland	7	2%
Noord-Veluwe	6	2%
Centraal Gelderland	3	1%
Drenthe	1	0%
Eemland	1	0%
Kop van Noord-Holland	1	0%
Utrecht West	1	0%
Zeeland	1	0%
Total	331	100%

- De verhouding geplaatste jongeren vanuit Overijssel per aanbieder ziet er als volgt uit:
 - Ambiq 98%
 - Jarabee 99%
 - Pactum 41%⁶
 - Pluryn 79%
 - Triade Vitree 87%
 - Trias 91%

⁶ Dit percentage geeft niet het huidige beeld weer. Er worden nu voornamelijk jongeren uit Deventer geplaatst, data is achterhaalt in verband met periode uitvraag en de reeds uitgevoerde ombouw naar kleinschaligheid.

3. Ervaringsdeskundigen, doelgroep en kleinschalige voorzieningen

Ervaringsdeskundigen

Er zijn waardevolle gesprekken gevoerd met verschillende jongerenraden van de betrokken aanbieders. Met jongeren is gesproken over:

- de behoefte van de jongeren toen ze uit huis geplaatst werden,
- wat ze gemist hebben toen ze uithuisgeplaatst werden,
- wat zijn succeservaringen die meegenomen kunnen worden,
- wat moeten we echt niet meer doen en
- tips voor deze bovenregionale toekomstvisie.

De rode draad die meegenomen kan worden uit de jongerenraden is de wens om de voorzieningen meer huiselijk te maken. Dat betekent dat de voorziening meer als een huis voelt in plaats van als een gebouw. Dat kan zowel door de locatie (in de wijk en niet 30 minuten fietsen naar de stad), als door een verzorgde tuin en uiterlijk. Ook is de wens groot om de eigen kamer zelf in te richten, geen meubels vast aan de wand of vloer of bijvoorbeeld een muur te voorzien van een zelfgekozen kleur.

Begeleiding is volgens de jongeren beperkt toegankelijk door gebrek aan tijd en aandacht en zit voornamelijk in het kantoor op de laptop met de deur dicht. Jongeren geven aan dat ze echt gehoord willen worden en vragen om oprechte aandacht. Daadwerkelijk tijd maken en aandacht geven wanneer een jongere hierom vraagt en dan ook echt te luisteren: je verhaal kwijt kunnen als dat nodig is en niet altijd te moeten wachten totdat er tijd is. Dit is lastig door de vele flexers en zzp'ers die ingezet worden op de groepen. Die draaien diensten en hebben weinig betrokkenheid bij de jongeren die er verblijven. De jongeren vragen ook aandacht voor gezamenlijke momenten waar stil gestaan wordt bij hoe de dag is geweest (saamhorigheid) en met elkaar activiteiten ondernemen, zowel in huis zoals een drinkmoment of gezamenlijk een film kijken in de woonkamer als buitenhuis, zoals een keer naar het strand gaan. Ze hopen door kleinere groepen meer aandacht te krijgen op de momenten dat zij dat nodig hebben. Dat er vaker een waaromvraag gesteld worden in plaats van meteen te handelen bij het tonen van bepaald gedrag. Dat er ruimte is voor het gezamenlijk bepalen van regels en dat deze regels aangepast worden naar de jongeren die op dat moment verblijven op de groep.

De jongeren ervaren groepjes vorming binnen de grotere groep en ruzie onderling waardoor jongeren zich niet altijd veilig voelen en veel tijd doorbrengen op hun kamer. Jongeren geven aan dat ze het soms lastig vinden om vrienden mee te nemen naar de groep, ze schamen zich voor de groep, mogen vrienden niet ontvangen op hun eigen kamer of het is te druk op de groep. Een kleinere groep biedt hierin meer mogelijkheden.

Een kleinere groep vinden de jongeren ook spannend. Wordt er goed gekeken naar de groepssamenstelling? Is er wel een klik onderling? Matching vinden de jongeren erg belangrijk, juist bij een kleinere groep.

De volgende quotes geven de input vanuit de jongerenraden weer.

“Ik kan mijn kamer niet zelf indelen, omdat het bureau vast zit aan de muur.”

“De woonkamer is nog wel gezellig, maar boven is alles wit.”

“Het maakt niet zoveel uit hoeveel begeleiders er zijn, als ze maar tijd voor ons hebben en niet continu op kantoor zitten achter de computer. Nu wordt er altijd gezegd dat ze over 10 minuten tijd voor mij hebben, en dat wordt dan meestal 1,5 uur wachten.”

“Waarom wordt er niet gevraagd waarom ik boos ben of dronken thuis kom? Dan kan ik uitleggen waarom ik dit gedrag vertoon.”

“Ik zit hier niet voor niks, waarom word ik vastgepakt als ik boos ben. Vind je het gek dat ik dan nog meer door het lint ga? We moeten letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgen om boos te zijn.”

“Waarom mag ik mijn eigen dossier niet inzien, pas als ik de voorziening verlaat. We kunnen mijn dossier toch samen invullen?”

“Een grotere groep zorgt voor groepjes binnen de groep, dat leidt tot veel ruzies en geeft een onveilig gevoel.”

“Ik neem geen vrienden mee naar huis, daar schaam ik mij voor.”

Als stuurgroep hebben we afgesproken om acties voor de korte en de lange termijn op te nemen in de strategische vastgoedplannen van de aanbieders om met deze waardevolle input aan de slag te gaan en te luisteren naar onze jongeren.

Doelgroepomschrijving

In het document *Richting geven aan kleinschalig verblijf. Een plek om zo thuis mogelijk op te groeien* (NJI, 2021) worden drie doelgroepen gekenmerkt voor kleinschalige voorzieningen:

1. Voor jongeren met ernstige en complexe problemen

Het gaat hierbij om vormen van kleinschalig wonen die zich richten op jongeren met ernstige en complexe problemen die niet thuis kunnen wonen en voor wie een plaatsing in een pleeggezin of gezinshuis niet mogelijk is. Soms is het doel tijdelijk een woonplek te bieden totdat de jongere weer thuis kan wonen of door kan stromen naar zelfstandigheid. In andere gevallen is het verblijf erop gericht dat de jongere er kan opgroeien tot volwassenheid.

2. Voor jongeren die een risico vormen voor zichzelf of de omgeving

In eerste instantie zijn dit kleinschalige alternatieven die door instellingen voor JeugdzorgPlus zijn ontwikkeld. Deze voorzieningen richten zich op jongeren met een (voorlopige) machtiging voor een gesloten plaatsing vanwege het risico dat zij vormen voor zichzelf of hun omgeving. De doelstelling van het kleinschalig verblijf voor deze groep is om een plaatsing in een (grotere) JeugdzorgPlus instelling te voorkomen of te verkorten. Daarnaast zijn deze kleinschalige voorzieningen geschikt om jongeren te begeleiden bij de terugkeer naar huis of de overgang naar zelfstandig wonen.

3. Voor jongeren die een strafbaar feit hebben gepleegd

Deze voorzieningen zijn ontwikkeld vanuit justitiële jeugdinrichtingen om meer maatwerk te kunnen bieden in de vrijheidsbeneming van jongeren die in aanraking zijn gekomen met het strafrecht. Deze voorziening heeft als doel om bij een kortdurende vrijheidsbeneming de binding van de jongere met de maatschappij in stand te houden.

In de praktijk zien we dat het onderscheid niet meer zo zwart-wit is als hierboven beschreven. Dat is het gevolg van de veranderde visie vanuit zowel de JeugdzorgPlus instellingen als de open residentiële jeugdhulp. Door steeds minder jongeren te plaatsen in de JeugdzorgPlus en open residentiële voorzieningen is de verwachting dat er een verschuiving plaats vindt van jongeren die voorheen gesloten geplaatst werden naar de kleinschalige voorzieningen en van jongeren in de SpUK-voorzieningen naar jongeren die thuis, in een pleeggezin of gezinshuis wonen met intensief ambulante hulp. Dit zal leiden tot meer jongeren met relatief zwaardere problematiek met ambulante hulp, omdat zij niet meer worden opgenomen in de SpUK-voorzieningen. Dat houdt ook in dat de groep jongeren die nog wel hulp ontvangt in de SpUK-voorzieningen een zwaardere hulpvraag heeft (zij worden niet meer gemixt met jongeren met relatief minder zware problematiek). Er wordt ook steeds meer ingezet om jongeren niet meer te verplaatsen. 58% van de jongeren verblijft voorafgaand aan de JeugdzorgPlus in een SpUK-voorziening en 44% stroomt uit naar een SpUK-voorziening. Er is dus nu al veel verwevenheid. De doelgroep van de SpUK-voorzieningen zal in de toekomst geen aparte doelgroep meer zijn (als het deze al was), maar zal bestaan uit een mix van de boven beschreven doelgroepen met de volgende, in de kern- en stuurgroep, vastgestelde doelgroepomschrijving:

Jongeren met meervoudige en complexe gedrags- en/of gezinsproblemen. De doelgroep kenmerkt zich door zware gedragsproblematiek, meestal in combinatie met een verslaving, psychiatrische problematiek en/of een licht verstandelijke beperking. Niet één van de problemen is bovenliggend.

Deze jongeren hebben een stagnerende ontwikkeling, verstoorde schoolgang en (dreigende) onveiligheid.

Deze doelgroep is ongeveer 0,5% van alle jongeren in Nederland⁷ en heeft behoefte aan een individuele en integrale aanpak (maatwerk). Voor Overijssel betreft het ongeveer 1200 jongeren (0,5% van 113.000 jongeren tot 18 jaar in IJsselland⁸ + 127.500 jongeren tot 18 jaar in Twente⁹). Een deel van deze jongere verblijft (tijdelijk) gedurende hun leven tot het 18^e levensjaar in een SpUK-voorziening.

Afbakening doelgroep

In Overijssel hebben we ook stil gestaan bij een afgebakende doelgroep binnen bovenstaande doelgroepomschrijving, omdat voor deze jongeren een andere opgave binnen het vastgoed nodig is. Deze doelgroep vraagt om de veiligheid van een terrein, waarbij verblijf, onderwijs en vrije tijd intensief met elkaar in verbinding is. Het betreft jongeren:

⁷ Verheijden, E & De Lange, M., Wat werkt bij integrale jeugdhulp? 2016.

⁸ Regionale visie jeugdhulp IJsselland 2021-2025

⁹ Regiobeeld Twente, juli 2020.

- **Die steeds verplaatst worden**
- **Waarbij er sprake is van contra-indicaties, waardoor de jongere wordt afgewezen**
- **Die vaak een zeer beperkt netwerk hebben**
- **Waarbij domein overstijgend denken nodig is**
- **Op het snijvlak van dwang en drang**
- **Die niet kunnen functioneren op een grotere groep**
- **Die behoefte hebben aan langdurige herstelgerichte zorg en veel nabijheid, structuur en voorspelbaarheid.**

Beide doelgroepen worden meegenomen in de strategisch vastgoedplannen van de aanbieders.

Kleinschalige voorzieningen

Voor de kleinschalige voorzieningen sluiten we aan bij de definitie van het Nederlands Jeugdinstituut (NJI):

Een kleinschalige voorziening is 24/7-verblijf binnen een gesloten of open residentiële voorziening, op een instellingsterrein of in een woonwijk, van maximaal zes – en bij voorkeur vier – jongeren tussen 8 en 23 jaar, in een huiselijke setting door een vast team van begeleiders met een minimum ratio op de groep van 1 op 4, waarbij een intensieve, individuele behandeling en/of begeleiding op maat – en zolang als nodig – wordt gegeven, met perspectief op wonen, zorg en onderwijs/arbeid tijdens verblijf en/of daarna¹⁰.

Een belangrijk doel van kleinschalige voorzieningen is om individuele zorg op maat en individuele aandacht te kunnen bieden in een veilige omgeving in een zo normaal mogelijke setting, waar onderwijs expliciet onderdeel is van het perspectief van de jongeren. Een kleiner aantal jongeren draagt bij aan het normaliseren, waardoor individuele behoeften, kansen, talenten en uitdagingen aandacht krijgen en worden benut¹¹. De jongeren ervaren dat ze ergens kunnen blijven zo lang als zij dat nodig hebben.

In Overijssel maken we onderscheid tussen wonen in de wijk en wonen op een terrein. In onze ogen hebben jongeren uit de afgebakende doelgroep behoefte aan een kleinschalige voorziening op het terrein, waarbij verblijf, onderwijs en vrije tijd intensief met elkaar in verbinding is.

Voor de jongeren vanuit de bredere doelgroep is het uitgangspunt dat zij mogen wonen in de wijk totdat zij terug naar huis kunnen of de stap richting zelfstandigheid kunnen zetten. Jongeren gaan in principe naar een school of stage/ werk in de buurt. Het zo normaal mogelijk opgroeien en ontwikkelen staat daar centraal. Als behandeling nodig is, wordt dat toegevoegd. Aangezien de doelgroep divers is en de woonbehoefte verschilt is het de kunst om voortdurend aan te sluiten bij de behoefte en het perspectief van de jongere en het gezin, met ruimte en variatie om te kiezen voor een woonplek.

¹⁰ Mourits, E. & Addink, A., Richting geven aan kleinschalig verblijf. Een plek om zo thuis mogelijk op te groeien, 2021.

¹¹ Mourits, E. & Addink, A., Richting geven aan kleinschalig verblijf. Een plek om zo thuis mogelijk op te groeien, 2021.

4. Ambitie en uitgangspunten

Ambitie

We hebben landelijk een gezamenlijke ambitie om het aantal jongeren dat in grote residentiële voorzieningen terechtkomt substantieel te verminderen door het organiseren van passende hulp dicht bij de leefomgeving van de jongere en het gezin. Elk bovenregionaal gebied stelt een meerjarig plan op waarbij de opbouw van alternatieven en de ombouw van de SpUK-voorzieningen in samenhang en in afstemming (ook met andere regio's) worden ontwikkeld. Elk gebied werkt toe naar passende zorg binnen het eigen bovenregionale gebied. Het is daarbij belangrijk geen 'lacunes' in de zorg te laten ontstaan door te snelle herverdeling van capaciteit en afbouw van plekken.

De afgelopen maanden hebben de aanbieders en de regio's in Overijssel op een constructieve manier met elkaar gesproken over de noodzaak van het verminderen van de instroom en de ombouw van de huidige voorzieningen. Alle partijen zijn ervan overtuigd dat deze kwetsbare jongeren de best passende hulp verdienen. Op basis hiervan is een ambitie neergelegd, waar alle betrokken partijen in Overijssel achter staan:

In Overijssel heeft elke jongere een thuis, waar de jongere mag wonen, leren en zich ontwikkelen¹².

De SpUK gelden worden gehanteerd voor het **ombouwen** van de grote residentiële voorzieningen, waaronder de driemilieuvoorzieningen, naar kleinschalige voorzieningen met 4 tot 6 jongeren op het terrein en in de wijk

Daarnaast wordt SpUK gebruikt als vliegwiel om de transformatie in beide regio's te versterken. Dit doen we door:

1. Het **ontwikkelen** van kleinschalige voorzieningen in de wijk;
2. Het **beperken van de instroom** door het ontwikkelen van een gezamenlijke triage en (ambulante) alternatieven;
3. Het **vergroten van de uitstroom** uit de driemilieuvoorzieningen.

We gaan uit van een **natuurlijke afbouw** van het aantal bedden door het beperken van de instroom en het vergroten van de uitstroom, echter we monitoren periodiek hoe haalbaar dat is en herijken als dat nodig is.

Deze ambitie vergt grote inzet van veel partijen. Om tot een echte transformatie te komen, moeten er nog veel stappen gezet worden. Ondanks dat deze stappen formeel buiten de scope van de SpUK vallen, worden ze wel benoemd in deze bovenregionale toekomstvisie, omdat ze nodig zijn om de bovenregionale toekomstvisie op de lange termijn te behalen. De te zetten stappen worden in het najaar 2022 verder uitgewerkt.

Het is belangrijk om te realiseren dat de SpUK 'slechts' een financiële impuls is om vastgoed geen belemmering te laten zijn voor de transformatie van de SpUK-voorzieningen. Deze middelen dekken niet

¹² Thuis is een plek waar jongeren gezond, veilig en kansrijk opgroeien in een 'gewone gezinssituatie'. Thuis is een zo thuis mogelijk georganiseerde omgeving voor die jongeren, die niet in een 'gewone gezinssituatie' kunnen opgroeien.

alle te maken kosten. Daarnaast realiseren we ons dat deze ambitie de gewenste situatie weergeeft, maar dat de praktijk weerbarstig is. De realiteit staat soms nog ver weg van de toekomstvisie, zo hebben we bijvoorbeeld te maken met:

- een krappe arbeidsmarkt,
- veel ziekte en verloop in de jeugdzorg,
- jongeren die niet tijdig op een passende plek geplaatst kunnen worden,
- de afbouw van JeugdzorgPlus voorzieningen waarvan we de impact nog niet weten,
- relatief zwaardere problematiek in de voorzieningen door beperking van de instroom door ambulante alternatieven en afbouw JeugdzorgPlus,
- vraagstukken rondom de tarieven en de financiering,
- inkoop per regio.

We houden oog voor die realiteit tijdens de transformatie, maar houden wel de focus op het lange termijn doel. Transformatie is echter een **langdurig proces** waarvoor een **gezamenlijke basis** benodigd is. De aanbieders en regio's hebben hierover het volgende afgesproken:

- We spreken naar elkaar de intentie uit over de ambitie en de uitgangspunten en we herijken periodiek waar we staan.
- Alle 25 gemeenten en alle zes de aanbieders verbinden zich voor langere tijd (2022-2032) aan deze bovenregionale toekomstvisie. Dat houdt in dat we bereid zijn mee te blijven doen, ook nadat de SpUK voor de vastgoedtransitie afgelopen is. Hiervoor organiseren we met elkaar een goede governance.
- Er zijn afspraken gemaakt over tarieven voor kleinschalige voorzieningen in de wijk en op het terrein.
- Er is samenwerking tussen aanbieders, gemeentes en woningcorporaties om samen te zoeken naar passende huisvesting.

Uitgangspunten

Om de landelijke en bovenregionale ambitie vorm te kunnen geven, zijn er uitgangspunten geformuleerd die als de basis worden gezien voor de ontwikkeling naar het ombouwen van de SpUK-voorzieningen naar meer kleinschalige voorzieningen.

1. **Integrale aanpak met gezamenlijke triage**
2. **Beperken van de instroom en doorplaatsingen**
3. **Diversiteit aan kleinschalige voorzieningen**
4. **Zo gewoon als mogelijk**
5. **Vergroten van de uitstroom**
6. **De financiering is passend voor alle partijen**

1. Integrale aanpak met gezamenlijke triage

Door alle gemeenten en aanbieders wordt onderschreven dat het voor de jongere het best is om (als thuis wonen niet meer mogelijk is) zo nabij als mogelijk bij de leefomgeving van de jongere zelf en in één keer op de best passende plek te worden geplaatst. Voor dit uitgangspunt is vooraf een analyse van de situatie en de jongere nodig. Het werken met een **verklarende analyse**¹³ en **perspectiefplan** zijn daarbij essentieel. Deze documenten bieden relevante informatie voor de besluitvorming over de doelen, de keuze voor hulp en de vervolgstappen. Daarnaast moet er voor jongeren van 16 jaar en ouder gekeken worden naar het perspectief na 18 jaar.

In Overijssel organiseren we een **gezamenlijke triage** (project geïntegreerde zorg kan als voorbeeld dienen¹⁴) met de aanbieders met kleinschalige voorzieningen, waar een **gezamenlijke acceptatieplicht** is voor jongeren met een verblijfs-/ woonvraag. Deze gezamenlijke triage is voor de afgebakende doelgroep bedoeld, voor minder complexe casussen kan het standaard proces worden gevolgd. Dit triageteam kijkt op basis van de verklarende analyse, een goede **screening**¹⁵ en een goede **matching** naar de best passende plek om (tijdelijk) te verblijven en onderwijs te volgen. Op deze manier ontstaan er korte lijnen (efficiënt werken) en daadwerkelijke samenwerking, kan de instroom gemonitord worden en van elkaar geleerd worden.

2. Beperken van de instroom en doorplaatsingen

Op dit moment ontbreekt het in beide regio's aan voldoende beschikbare **outreaching integrale ambulante hulpverlening** die thuis, bij pleeggezinnen en gezinshuizen of bij voorzieningen van een aanbieder ingezet kan worden (inclusief het bieden van bescherming) om instroom naar een residentiële voorziening of doorplaatsingen te beperken. Er is vraag naar snelle, directe en forse inzet van verschillende disciplines, het liefst 24/7 die kunnen helpen als het moeilijk wordt. Handen bieden bij overbelasting van ouders / personeel of medewerkers op de groep ondersteunen, omdat expertise ontbreekt. Dit vraagt om een investering van zowel de aanbieders als de regio's om dit te realiseren.

De kunst is om voortdurend aan te sluiten bij de behoefte en het perspectief van de jongere (en het gezin), met ruimte en variatie om te kiezen voor de juiste hulp (**matched care**) in plaats van steeds meer hulp toe te voegen (stepped care). Verwijzers hebben lef nodig om zo vroeg mogelijk voldoende hulp in te zetten en daadwerkelijk in te grijpen. Aanbieders moeten kritisch zijn in hun advies bij een aanmelding en altijd onderzoeken of de problematiek van de jongere die aangemeld wordt, niet te licht is voor de kleinschalige voorziening en of er ambulant nog mogelijkheden gezien worden, maar ook of er niet iets te lichter gevraagd wordt, waarvan de inschatting is dat dat onvoldoende resultaat gaat bieden, waardoor later meer nodig is.

¹³ Kenniswerkplaats Jeugd Friesland & Bureau PEERS strategische zorginnovatie, Factsheet Verklarende Analyse, 2021

¹⁴ Met het project geïntegreerde zorg wordt gewerkt aan een nieuwe samenwerkingsvorm tussen negen aanbieders (de aanbieders van de driemilieusvoorzieningen aangevuld en GGZ aanbieders en verslavingszorg) in de regio IJsselland om expertises te bundelen en te voorkomen dat jongeren (langdurig) uit huis worden geplaatst en het mogelijk maken dat jongeren die toch langdurig in een residentiële voorziening geplaatst zijn (geweest) weer eerder thuis kunnen wonen en vanuit daar de benodigde zorg en ondersteuning krijgen.

¹⁵ Het dient aanbeveling om een weeginstrument te ontwikkelen, zodat je grond van 'objectieve' criteria opnamebeleid ontwikkeld wordt

3. Diversiteit aan kleinschalige voorzieningen

Zeker vanuit gemeenten is het belang benadrukt van **differentiatie** dan wel verscheidenheid in kleinschalige voorzieningen zo dichtbij als mogelijk bij de leefomgeving van de jongere. Er wordt gezocht naar de best passende plek die aansluit bij de behoefte en het perspectief van de jongere. Dat betekent verschil in:

- locaties van de voorzieningen in de wijk en op het terrein
- spreiding in de regio voor nabijheid bij de leefomgeving van de jongere
- ratio begeleiders/jongeren (1 op 4/6, 2 op 4/6, medewerkers in dienst op basis van een gezinshuisconstructie)

Ook **veiligheidsaspecten** - en het regelen van een goede ondersteuningsstructuur om de kleinschalige voorzieningen heen - spelen een belangrijke rol. Dit zal in de strategisch vastgoedplannen ook een belangrijke plek gaan krijgen. Bijvoorbeeld een standalone voorziening is kwetsbaar en duur en dus niet wenselijk.

Een categoriale insteek (indeling op basis van geslacht, leeftijd en problematiek) bij de kleinschalige voorzieningen blijkt in de praktijk vaak problematisch voor de groepsdynamiek. De jongeren bevestigen elkaar al snel in hetzelfde problematische gedrag en trokken elkaar mee in negatieve situaties. Een combinatie van jongeren met verschillende problemen en leeftijden maakt dat de jongeren een individuele en verschillende benadering makkelijker accepteren. Uitgangspunt is dat **matching** plaats vindt op basis van aanpak, individuele behoefte van jongere zowel in begeleiding als in huisvesting en expertise van de pedagogische opvoeders. Er wordt gekeken naar de setting en wat er nodig is.

4. Zo gewoon als mogelijk

De inrichting van een kleinschalige voorziening is belangrijk voor de sfeer. Een **huiselijke omgeving** waarin jongeren zich veilig voelen. Dit kan bevorderd worden door materiaalgebruik (zachte vloeren, sfeervolle verlichting) en een eigen kamer die ze naar eigen wensen kunnen inrichten en een plek is waar zij zich kunnen terugtrekken of kunnen oefenen in het zelfstandig leren wonen.

De kleinschalige voorziening is gelegen in een omgeving die inclusie in de maatschappij bevordert. **De voorkeur heeft de woonwijk**. Door de ligging van een kleinschalige voorziening, geïntegreerd in een woonwijk, kunnen jongeren de binding met de maatschappij aangaan. De toegang tot burens, lokale scholen, winkels, sport en andere vormen van vrijetijdsbesteding maakt het leven 'zo gewoon mogelijk'.

Onderwijs is de beste jeugdzorg. Zo draagt onderwijs bij aan de ontwikkeling van de autonomie van de jongere, ook al is deze beperkt. Het geeft een jongere een toekomstperspectief. Door kleinschalige voorzieningen waarin maatwerk wordt geleverd, is de aansluiting met onderwijs beter te maken. Er is meer aandacht voor de jongeren, zowel tussen specialistische opvoeders als onderling. Ook kan het **onderwijs** een constante betekenen in een tijdelijk en variërend zorgtraject. Niet de behandeling, maar het onderwijs staat dan voorop. Door de basis van het onderwijs als uitgangspunt te nemen, is er sprake

van een normaliserende omgeving, is de leefwereld van de jongeren vergroot en is de school veel meer een 'gewone' school geworden.

Een **goede vrije tijdsinvulling** voor jongeren zorgt voor minder escalaties. Uitgangspunt is dat de voorziening toewerkt naar '**inclusie**' en daarmee zoekt naar mogelijkheden voor jongeren om deel te nemen aan het normale 'sport- en verenigingsleven' in het dorp of de stad. Hierbij is het belangrijk om aan te sluiten bij de interesses van de jongeren.

De transitie vraagt om een gewijzigd personeelsbeleid en een aangepast profiel van de medewerkers die in de kleinschalige voorzieningen werkzaam zijn. Er wordt gewerkt **vanuit de interactie en de relatie** met de jongere. Een **beperkt aantal vaste specialistische opvoeders** die veel nabijheid en continuïteit biedt en die de-escalerend kan werken. Daarnaast zijn zij in staat het pedagogisch leefklimaat en bijbehorend zorgaanbod vorm te geven aan de hand van van verschillende methodieken, waaronder systeemgericht werken, competentiegericht werken en traumasensitief werken. Zij beschikken over kennis van de problematiek van de jongere, waardoor zij in staat zijn te kijken naar de eigenlijke behoefte die schuil gaat achter het zichtbare gedrag. Een herstelgerichte benadering en werken vanuit de vraag van de jongeren en het gezin leiden tot een leefklimaat en zorgaanbod dat passend is bij de intrinsieke motivatie van de jongere.

5. Vergroten van de uitstroom

De uitstroom stagneert door het beperkt aantal plekken bij fase/ trainingshuizen, woningen om zelfstandig te kunnen wonen of omdat de hulpvraag groter is dan wat de vervolg plekken aan kunnen. Wachlijsten of het onvoldoende beschikbaar zijn van ambulante hulp op alle tijden, zorgen ervoor dat jongeren niet of pas later kunnen uitstromen.

Jongvolwassenen van 18 jaar met jeugdhulp hebben vaak onvoldoende perspectief voor de overgang naar meerderjarigheid, wanneer ze 18 jaar zijn geworden en niet meer onder de Jeugdwet vallen. Jongeren die 18 jaar worden, zijn formeel 'volwassen'. Dit betekent dat de bekostiging van hun hulp alleen nog uit de Jeugdwet (dus door gemeenten) komt als het 'verlengde jeugdhulp' is. Voor alle andere jongeren die 18 jaar worden, vindt de bekostiging voortaan plaats via de Wmo als het om begeleiding gaat, via MO/BW als het gaat om een verblijfsplek, via de Zvw (dus door zorgverzekeraars) als het om behandeling gaat en via de Wlz (door de zorgkantoren) als het gaat om langdurige zorg. Jongeren niet goed begeleiden doet de jarenlange investering vanuit de jeugdhulp teniet en is een risico voor maatschappelijke kosten.

In het kader van de doelgroep in de SpUK-voorzieningen zijn onderstaande uitstroomprofielen het meest relevant.

Uitstroom- profiel 1	Zelfstandig wonen met tijdelijk toezicht en begeleiding dichtbij.	Ambulante ondersteuning met een verblijfsplek binnen MO of BW.	Langdurige hulp, problemen op meerdere domeinen (o.a. GGZ, LVB, gedrag), geen/weinig
-------------------------	--	--	--

			steunend netwerk, BIG516 nog niet stabiel.
Uitstroom-profiel 2	Zelfstandig wonen met langdurig toezicht en begeleiding (inclusief 24-uur zorg).	Wlz, MO/BW financiering.	Langdurige hulp, problemen op meerdere domeinen (o.a. GGZ, LVB, gedrag), geen/weinig steunend netwerk, BIG5 nog niet stabiel.

Uitstroomprofiel 1: Deze jongeren hebben gezien hun problematiek meer tijd nodig dan leeftijdsgenoten om uiteindelijk zelfstandig te kunnen functioneren. Van sommigen van deze jongeren is de verwachting dat er altijd een vangnet van professionele hulpverlening nodig gaat zijn.

Uitstroomprofiel 2: Van deze jongeren is de verwachting dat zij langdurig ondersteuning en begeleiding nodig hebben en dit niet geheel zelfstandig kunnen wonen. Zij zijn gebaat bij stevige structuur en duidelijkheid en hebben meer tijd nodig dan leeftijdsgenoten om zaken aan te leren.

De overgang naar het volwassendomein betekent vaak dat een jongere moet verhuizen naar een andere woning of aanbieder, omdat de jeugdhulp stopt. Met elkaar vinden wij dat juist het doorplaatsen negatieve effecten heeft op de jongere. Daarom zullen de aanbieders, de gemeenten en zorgkantoren actief moeten optrekken om ook voor deze doelgroep een soepele overgang mogelijk te maken en gezamenlijk zorg te dragen voor de beste oplossing voor de jongere, ook na 18 jaar. Door lange wachtlijsten en weinig plekken bij MO/BW geldt voor deze jongeren dat hun toekomstperspectief onzeker is. Het langdurig en onvoorwaardelijk mogen wonen in de kleinschalige voorziening zou hierbij mogelijk kunnen helpen.

6. De financiering is passend voor alle partijen

Het ombouwen naar kleinschalige voorzieningen heeft consequenties op de huidige tarieven. Afhankelijk van de opzet van de kleinschalige voorziening betekent dat een tariefswijziging, waarbij de verwachting is dat intensieve vormen van kleinschalige voorzieningen, met name voor de afgebakende doelgroep, leiden tot een verhoging van de tarieven. Een gezamenlijk partnerschap van gemeenten en aanbieders en het maken van goede afspraken is nodig om dit ook daadwerkelijk te kunnen realiseren. Fasering in de tijd (geleidelijke doorvoering van de ombouw) en flexibele vastgoedoplossingen die dat mogelijk maken, zijn daarbij noodzakelijk. Dat stelt beide partijen in staat de effecten te meten en te zien en op basis daarvan de koers door te zetten of bij te stellen. Aandachtspunten hierbij zijn:

- de basis is vertrouwen over de juiste inzet van de middelen en vanuit dit vertrouwen worden afspraken gemaakt om te komen tot passende financiering voor alle partijen;
- de huidige, overspannen vastgoedmarkt waardoor er een gebrek is aan geschikte huizen;
- de financiering, die passend moet zijn binnen de budgettaire kaders van de gemeenten;

¹⁶ BIG5: jongeren worden pas losgelaten wanneer er een stevige stabiele basis is en getoetst is op support, wonen, werk en school, inkomen en schulden, zorg en ondersteuning.

- de financieringsvorm. De huidige financieringsvorm kan leiden tot verkeerde prikkels: een beschikbaarheidsfinanciering lijkt passender;
- dat er een koppeling gelegd wordt met de verschillende inkooptrajecten van de twee regio's;
- de SpUK-gelden dekken slechts een deel van de transitiekosten;
- dat het uitgangspunt is dat alleen de jongeren die het echt nodig hebben geplaatst worden in kleinschalige voorzieningen → een goede triage is noodzakelijk. Jongeren die meer baat hebben bij een ander type voorziening, worden daar geplaatst;
- een monitor, die nodig is om inzicht te hebben in de beschikbare plekken, op basis daarvan kan de beste plek gevonden worden, eventueel aangevuld met expertise vanuit andere aanbieders;
- dat er voldoende geschikte woonplekken beschikbaar zijn voor de jongeren die uitstromen naar zelfstandigheid of naar begeleid wonen, anders heeft dit verstopping in de keten als gevolg.

Voor zich spreekt dat de transformatie zowel zorginhoudelijk als financieel haalbaar moet zijn. De financieringsvorm wordt nader uitgewerkt in een strategisch vastgoedplan per aanbieder in samenspraak met aanbieders en gemeenten.

5. Toetsingskader

Het **toetsingskader** is een praktisch instrument dat de regio's gaan gebruiken om te toetsen of de strategische vastgoedplannen voldoen aan de bovenregionale toekomstvisie én of de risico's voldoende in beeld zijn en/of worden beperkt. Een voorbeeld van een risico-inventarisatie is opgenomen onder het toetsingskader. In het toetsingskader wordt ingegaan 'wat', 'hoe' en 'wanneer' aanbieders bijdragen aan de omvorming van de SpUK-voorzieningen naar kleinschalige voorzieningen en hoe zij de SpUK-middelen willen inzetten voor de daarvoor benodigde vastgoedtransitie. Afhankelijk van het toetsingskader kunnen de SpUK-middelen over de aanbieders verdeeld worden. Substitutie tussen aanbieders is hierbij mogelijk.

Voorwaarden waaraan het plan aan moet doen:

Hoofdstuk 1: Vastgoed	
1.1 Ombouw residentieel (afgebakende doelgroep)	
Welke voorzieningen/ hoeveel plekken van de startfoto worden omgebouwd van grootschalig naar kleinschalig op het terrein?	
Korte omschrijving van het gebouw, die omgebouwd gaat worden: bouwkundige staat, leeftijd gebouw, huur of eigendom (eventueel met foto of kaart).	
Het gevolg voor het vastgoed vanwege de beweging naar kleinschaligheid. Huidige en nieuwe situatie benoemen, inclusief het aantal plekken.	
Planning van de ombouw van grootschalig naar kleinschalig (rekening houdend met de deadline van 31 december 2024)?	
De haalbaarheid van de ombouw en de mate waarin de ombouw bijdraagt aan de bovenregionale toekomstvisie.	
1.2 Ontwikkelen voorzieningen in de wijk	
Welke voorzieningen/ hoeveel plekken van de startfoto worden omgebouwd of opgebouwd in de wijk?	
Korte omschrijving van het gebouw, die omgebouwd gaat worden: bouwkundige staat, leeftijd gebouw, huur of eigendom (eventueel met foto of kaart).	
Het gevolg voor het vastgoed vanwege de beweging naar kleinschaligheid. Huidige en nieuwe situatie benoemen, inclusief het aantal plekken.	
Planning van de ombouw van grootschalig naar kleinschalig (rekening houdend met de deadline van 31 december 2024)?	
De haalbaarheid van de ombouw of opbouw en de mate waarin de ombouw of opbouw bijdraagt aan de bovenregionale toekomstvisie.	
1.3 Financiële uitwerking	

Investeringsbegroting: Hoeveel wordt er gefinancierd vanuit SpUK en hoeveel vanuit eigen middelen? Per locatie uitwerken en de relatie met de exploitatie zichtbaar maken.	
Financieel inzicht in het vastgoed waarop de transitie betrekking heeft (boekwaarde, leningen en aflossingen)	
Exploitatieoverzicht per locatie 5 jaar vooruit inclusief personele inzet (ratio begeleiding/jongeren, functiemix, etc).	
Kostprijsopzet per locatie en methodiek bekostiging	
Inschatting van de transitiekosten/frictiekosten.	
Schuifplan (waar gaan de jongeren heen tijdens verbouwing?)	
Hoofdstuk 2: Beleid	
Wat is het doel van het strategische vastgoedplan?	
Beschrijving proces en de wijze van afstemming met interne en externe stakeholders. In het bijzonder aandacht voor afstemming en te bereiken overeenstemming met de gemeenten en het onderwijs	
Beschrijving eigen visie van de organisatie en de nut en noodzaak van vastgoedtransitie	
Hoe wordt normaliseren geborgd in het vastgoed, zowel in de wijk als op het terrein (uitstraling, imago en binnenmilieu)?	
Hoe wordt invulling gegeven aan het verblijven ook na 18 jaar?	
Hoe wordt ervoor gezorgd dat vastgoed flexibel ingezet kan worden, zodat de vraag leidend is en niet het aanbod?	
Op welke manier gaan de aanbieders het partnerschap met elkaar aan om te zorgen dat voor alle vragen van jongeren in Overijssel een passend antwoord ontstaat?	
Op welke manier kan expertise die nu aanwezig is bij de aanbieders toegevoegd of anders georganiseerd worden en welke afspraken maken aanbieders om samen te leren in de transformatie?	
Wat zijn de korte termijn acties om met de input vanuit de jongerenraden aan de slag te gaan?	
Wat zijn de langere termijn acties om met de input vanuit de jongerenraden aan de slag te gaan?	

Een overzicht van de risico's die bij de uitvoering van de vastgoedtransitie worden onderkend.

- Omschrijving van het risico

Impact (I)

- Hoog (H)
- Matig (M)
- Laag (L)

- Omschrijving van het gevolg van het risico voor de vastgoedtransitie

Waarschijnlijkheid van het optreden van het risico (W)

- Reëel (R)
- Mogelijk (M)
- Laag (L)

- De te nemen mitigerende maatregelen

Verantwoordelijke voor het nemen en/of monitoren van de mitigerende maatregelen (V)

Risico	I	Gevolg	W	Mitigerende maatregelen	V

6. Overlegstructuur

Om dit bovenregionale plan te realiseren is een aantal werkgroepen in het leven geroepen. Hieronder wordt kort beschreven wie bij de totstandkoming van dit plan betrokken zijn en hoe deze stakeholders zijn aangehaakt.

Kerngroep

Een kerngroep die 4-wekelijks bijeenkomt. Hierin zit een vertegenwoordiging van alle zes de aanbieders, beide regio's en Jeugdbescherming Overijssel. Het doel van de kerngroep is het maken van tactische en operationele keuzes en het voorbereiden van de besluitvorming voor de stuurgroep. Daarnaast heeft de kerngroep de taak om draakvlak te creëren en te toetsen bij gemeenten, zorgaanbieders en jongeren. Maandelijks is een voortgangsrapportage vanuit de projectleiding opgeleverd die de leden van de kerngroep intern in hun organisaties konden verspreiden.

Stuurgroep

Een stuurgroep die 6-wekelijks bijeenkomt. Hierin zijn bestuurders van de vier aanbieders waarvan gemeente Enschede coördinerende gemeente is en wethouders van beide regio's vertegenwoordigd. De stuurgroep heeft de taak strategische keuzes en besluiten te maken. Ook dient de stuurgroep de voortgang en beleidscoördinatie te bewaken en advies uit te brengen aan de projectleider.

Landelijke projectleiders

Landelijk overleg vindt plaats met de projectleiders van de SpUK om landelijke successen en knelpunten met elkaar te delen. Deze vergadering zou elke zes weken plaatsvinden, echter heeft dat slechts een aantal keer plaatsgevonden.

Afstemmingen andere regio's

Er is afstemming met de regio's Noord-Nederland, Utrecht/ Flevoland en Gelderland over de toekomstvisies in de andere regio's waar aanbieders ook locaties hebben. Dit betreft Noord-Nederland (Drenthe) voor de locatie in Hoogeveen van Ambiq. Ambiq is zelf ook aangesloten bij de stuurgroep van Noord-Nederland. Aangezien voor zowel de regio Noord-Nederland als onze regio de deadline voor de toekomstvisie verschoven is, kunnen we hier gelijktijdig in optrekken. Er worden afspraken gemaakt om de komende periode gezamenlijk op te trekken, zodat de plannen op elkaar afgestemd worden.

Er is afstemming geweest met de regio Gelderland voor Pactum en Pluryn en regio Utrecht/ Flevoland voor Triade Vitree en Pluryn. Beide regio's hebben voor de zomer hun toekomstvisie bij VWS aangeleverd. Onze regio heeft een latere deadline waardoor onze stukken nog niet klaar waren voor de oplevering van hun toekomstvisies. Coördinerend gemeente Utrecht ziet toe op het proces en faciliteert daar waar mogelijk en wenselijk voor Triade Vitree. Coördinerende gemeente Arnhem verzorgt dit voor Pactum. Zowel Pactum als Triade Vitree zijn vanwege hun locaties in Overijssel betrokken bij de kerngroep van Overijssel. Zij hebben meegedacht in de totstandkoming van deze bovenregionale toekomstvisie.

Ervaringsdeskundigen

Er is feedback opgehaald op de bovenregionale toekomstvisie bij de jongerenraden van verschillende aanbieders van de SpUK-voorzieningen. Aan de jongeren is gevraagd waar zij behoefte aan hadden toen zij uit huis geplaatst werden, wat ze gemist hebben, wat succeservaringen zijn die meegenomen kunnen worden in de nieuwe vorm en wat we echt niet meer moeten doen. Daarnaast hebben we mooie tips ontvangen die we verwerkt hebben in de bovenregionale toekomstvisie.

Onderwijs

Regelmatig heeft overleg plaatsgevonden met de projectleider van residentieel onderwijs (Ton Edelbroek) om te zorgen voor korte lijnen inzake de ontwikkelingen in beide sectoren. De plannen in zowel het residentieel onderwijs, JeugdzorgPlus als de residentiële voorzieningen hebben namelijk impact op elkaar. Het onderwijs heeft voor de zomer een startfoto opgeleverd, die gebruikt is in deze bovenregionale toekomstvisie.

Regio Twente en IJsselland

De samenwerking op het niveau van Overijssel vanuit de regio's voor SpUK is nog beperkt. De regio's IJsselland en Twente werken wel samen op het gebied van de Gecertificeerde Instellingen, maar elke regio heeft zijn eigen contracten en daarmee een eigen vorm van financiering en verschillende inhoudelijke eisen aan de zorg/aanbieders. Er is nog geen bestaande samenwerking tussen de regio's. In het kader van de omvorming van de residentiële voorzieningen is de samenwerking in de vorm van afstemming wel gezocht en gevonden. De regio's hebben de ambitie om een gezamenlijke set van afspraken voor de inkoop van kleinschalige voorzieningen op te stellen. Hiervoor is een eerste verkenning opgestart. De bovenregionaal toekomstvisie dient hiervoor als bouwsteen.

Overlegstructuur in de toekomst

In de periode oktober 2022 tot april 2023 zal worden gewerkt aan de strategische vastgoedplannen door de aanbieders. Om de afstemming hierover te houden, zal er een kerngroep worden opgezet met medewerkers financiën, vastgoed en contractmanagement vanuit aanbieders en beide regio's. In deze kerngroep zullen afspraken worden gemaakt ten aanzien van tarieven en de randvoorwaarden en de governance verder worden uitgewerkt. Daarnaast zal de stuurgroep worden voortgezet om elkaar te informeren over de voortgang van de plannen en dilemma's en besluiten met elkaar te bespreken of te sparren.

Op de lange termijn zal de ontwikkeling van de transformatie belegd gaan worden bij de samenwerkingsagenda in Twente en in het convenant voor transformatieopgaves in IJsselland. Bovenregionaal zal er afstemming georganiseerd gaan worden tussen de beide regio op dit thema.

7. Planning

In dit project is in overeenstemming met de uitgangspuntennotitie van de SpUK de volgende planning gehanteerd. Om tot een goed onderbouwde en afgewogen gezamenlijke visie te komen, is ervoor gekozen om uitstel aan te vragen voor de bovenregionale toekomstvisie van 1-6-2022 naar 1-10-2022. Daarmee kwam de deadline voor de strategische vastgoedplannen in het gedrang, waardoor er ook uitstel is aangevraagd voor deze deadline van 1-12-2022 naar 1-4-2023. Beide uitstellen zijn akkoord bevonden door VWS. Ondanks het uitstel, hebben we er met elkaar wel voor gezorgd dat het concept van de bovenregionale toekomstvisie voor de zomer 2022 gereed was voor het besluitvormingstraject. Dit zorgde ervoor dat de aanbieders wel al konden starten met de strategische vastgoedplannen.

Bovendien hebben we intern met de stuurgroep een deadline voor de vastgoedplannen van 1-2-2023 afgesproken, zodat er voldoende tijd is om de plannen op elkaar aan te sluiten en te toetsen aan de gezamenlijke ambitie. Uiterlijk 1-7-2023 moeten de SpUK-middelen namelijk zijn uitgekeerd aan de aanbieders, zodat zij de vastgoedplannen kunnen gaan realiseren voor 31-12-2024.

8. Conclusie

Met elkaar spreken we de intentie uit om de beweging naar kleinschalige voorzieningen waar te gaan maken. We committeren ons aan de ambitie om **iedere jongere in Overijssel een thuis te geven waar de jongere mag wonen, leren en zich ontwikkelen**. De SpUK gelden gebruiken we voor de ombouw van de grote residentiële voorzieningen naar kleinschalige voorzieningen op het terrein en in de wijk. Daarnaast zetten we met elkaar in op het opbouwen van kleinschalige voorzieningen in wijk, het beperken van de instroom door gezamenlijke triage en (ambulante) alternatieven en het vergroten van de uitstroom. Dit alles samen zorgt voor een natuurlijke afbouw van het aantal SpUK-voorzieningen in Overijssel.

Onder de volgende uitgangspunten slaan we dan handen ineen om dit waar te maken:

1. **Integrale aanpak met gezamenlijke triage**
2. **Beperken van de instroom en doorplaatsingen**
3. **Diversiteit aan kleinschalige voorzieningen**
4. **Zo gewoon als mogelijk**
5. **Vergroten van de uitstroom**
6. **De financiering is passend voor alle partijen**

Er is al een mooie start gemaakt in de eerste fase van dit traject: er ligt een bestuurlijk gedeelde visie voor de transformatie van de SpUK-voorzieningen. Dit is bereikt door met elkaar het gesprek te voeren, zowel op inhoud als op bestuurlijk niveau, waardoor er collectief draagvlak, commitment en partnerschap is van gemeenten en aanbieders, die als basis kan dienen voor de volgende fase. We houden elkaar de komende 10 jaar vast om de jongeren en het gezin in Overijssel op de best passende manier te helpen.

In de komende maanden wordt gewerkt aan de strategisch vastgoedplannen. Volgens planning zullen deze uiterlijk eind april 2023 worden afgerond waarna tot toekenning van de middelen kan worden gekomen.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat de gewenste transformatie in december 2024 is volbracht en onze gezamenlijke ambitie is gerealiseerd.

9. Bijlagen

In onderstaande tabellen is achtereenvolgend het vergaderschema van de stuurgroep en de kerngroep weergegeven inclusief een aanwezigheidslijst.

Stuurgroep:

Datum	Tijd	Aanwezig
22-12-2021	13.00-14.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias
16-2-2022	13.00-14.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias
30-3-2022	13.00-14.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias, wethouder Dalfsen en Raalte
11-5-2022	13.00-14.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias, wethouder Dalfsen, Hengelo en Raalte
1-6-2022	13.00-14.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias, wethouder Hengelo en Raalte
22-6-2022	12.30-14.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias, wethouder Hengelo en Raalte
24-8-2022	13.00-14.00	
21-9-2022	13.00-14.00	
26-10-2022	13.00-14.00	
7-12-2022	13.00-14.00	
18-1-2023	13.00-14.00	
1-3-2023	13.00-14.00	
12-4-2023	13.00-14.00	
24-5-2023	13.00-14.00	

Kerngroep:

Datum	Tijd	Aanwezig
10-2-2022	15.30-17.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias, beleid gemeenten Enschede, Kampen en Zwolle
10-3-2022	15.30-17.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias, beleid gemeenten Enschede en Kampen, JBOV

7-4-2022	15.30-17.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Jarabee, Pluryn, Trias, Pactum, Vitree, beleid gemeenten Enschede en Zwolle, JBOV
21-4-2022	15.30-17.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Trias, Pactum, beleid gemeenten Hengelo, JBOV
12-5-2022	15.30-17.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede, Ambiq, Jarabee, Pluryn, Trias, Pactum, beleid gemeenten Hengelo, JBOV
9-6-2022	15.30-17.00	RSJ IJsselland, ambtelijke vertegenwoordiger Enschede en Zwolle, Jarabee, Pluryn, Trias, Pactum, beleid gemeenten Enschede, JBOV
7-7-2022	15.30-17.00	
25-8-2022	15.30-17.00	
22-9-2022	15.30-17.00	
13-10-2022	15.30-17.00	
10-11-2022	15.30-17.00	